§ 159- 211, 16 bilagor

Plats och tid

Sessionssalen, gamla stadsbiblioteket i Umeå
2019-11-19, klockan 08.30-17.05, ajournering mellan kl. 11.50-13.00
2019-11-20, klockan 08.30-16.25, ajournering mellan kl. 12.05-13.15

Beslutande

Västerbottens läns västra valkrets
(Dorotea, Lycksele, Malå, Norsjö, Sorsele, Storumans, Vilhelmina och Åsele kommuner)

Anna-Lena Danielsson (S)
Maria Kristoffersson (C)
Urban Lindström (S)
Olle Wärnick (M), ersättare för Elisabeth Björnsdotter Rahm (M)
Betty-Ann Nilsson (KD)
Daniel Johansson (V)
Greger Lindqvist, ersättare för Karin Malmfjord (S), § 159-199 (del av)
Jimmy Frohm (SD), ersättare för Thomas Palmblad (SD)
Urban Larsson (C)
Nicke Grahn (L), § 159- 199 (del av)

Västerbottens läns norra valkrets
(Norsjö och Skellefteå kommuner)

Roger Marklund (S), ordförande
Jens Wennberg (L), 2:e vice ordförande
Rickard Carstedt (S)
Carin Hasslow (L)
Susanne Dufvenberg (S)
Janeth Lundberg (S)
Andreas Löwenhöök (M), § 191-211
Lilian Nilsson (V)
Carina Sundbom (C), ersättare för Robert Boström (C)
Christina Sjödin (SD), ersättare för Lars Forsgren (SD)
Kenneth Andersson (S)
Marie-Louise Bystedt (S), ersättare för Anna Vestermark (S), § 159-189
Jeanette Berggren (S), ersättare för Anna Vestermark (S), § 190-211
Karl-Gustav Lilja (KD)
Elin Segerstedt Söderberg (M), § 159-195
Eva Fransson (M), ersättare för Elin Segerstedt Söderberg (M), §196- 211
Magnus Eriksson (S)
Ylva Hedqvist Hedlund (V)
Mattias Åman (S), ersättare för Ludmilla Larsson (S)
Håkan Andersson (C)
Linda Strandberg (SD)
Caroline Cercio Lidström (S)
Viktoria Sundin (M)

Västerbottens läns södra valkrets
(Bjurholms, Nordmalings, Robertsfors, Umeå, Vindelns och Vännäs kommuner)

Harriet Hedlund (S), 1:e vice ordförande

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Peter Olofsson (S)
Nicklas Sandström (M)
LiseLotte Olsson (V)
Ewa-May Karlsson (C)
Petter Nilsson (SD)
Hans-Inge Smetana (KD)
Emma Lindqvist (MP)
Kerstin Granberg Lundgren (S), ersättare för Charlotte Lundkvist (S), § 159-189
Lars Lilja (S), ersättare för Charlotte Lundkvist (S), § 190-211
Nina Björby (S)
Marianne Normark (L)
Jonas Karlberg (V)
Åsa Ågren Wikström (M), § 159-195
Elmer Eriksson (M), ersättare för Åsa Ågren Wikström (M), §196- 211
Olov Nilsson (S), § 166-211
Lars Bäckström (C)
Per-Erik Lundmark (S)
Elisabeth Forsell (V), § 159- 210
Jesper Björnehall (M)
Katarina Jonsson (S)
Thommy Bäckström (L)
Alejandro Caviedes (S)
Maria Westberg (V), ersättare för Erik Ferry (V)
Maria Olofsson (C), ersättare för Tobias Gillberg (C), § 159-209
Anna-Karin Nilsson (M)
Katrin Larsson (SD)
Ulf Björk (S)
Ahmed Hersi (V)
Veronica Kerr (KD), ersättare för Anna-Karin Lundberg (KD), §§ 159-189
Anna-Karin Lundberg (KD), § 190- 211
Anton Bergström (M), § 166- 211
Olle Edblom (C)
Maria Lundqvist Brömster (L)
Ulf Liljegren (S)
Paavo Ruokojärvi (V), ersättare för Helen Forsberg (V)
Johanna Hopstadius (S), ersättare för Margareta Gustavsson (S)
Zacharias Tjäder (MP)
Gunnar Viklund (S)
Liv Granbom (M)
Mahmoud Alturk (S), § 159- 210
Wilmer Prentius (V), §159- 189
Ing-Marie Levin (V), ersättare för Wilmer Prentius (V), § 190-195
Ann Högberg (V), ersättare för Wilmer Prentius (V), § 196- 211
Linda Berglund (S)

Övriga

Kent Ehliasson, regiondirektör
Sofia Jonsson, sekreterare
Edward Riedl (M), ordförande i Revisionen, § 166
Niklas Gandal, strateg regional utveckling, § 167
Jamal Mouneimne (S), ordförande folkhögskolestyrelsen, § 176

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Underskrifter	Genom digital signering
Sekreterare	Sofia Jonsson
Ordförande	Roger Marklund (S) § 159-167, 176-201
	Harriet Hedlund (S) § 168-175, 210-211
Justerare	Maria Kristoffersson (C)
	Jimmy Frohm (SD)
Justerat	2019-12-02

BEVIS OCH ANSLAG OM JUSTERING

Anslagsdatum	2019-12-02
Plats för anslag	Region Västerbottens officiella anslagstavla, Köksvägen 11, Umeå.
Protokollet förvaras hos	Registratorn vid regionens hus, Köksvägen 11, Umeå.
Registrator	

.....
Lena Andersson

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Ärenden

§ 159 Sammanträdets öppnande 6
§ 160 Upprop 6
§ 161 Val av protokollsjusterare samt plats och tid för justering 6
§ 162 Fastställande av föredragningslista 6
§ 163 Anmälan av interpellationer 6
§ 164 Anmälan av frågor 8
§ 165 Anmälan av motioner 9
§ 166 Revisorernas rapport till regionfullmäktige 10
§ 167 Information om Regionala utvecklingsstrategin 10
§ 168 Interpellation nr 43- 2019 från Marianne Normark (L). Varför prioriteras inte Västerbottens hälsoundersökningar? 11
§ 169 Interpellation nr 49- 2019 från Marianne Normark (L) ställd till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Äldrevårdcentraler behövs i utvecklingen av den nära vården 12
§ 170 Interpellation nr 51- 2019 från Maria Lundqvist- Brömster (L). Varför följer Region Västerbotten inte Socialstyrelsens riktlinjer för att förebygga livmoderhalscancer? 14
§ 170 Interpellation nr 52- 2019 från Nicklas Sandström (M). När blir beroendecentrum verklighet? 15
§ 171 Interpellation nr 53- 2019 från Nicklas Sandström (M). Har regionen nu kommit till rätta med kösituationen efter IVO:s uppföljande granskning? 16
§ 172 Interpellation nr 54- 2019 från Jens Wennberg (L). Föreligger det åldersdiskriminering inom vården? 18
§ 173 Interpellation nr 55- 2019 från Carin Hasslow (L). AT- och ST-läkare 19
§ 174 Interpellation nr 56- 2019 från Petter Nilsson (SD). Ska kultur gå före vårdpersonal? ..21
§ 175 Interpellation nr 57- 2019 från Petter Nilsson (SD). Nedskärningar av AT-platser – En pyrrhusseger? 23
§ 176 Folkhögskolestyrelsens handlingsplan för planerade och genomförda åtgärder. Återrapport till regionfullmäktige 25
§ 177 Motion nr 8- 2019 från Marianne Normark (L). Erbjud nyexaminerade sjuksköterskor introduktionsår 26
§ 178 Motion nr 10- 2019 från Petter Nilsson (SD), Linda Strandberg (SD), Katrin Larsson (SD). Översyn av delegationer 28
§ 179 Motion nr 7- 2019 från Marianne Normark (L). Hälso-undersökningar även för 70-åringar 29
§ 180 Motion nr 18- 2018 från Karl-Gustav Lilja (KD). Utrusta räddningstjänsten med Naloxon 30
§ 181 Motion nr 5- 2019 från Petter Nilsson (SD) m fl. Använd karensverktyget för att sänka hyrpersonalkostnaderna 32
§ 182 Motion nr 12- 2019 från Petter Nilsson (SD). En trygg investeringstakt 33
§ 183 Motion nr 9- 2019 från Petter Nilsson (SD) mfl. En sömlös vård inom regionen 35
§ 184 Motion nr 3- 2019 från Nicklas Sandström (M). Instifta ett antibyråkratiseringsråd 36
§ 185 Motion nr 13- 2019 från Petter Nilsson (SD). Innovationsfond 37
§ 186 Samordningsförbundet södra Lappland. Ny förbundsordning 39
§ 187 Borgen för Länstrafiken i Västerbotten AB 39
§ 188 Ägaranvisning ALMI Företagspartner Nord AB 40
§ 189 Driftsanslag ALMI Företagspartner Nord AB 42
§ 190 Upprop 43
§ 191 Redovisning från fullmäktigeberedningarna angående uppdrag 2019 43
§ 192 Beredningen för folkhälsa och demokrati i Umeåregionens rapport 2019 43

ProSale Signing Referensnummer: 801239

§ 193 Beredningen för folkhälsa och demokrati i Skellefteå- och Norsjöområdets rapport 2019 45
§ 194 Beredningen för folkhälsa och demokrati i södra Lapplands rapport 2019 46
§ 195 Delårsrapport per augusti 2019 47
§ 196 Budget och verksamhet inom regionstyrelsen. Skrivelse till regionfullmätkige 49
§ 197 Budget och verksamhet inom hälso- och sjukvårdsnämnden. Skrivelse till regionfullmäktige 50
§ 198 Ändring av budget och skattesats 2020 51
§ 199 Kulturplan 2020-2030 53
§ 200 Region Västerbotten policy 54
§ 201 Norra sjukvårdsregionförbundets delårsrapport per augusti 2019 56
§ 202 Revidering av förbundsordning för Norra sjukvårdsregion-förbundet 56
§ 203 Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandlings delårsrapport per juni 2019 57
§ 204 Borgensåtagande för AC-Net Internservice AB 57
§ 205 Tandvårdstaxor 2020 58
§ 206 Patientavgift vid distansbesök 59
§ 207 Egenavgifter för sjukresor 61
§ 208 Valärenden 62
§ 209 Handlingar för kännedom 64
§ 210 Interpellation nr 58- 2019 från Thommy Bäckström (L). Säkerhet avseende materialförsörjning för sjukhusen inom regionen 65
§ 211 Interpellation nr 59- 2019 från Andreas Löwenhöök (M). Våld och hot mot vårdpersonal 66

ProSale Signing Referensnummer: 801239

§ 159 Sammanträdets öppnande

Ordförande Roger Marklund (S) förklarar sammanträdet öppnat.

§ 160 Upprop

Upprop förrättas. Närvarande ledamöter framgår av sidan 1-2 i protokollet.

§ 161 Val av protokollsjusterare samt plats och tid för justering

Maria Kristoffersson (C) och Jimmy Frohm (SD) utses att tillsammans med ordföranden justera protokollet.

Justeringen sker digitalt måndagen den 2 december 2019, klockan 14.00.

§ 162 Fastställande av föredragningslista
RS 457- 2019

Sammanfattning

Förslag till föredragningslista för har upprättats.

Ordförande föreslår att punkt 41 ”Revidering av förbundsordning och samverkansavtal för Kommunalförbundet Svensk Luftambulans” och punkt 46 ”Övertagande av aktier i Norrtåg från Länstrafiken i Västerbotten AB” ska utgå, då ytterligare beredning behövs, vilket fullmäktige godkänner.

Regionfullmäktiges beslut

Upprättad föredragningslista fastställs med ändringen att punkt 41 ”Revidering av förbundsordning och samverkansavtal för Kommunalförbundet Svensk Luftambulans” och punkt 46, ”Övertagande av aktier i Norrtåg från Länstrafiken i Västerbotten AB”, utgår för ytterligare beredning.

§ 163 Anmälan av interpellationer
RS 302- 2019

Inkomna interpellationer

Nr 51 från Maria Lundqvist Brömster (L) ställd till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Varför följer Region Västerbotten inte Socialstyrelsens riktlinjer för att förebygga livmoderhalscancer?
RS 1244:1- 2019

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Nr 52 från Nicklas Sandström (M) ställd till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. När blir beroendecentrum verklighet?
RS 1319:1- 2019

Nr 53 från Nicklas Sandström (M) ställd till Regionstyrelsens ordförande. Har regionen nu kommit till rätta med kösituationen efter IVO:s uppföljande granskning?
RS 1344:2- 2019

Nr 54 från Jens Wennberg (L) ställd till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Föreligger det åldersdiskriminering inom vården?
RS 1346:1- 2019

Nr 55 från Carin Hasslow (L) ställd till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. AT- och ST-läkare
RS 1364:1- 2019

Nr 56 från Petter Nilsson (SD) ställd till Regionstyrelsens ordförande. Ska kultur gå före vårdpersonal?
RS 1370:1- 2019

Nr 57 från Petter Nilsson (SD) ställd till Regionstyrelsens ordförande. Nedskärningar av AT-platser – En pyrrhusseger?
RS 1388:1- 2019

Nr 58 från Thommy Bäckström (L) ställd till Regionstyrelsens ordförande. Säkerhet avseende materialförsörjning för sjukhusen inom regionen.
RS 1435:1- 2019

Nr 59 från Andreas Löwenhöök (M) ställd till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Våld och hot mot vårdpersonal.
RS 1441:1- 2019

Nr 60 från Betty-Ann Nilsson (KD) ställd till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Behöver vi strukturera vården av äldre på att bättre sätt?
RS 1450:1- 2019

Nr 61 från Hans-Inge Smetana (KD) ställd till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Vad gör Region Västerbotten för de ofrivilligt ensamma?
RS 1451:1- 2019

Nr 62 från Ewa-May Karlsson (C) ställd till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. När blir informationen i vårdguiden 1177 komplett?
RS 1452:1- 2019

Nr 63 från Ewa-May Karlsson (C) ställd till Regionala utvecklingsnämndens ordförande. Hur påverkar Northvolts satsning regionen?
RS 1455:1- 2019

Nr 64 från Anderas Löwenhöök (M) ställd till Regionstyrelsens ordförande. Lokalutvecklingsplan för Skellefteå lasarett
RS 1467:1- 2019

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Nr 65 från Anderas Löwenhöök (M) ställd till Regionstyrelsens ordförande. Nya lokaler för Skellefteås kvinnoklinik, mödravård m.fl.
RS 1468:1- 2019

Nr 66 från Petter Nilsson (SD) ställd till Regionstyrelsens ordförande. Leda genom exempel?
RS 1470:2- 2019

Nr 67 från Håkan Andersson (C) ställd till Regionala utvecklingsnämndens ordförande. Hur prioriteras 5G-satsnignar i regionen?
RS 1473:1- 2019

Nr 68 från Marianne Normark (L) ställd till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. En utebliven politisk process för stora besparingar i sjukvården.
RS 1483:1:1- 2019

Nr 69 från Hans-Inge Smetana (KD) ställd till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Varför ökar kostnad för hyrpersonal?
RS 1488:1- 2019

Nr 70 från Betty-Ann Nilsson (KD) ställd till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Barnhälsovården i Region Västerbotten.
RS 1490:1- 2019

Nr 71 från Betty-Ann Nilsson (KD) ställd till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Har våra KOL patienter i Västerbotten en personcentrerad vård?
RS 1491:1- 2019

Nr 72 från Betty-Ann Nilsson (KD) ställd till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Utrustning vid Öronmottagningen i Skellefteå och Lycksele lasarett.
RS 1492:1- 2019

Beslutsunderlag

- Inkomna interpellationer

Regionfullmäktiges beslut

Interpellationerna är anmälda.

§ 164 Anmälan av frågor
RS 303- 2019

Sammanfattning

Enligt regionfullmäktiges arbetsordning ska frågor inges till sekreteraren eller ordföranden senast i anslutning till fullmäktiges öppnande.

Inga frågor har inkommit till dagens möte.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

§ 165 Anmälan av motioner
RS 304- 2019

Sammanfattning

Inkomna motioner
Motion nr 23- 2019 från Nicklas Sandström (M) m.fl. Mer tid för vårdpersonalen att träffa patienter – mindre onödig administration.
RS 1276:1- 2019

Motion nr 24- 2019 från Petter Nilsson (SD) m.fl. En solidarisk vårdersättningsnivå
RS 1314:1- 2019

Motion nr 25- 2019 från Petter Nilsson (SD) m.fl. Stärkt ram för Hälso- och sjukvårdsnämnden
RS 1371:1- 2019

Motion nr 26- 2019 från Petter Nilsson (SD) m.fl. Återinför alla AT-platser
RS 1389:1- 2019

Motion nr 27- 2019 från Ewa-May Karlsson (C). GVC ett alternativ?
RS 1456:1- 2019

Motion nr 28- 2019 från Hans-Inge Smetana (KD) m.fl. Ofrivillig ensamhet
RS 1493:1- 2019

Motion nr 292019 från Anton Bergström (M). Vuxna som befinner sig illegalt i Västerbotten ska endast erbjudas vård som inte kan anstå
RS 1499:1- 2019

Motion nr 30- 2019 från Nicklas Sandström (M) m.fl. Ett första steg mot fast läkare i primärvården
RS 1520:1- 2019

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Motionerna anmäls.

Beslutsunderlag

- Inkomna motioner

Regionfullmäktiges beslut

Motionerna anmäls.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

§ 166 Revisorernas rapport till regionfullmäktige

Ordförande i revisionen, Edward Riedl (M), informerar fullmäktige om revisionens granskning av delårsrapporten.

Revisionen uttrycker en oro för att regionens styrsystem inte fungerar riktigt så som det borde, att de beslut som regionstyrelsen och nämnderna tar, inte når ut i verksamheten. Detta är något som revisionen även påtalat vid träffar med driftsnämnderna.

Revisionens ordförande avslutar informationen med att lyfta det positiva arbete som nu bedrivs inom folkhögskolestyrelsen i syfte att åtgärda de brister som tidigare uppmärksammats.

Regionfullmäktiges beslut

Informationen är delgiven.

§ 167 Information om Regionala utvecklingsstrategin

Niklas Gandal, strateg regional utveckling, informerar fullmäktige om den regionala utvecklingsstrategin, RUS.

Regionen har ett nationellt uppdrag att utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling och samordna insatser för genomförandet av strategin. Strategin är ett länsdokument som ägs gemensamt av regionen, kommunerna, företag och civilsamhället, medborgare mm.

Strategin innehåller mål och långsiktiga prioriteringar för det regionala tillväxtarbetet och utgör basen i det regionala utvecklingsarbetet.

Nuvarande strategi gäller för åren 2014-2020 och arbetet med framtagande av den nya strategin påbörjades 2018. I detta arbete har kommuner, företag, civilsamhället m.fl. varit delaktiga och följande utgångspunkter har funnits;

- Lång tidshorisont 2020-2040 med regelbundna översyner
- Tydligare roll som övergripande långsiktig strategi
- Andra strategier och program konkretiserar på kortare sikt
- Lättare att följa upp, tydligare integrering av horisontella mål

Tanken är att regionfullmäktige ska fatta beslut om den nya regionala utvecklingsstrategin i november 2020.

Regionfullmäktiges beslut

Informationen är delgiven.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

§ 168 Interpellation nr 43- 2019 från Marianne Normark (L). Varför prioriteras inte Västerbottens hälsoundersökningar?
RS 1169:1- 2019

Regionfullmäktige (§ 134- 2019) har medgett att Marianne Normark (L) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S) med lydelsen;

”Västerbottens hälsoundersökningar, VHU, erbjuds de som bor i länets kommuner. Målet är att motivera och stödja hälsosammare levnads- och vardagsvanor och på så sätt minska risken för framtida hjärt- och kärlsjukdomar och diabetes.

De som fyller 40, 50 eller 60 år bjuds in till två besök. Det första besöket är en individuell hälsoundersökning, då man också fyller i en hälsoenkät. Vid det andra besöket får deltagaren möjlighet att diskutera sina frisk- och riskfaktorer i ett hälsosamtal med en specialutbildad VHU-sköterska.

Med utgångspunkt från resultatet av hälsoundersökningen och svaren i hälsoenkäten samtalar deltagaren med en specialutbildad sjuksköterska om sina levnadsvanor och sina risk- och friskfaktorer. Genom samtalet får deltagaren stöd att förändra ohälsosamma vanor och minska risken för framtida sjukdom. Undersökningen är också ett sätt att hitta de personer som har hög risk för hjärt-kärlsjukdomar och behöver medicinsk behandling.

Västerbottens hälsoundersökningar har haft betydelse för folkhälsan och är också en profilfråga för regionen. Det är även en fråga som vi politiskt är helt överens om ska prioriteras. Trots detta genomförs färre och färre hälsoundersökningar varje år. År 2014 genomfördes 68 % hälsoundersökningar och 2018 55 %. Då antalet genomförda undersökningar hamnar på denna nivå så blir tyngden i resultaten för forskningen mindre relevanta.

Denna fråga är debatterad åtskilliga gånger i fullmäktige och svaret har ofta varit att hälsocentralerna inte har möjlighet att prioritera denna uppgift. I tidigare debatter har jag sagt att denna arbetsuppgift som är så avgränsad, skulle kunna vara lämplig för pensionerade distriktssköterskor. Dessutom är min uppfattning att primärvårdens personal uppskattar att jobba med förebyggande arbete.
Frågor:

- Anser du att hälsoundersökningarna är ett viktigt uppdrag för regionen?
- Vad har du för förslag för att öka andelen genomförda hälsoundersökningar?

Marianne Normark (L)
1:e vice ordförande i utskottet primärvård och tandvård”

Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson(S) har överlämnat interpellationen för besvarande till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S). Svaret som ges skriftligt har följande lydelse;

”Hälsoundersökningarna är ett viktigt uppdrag, och de hälsofrämjande insatserna är en förutsättning för framtida utmaningar och nödvändiga i omställningen mot god och nära vård.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Västerbottens hälsoundersökningar (VHU) har en sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande inriktning där deltagarna erbjuds stöd och motivation till mer hälsosamma levnadsvanor. I VHU identifieras individer som behöver riktade insatser från sjukvården och till exempel har diabetespatienter som upptäckts via VHU visat sig få mindre komplikationer och bättre överlevnad än de som diagnosticerats inom vården. Forskningsprojekt visar att färre har drabbats av hjärt- och kärlsjukdomar och dödlighet i hjärtinfarkt tack vare de sjukdomsförebyggande åtgärderna. Utvärderingar visar också att hälsoundersökningarna är mycket kostnadseffektiva, och har inneburit en besparing för sjukvården. Den nedåtgående trenden med allt färre invånare som deltar i Västerbottens hälsoundersökningar är olycklig.

Regionens folkhälsoenhet har ett ansvar för VHU-konceptet och utveckling görs löpande av både processen och instrumenten. För att göra det enkelt för individerna att delta i undersökningarna och få stöd i livsstilsförändringar planeras också för digitala lösningar, där både enkät och efterföljande hälsosamtal kan göras på distans. Umeå universitet och Region Västerbotten har inlett ett samarbete som syftar till att, med utgångspunkt från VHU, utforska hur sjukvården, digital teknik och sociala medier kan interagera med primärvårdens hälsofrämjande program.

Ersättningen till utförarna för genomförande av VHU höjdes inför verksamhetsåret 2018 men gav under 2018 ingen effekt i ökat antal genomförda VHU som kan påvisas. Effekten för 2019 ser man först när året är slut.

Primärvårdens beställare och utförare ska tillsammans se över vilka förbättringsåtgärder som behöver utföras för att fler hälsoundersökningar ska genomföras.

Regionstyrelsen beslutade på sammanträdet den 15 oktober, i samband med Hälsoval 2020, att ge regiondirektören i uppdrag att fortsätta utredning och utveckling av VHU. Även hälso- och sjukvårdsnämnden belyste frågan i samband med att nämnden beslutade om verksamhetsplan för 2020. Utskottet för Primärvård och tandvård gavs ett riktat uppdrag att *Utreda förutsättningarna för att utveckla och stimulera till ökat antal genomförda VHU.*”

Sedan, Marianne Normark (L) två anföranden, Peter Olofsson (S), Elisabet Forssell (V), Susanne Dufvenberg (S) och Janeth Lundberg (S), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

§ 169 Interpellation nr 49- 2019 från Marianne Normark (L) ställd till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Äldrevårdcentraler behövs i utvecklingen av den nära vården
RS 1196:1- 2019

Regionfullmäktige (§ 134- 2019) har medgett att Marianne Normark (L) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S) med lydelsen;

”De största behoven av hälso- och sjukvård finns bland äldre. Antalet äldre ökar och därför finns det en stor utmaning i att bevara hälsa och förebygga ohälsa hos äldre. Första linjens sjukvård för äldre är primärvården. På allt fler platser i landet börjar

ProSale Signing Referensnummer: 801239

nu äldrevårdcentraler inrättas för att möta denna utveckling och de behov som finns hos äldre människor. På äldrevårdcentralen får besöken ta mer tid, något som både patienter och personal uppskattar. Det finns en struktur så att alla aktörer kring de äldre kan samverka för att förebygga att patienter ramlar mellan stolarna. En viktig del av konceptet är att vårdcentralen arbetar tätare ihop med kommunen och andra aktörer som kommer i kontakt med den äldre. Eftersom kommunerna nu tagit över hemsjukvården, så skulle äldrevårdscentralerna vara en viktig länk mellan kommun och region.

Syftet med äldrevårdcentraler är i första hand att förbättra tillgänglighet, vårdkvalité och samverkan i vårdkedjan kring den äldre. På äldrevårdcentralen finns specialistläkare i geriatrik och även en geriatrisk sjuksköterska som fungerar som samordnare med patientens samtliga behov av vård och omsorg i fokus. På äldrevårdcentralen kan den äldre boka tid med en livs levande människa i en särskild telefonlinje så att de slipper hamna i den digitala telefonsvararen. På äldrevårdcentralen ska det finns krav på läkemedelsgenomgångar, hembesök och hälsoundersökningar för 70-åringar.

För oss Liberaler är det en självklarhet att den seniora delen av livet ska vara lika trygg och värdig som den i början av livet. Därför driver vi Liberaler frågan om införandet av äldrevårdcentraler.

Frågor:

- Tror du att äldrevårdcentraler skulle vara en bra länk mellan kommuner och sjukvården?
- Regionen har mödra- och barnavårdscentraler, hur ser du på värdet av dessa verksamheter?
- Anser du att öppenvården för äldre behöver utvecklas?
- Tror du att äldrevårdcentraler skulle vara en värdefull satsning i utvecklingen av den nära vården?

Marianne Normark (L), ledamot HSN, 1:e vice ordförande utskottet primärvård och tandvård”.

Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson(S) har överlämnat interpellationen för besvarande till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S). Svaret som ges skriftligt har följande lydelse;

”För att kunna möta behoven i hela länet med en demografisk utveckling som visar på en allt äldre befolkning behöver alla hälsocentraler ta emot och behandla våra äldre. Redan 2016 beslutade dåvarande landstingsfullmäktige att ge ett riktat uppdrag att *utveckla äldrehälsovård i primärvården* i syfte att stärka vården och bemötandet av äldre vid våra hälsocentraler. I samband med omställningen mot god och nära vård är det viktigt att detta arbete integreras som en del av primärvårdens uppdrag och erbjuds invånare oavsett bostadsort. Geriatriska vårdcentraler skulle i praktiken inte vara ett möjligt alternativ förutom möjligtvis i tätorterna Umeå och Skellefteå och Västerbottens län är större än så.

En god samverkan mellan kommuner och regionen är nödvändig för att tillgodose de äldres behov. Äldres hälsa är i allmänhet sämre och äldre personer har ofta kroniska sjukdomar och flera sjukdomstillstånd som vården behöver ta ett helhetsgrepp om. Att erbjuda multisjuka äldre en fast vårdkontakt samt fortsätta

ProSale Signing Referensnummer: 801239

utveckla patientkontrakt, som har till syfte att bidra till bättre samordning av vård, behandling och förebyggande insatser, är specifika sätt att möta upp äldre multisjuka inom vården.

För att hälso- och sjukvården och den kommunala vård- och omsorgen ska vara fortsatt effektiv och av hög kvalitet och kunna möta den demografiska utvecklingen och invånarnas behov på ett bättre sätt, krävs en omställning i hela vårdkedjan.

Ett gemensamt arbete med kommunerna inom ramen för god och nära vård har startat upp i Södra Lappland. Här testas innovativa arbetssätt för att förändra framtidens vård.

På samma sätt som Södra Lappland skapat en plattform för samskapande med sina kommuner är intentionen att hela länet ska utforma en gemensam strategi för omställning mot god och nära vård.”

Sedan, Marianne Normark(L) tre anföranden, Peter Olofsson (S) tre anföranden, Jonas Karlberg (V) två anföranden, Carin Hasslow (L), Maria Kristoffersson (C), Veronica Kerr (KD), Susanne Dufvenberg (S), Betty-Ann Nilsson (KD), Mahmoud Alturk (S) och Nicklas Sandström (M), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

§ 170 Interpellation nr 51- 2019 från Maria Lundqvist- Brömster (L). Varför följer Region Västerbotten inte Socialstyrelsens riktlinjer för att förebygga livmoderhalscancer?
RS 1244:1- 2019

Regionfullmäktige (§ 163- 2019) har medgett att Maria Lundqvist- Brömster (L) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S) med lydelsen;

”Nyligen uppmärksammades det i media att endast 13 av Sveriges 21 regioner följer Socialstyrelsens nya riktlinjer för att förebygga livmoderhalscancer. Detta trots att riktlinjerna kom för 4 år sedan. Västerbotten är ett av de län där de nya riktlinjerna ännu inte följs.

Sverige har haft organiserade screeningprogram mot livmoderhalscancer, med regelbundna gynekologiska cellprovskontroller, sedan 1960-talet. Det har bidragit till en kraftig minskning av cancerfall, men de senaste åren har det skett en ökning. Fler kvinnor drabbas nu av livmoderhalscancer i Sverige än tidigare. Sedan 2014 har antalet som insjuknat ökat dramatiskt – med cirka 100 fall, till cirka 550 fall årligen – och ökningen har främst skett bland kvinnor som fått veta att deras cellprov är normalt.

Sedan 2015 rekommenderar Socialstyrelsen att kvinnor som är 30 år och äldre främst ska testas för humant papillomvirus, HPV, i sitt gynekologiska cellprov. Tidigare har man i en första undersökning tittat efter cellförändringar, men genom att testa om cellprovet ger utslag för HPV-infektion kan man tidigt upptäcka fler kvinnor som riskerar att utveckla livmoderhalscancer. Det kallas primär HPV-analys. Testet är känsligare och när det har införts i hela landet beräknar man att det räddar 30 fler liv och leder till 60 färre cancerfall per år.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Frågor:

- Varför följs inte Socialstyrelsens nya riktlinjer för att förebygga livmoderhalscancer i Västerbotten?
- Finns det några planer på att de nya riktlinjerna ska börja gälla även i Västerbotten?

Maria Lundqvist-Brömster (L)
Regionfullmäktigeledamot”

Svaret som ges skriftligt har följande lydelse;

”Region Västerbotten har idag ett pågående införandeprojekt för att implementera Socialstyrelsens riktlinjer. Inom ramen för projektet ingår bland annat att genomföra nödvändiga IT-anpassningar, Laboratoriecentrums upphandling av ny utrustning, inrättande av kallelsekansli, utbildning, nya rutiner samt information till medborgare och medarbetare.

Bedömningen från verksamheten är att införandet kommer att ske under första halvåret 2020. Just nu pågår upphandlingsprocessen gällande instrument för diagnostik/screening av Humant papillomvirus (HPV).

Region har haft organiserad screening sedan 1969. Sedan många år har kallelse till gynekologisk cellprovskontroll skickats till alla kvinnor mellan 23 och 60 år, från juni 2019 höjdes åldersgränsen till 64 år i enlighet med Socialstyrelsens nya riktlinjer. Kvinnor mellan 23-50 år kallas vart tredje år och kvinnor 50-64 år kallas vart femte år. Cellprovtagning är kostnadsfritt för patienten.

Analys för HPV görs sedan 2012 på alla screeningprov med låggradiga cellförändringar och vid kontroll efter behandling av cellförändringar. Kvinnor med höggradiga cellförändringar, eller med låggradiga förändringar och positivt HPV-test, utreds vidare inom specialistvården. Kvinnor som utgör en definierad riskgrupp får speciell bevakning i screeningen och kan få andra kallelseintervall. Nu inväntar vi upphandlingen av teknisk utrustning så att regionen till fullo kan implementera Socialstyrelsens riktlinjer.”

Sedan, Maria Lundqvist- Brömster (L) tre anföranden, Anna-Lena Danielsson (S) två anföranden och LiseLotte Olsson (V), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

§ 170 Interpellation nr 52- 2019 från Nicklas Sandström (M). När blir beroendecentrum verklighet?
RS 1319:1- 2019

Regionfullmäktige (§ 163- 2019) har medgett att Nicklas Sandström (M) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S) med lydelsen;

”På insändarplats i VK (26/9) efterlyser två företrädare från psykiatrin vid NUS vart det planerade Beroendecentrumet tagit vägen. En mycket bra fråga! Redan år 2012 motionerade Moderaterna om behovet av att inrätta ett centrum likt andra universitetssjukhus redan hade då. Under 2014 motionerade Moderaterna i Umeå

ProSale Signing Referensnummer: 801239

kommun om att i samverkan med Västerbottens läns landsting inrätta ett Beroendecentrum.

Mottagandet av förslaget var positivt bland såväl tjänstemän som politiker och viljan var stor att komma igång med arbetet om bara landstinget var intresserad. Under år 2015 tvärvände Socialdemokraterna i Umeå och i dåvarande landstinget och förmedlande att ett Beroendecentrum skulle bli verklighet. Nu är det år 2019 och de som är tänkt att delvis ha ansvar för verksamhet efterlyser vart frågan tagit vägen.

Förslaget handlar inte om att inrätta någon ny verksamhet utan samla den befintliga på ett ställe för att nå vinster i from av mer patientcentrad vård, samverkan mellan personal i kommun och region och nå ekonomiska samordningsvinster.
Ett beroendecentrum med nära samarbete med primärvården, psykiatri, försäkringskassan, kriminalvården, socialtjänsten och som endast koncentrerar sig på att hjälpa människor som lever med destruktiva beteenden skulle minska antalet missbrukare avsevärt och hjälpa många tillbaka.

Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande fråga till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson(S)

- När blir ett Beroendecentrum verklighet?

Nicklas Sandström (M)
Regionråd i opposition”

Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson(S) har överlämnat interpellationen för besvarande till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S). Svaret som ges skriftligt har följande lydelse;

”Det har varit svårt att nå en överenskommelse mellan regionen och Umeå kommun gällande behovet av lokalytor och hyressättning. Trots att det i dagsläget inte finns planer för lokalytor i byggnad 28 så finns det goda förutsättningar att hitta passande lokaler utifrån verksamhetens behov. Det krävs förnyade diskussioner mellan regionen och Umeå kommun för att gå vidare i frågan, ett uppdrag som ligger i såväl regionens som kommunens intresse.”

Sedan, Nicklas Sandström (M) tre anföranden, Peter Olofsson (S) tre anföranden, Jesper Björnehall (M), Paavo Ruokojärvi (V) och Ewa-May Karlsson (C), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

§ 171 Interpellation nr 53- 2019 från Nicklas Sandström (M). Har regionen nu kommit till rätta med kösituationen efter IVO:s uppföljande granskning?
RS 1344:2- 2019

Regionfullmäktige (§ 163- 2019) har medgett att Nicklas Sandström (M) får ställa en interpellation till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S) med lydelsen;

”I februari ställde jag frågan till Peter Olofsson varför regionen inte kommit tillrätta med den kritik IVO kom med i rapporten gällande ”Tillsyn avseende hur vårdgivaren

ProSale Signing Referensnummer: 801239

säkerställer att väntetider till operation eller åtgärd vid Kirurgcentrum, Norrlands Universitetssjukhus (NUS) inte medför att patienter drabbas av vårdskador."

I det svar som gavs vid fullmäktige var målsättningen att alla patienter ska erbjudas operation inom utsatt tid och att majoriteten såg effekter på åtgärder som genomförts i slutet av 2018. Det påbörjade arbetet med produktions- och kapacitetsplanering, rekrytering och kompetensförsörjning samt gemensamma väntelistor skulle fortsätta och utvärderas juni 2019.

Vid tillfället för granskningen var det 2700 patienter som väntat längre än 90 dagar och enligt IVO drygt 300 prio 2-patienter som väntat längre än 30 dagar.

I den senaste statistiken tillgänglig på vantetider.se från augusti månad fick endast hälften av alla patienter åtgärd/operation inom 90 dagar och 2 958 personer hade väntat längre än 90 dagar.

Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande frågor till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S):

- Är IVO:s dåvarande kritik mot väntetiderna nu helt åtgärdad?
- Finns det fortfarande prio 2-patienter som väntar längre än en månad på åtgärd/operation?
- Om kritiken mot väntetiderna inte är åtgärdad och det fortfarande finns prio 2-patienter som väntar längre än en månad varför har inte majoritetens åtgärder varit tillräckliga?

Nicklas Sandström (M)
Regionråd i opposition"

Regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S) har överlämnat interpellationen för besvarande till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson(S). Svaret som ges skriftligt har följande lydelse;

"Målet med hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Den som har största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården. Vid vårdkontakt görs en bedömning av vårdbehovet och prioritering görs utifrån patientens medicinska tillstånd av den medicinska professionen. Regionen strävar efter att alla prioriteringsgrupperna ska rymmas inom vårdgarantin och att en person med högsta behovet ska få behandling/åtgärd först.

Patienter som finns på väntelista till åtgärd har kontakt med planerings-sjuksköterska dit de kan vända sig med frågor eller meddelande om det medicinska tillståndet har förändrats på något sätt. Detta för att ge trygghet till patienter och anhöriga.

I nuläget är situationen avsevärt bättre än för ett år sedan vad gäller cancer-diagnoser, och i nuläget opereras de flesta diagnoser inom vårdgarantin. För patienter som har godartade diagnoser pågår ett arbete i verksamheten med att ge dessa patienter snabbare tillgång till vård. I detta arbete ligger att ständigt se över planering, prioritering och samarbete inom länet. Under det senaste året har det gjorts en särskild satsning för att korta väntetiderna till specialiserad vård i Region Västerbotten. Insatserna har varierat från extramottagningar och operationer till

ProSale Signing Referensnummer: 801239

uppdatering av väntelistor. För besök förbättrades vårdgarantiläget med 6 procent och för åtgärder blev förbättringen 12 procent jämfört med september 2018.”

Sedan, Nicklas Sandström (M) två anföranden, Anna-Lena Danielsson (S) två anföranden, Ulf Björk (S) och Urban Lindström (S), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

§ 172 Interpellation nr 54- 2019 från Jens Wennberg (L). Föreligger det åldersdiskriminering inom vården?
RS 1346:1- 2019

Regionfullmäktige (§163- 2019) har medgett att Marianne Normark (L) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S) med lydelsen;

”Det är i dag en intensiv debatt om hur vi ska kunna få fler arbetsföra att jobba längre. Hela samhällsdebatten handlar om att vi kommer att behöva vara yrkesverksamma fram till 70 års ålder. Från 1 januari 2020 kommer även det att bli möjligt jobba fram till det man fyller 69 år. Det är ur denna synvinkel viktigt att vården följer med, tar höjd och anpassar sig efter detta.

Ur detta perspektiv är det viktigt att vården i region Västerbotten följer med utvecklingen. Det finns dock signaler om att det finns en åldersdiskriminering inom vården, där det öppet hänvisas till personens ålder, att det är ett hinder för att kunna få specialisthjälp. Detta är något som inte känns bra och bör lyftas, belysas och förändras. Det är ju viktigt att vården hjälper till med specialisthjälp så vi kan jobba längre och bidra till samhället försörjning.

Mina frågor till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande är;

- Finns det i dag en åldersdiskriminering för att kunna få viss specialistvård inom regionen?
- Hur ser HSN´s ordförande på begreppet arbetsför ålder?
- Hur kommer regionen att stötta de som är äldre och fortfarande vill jobba vidare inom sitt yrkesområde?

Skellefteå 2019-10-02
Jens Wennberg
(L)”

Svaret som ges skriftligt har följande lydelse;

”I hälso- och sjukvårdslagen (HSL 2017:30) är det tydligt, målet med hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården.

I rapporten ”Statistik om väntetider och besök vid sjukhusbundna akutmottagningar 2018” som Socialstyrelsen nyligen givit ut, framgår att äldre spenderar längre tid på akutmottagning än yngre patienter. Andelen personer 65 år och äldre motsvarar knappt 20 procent av befolkningen. Rapporten visar att gruppen står för hälften av

ProSale Signing Referensnummer: 801239

alla vårdtillfällen och en ännu högre andel av den totala vårdtiden. Det finns ingen statistik som visar uppgifter över enbart vår region, men förhållandet torde inte avvika inom Region Västerbotten.

Många äldre kan ofta ha två eller fler sjukdomar som kan påverka möjligheten att ge behandling, behandlingen behöver och ska individanpassas i samverkan mellan vårdens professioner och den aktuelle patienten.

Som arbetsgivare stimulerar Region Västerbotten medarbetare till att förlänga sitt yrkesliv. Under 2014-2015 genomfördes projektet ”Seniora nyckelkompetenser”, där Region Västerbotten med hjälp av finansiering stimulerade seniora medarbetare att vilja och kunna arbeta längre. Erfarenheterna av projektet var att det i första hand krävs individuella lösningar för den enskilde medarbetaren, ett arbete som fortsatt även efter projektets slut. Det kan innebära allt från anpassning av arbetstider, arbetsuppgifter (exempelvis arbeta med mentorskap och handledning till yngre kollegor), lön/löneväxling med mera. Inom regionen genomförs individuella samtal med seniorer på respektive arbetsplats och i gemensam dialog hittas lösningar som fungerar på arbetsplatsen. Frågor kring pensionstidpunkter och förutsättningar för fortsatt arbete efter 65 år finns med i stödmaterial för medarbetarsamtal. Fokus för all personalpolitik är att regionen ska vara en attraktiv arbetsgivare där ett hållbart arbetsliv med god arbetsmiljö är grundläggande.

Tilläggas kan även att Region Västerbotten har ett pågående samarbete med Umeå Universitet för att få fördjupad kunskap om individuella och organisatoriska faktorers betydelse för anställdas möjligheter och motivation att arbeta i hög ålder. Umeå universitet kommer att skicka ut en enkät i höst till medarbetare i Region Västerbotten. Enkäten omfattar frågor om förvärvsarbete, det egna arbetet och arbetssituationen, inflytandefrågor, intention till pensionering, skäl för pensionering etcetera.”

Sedan, Jens Wennberg (L) två anföranden, Anna-Lena Danielsson (S) två anföranden, LiseLotte Olsson (V), Veronica Kerr (KD), Marianne Normark (L) två anföranden och Janeth Lundberg (S), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

§ 173 Interpellation nr 55- 2019 från Carin Hasslow (L). AT- och ST-läkare
RS 1364:1- 2019

Regionfullmäktige (§ 163- 2019) har medgett att Marianne Normark (L) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S) med lydelsen;

”Tillgången på specialister i sjukvården påverkas av flera faktorer, den mest omedelbara är antalet utbildningsplatser för ST-läkare som enligt många specialistföreningar är för lågt idag. Även konkurrens om specialisterna mellan privat och offentlig verksamhet och avhopp från specialiteten på grund av hård arbetsbelastning inverkar. Vissa av specialiteterna verkar vara inne i en ond spiral där allt färre får dra ett allt tyngre lass, vilket avskräcker yngre läkare från att söka sig dit. I den situationen blir det också svårt för specialisterna att även att vara handledare för läkare under utbildning, och det leder till en handledarbrist som ytterligare förvärrar läget.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

För att trygga den framtida försörjningen av läkare i Region Västerbotten krävs att fler AT-tjänster inrättas och att alla ST-tjänster utannonseras och tillsätts.

Läkarförsörjningen i Västerbotten sker till stor del av att nyutexaminerade från läkarprogrammet i Umeå som sedan söker AT-tjänst i Umeå, Skellefteå och Lycksele.

I Skellefteå och Lycksele är det relativt enkelt att få AT-tjänst. I Umeå måste man som regel vikariera minst ett år och ibland mer efter examen. Stort slöseri med goda resurser som inte får börja sin utbildningstjänst direkt. I stället anställer man icke-legitimerade underläkare på många kliniker.

Mina frågor till sjukvårdslandstingsrådet Anna-Lena Danielsson:

- Hur ser det politiska beslutet ut när det gäller prioritering av utbildningstjänster för att säkerställa läkarförsörjningen långsiktigt och minska hyrläkarberoendet i Region Västerbotten?
- Hur många icke-legitimerade underläkare anställdes förra året i Region Västerbotten?
- Hur många AT-block kommer att utannonseras och tillsättas 2020?
- Är det fler eller färre AT-block som kommer att utannonseras och tillsättas 2020?
- Hur många ST-block kommer att utannonseras och tillsättas 2020?

Skellefteå den 4 oktober 2019

Carin Hasslow (L)
Gruppledare”

Svaret som ges skriftligt har följande lydelse;

”När regionfullmäktige i juni 2019 fastställde Regionplan och budget för 2020 innefattade det ett omställningsanslag på 40 miljoner kronor för att finansiera satsningen på AT-och ST- tjänster inför 2020. Regionen har ett positivt rekryteringsnetto inom samtliga läkarkategorier de senaste åren och antalet ST-tjänster för 2020 ligger orört och totalt kommer 60 tjänster inom olika specialiteter att utannonseras.

I Västerbotten har antalet nyanställda AT-läkare de senaste åren utökats med totalt 55 %, från 46 AT-tjänster årligen 2014 till 71 AT-tjänster 2018, vilket varit i linje med regionens strategi för att långsiktigt säkra läkartillgången i verksamheterna. Merparten av denna utökning har skett i Umeå där AT-läkarna tjänstgör vid Norrlands universitetssjukhus och hälsocentralerna i Umeå med omnejd. Denna satsning i kombination men kraftig utökning av antalet ST-läkare har gett resultat och gjort att vi har fler läkare anställda idag än någonsin tidigare – inom samtliga kategorier. Vid en jämförelse endast två år tillbaka i tiden kan vi se att antalet specialistläkare ökat med 24 individer och ST-läkarna har samma period ökat med totalt 79 individer.

Antalet läkare i förhållande till faktiskt antal budgeterade tjänster har ökat, idag har vi i regionen till antalet 80 fler budgeterade läkartjänster än motsvarande period 2017. Så även om satsningarna fallit väl ut ur ett kompetensförsörjningsperspektiv

ProSale Signing Referensnummer: 801239

på totalen så har det också bidragit till den kostnadsutveckling som vi har idag och har haft på bemanningssidan de senaste åren.

Antal utbildade AT-läkare i norra regionen under perioden 2015–2019, ses i tabellen nedan. I förhållande till befolkningsmängd i norra regionen, med ett universitetssjukhus, så håller vi en god nivå på antalet utbildningsplatser trots neddragning. Det totala antalet AT-platser i norra regionen 2019 motsvarar antalet tillsatta AT-läkare i Region Stockholm samma år.

	2015	**2016**	***2017***	***2018***	***2019***
Västernorrlands län	57	62	*59*	*59*	*58*
Jämtlands län	24	24	24	24	24
Västerbottens län	60	60	69	71	71
Norrbottens län	42	44	46	50	50

Sedan, Carin Hasslow (L) fyra anföranden, Anna-Lena Danielsson (S) fyra anföranden, Nicklas Sandström (M) två anföranden, Peter Olofsson (S) två anföranden och Jonas Karlberg (V) två anföranden, yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

§ 174 Interpellation nr 56- 2019 från Petter Nilsson (SD). Ska kultur gå före vårdpersonal?
RS 1370:1- 2019

Regionfullmäktige (§ 163- 2019) har medgett att Petter Nilsson (SD) får ställa en interpellation till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S) med lydelsen;

I inledningen av vart budgetanförande brukar man få höra den årliga läpparnas bekännelse från övriga gruppledare om hur ”bra vår personal är”, eller hur ”viktig vår personal är”. Det hela har blivit till något av en tradition i Regionen. Givetvis är vår personal viktig, och visst gör vår vårdpersonal ett bra jobb. Ett fenomenalt jobb, rent magiskt utifrån förutsättningarna. Personalkostnader ska nu dras ned med 93 miljoner kronor i HSN, motsvarande 160 tjänster i en redan belastad verksamhet.

Satsningarna på personalen uteblir förstås från desamma gruppledarna.
Med Sverigedemokraternas budget hade inte så häftiga åtgärder behövts göras som med övriga partiers budget. Istället hade omprioriteringar från kulturverksamhet, regional utveckling, administration, memologen med mer gått till vården. Oavkortat.

Att personalneddragningen blivit så omfattande är helt enkelt på övriga partiers samveten. Att satsa på personalen har aldrig vart så aktuellt som nu. Hyrpersonalkostnaderna, per timma, kommer att stiga till följd av att bemanningsföretagen fortsättningsvis inte ska innefattas i momsundantaget. Vi måste bedriva vård. Ifall vi måste dra ned på personal kommer det leda till ytterligare hyrpersonalkostnader, alternativt utomlänskostnader. Dessa alternativ ser väl bättre ut internt i partierna kan tänkas, dåman försöker visa handlingskraft för innevarande år.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Bekymret är emellertid vad personalen känner. Vad personalen orkar med. Det finns nämligen en gräns för hur mycket nedskärningar vårdpersonal klarar av. Många söker sig till yrket på grund av ett kall. Ett kall att hjälpa människor. Samtidigt märker man att tiden inte räcker till. Att de är för få som är anställda för att kunna hjälpa alla de som söker vård. Personal går hem från sina skift med tårar i ögonen och en känsla av hopplöshet, att inte räcka till. Att inte själv kunna få tid att balansera arbete och fritid.

Det beklämmande läget inom sjukvården idag, där vi har för stort vårdbehov och för lite skatteintäkter, kräver att vi fokuserar på personalen. Detta måste vara det sista vi tummar på. Övriga partier fortsätter satsa medel på Norrlandsoperan, ser inte några större effektiviseringsvinster i att dra ned på kultur, administration folkhögskolor med mer.

Alla kommer kanske inte i kontakt med vården och märker av de brister som finns, först och främst med att faktiskt få komma till vården. Därmed blir det något man märker först när vården man förväntar sig inte är tillgänglig när man söker.

Region Västerbotten vill vara en attraktiv arbetsgivare. Hur har man tänkt vara en attraktiv arbetsgivare när man skär ner på personal som i många fall redan går på knäna?

I det knapra läge vi befinner oss i måste vi prioritera rätt. Vi måste prioritera regionens kärnverksamhet, vilket är just vård. För att få en bra vård måste man satsa på personal. Om personalen mår bra får vi bra vård.

Med anledning av ovanstående vill vi fråga Regionrådet Peter Olofsson följande:

- Anser du att kultur, memeolog och administration ska gå före vår personals arbetssituation?

Petter Nilsson (SD)
Gruppledare”

Svaret som ges skriftligt har följande lydelse;

”Allt sedan landstingen bildades har regional utveckling varit ett ansvarsområde för alla län i Sverige så också för Västerbotten. Folkbildning, kultur och kollektivtrafik är exempel på några av dessa verksamheter som ingår. Sedan årsskiftet då fd Västerbottens läns landsting och fd Region Västerbotten åter blev ett tillfördes det regionala utvecklingsansvaret till regionen.

Region Västerbottens uppdrag är således bredare än tidigare. Regionen har numera ansvar för såväl den regionala utvecklingen i Västerbotten som för hälso- och sjukvård. Region Västerbotten varken kan, eller vill, med andra ord frånhända sig något av uppdragen. Det är inte möjligt att som interpellanten gör, ställa ett uppdrag mot ett annat. Kärnverksamhet för Region Västerbotten är alltså både hälso- och sjukvård och regional utveckling.

Hälso- och sjukvård är en personalintensiv verksamhet med många välutbildade medarbetare som varje dag bidrar till att västerbottningar och invånare i de nordligaste länen får tillgång till sjukvård av hög kvalitet, stundtals under pressade arbetsförhållanden. Men ur ett ekonomiskt perspektiv är det inte hållbart att antalet medarbetare årligen ökar långt utöver vad beslutade budgetramar tillåter. Därför har

ProSale Signing Referensnummer: 801239

handlingsplanen för omställning till en hållbar ekonomi tagits fram, den innehåller åtgärder inom samtliga förvaltningar. Att i detta omställningsarbete ställa en personalkategori mot en annan, som interpellanten gör, kommer inte gynna någon, allra minst personalen.

Regional utveckling handlar i många delar om att arbeta för en långsiktig positiv utveckling för hela länet för att på så sätt säkra den skattekraft som ska finansiera framtidens hälso- och sjukvård.

Förutom att regionen har ett bredare uppdrag så behöver alla organisationer kompetenta medarbetare i såväl kärnverksamhet som stödfunktioner, eller det som brukar kallas administration. En alltför hårdhänt bantning av stödfunktioner leder ofta till att arbetsuppgifter i stället förs ut i kärnverksamheten vilket inte är ändamålsenligt ur begreppet ”rätt använd kompetens”. Målet är att balansen mellan funktionerna ska vara så ändamålsenlig och kostnadseffektiv som möjligt.

Hälso- och sjukvård är regionens mest kostnadskrävande verksamhet med många medarbetare, men det interpellanten verkar glömma är att alla medarbetare anställda av Region Västerbotten är vår personal”

Sedan, Petter Nilsson (SD) fyra anföranden, Peter Olofsson (S) fyra anföranden, Zacharias Tjäder (MP) två anföranden, Nina Björby (S) två anföranden, Nicke Grahn (L) två anföranden, Emma Lindqvist (MP) och Ewa-May Karlsson (C), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

§ 175 Interpellation nr 57- 2019 från Petter Nilsson (SD). Nedskärningar av AT-platser – En pyrrhusseger?
RS 1388:1- 2019

Regionfullmäktige (§ 163- 2019) har medgett att Petter Nilsson (SD) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S) med lydelsen;

”Majoriteten stryper vården Sverigedemokraterna vill att regionen återinför de reducerade AT-platserna. Det är universitetssjukhusets uppgift att sörja för utbildning av AT-läkare. Att reducera AT-platserna idag skulle innebära en nådastöt för den framtida vården, detta skulle innebära att vården – en av grundstenarna för den svenska välfärdsmodellen – äventyras i hela Norrland.

En kortsiktig lösning på budgetutmaningar som på lång sikt kommer kosta för framtida generationer i form av specialistläkarbrist.

När läkare har läst klart sin läkarutbildning måste denne genomgå AT-tjänstgöring för att bli en legitimerad läkare. AT-tjänstgöringen ska genomföras under en period om minst arton månader, varav sex månader allmänmedicin och tre månader psykiatri, eller barn- och ungdomspsykiatri. Minst tre månader inom invärtesmedicinska specialiteter och barn- och ungdomsmedicin, samt tre månader minimum inom kirurgiska specialiteter, inom de båda måste den aspirerande AT-läkaren läsa totalt minst nio månader. AT-avslutas sedan med ett kunskapsprov.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Konkurrensen att få AT-tjänstgöring är stor, främst på universitetssjukhus. I dagsläget examineras fler läkare än vi har AT-platser. Det är redan idag en flaskhals. Att majoriteten med stöd av alliansen nu föreslår att minska AT-platserna ytterligare kommer göra att vi får ytterligare svårigheter att sörja för specialistläkare.

Detta är att långsamt strypa vården då tillgängligheten kommer att kraftigt försämras ytterligare. I väntan på AT-tjänst får de nyutexaminerade läkarna tjänstgöra som icke legitimerade underläkare, ibland upp till två år. Det är slöseri med resurser, i synnerhet då vi lider brist på specialister. Att Norrlands universitetssjukhus, som är det enda universitetssjukhuset i de fyra nordligaste länen, reducerar vår lagliga skyldighet att sörja för AT-läkare och den utbildning som vårt regionsjukhus kräver, riskerar äventyra framtida vård för norra halvan av Sverige.

Vi behöver ST-läkare. Vi Sverigedemokrater menar att vi har tillräckligt mycket resurser som läggs på oskäliga verksamheter – såsom finkultur, administration och memeolog – där medel finns för att täcka upp budgetunderskott inom AT-verksamheten.

Med bakgrund av ovanstående önskar jag ställa följande fråga till regionrådet Peter Olofsson:

- Hur ska Socialdemokraterna säkra specialistläkarbehovet framgent?
- Har Socialdemokraterna ingen riktig ambition att vara en attraktiv arbetsgivare för läkare?
- Hur tänker Socialdemokraterna behålla de nyutexaminerade läkarna om man inte erbjuder tillräckligt med AT-platser?

Petter Nilsson (SD)
Gruppledare”

Regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S) har överlämnat interpellationen för besvarande till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson(S). Svaret som ges skriftligt har följande lydelse;

”När regionfullmäktige i juni 2019 fastställde Regionplan och budget för 2020 innefattade det ett omställningsanslag på 40 miljoner kronor för att finansiera satsningen på AT-och ST- tjänster inför 2020. Regionen har ett positivt rekryteringsnetto inom samtliga läkarkategorier de senaste åren och antalet ST-tjänster för 2020 ligger orört och totalt kommer 60 tjänster inom olika specialiteter att utannonseras.

I Västerbotten har antalet nyanställda AT-läkare de senaste åren utökats med totalt 55 %, från 46 AT-tjänster årligen 2014 till 71 AT-tjänster 2018, vilket varit i linje med regionens strategi för att långsiktigt säkra läkartillgången i verksamheterna. Merparten av denna utökning har skett i Umeå där AT-läkarna tjänstgör vid Norrlands universitetssjukhus och hälsocentralerna i Umeå med omnejd. Denna satsning i kombination men kraftig utökning av antalet ST-läkare har gett resultat och gjort att vi har fler läkare anställda idag än någonsin tidigare – inom samtliga kategorier. Vid en jämförelse endast två år tillbaka i tiden kan vi se att antalet specialistläkare ökat med 24 individer och ST-läkarna har samma period ökat med totalt 79 individer.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Antalet läkare i förhållande till faktiskt antal budgeterade tjänster har ökat, idag har vi i regionen till antalet 80 fler budgeterade läkartjänster än motsvarande period 2017. Så även om satsningarna fallit väl ut ur ett kompetensförsörjningsperspektiv på totalen så har det också bidragit till den kostnadsutveckling som vi har idag och har haft på bemanningssidan de senaste åren.

Antal utbildade AT-läkare i norra regionen under perioden 2015–2019, ses i tabellen nedan. I förhållande till befolkningsmängd i norra regionen, med ett universitetssjukhus, så håller vi en god nivå på antalet utbildningsplatser trots neddragning. Det totala antalet AT-platser i norra regionen 2019 motsvarar antalet tillsatta AT-läkare i Region Stockholm samma år.

	2015	**2016**	***2017***	***2018***	***2019***
Västernorrlands län	57	62	*59*	*59*	*58*
Jämtlands län	24	24	24	24	24
Västerbottens län	60	60	69	71	71
Norrbottens län	42	44	46	50	50

Sedan, Petter Nilsson (SD) tre anföranden, Anna-Lena Danielsson (S) två anföranden, Olov Nilsson (S) två anföranden och Jonas Karlberg (V), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

Ajournering

Regionfullmäktige ajournerar mötet för lunch mellan kl 11.50 och 13.00.

§ 176 Folkhögskolestyrelsens handlingsplan för planerade och genomförda åtgärder. Återrapport till regionfullmäktige
RS 1514- 2019

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade vid sammanträde 18-19 juni 2019, § 96, att inte bevilja ordförande i folkhögskolestyrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2018 samt riktade anmärkning mot styrelsen. Fullmäktige beslutade i samband med detta att uppdra åt folkhögskolestyrelsen att till fullmäktige i november redogöra för vidtagna och planerade åtgärder för att komma till rätta med de brister som revisionen påtalat. Redovisningen skulle även innehålla en beskrivning av hur de felaktigt förbrukade medlen i Kempefonden hanteras.

Folkhögskolestyrelsen beslutade den 24 oktober 2019 beslutat att översända rapport om vidtagna åtgärder till regionfullmäktige.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Folkhögskolestyrelsens återrapport godkänns.

Beslutsunderlag

- Folkhögskolestyrelsens handlingsplan för planerade och genomförda åtgärder
- Folkhögskolestyrelsens handlingsplan för planerade och genomförda åtgärder. Återrapportering till regionfullmäktige
- Handlingsplan för planerade och genomförda åtgärder för folkhögskolestyrelsens arbete. Folkhögskolestyrelsens beslut

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Folkhögskolestyrelsens ordförande Jamal Mouneimne (S) informerar fullmäktige om styrelsens handlingsplan för att komma till rätta med påtalade brister samt hantering av medlen i Kempefonden.

Under överläggningen yttrar sig Thommy Bäckström (L), Nicke Grahn (L) och Peter Olofsson (S).

Peter Olofsson (S) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande frågar om fullmäktige kan besluta enligt regionstyrelsens förslag till beslut och finner att fullmäktige bifaller detsamma.

Regionfullmäktiges beslut

Folkhögskolestyrelsens återrapport godkänns.

§ 177 Motion nr 8- 2019 från Marianne Normark (L). Erbjud nyexaminerade sjuksköterskor introduktionsår
RS 487-2019

Sammanfattning
Marianne Normark (L) har till fullmäktige anmält motionen "Erbjud nyexaminerade sjuksköterskor introduktionsår". Motionären föreslår att Region Västerbotten erbjuder nyexaminerade introduktionsår vid anställning.

Förslag till motionsyttrande har upprättats. Av yttrandet framgår att ett förslag till introduktionsprogram för nyanställda sjuksköterskor har arbetats fram under hösten 2018 och kommer att implementeras under våren 2020.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Motionen anses besvarad.

Beslutsunderlag

- Motion nr 8- 2019 från Marianne Normark (L). Erbjud nyexaminerade sjuksköterskor introduktionsår
- Yttrande. Erbjud nyexaminerade sjuksköterskor introduktionsår

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Marianne Normark (L) tre anföranden, Anna-Lena Danielsson (S) två anföranden, Viktoria Sundin (M), Carin Hasslow (L), Liv Granbom (M) och Alejandro Caviedes (S).

Marianne Normark (L), med stöd av Victoria Sundin (M), Carin Hasslow (L) och Liv Granbom (M), yrkar bifall till motionen.

Anna-Lena Danielsson (S), med stöd av Alejandro Caviedes (S), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Omröstning begärs. Fullmäktige godkänner följande beslutsgång;

Ja-röst för bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.
Nej-röst för bifall till motionen.

Omröstningsresultat

Med 56-jaröster,14 nej-röster och 1 frånvarande, finner ordförande att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut. (Bilaga 1 till protokollet)

Regionfullmäktiges beslut

Motionen anses besvarad.

Reservation

Carin Hasslow (L), Jens Wennberg (L), Nicke Grahn (L), Thommy Bäckström (L), Marianne Normark (L), Maria Lundqvist-Brömster (L), Nicklas Sandström (M), Olle Wärnick (M), Elin Segerstedt Söderberg (M), Jesper Björnehall (M), Åsa Ågren Wikström (M), Victoria Sundin (M), Anna-Karin Nilsson (M), Anton Bergström (M) och Liv Granbom (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för Marianne Normarks (L) m.fl. s yrkande.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

§ 178 Motion nr 10- 2019 från Petter Nilsson (SD), Linda Strandberg (SD), Katrin Larsson (SD). Översyn av delegationer
RS 591- 2019

Sammanfattning

Petter Nilsson (SD), Linda Strandberg (SD) och Katrin Larsson (SD) har till regionfullmäktige anmält motionen "Översyn av delegationer". Motionärerna föreslår att regionstyrelsen ska utreda de ekonomiska delegationerna.

Förslag till yttrande har upprättats. Av yttrandet framgår att regionen har riktlinjer för investeringar samt fastställda beloppsgränser för delegation. De framtagna riktlinjerna beskriver övergripande regionens investeringsprocess för beslut om investeringsram, investeringsplan och genomförande, hur roller och ansvar fördelas i hela processen samt innebörden av de i processen ingående beslutstillfällena.

Investeringsprocessen utgår idag från de beslutade riktlinjerna och arbete pågår för att utveckla kvalitén och kontrollen genom hela processen. Åtgärder på detta område är således vidtagna.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Motionen avslås.

Beslutsunderlag

- Yttrande över motion - Översyn av delegationer
- Motion nr 10-2019 från Petter Nilsson (SD), Linda Strandberg (SD), Katrin Larsson (SD). Översyn av delegationer

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Petter Nilsson (SD) tre anföranden och Peter Olofsson (S) tre anföranden.

Petter Nilsson (SD) yrkar bifall till motionen.

Peter Olofsson (S) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Omröstning begärs. Fullmäktige godkänner följande beslutsgång;

Ja-röst för bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.
Nej-röst för bifall till motionen.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Omröstningsresultat

Med 61 ja-röster,7 nej-röster och 3 frånvarande, finner ordförande att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut. (Bilaga 2 till protokollet)

Regionfullmäktiges beslut

Motionen anses besvarad.

Reservation

Petter Nilsson (SD), Jimmy Frohm (SD), Christina Sjödin (SD), Linda Strandberg (SD) och Katrin Larsson (SD) reserverar sig till förmån för Petter Nilssons förslag.

§ 179 Motion nr 7- 2019 från Marianne Normark (L). Hälso-undersökningar även för 70-åringar
RS 486- 2019

Sammanfattning

Marianne Normark (L) har till regionfullmäktige anmält motionen Hälsounder-sökningar även för 70-åringar. Motionären föreslår att Region Västerbotten utreder möjligheterna att införa hälsoundersökningar för 70-åringar i hela länet.

Förslag till motionsyttrande har upprättats. Av yttrandet framgår att ett flertal hälsocentraler i länet idag deltar i pilotprojektet ”Seniorhälsa”. Projektutvärderingen visar på ett behov av hälsofrämjande insatser hos målgruppen. Införande av VHU för 70-åringar kommer ske i hela länet i takt med att ekonomin tillåter.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Motionen anses besvarad.

Beslutsunderlag

- Motion nr 7-2019 från Marianne Normark (L). Hälsoundersökningar även för 70-åringar
- Yttrande. Hälsoundersökningar även för 70-åringar

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Marianne Normark (L) tre anföranden, Peter Olofsson (S) fyra anföranden, Maria Kristoffersson (C), Jonas Karlberg (V) två anföranden, Harriet Hedlund (S) fyra anföranden, Liv Granbom (M) två anföranden, Lars Bäckström (C), Hans-Inge Smetana (KD), Emma Lindqvist (MP), Per-Erik Lundmark (S) och Maria Lundqvist-Brömster (L) tre anföranden.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Marianne Normark (L), med stöd av Maria Kristoffersson (C), Liv Granbom (M), Lars Bäckström (C), Hans-Inge Smetana (KD) och Maria Lundqvist- Brömster (L) yrkar bifall till motionen.

Peter Olofsson (S), med stöd av Jonas Karlberg (V), Harriet Hedlund (S), Emma Lindqvist (MP) och Per-Erik Lundmark (S), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Omröstning begärs. Fullmäktige godkänner följande beslutsgång;

Ja-röst för bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.
Nej-röst för bifall till motionen.

Omröstningsresultat

Med 43 ja-röster,27 nej-röster och 1 frånvarande, finner ordförande att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut. (Bilaga 3 till protokollet)

Regionfullmäktiges beslut

Motionen anses besvarad.

Reservation

Carin Hasslow (L), Jens Wennberg (L), Nicke Grahn (L), Thommy Bäckström (L), Marianne Normark (L) och Maria Lundqvist-Brömster (L), Nicklas Sandström (M), Olle Wärnick (M), Elin Segerstedt Söderberg (M), Jesper Björnehall (M), Åsa Ågren Wikström (M), Victoria Sundin (M), Anna-Karin Nilsson (M), Anton Bergström (M), Liv Granbom (M), Ewa-May Karlsson (C), Maria Kristoffersson (C), Urban Larsson (C), Carina Sundbom (C), Håkan Andersson (C), Lars Bäckström (C), Maria Olofsson (C), Olle Edblom (C), Hans-Inge Smetana (KD), Betty-Ann Nilsson (KD), Karl-Gustav Lilja (KD) och Veronika Kerr (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Marianne Normarks (L) m.fl. s yrkande.

§ 180 Motion nr 18- 2018 från Karl-Gustav Lilja (KD). Utrusta räddningstjänsten med Naloxon
RS 329- 2019

Sammanfattning
Karl-Gustav Lilja (KD) har till regionfullmäktige anmält en motion med förslag om att Region Västerbotten, i dialog med berörda kommuner som använder konceptet IVPA (i väntan på ambulans) inom räddningstjänst, arbetar för att Naloxon införs i deras utrustning samt att utbildning i handhavandet genomförs.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Bakgrunden till motionen är att ambulanspersonal och akutsjukvård i Sverige redan är utrustade med Naloxon. Socialstyrelsen och Läkemedelsverket har föreslagit att Naloxon även ska få ges av räddningstjänstens personal IVPA.

Förslag till yttrande har upprättats. Av yttrandet framgår det att av akutsjukvårdens erfarenhet kan vara svårt för räddningstjänstens personal att bedöma vad som är själva orsaken till en patients medvetslöshet, vilket riskerar att handläggningstiden förlängs.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har vid sammanträde den 4 september 2019, § 121, föreslagit att motionen ska anses besvarad.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Motionen anses besvarad

Beslutsunderlag

- Motion nr 18-2018 Utrusta räddningstjänsten med Naloxon. Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande
- Hälso-och sjukvårdsnämndens motionsyttrande
- Hälso- och sjukvårdsnämndens protokoll 2019-09-04, § 121

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Karl-Gustav Lilja (KD) tre anföranden, Anna-Lena Danielsson (S) fyra anföranden, Urban Larsson (C), Maria Kristoffersson (C) två anföranden, Marianne Normark (L), Per-Erik Lundmark (S), Lars Bäckström (C), Olov Nilsson (S), två anföranden, Paavo Ruokojärvi (V), Hans-Inge Smetana (KD) två anföranden, Nicklas Sandström (M), Carin Hasslow (L), Ewa-May Karlsson (C), Jonas Karlberg (V), Olle Wärnick (M), Betty-Ann Nilsson (KD) två anföranden och Rickard Carstedt (S).

Karl-Gustav Lilja (KD), med stöd av Urban Larsson (C), Maria Kristoffersson (C), Marianne Normark (L), Lars Bäckström (C), Hans-Inge Smetana (KD), Carin Hasslow (L), Ewa-May Karlsson (C), Olle Wärnick (M) och Betty-Ann Nilsson (KD) yrkar bifall till motionen.

Anna-Lena Danielsson (S), med stöd av Per-Erik Lundmark (S), Nicklas Sandström (M), Olov Nilsson (S), Jonas Karlberg (V) och Rickard Carstedt (S), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Omröstning begärs. Fullmäktige godkänner följande beslutsgång;

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Ja-röst för bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.
Nej-röst för bifall till motionen.

Omröstningsresultat

Med 43 ja-röster, 27 nej-röster och 1 frånvarande, finner ordförande att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut. (Bilaga 4 till protokollet)

Regionfullmäktiges beslut

Motionen anses besvarad.

Reservation

Hans-Inge Smetana (KD), Betty-Ann Nilsson (KD), Karl-Gustav Lilja (KD) och Veronika Kerr (KD), Carin Hasslow (L), Jens Wennberg (L), Nicke Grahn (L), Thommy Bäckström (L), Marianne Normark (L), Maria Lundqvist-Brömster (L), Olle Wärnick (M), Ewa-May Karlsson (C), Maria Kristoffersson (C), Urban Larsson (C), Carina Sundbom (C), Håkan Andersson (C), Lars Bäckström (C), Maria Olofsson (C), Olle Edblom (C), reserverar sig mot beslutet till förmån för Karl-Gustav Lilja (KD) m.fl. s förslag.

§ 181 Motion nr 5- 2019 från Petter Nilsson (SD) m fl. Använd karensverktyget för att sänka hyrpersonalkostnaderna
RS 443- 2019

Sammanfattning

Petter Nilsson (SD), Linda Strandberg (SD), Katrin Larsson (SD) och Thomas Palmblad (SD) har till regionfullmäktige anmält motionen "Använd karensverktyget för att sänka hyrpersonalkostnaderna". I motionen föreslås att Region Västerbotten ska utöka karensregeln vid inhyrning av personal till att omfatta fler personalgrupper och eventuellt längre tidsomfattning.

Förslag till motionsyttrande har upprättats. Av yttrandet framgår att det inte finns några planer på att utöka kretsen av yrkesgrupper för inhyrning i framtiden vilket då innebär att det inte heller finns anledning att låta en karensperiod omfatta fler yrkesgrupper. Vidare framgår det av yttrandet att utöka karensperioden från dagens 6 månader inom regionen skulle kunna vara möjligt i ett skede där regionen förhandlar fram ett nytt ramavtal men där är regionen inte ännu.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Motionen avslås.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Beslutsunderlag

- Motion nr 5-2019 från Petter Nilsson (SD). Använd karensverktyget för att sänka hyrpersonalkostnaderna
- Yttrande. Använd karensverktyget för att sänka hyrpersonalkostnaderna

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Petter Nilsson (SD) fem anföranden, Peter Olofsson (S) fyra anföranden, Jimmy Frohm (SD), Paavo Ruokojärvi (V), Janeth Lundberg (S) och Jonas Karlberg (V).

Petter Nilsson (SD), med stöd av Jimmy Frohm (SD), yrkar bifall till motionen.

Peter Olofsson (S) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Omröstning begärs. Fullmäktige godkänner följande beslutsgång;

Ja-röst för bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.
Nej-röst för bifall till motionen.

Omröstningsresultat

Med 63 ja-röster,5 nej-röster och 3 frånvarande, finner ordförande att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut. (Bilaga 5 till protokollet)

Regionfullmäktiges beslut

Motionen anses besvarad.

Reservation

Petter Nilsson (SD), Jimmy Frohm (SD), Christina Sjödin (SD), Linda Strandberg (SD) och Katrin Larsson (SD) reserverar sig till förmån för Petter Nilssons förslag.

§ 182 Motion nr 12- 2019 från Petter Nilsson (SD). En trygg investeringstakt

RS 603- 2019

Sammanfattning

Petter Nilson (SD) har till fullmäktige anmält motionen En trygg investeringstakt. Motionären föreslår att fullmäktige beslutar att anta investeringsbudgeten i samband med budgetprocessen i juni.

Förslag till motionsyttrande har upprättats. Av yttrandet framgår även att

ProSale Signing Referensnummer: 801239

budgetramen för investeringar fastställs årligen tillsammans med resultatbudgeten i regionplanen som beslutas av regionfullmäktige i juni, vilket är i enlighet med förslaget i motionen.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Motionen anses besvarad.

Beslutsunderlag

- Motion nr 12-2019. En trygg investeringstakt
- Yttrande. En trygg investeringstakt

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Petter Nilsson (SD) fyra anföranden och Peter Olofsson (S) tre anföranden.

Petter Nilsson (SD), yrkar bifall till motionen.

Peter Olofsson (S) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Omröstning begärs. Fullmäktige godkänner följande beslutsgång;

Ja-röst för bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.
Nej-röst för bifall till motionen.

Omröstningsresultat

Med 64 ja-röster,5 nej-röster och 2 frånvarande, finner ordförande att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut. (Bilaga 6 till protokollet)

Regionfullmäktiges beslut

Motionen anses besvarad.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

§ 183 Motion nr 9- 2019 från Petter Nilsson (SD) mfl. En sömlös vård inom regionen
RS 590- 2019

Sammanfattning

Petter Nilsson (SD) m.fl. har till fullmäktige anmält en motion med förslag om att Region Västerbotten utreder förutsättningarna för utökade öppettider på hälsocentralerna med hög belastningsgrad samt förutsättningarna för utökade öppettider för hälso-centraler angränsande hälsocentral med hög belastningsgrad. Bakgrunden till motionen är att regionen ska jobba mer aktivt för en effektiv och samordnad vårdplanering, samt stärka första linjens vård för att minska belastningen på akutsjukvården.

Förslag till yttrande har upprättats. Av yttrandet framgår att samtliga hälsocentraler omfattas av regelverket för Hälsoval Västerbotten. Hälsoval Västerbotten ställer krav på tillgänglighet och att hälsocentralen ska ta emot sina listade patienter för planerade och akuta besök.

Hälso-och sjukvårdsnämnden har den 3 oktober 2019, § 146, föreslagit att motionen ska anses besvarad.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Motionen anses besvarad.

Beslutsunderlag

- Motion nr 9-2019 En sömnlös vård. Hälso- och sjukvårdsnämndens Yttrande
- Motion nr 9-2019 från Petter Nilsson (SD), Linda Strandberg (SD), Katrin Larsson (SD). En sömlös vård
- Hälso- och sjukvårdsnämndens protokoll 2019-10-03, § 146

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Petter Nilsson (SD), Anna-Lena Danielsson (S) två anföranden, Nicklas Sandström (M), Hans-Inge Smetana (KD), Jonas Karlberg (V) och Lars Bäckström (C).

Petter Nilsson (SD), med stöd av Nicklas Sandström (M) och Hans-Inge Smetana (KD), yrkar bifall till motionen.

Anna-Lena Danielsson (S), med stöd av Jonas Karlberg (V) och Lars Bäckström (C), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Omröstning begärs. Fullmäktige godkänner följande beslutsgång;

Ja-röst för bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.
Nej-röst för bifall till motionen.

Omröstningsresultat

Med 51 ja-röster,19 nej-röster och 1 frånvarande, finner ordförande att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut. (Bilaga 7 till protokollet)

Regionfullmäktiges beslut

Motionen anses besvarad.

Reservation

Petter Nilsson (SD), Jimmy Frohm (SD), Christina Sjödin (SD), Linda Strandberg (SD) och Katrin Larsson (SD) reserverar sig till förmån för Petter Nilssons förslag.

§ 184 Motion nr 3- 2019 från Nicklas Sandström (M). Instifta ett antibyråkratiseringsråd
RS 164- 2019

Sammanfattning
Nicklas Sandström (M) har till regionfullmäktige anmält en motion med yrkande om att instifta ett antibyråkratiseringsråd på likande sätt som den danska modellen Meningssamlingen i Köpenhamn. Motionären anser att regionens vårdpersonal lägger en stor del av sin arbetstid på administration på bekostnad av tid till patienter. Motionären menar att en del administration kvarstår fast den är utdaterad och onödig, och denna behöver rensas bort i syfte att minska den administrativa bördan och frigöra tid för patienter.

Förslag till yttrande har upprättats. Av svaret framgår att det inom regionens verksamhet inte ska finnas inaktuella rutiner och riktlinjer som försvårar arbetet. Vidare pågår sedan flera år ett arbete med att införa vårdnära servicetjänster och vårdnära administration. Servicepersonal som är experter på service och administration. Dessa ska kunna underlätta och stödja i vissa arbetsuppgifter så att vårdpersonalen kan öka tid till direkt patientarbete.

Hälso-och sjukvårdsnämnden har den 3 oktober 2019, § 145 föreslagit att motionen ska avslås.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Motionen avslås.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Beslutsunderlag

- Motion nr 3-2019 Instifta ett antibyråkratiseringsråd. Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande
- Motion nr 3-2019 från Nicklas Sandström (M). Instifta ett Antibyråkratiseringsråd
- Hälso- och sjukvårdsnämndens protokoll 2010-10-03, § 145

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Nicklas Sandström (M) två anföranden, Peter Olofsson (S) två anföranden, Jesper Björnehall (M), Thommy Bäckström (L), Paavo Ruokojärvi (V), Elisabet Forssell (V) och Anton Bergström (M).

Nicklas Sandström (M), med stöd av Jesper Björnehall (M), Thommy Bäckström (L), Anton Bergström (M), yrkar bifall till motionen.

Peter Olofsson (S), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Omröstning begärs. Fullmäktige godkänner följande beslutsgång;

Ja-röst för bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.
Nej-röst för bifall till motionen.

Omröstningsresultat

Med 50 ja-röster, 20 nej-röster och 1 frånvarande, finner ordförande att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut. (Bilaga 8 till protokollet)

Regionfullmäktiges beslut

Motionen avslås.

§ 185 Motion nr 13- 2019 från Petter Nilsson (SD). Innovationsfond
RS 616- 2019

Sammanfattning
Petter Nilsson (SD) har till fullmäktige anmält motionen Innovationsfond. I motionen föreslås att Region Västerbotten tar fram en modell för en innovationsfond med tydliga riktlinjer. Bakgrunden till motionen är att det återkommande spenderas medel från styrelsens konto för oförutsedda utgifter för verksamheter utanför vårdens direkta närhet. Enligt motionären måste vård prioriteras.

Förslag till yttrande har upprättats. Av yttrandet framgår att Region Västerbotten har aktivt arbetat med innovationsfrågan i många år och var det

ProSale Signing Referensnummer: 801239

första landstinget att införa en Innovationssluss. Det senaste verktyget att öka antalet innovationer i hälso- och sjukvård var försöks initiativet att skapa VLL Innovation AB. Initiativet har varit mycket framgångsrikt och resulterat till att Västerbotten nu intar en ledande position i landet gällande innovation i partnerskap inom hälso- och sjukvård vilket i sin tur utgör en utmärkt plattform att attrahera extern finansiering för utveckling av innovation inom Region Västerbotten.

Hälso-och sjukvårdsnämnden har den 3 oktober 2019, § 147, föreslagit att motionen ska anses besvarad.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Motionen anses besvarad.

Beslutsunderlag

- Motion nr 13-2019 Innovationsfond. Hälso- och sjukvårdsnämndens Yttrande
- Motion nr 13-2019 från Petter Nilsson (SD). Innovationsfond
- Hälso- och sjukvårdsnämndens protokoll 2019-10-03, § 147

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Petter Nilsson (SD) tre anföranden, Peter Olofsson (S), Nicklas Sandström (M) tre anföranden, Rickard Carstedt (S) två anföranden och Ewa-May Karlsson (C).

Petter Nilsson (SD), yrkar bifall till motionen.

Peter Olofsson (S), med stöd av Nicklas Sandström (M), Rickard Carstedt (S) och Ewa-May Karlsson (C), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Omröstning begärs. Fullmäktige godkänner följande beslutsgång;

Ja-röst för bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.
Nej-röst för bifall till motionen.

Omröstningsresultat

Med 65 ja-röster,5 nej-röster och 1 frånvarande, finner ordförande att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut. (Bilaga 9 till protokollet)

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Regionfullmäktiges beslut

Motionen anses besvarad.

Reservation

Petter Nilsson (SD), Jimmy Frohm (SD), Christina Sjödin (SD), Linda Strandberg (SD) och Katrin Larsson (SD) reserverar sig till förmån för Petter Nilssons förslag.

§ 186 Samordningsförbundet södra Lappland. Ny förbundsordning
RS 1342- 2019

Sammanfattning

Dorotea kommun har ansökt och beviljats medlemskap i Samordningsförbundet Södra Lappland. Samordningsförbundets förbundsordning behöver därför revideras. Förslag till ny förbundsordning har inkommit och ska antas av respektive medlems fullmäktige.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Förbundsordning för Samordningsförbundet Södra Lapplands antas.

Beslutsunderlag

- Samordningsförbundet södra Lappland. Ny förbundsordning

Regionfullmäktiges beslut

Förbundsordning för Samordningsförbundet Södra Lapplands antas.

§ 187 Borgen för Länstrafiken i Västerbotten AB
RS 1365-2019

Sammanfattning

Länstrafiken i Västerbotten AB anhåller om att Region Västerbotten som ägare av bolaget ska ingå borgensåtagande.

Region Västerbotten, dåvarande Västerbottens läns landsting har tidigare ställt borgen för Länstrafiken i Västerbotten AB bland annat som säkerhet för införskaffande av realtidssystem.

Regionala utvecklingsnämnden har den 2 oktober 2019, § 192, föreslagit att regionfullmäktige beslutar att ställa borgen för Länstrafiken i Västerbotten AB enligt redovisade riktlinjer.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Borgen ställs för Länstrafiken i Västerbotten AB enligt redovisade riktlinjer.

Beslutsunderlag

- Borgensåtagande Länstrafiken. Tjänsteskrivelse

Regionfullmäktiges beslut

Borgen ställs för Länstrafiken i Västerbotten AB enligt redovisade riktlinjer.

§ 188 Ägaranvisning ALMI Företagspartner Nord AB

RS 1366- 2019

Sammanfattning

ALMI Företagspartner Nord AB har upprättat förenklade ägaranvisningar för att förtydliga uppdraget. Almi Nords ägardirektiv hanteras mellan de tre parter som utgör ägare till det regionala Almi-bolaget: Almi Moderbolag, Norrbottens Läns Landsting och Region Västerbotten. Direktiven är det uppdrag som ägarna lämnar till styrelsen att genomföra och arbeta för under perioden.

Almis verksamhet ska stärka det svenska näringslivets utveckling och verka för en hållbar tillväxt. Bolaget ska erbjuda tjänster inom rådgivning och utlåning i huvudsak riktat till företag med lönsamhets- och tillväxtpotential. Verksamheten ska medverka till att konkurrenskraftiga, och därmed hållbara, små och medelstora företag utvecklas och blir fler. Med hållbar tillväxt avses tillväxt i bolag som bedöms vara ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbara över tid. Bolaget ska aktivt söka nya kunder och verksamheten ska utgå från behoven hos företagen regionalt.

Regionala utvecklingsnämnden har den 2 oktober 2019, § 205 föreslagit att regionfullmäktige beslutar att fastställa ägaranvisning för ALMI Företagspartner Nord AB.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Ägaranvisning för ALMI Företagspartner Nord AB fastställs.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Beslutsunderlag

- Almi Nord Ägaranvisning
- Målstruktur för verksamhetsåret 2019, Affärsområde Företagspartner
- Yrkande från Sverigedemokraterna från Regionstyrelsen protokoll 2019-11-05

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Petter Nilsson (SD) 6 anföranden, Maria Kristoffersson (C) två anföranden, Rickard Carstedt (S) två anföranden, Carina Sundbom (C) två anföranden, LiseLotte Olsson (V) tre anföranden och Emma Lindqvist (MP) två anföranden.

Petter Nilsson (SD) föreslår följande ändringar:

Sid 1 rubrik 1 stycke 5 mening 1 ersätts med följande lydelse:
”Bolaget ska arbeta mot alla kunder i målgruppen men ha ett särskilt fokus på tidiga skeden i termer av livscykel eller i termer av expansionsfaser såsom produkt- och tjänste- eller marknadsutveckling.”

Sid 3 rubrik 4 stycke 1 punkt 3 ersätts med följande lydelse:
”– Att erbjuda medborgare en digital karta för att tydliggöra den digitala marknadens möjligheter.”

Sid 3 avsnitt 5 stycke 1 mening 1 ersätts med följande lydelse:
”Bolaget ska i sin verksamhet eftersträva de mål som framgår av vid var tid gällande målstruktur. Nu gällande målstruktur återfinns i bilaga 1, undantag från målstrukturen ska göras för avsnitt ’2. Mål Index Fokusgrupper’, som utgår ur verksamhetens mål.”

Rickard Carstedt (S), med stöd av Carina Sundbom (C) och LiseLotte Olsson (V), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Omröstning begärs. Fullmäktige godkänner följande beslutsgång;

Ja-röst för bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.
Nej-röst för bifall till Petter Nilsson ändringsförslag.

Omröstningsresultat

Med 60 ja-röster,5 nej-röster och 6 frånvarande, finner ordförande att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut. (Bilaga 10 till protokollet)

Regionfullmäktiges beslut

Ägaranvisning för ALMI Företagspartner Nord AB fastställs.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

§ 189 Driftsanslag ALMI Företagspartner Nord AB
RS 1367- 2019

Sammanfattning
I Almi Företagspartner Nord ABs ägaranvisningar 2019 framgår att finansieringen av bolagets verksamhet för 2020 ska överenskommas i särskild ordning.

Ägarna har beslutat att verksamheten 2020 ska finansieras enligt följande:

Almi Nord	**Moderbolag**		**Regional ägare**		**Summa**
Driftsanslag	**12 353 984**	**51%**	**11 869 514**	**49%**	**24 223 498**
varav Norrbotten			**5 934 757**		
varav Västerbotten			**5 934 757**		
Reserverade medel för Insatser för ökad tillväxt	*2 050 000*	*51%*	*1 969 607*		*4 019 607*
varav Norrbotten			*984 804*		
varav Västerbotten			*984 804*		

För insatser för ökad tillväxt har moderbolaget avsatt en ram om 2 050 000 kronor och de regionala ägarna en ram om 1 969 607 kronor (vardera 984 80) som kan tas i anspråk efter beslut om samverkan i projekt.

Almis verksamhet ska stärka det svenska näringslivets utveckling och verka för en hållbar tillväxt. Bolaget ska erbjuda tjänster inom rådgivning och utlåning i huvudsak riktat till företag med lönsamhets- och tillväxtpotential.

Regionala utvecklingsnämnden har den 2 oktober 2019, § 206 föreslagit att regionfullmäktige beslutar att fastställa driftanslag till ALMI Företagspartner Nord AB.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Driftanslag till ALMI Företagspartner Nord AB fastställs.

Beslutsunderlag

- Almi Företagspartner Nord AB. Överenskommelse mellan ägare om finansiering av verksamheten 2020

Regionfullmäktiges beslut

Driftanslag till ALMI Företagspartner Nord AB fastställs.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Ajournering

Regionfullmäktige ajournerar sammanträdet kl 17.05 till efterföljande dag kl 08.30.

§ 190 Upprop

Upprop förrättas. Närvarande ledamöter framgår av sidan 1-2 i protokollet.

§ 191 Redovisning från fullmäktigeberedningarna angående uppdrag 2019

Alejandro Caviedes (S), ordförande i Umeåregionen, Janeth Lundberg (S) ordförande i Skellefteå - Norsjö, Håkan Andersson, 1:e vice ordförande i Skellefteå - Norsjö, Daniel Johansson, ordförande i Södra Lappland, Maria Kristoffersson (C), 1:e vice ordförande Södra Lappland samt Urban Lindström (S) 2:e vice ordförande i Södra Lappland, redogör för fullmäktigeberedningarnas uppdrag 2019.

Under överläggningen yttrar sig Anna-Karin Nilsson (M), Petter Nilsson (SD), Nicke Grahn (L), Ewa-May Karlsson (C), Lars Bäckström (C), Peter Olofsson (S), Alejandro Caviedes (S) två anföranden, Harriet Hedlund (S), Betty-Ann Nilsson (KD), Carin Hasslow (L), Emma Lindqvist (MP), Janeth Lundberg (S), Hans-Inge Smetana (KD), Anna-Lena Danielsson (S), Håkan Andersson (C), Daniel Johansson (V), Maria Olofsson (C), Nicklas Sandström (M) och Kenneth Andersson (S).

Nicke Grahn (L), med stöd av Peter Olofsson (S), Harriet Hedlund (S), Betty-Ann Nilsson (KD), Carin Hasslow (L), Emma Lindqvist (MP), Hans-Inge Smetana (KD), Daniel Johansson (V), Maria Olofsson (C), Nicklas Sandström (M) och Kenneth Andersson (S), yrkar bifall till förslag till beslut i ärendena § 192, 193 och 194.

Regionfullmäktiges beslut

Informationen är delgiven.

§ 192 Beredningen för folkhälsa och demokrati i Umeåregionens rapport 2019

RS 1350- 2019

Sammanfattning

Fullmäktiges beredningar för folkhälsa och demokrati arbetar med uppdrag fastställda i regionplanen. I uppdraget ingår även att öka kunskapen om medborgarnas behov av åtgärder och insatser samt att verka för bättre kontakter mellan medborgare och förtroendevalda.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Uppdragen för 2019 är följande:
- Utveckla former för medborgardialog som bidrar till ett ökat medborgarinflytande i det hälsofrämjande arbetet inom Region Västerbotten
- Utreda och föreslå former för dialog med kommuner, samhällsorgan, frivilligorganisationer och andra intressenter i folkhälso- och demokratifrågor
- Utifrån ett medborgarperspektiv belysa hinder och goda exempel på övergångarna mellan sjukhusvård och kommunal hemsjukvård

Beredningarna har även möjlighet att redovisa övriga behov som beredningen uppmärksammar inom ramen för folkhälsa och demokrati. Uppdragen ska årligen redovisas till fullmäktige.

Beredningens rapport redovisar behov hos befolkningen som framkommit genom medborgardialog, genom kunskapsinhämtning samt fakta kopplat till fullmäktiges uppdrag till beredningen.

Efter fullmäktige överlämnas rapporten till styrelsen eller berörd nämnd för fortsatt beredning och förslag till beslut om åtgärder. Styrelsen alternativt nämndernas åtgärder behandlas i fullmäktige i april.

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Rapporten godkänns och överlämnas för beredning till regionstyrelsen samt hälso- och sjukvårdsnämnden.

Beslutsunderlag

- Beredningen för folkhälsa och demokrati i Umeåregionen. Rapport 2019
- Ledamöter i Bredningen för folkhälsa och demokrati i Umeåregionen. Bilaga till beredningens rapport 2019

Förslag till beslut under sammanträdet

Nicke Grahn (L), med stöd av Peter Olofsson (S), Harriet Hedlund (S), Betty-Ann Nilsson (KD), Carin Hasslow (L), Emma Lindqvist (MP), Hans-Inge Smetana (KD), Daniel Johansson (V), Maria Olofsson (C), Nicklas Sandström (M), Kenneth Andersson (S), yrkar bifall till förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande frågar om fullmäktige kan besluta enligt förslag till beslut och finner att fullmäktige bifaller detsamma.

Regionfullmäktiges beslut

Rapporten godkänns och överlämnas för beredning till regionstyrelsen samt hälso- och sjukvårdsnämnden.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

§ 193 Beredningen för folkhälsa och demokrati i Skellefteå- och Norsjöområdets rapport 2019
RS 1357- 2019

Sammanfattning

Fullmäktiges beredningar för folkhälsa och demokrati arbetar med uppdrag fastställda i regionplanen. I uppdraget ingår även att öka kunskapen om medborgarnas behov av åtgärder och insatser samt att verka för bättre kontakter mellan medborgare och förtroendevalda.

Uppdragen för 2019 är följande:

- Utveckla former för medborgardialog som bidrar till ett ökat medborgarinflytande i det hälsofrämjande arbetet inom Region Västerbotten
- Utreda och föreslå former för dialog med kommuner, samhällsorgan, frivilligorganisationer och andra intressenter i folkhälso- och demokratifrågor
- Utifrån ett medborgarperspektiv belysa hinder och goda exempel på övergångarna mellan sjukhusvård och kommunal hemsjukvård

Beredningarna har även möjlighet att redovisa övriga behov som beredningen uppmärksammar inom ramen för folkhälsa och demokrati. Uppdragen ska årligen redovisas till fullmäktige.

Beredningens rapport redovisar behov hos befolkningen som framkommit genom medborgardialog, genom kunskapsinhämtning samt fakta kopplat till fullmäktiges uppdrag till beredningen.

Efter fullmäktige överlämnas rapporten till styrelsen eller berörd nämnd för fortsatt beredning och förslag till beslut om åtgärder. Styrelsen alternativt nämndernas åtgärder behandlas i fullmäktige i april.

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Rapporten godkänns och överlämnas för beredning till regionstyrelsen samt hälso- och sjukvårdsnämnden.

Beslutsunderlag

- Beredningen för folkhälsa och demokrati i Skellefteå- och Norsjöområdet. Rapport 2019
- Bilaga till Beredning för folkhälsa och demokrati i Skellefteå- och Norsjöområdets rapport. Ledamöter

Förslag till beslut under sammanträdet

Nicke Grahn (L), med stöd av Peter Olofsson (S), Harriet Hedlund (S), Betty-Ann Nilsson (KD), Carin Hasslow (L), Emma Lindqvist (MP), Hans-Inge Smetana (KD), Daniel Johansson (V), Maria Olofsson (C), Nicklas Sandström (M), Kenneth Andersson (S), yrkar bifall till förslag till beslut.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Beslutsgång

Ordförande frågar om fullmäktige kan besluta enligt förslag till beslut och finner att fullmäktige bifaller detsamma.

Regionfullmäktiges beslut

Rapporten godkänns och överlämnas för beredning till regionstyrelsen samt hälso- och sjukvårdsnämnden.

§ 194 Beredningen för folkhälsa och demokrati i södra Lapplands rapport 2019
RS 1352- 2019

Sammanfattning

Fullmäktiges beredningar för folkhälsa och demokrati arbetar med uppdrag fastställda i regionplanen. I uppdraget ingår även att öka kunskapen om medborgarnas behov av åtgärder och insatser samt att verka för bättre kontakter mellan medborgare och förtroendevalda.

Uppdragen för 2019 är följande:
- Utveckla former för medborgardialog som bidrar till ett ökat medborgarinflytande i det hälsofrämjande arbetet inom Region Västerbotten
- Utreda och föreslå former för dialog med kommuner, samhällsorgan, frivilligorganisationer och andra intressenter i folkhälso- och demokratifrågor
- Utifrån ett medborgarperspektiv belysa hinder och goda exempel på övergångarna mellan sjukhusvård och kommunal hemsjukvård

Beredningarna har även möjlighet att redovisa övriga behov som beredningen uppmärksammar inom ramen för folkhälsa och demokrati. Uppdragen ska årligen redovisas till fullmäktige.

Beredningens rapport redovisar behov hos befolkningen som framkommit genom medborgardialog, genom kunskapsinhämtning samt fakta kopplat till fullmäktiges uppdrag till beredningen.

Efter fullmäktige överlämnas rapporten till styrelsen eller berörd nämnd för fortsatt beredning och förslag till beslut om åtgärder. Styrelsen alternativt nämndernas åtgärder behandlas i fullmäktige i april.

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Rapporten godkänns och överlämnas för beredning till regionstyrelsen samt hälso- och sjukvårdsnämnden.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Beslutsunderlag

- Beredningen för folkhälsa och demokrati i södra Lappland. Rapport 2019

Förslag till beslut under sammanträdet

Nicke Grahn (L), med stöd av Peter Olofsson (S), Harriet Hedlund (S), Betty-Ann Nilsson (KD), Carin Hasslow (L), Emma Lindqvist (MP), Hans-Inge Smetana (KD), Daniel Johansson (V), Maria Olofsson (C), Nicklas Sandström (M), Kenneth Andersson (S), yrkar bifall till förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande frågar om fullmäktige kan besluta enligt förslag till beslut och finner att fullmäktige bifaller detsamma.

Regionfullmäktiges beslut

Rapporten godkänns och överlämnas för beredning till regionstyrelsen samt hälso- och sjukvårdsnämnden.

§ 195 Delårsrapport per augusti 2019
RS 1113- 2019

Sammanfattning
Förslag till Region Västerbottens delårsrapport per augusti 2019 har upprättats. Rapporten är regionstyrelsens andra uppföljningsrapport för året till regionfullmäktige.

Rapporten beskriver resultat och måluppfyllelse för årets andra tertial. Delårsrapporten inkluderar uppföljning av de av regionfullmäktige identifierade inriktningsmålen och riktade uppdrag samt ett ekonomiskt bokslut och är baserad på styrelser och nämnders rapportering.

Den prognosticerade måluppfyllelsen är att ett inriktningsmål kommer att uppfyllas, fyra inriktningsmål kommer att uppfyllas delvis och att ett inriktningsmål inte kommer uppfyllas vid årets slut.

Prognosen för 2019, efter andra tertialet, är ett negativt resultat på 75 miljoner kronor och en bedömning om att regionen inte kommer att uppnå resultatmålet. Prognosticerat balanskravsresultat visar ett underskott om 545 miljoner och ska i enlighet med kommunallagen återställas inom tre år.

Inför 2019 har verksamheterna planerat åtgärder för drygt 210 miljoner kronor främst utifrån att kostnadsnivån varit hög det senaste året. Huvuddelen av åtgärderna handlar om att minska personalkostnader både för inhyrd personal och egen personal.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Delårsrapport per augusti 2019 godkänns.

Beslutsunderlag

- Delårsrapport per augusti 2019. Tjänsteskrivelse
- Region Västerbotten, Delårsrapport per augusti 2019
- Gemensam måltidsnämnd. Delårsrapport per augusti 2019
- Kostnämnden. Delårsrapport per augusti 2019
- Patientnämnden. Delårsrapport per augusti 2019
- Hälso- och sjukvårdsnämnden. Delårsrapport per augusti 2019
- Folkhögskolestyrelsen. Delårsrapport per augusti 2019
- Regionala utvecklingsnämnden. Delårsrapport per augusti 2019
- Bilaga 3 från Regionstyrelsen 2019-10-15
- Bilaga 4 från Regionstyrelsen 2019-10-15
- Bedömning av delårsrapporten per augusti 2019, Region Västerbottens revisorer

Överläggning samt förslag till beslut på sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Peter Olofsson (S) tolv anföranden, Nicklas Sandström (M) sex anföranden, Ulf Björk (S) fem anföranden, Marianne Normark (L) fem anföranden, Carin Hasslow (L) två anföranden, Elin Segerstedt Söderberg (M), Petter Nilsson (SD) tre anföranden, LiseLotte Olsson (V), Hans-Inge Smetana (KD) två anföranden, Emma Lindqvist (MP) två anföranden, Ewa-May Karlsson (C) tre anföranden, Linda Strandberg(SD), Anna-Lena Danielsson (S) tre anföranden, Olle Edblom (C) tre anföranden, Rickard Carstedt (S), Jonas Karlberg (V) två anföranden, Lars Bäckström (C) och Betty-Ann Nilsson (KD).

Peter Olofsson (S), med stöd av Nicklas Sandström (M), Marianne Normark (L), Carin Hasslow (L), Petter Nilsson (SD), LiseLotte Olsson (V), Hans-Inge Smetana (KD), Emma Lindqvist (MP), Ewa-May Karlsson (C), Linda Strandberg (SD), Anna-Lena Danielsson (S), Olle Edblom (C), Rickard Carstedt (S), Jonas Karlberg (V), Lars Bäckström (C) och Betty-Ann Nilsson (KD), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande frågar om fullmäktige kan besluta enligt regionstyrelsens förslag till beslut och finner att fullmäktige bifaller detsamma.

Regionfullmäktiges beslut

Delårsrapport per augusti 2019 godkänns.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Särskilt yttrande

Allians för Västerbotten, genom Nicklas Sandström (M), Ewa-May Karlsson (C), Carin Hasslow (L) och Hans-Inge Smetana (KD), har lämnat ett särskilt yttrande i ärendet enligt bilaga 11 till protokollet, vilket följande ledamöter ställer sig bakom;

Nicklas Sandström (M), Marianne Normark (L), Carin Hasslow (L), Hans-Inge Smetana (KD), Ewa-May Karlsson (C), Olle Edblom (C), Lars Bäckström (C) och Betty-Ann Nilsson (KD).

Petter Nilsson (SD) lämnar ett särskilt yttrande enligt bilaga 12 till protokollet.

§ 196 Budget och verksamhet inom regionstyrelsen. Skrivelse till regionfullmätkige
RS 899- 2019

Sammanfattning
Utifrån redovisat resultat i delårsrapport per april överlämnade regionstyrelsen den 4 juni 2019, § 139, en skrivelse till regionfullmäktige där styrelsen påtalade svårigheter att klara en budget i balans mot det uppdrag som nämnden tilldelats av regionfullmäktige.
Regionfullmäktige beslutade vid sammanträde den 18-19 juni 2019, § 126 att uppdra åt regionstyrelsen att återrapportera till fullmäktige om resultat av vidtagna åtgärder senast i november 2019.

En skrivelse med redogörelse avseende resultat av vidtagna åtgärder har upprättats.

Av skrivelsen framgår att det pågående förbättrings- och effektiviseringsarbetet ska fortsätta för att långsiktigt påverka den ekonomiska situationen i rätt riktning. Förslag till plan för omställning för en hållbar ekonomi för regionen har tagits fram, där ett antal av de föreslagna åtgärderna berör regionstyrelsens verksamheter.

Vidare framgår det även att då beslut ännu ej fattats med anledning av omställning för en hållbar ekonomi, lämnas därför inga specifika förslag till ytterligare åtgärder i skrivelsen. Regionstyrelsen emotser däremot vidare dialog om översyn av styrelsens uppdrag utifrån de ekonomiska ramar som tilldelas styrelsen.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Återrapporten från regionstyrelsen godkänns.

Beslutsunderlag

- Regionstyrelsens återrapportering till fullmäktige
- Protokollsanteckning från Alliansen från Regionstyrelsens protokoll 2019-11-05

ProSale Signing Referensnummer: 801239

- Protokollsanteckning från Sverigedemokraterna från Regionstyrelsens protokoll 2019-11-05

Regionfullmäktiges beslut

Återrapporten från regionstyrelsen godkänns.

§ 197 Budget och verksamhet inom hälso- och sjukvårdsnämnden. Skrivelse till regionfullmäktige
RS 904- 2019

Sammanfattning
Utifrån redovisat resultat i delårsrapport per april lämnade hälso- och sjukvårdsnämnden den 23 maj 2019 in en skrivelse till regionfullmäktige där nämnden påtalade svårigheter att klara en budget i balans mot det uppdrag som nämnden tilldelats av regionfullmäktige.

Regionfullmäktige beslutade vid sammanträde den 18-19 juni 2019, § 127 att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att återrapportera till fullmäktige om resultat av vidtagna åtgärder senast i november 2019.

En återrapportering till regionfullmäktige med redogörelse avseende resultat av vidtagna åtgärder har upprättats.

Av skrivelsen framgår att den ekonomiska situationen i mångt och mycket är ett resultat av utveckling under en lång tid och för att komma tillrätta med ekonomin och vända trenden är ett omfattande och tidskrävande arbete. Åtgärdsplaner har antagits för resterande del av 2019 och en mängd aktiviteter pågår. Under andra tertialet ses såväl en lägre budgetavvikelse som en lägre kostnadsutveckling för påverkbara poster jämfört med första tertialet. Det gör att nämnden bedömer att de vidtagna åtgärder som startat under våren börjar att ge effekt.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har vid sammanträde den 3 oktober 2019, § 137 beslutat att överlämna återrapporten till regionfullmäktige.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Återrapporten från hälso- och sjukvårdsnämnden godkänns.

Beslutsunderlag

- Budget och verksamhet inom Hälso- och sjukvårdsnämnden. Tjänsteskrivelse
- Återrapportering till regionfullmäktige från Hälso- och sjukvårdsnämnden avseende resultat av vidtagna åtgärder
- Protokollsanteckning från Alliansen från Regionstyrelsens protokoll 2019-11-05

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Regionfullmäktiges beslut

Återrapporten från hälso- och sjukvårdsnämnden godkänns.

§ 198 Ändring av budget och skattesats 2020
RS 1340- 2019

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade vid sammanträdet den 16 juni 2019, § 123, om budget och skattesats för 2020. Med anledning av att Region Västerbotten från den 1 januari 2010 är regional kollektivtrafikmyndighet har en skatteväxling skett mellan regionen och kommunerna.

Skatteväxlingen från kommunerna till Region Västerbotten genomförs genom att kommunerna sänker skatten med 5 öre och regionen höjer skatten med 5 öre. Beslut har tagits av samtliga kommun- och regionfullmäktige. Skattesatsen för 2020 fastställs därmed till 11, 35 kronor per skattekrona vilket är en ökning med 5 öre jämfört med 2019 års utdebitering.

Förändringen påverkar resultatbudgeten, verksamhetens nettoram ökar med 37 miljoner kronor. Med senaste skatteprognos från Sveriges Kommuner och landsting (SKL) och med beaktande av delskatteväxlingen av kollektivtrafiken ökar budgeten för skatteintäkter med samma belopp.

Budgeterat resultat både exklusive och inklusive finansnetto är samma som beslutet som togs av fullmäktige i juni, 186 miljoner konor respektive 74 miljoner kronor.

Förslag till utökning av nämndernas budgetram för 2020 har upprättats. Ramen till regionala utvecklingsnämnden utökas med gemensamma kostnaderna för länets kollektivtrafik med 36,7 miljoner kronor och ett särskilt index på 0,3 miljoner kronor. Ramen för regionala utvecklingsnämnden fastställs till 336,9 miljoner kronor varav ramen till trafiken uppgår till 174,7 miljoner kronor. FoU Välfärds verksamhet och nettobudget, 1,1 miljoner kronor, flyttas från hälso- och sjukvårdsnämnden till regionstyrelsen.

Från år 2020 särredovisas fullmäktiges budgetram och ingår därmed inte längre i styrelsens ram.

<u>Förslag på ny budgetram:</u>

Nämnd / styrelse	Ny budget
Regionstyrelsen	3 057 miljoner kronor
Hälso- och sjukvårdsnämnden	4 871 miljoner kronor
Regionala utvecklingsnämnden	336,9 miljoner kronor

Övriga nämnder/styrelse har oförändrad budgetram

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Verksamhet och budget inom FOU Välfärd överförs till styrelsen, under förutsättning att regiondirektören genomför sedvanlig samverkan innan fullmäktiges beslut.

Budgetförändringar godkänns enligt upprättat förslag.

Skattesatsen fastställs till 11,35 per skattekrona för 2020.

Beslutsunderlag

- Ändrad budget 2020
- Bilaga 7 från Regionstyrelsens protokoll 2019-10-15

Överläggning samt förslag till beslut på sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Peter Olofsson (S) och Petter Nilsson (SD).

Peter Olofsson (S) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut med ändringen att beslutssatsen kring FOU Välfärd ska utgå, då samverkan ännu inte är genomförd. Detta innebär att inga ramjusteringar görs för hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen avseende FOU Välfärd.

Petter Nilsson (SD) yrkar enligt bilaga 13 i protokollet.

Beslutsgång

Ordförande frågar om fullmäktige kan besluta enligt Peter Olofssons ändringsförslag, att beslutssatsen kring FOU Välfärd ska utgå, vilket fullmäktige bifaller.

Ordförande ställer därefter regionstyrelsens förslag (utan beslutssats kring FOU) mot Petter Nilssons förslag och finner att regionfullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Regionfullmäktiges beslut

Budgetförändringar godkänns enligt upprättat förslag med ändringen att ingen ramjustering görs för regionstyrelsen samt hälso- och sjukvårdsnämnden avseende FOU Välfärd.

Skattesatsen fastställs till 11,35 per skattekrona för 2020.

Reservation

Petter Nilsson (SD), Jimmy Frohm (SD), Christina Sjödin (SD), Linda Strandberg (SD) och Katrin Larsson (SD) reserverar sig till förmån för Petter Nilssons förslag.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

§ 199 Kulturplan 2020-2030
RS 1368- 2019

Sammanfattning

Som underlag för statens bidragsgivning till regional kulturverksamhet ska en flerårig kulturplan utarbetas i samverkan med länets kommuner och i samråd med länets professionella kulturliv, civilsamhälle och folkrörelser. Förslag till kulturplan för perioden 2020-2023 har upprättats. Kulturplanen beskriver regionens fem kulturpolitiska mål och prioriterade insatsområden. Utöver det beskrivs regionala kulturverksamheter och prioriteringar inom respektive verksamhetsområde. Kulturplanen tas fram utifrån förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Region Västerbottens övergripande kulturpolitiska mål är att alla invånare har tillgång till ett regionalt kulturutbud av hög kvalitet och erbjuds likvärdiga möjligheter att skapa och utöva kultur, samt har likvärdiga förutsättningar att påverka, delta och medverka i samhällslivet.

Regionala utvecklingsnämnden har den 2 oktober 2019, § 212 föreslagit att regionfullmäktige beslutar att anta Regional kulturplan 2020-2023.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Regional kulturplan 2020-2023 antas.

Beslutsunderlag

- Regional utvecklingsförvaltning. Kulturplan 2020 – 2023
- Yrkande från Sverigedemokraterna från Regionstyrelsen protokoll 2019-11-05

Överläggning samt förslag till beslut på sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Peter Olofsson (S) två anföranden, Nina Björby (S) fem anföranden, Petter Nilsson (SD) elva anföranden, Liv Granbom (M) två anföranden, Rickard Carstedt (S) fyra anföranden, Anton Bergström (M), Maria Lundqvist -Brömster (L), Mahmoud Alturk (S), Zacharias Tjäder (MP) två anföranden, Carin Hasslow (L), Hans-Inge Smetana (KD), Olov Nilsson (S) tre anföranden, Linda Strandberg (SD), Nicke Grahn (L), Ewa-May Karlsson (C), Kenneth Andersson (S), Christina Sjödin (SD), Ahmed Hersi (V) två anföranden, Emma Lindqvist (MP), Jens Wennberg (L), Maria Kristoffersson (C), Per-Erik Lundmark (S), Carina Sundbom (C) och Daniel Johansson (V).

Peter Olofsson (S), med stöd av Nina Björby (S), Liv Granbom (M), Rickard Carstedt (S), Anton Bergström (M), Maria Lundqvist -Brömster (L), Mahmoud Alturk (S), Zacharias Tjäder (MP), Carin Hasslow (L), Hans-Inge Smetana (KD), Olov Nilsson (S), Nicke Grahn (L), Ewa-May Karlsson (C), Ahmed Hersi (V), Emma Lindqvist (MP), Jens Wennberg (L), Maria Kristoffersson (C), Per-Erik Lundmark (S), Carina Sundbom (C) och Daniel Johansson (V), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Petter Nilsson (SD), med stöd av Linda Strandberg (SD) och Christina Sjödin (SD), yrkar enligt bilaga 14 i protokollet.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Omröstning begärs. Fullmäktige godkänner följande beslutsgång;

Ja-röst för bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.
Nej-röst för bifall till Petter Nilsson ändringsförslag.

Omröstningsresultat

Med 64 ja-röster,5 nej-röster och 2 frånvarande, finner ordförande att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut. (Bilaga 15 till protokollet)

Regionfullmäktiges beslut

Regional kulturplan 2020-2023 antas.

Reservation

Petter Nilsson (SD), Jimmy Frohm (SD), Christina Sjödin (SD), Linda Strandberg (SD) och Katrin Larsson (SD) reserverar sig till förmån för Petter Nilssons förslag.

§ 200 Region Västerbotten policy
RS 1351- 2019

Sammanfattning

Landstingsfullmäktige beslutade vid sammanträde 27-28 november 2018, § 190 att, med anledning av regionbildningen, uppdra till regionstyrelsen att göra en översyn av regionens policydokument.

Regionfullmäktige antog i juni 2019 en ny regionplan för 2020-2023. Regionplanen och fullmäktiges policy kompletterar varandra och utgör tillsammans fundamentet för den övergripande styrningen inom Region Västerbotten.

Förslag till policy har upprättats. Policyn är uppdelat på sju policyområden som påverkar alla inom regionen;
- Kvalitet
- Säkerhet
- Miljö
- Kommunikation
- Ekonomi och förvaltning
- Arbetsmiljö
- Jämställdhet och jämlikhet

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Region Västerbottens policy ersätter tidigare policys på fullmäktigenivå inom de områden som anges ovan.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Region Västerbottens policy fastställs.

Beslutsunderlag

- Region Västerbottens policy
- Tjänsteskrivelse Region Västerbottens policy
- Yrkande från Sverigedemokraterna från Regionstyrelsen protokoll 2019-11-05

Överläggning samt förslag till beslut på sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Petter Nilsson (SD) fyra anföranden, Peter Olofsson (S) två anföranden, Carina Sundbom (C) tre anföranden, Linda Strandberg (SD) två anföranden, Emma Lindqvist (MP) två anföranden, Olov Nilsson (S), Janeth Lundberg (S) två anföranden och Nina Björby (S).

Petter Nilsson (SD), med stöd av Linda Strandberg (SD), föreslår att avsnittet "Jämställdhet och Jämlikhet" bör utgå, då lag redan täcker de väsentliga delarna av avsnittet.

Peter Olofsson (S), med stöd av Carina Sundbom (C), Olov Nilsson (S) och Janeth Lundberg (S), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Omröstning begärs. Fullmäktige godkänner följande beslutsgång;

Ja-röst för bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.
Nej-röst för bifall till Petter Nilsson ändringsförslag.

Omröstningsresultat

Med 63 ja-röster, 5 nej-röster och 3 frånvarande, finner ordförande att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut. (Bilaga 16 till protokollet)

Regionfullmäktiges beslut

Region Västerbottens policy fastställs.

Reservation

Petter Nilsson (SD), Jimmy Frohm (SD), Christina Sjödin (SD), Linda Strandberg (SD) och Katrin Larsson (SD) reserverar sig till förmån för Petter Nilssons förslag.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

§ 201 Norra sjukvårdsregionförbundets delårsrapport per augusti 2019
RS 1354-2019

Sammanfattning

Förbundsdirektionen i Norra sjukvårdsregionförbundet har upprättat delårsrapport per 31 augusti 2019 och översänt den till respektive medlem för godkännande i fullmäktige.

Av delårsrapporten framgår att periodens resultat visar att intäkterna överstiger kostnaderna med 103 000 kronor samt att utfallet jämfört med budget avviker positivt med 215 000 kronor.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Norra sjukvårdsregionens delårsrapport per augusti 2019 godkänns.

Beslutsunderlag

- Norra sjukvårdsregionförbundet. Delårsrapport per 31 augusti 2019
- Norra sjukvårdsregionförbundet. Bedömning av delårsrapporten per augusti 2019

Regionfullmäktiges beslut

Norra sjukvårdsregionens delårsrapport per augusti 2019 godkänns.

§ 202 Revidering av förbundsordning för Norra sjukvårdsregion-förbundet
RS 1430- 2019

Sammanfattning

Förbundsdirektionen för Norra sjukvårdsregionförbundet har den 2 oktober 2019 beslutat att översända reviderad förbundsordningen till medlemmarna för godkännande i respektive fullmäktige.

Ändringarna som är gjorda berör innehållet i ändamålsparagrafen.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Förbundsordningen godkänns.

Beslutsunderlag

- Revidering av förbundsordning för Norra sjukvårdsregionförbundet

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Regionfullmäktiges beslut

Förbundsordningen godkänns.

§ 203 Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandlings delårsrapport per juni 2019

RS 1349- 2019

Sammanfattning

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandlings förbundsdirektion översänt delårsrapport per 30 juni 2019 till medlemmarnas fullmäktige för godkännande.

Resultatet för den löpande verksamheten uppgår för det första halvåret -3,4 miljoner kronor. Skandionkliniken redovisar en negativ avvikelse mot budget med 4,4 miljoner kronor, vilket främst beror på lägre fraktionsintäkter. Hotel von Kraemer redovisar en positiv avvikelsemot budget med 0,4 miljoner kronor.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:
Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandlings delårsrapport per 30 juni 2019 godkänns.

Beslutsunderlag

- Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling. Delårsrapport för perioden 1 januari - 30 juni 2019
- Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling. Revisorernas utlåtande avseende delårsrapport 2019

Regionfullmäktiges beslut

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandlings delårsrapport per 30 juni 2019 godkänns.

§ 204 Borgensåtagande för AC-Net Internservice AB

RS 1425- 2019

Sammanfattning

Region Västerbotten är huvudägare av bolaget AC-Net Internservice AB. Bolaget har inkommit med förfrågan att huvudägaren mot ersättning ingår en solidarisk borgen för bolaget gällande ett lån under 60 månader på totalt 10 miljoner kronor.

Anledningen till ärendet är att finansmarknaden har justerats och för att

ProSale Signing Referensnummer: 801239

erbjudas marknadsmässiga räntor efterfrågar nu bankerna mer säkerhet vilket i detta fall är borgensåtagande från huvudägaren.

Investeringen är till för att uppgradera det regionala nätet så bolaget ska kunna erbjuda avropande myndigheter till avtalet ”Regional Nät” de tjänster dessa efterfrågar.

AC-Net Internservice AB föreslår utifrån bolagsordningen att regionfullmäktige ska ställa borgen för AC-Net Internservice AB enligt följande riktlinjer:

Investeringens omfång: 10 miljoner kronor
Investeringens tidsbegränsning: 60 månader
Borgensavgift: 0.25 % av totala lånebeloppet per år. Avgiften kan erläggas som engångssumma om 125 000 skr.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Region Västerbotten ingår borgensåtagande för AC-Net Internservice AB enligt föreslagna riktlinjer.

Beslutsunderlag

- Skrivelse Borgensåtagande för AC Net Internservice AB
- Beslutsprotokoll Förnyad konkurrensutsättning Routing
- Beslutsprotokoll Förnyad konkurrensutsättning Våglängd
- Beslutsprotokoll Förnyad konkurrensutsättning Tekniskt konsultstöd
- Borgensåtagande AC-Net Internservice AB beslut

Regionfullmäktiges beslut

Region Västerbotten ingår borgensåtagande för AC-Net Internservice AB enligt föreslagna riktlinjer.

§ 205 Tandvårdstaxor 2020
RS 1419- 2019

Sammanfattning

Förslag till tandvårdstaxa för perioden 15 januari 2020 till och med 14 januari 2021 har upprättats. Förslaget innebär att taxorna för allmäntandvården läggs på samma nivå som de av Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets (TLV) fastställda referenspriserna för 2020.

För specialisttandvården föreslås att taxorna nivån ovan referenspris bibehålls på samma nivå (plus 10 %) som tidigare. Ett fåtal utvalda åtgärder ligger utöver denna nivå, vilket är i enlighet med beslut från föregående år. Detta innebär en höjning av tandvårdstaxorna på i medel 1,7 procent för allmäntandvård och 2,8 procent för specialisttandvård.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Vidare föreslås att taxorna för lokala åtgärder, som inte ingår i det statliga tandvårdsstödet, justeras för beräknad kostnadsökning.

Ersättning för munhälsobedömning/utbildning justeras sedan 2017 årligen. Ett förslag till ny ersättning har upprättats.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har den 3 oktober 2019, § 143, berett ärendet.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Tandvårdstaxa fastställs att gälla för Folktandvården Västerbotten under tiden 15 januari 2020 till och med 14 januari 2021.
Den interna taxan som reglerar åtaganden mellan regioner justeras enligt upprättat förslag. Ändringar görs från och med den 15 januari 2020.
Ersättning för munhälsobedömning justeras 1 januari 2020 enligt upprättat förslag.

Beslutsunderlag

- Tandvårdstaxa 1 januari 2020 - 14 januari 2021
- Ersättning munhälsobedömning 2020. Prisbilaga
- Tandvårdstaxa - Interntaxa 15 januari 2020 - 14 januari 2021

Överläggning

Under överläggningen yttrar sig Jonas Karlberg (V).

Regionfullmäktiges beslut

Tandvårdstaxa fastställs att gälla för Folktandvården Västerbotten under tiden 15 januari 2020 till och med 14 januari 2021.

Den interna taxan som reglerar åtaganden mellan regioner justeras enligt upprättat förslag. Ändringar görs från och med den 15 januari 2020.

Ersättning för munhälsobedömning justeras 1 januari 2020 enligt upprättat förslag.

§ 206 Patientavgift vid distansbesök
RS 895- 2019

Sammanfattning

Inom regionen är vissa distansbesök som exempelvis telefonbesök och besök via digitala media avgiftsfria. För övriga vårdbesök finns en enhetstaxa på 200 kronor, vilket för närvarande även gäller internetbehandlingar och telemedicin.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Utifrån den förstärkta vårdgarantin är förslaget att digitala vårdbesök avgiftsbeläggs, dvs innehållet i vårdbesöket avgör om avgift ska erläggas. Det digitala vårdbesöket definieras som en dialog mellan hälso- och sjukvårdspersonal och patient, och ska innehålls- och tidsmässigt ersätta eller motsvara ett fysiskt besök. Vidare ska kontakten innehålla medicinsk bedömning och beslut om vård.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade den 23 maj 2019, § 65, att föreslå regionfullmäktige besluta om att införa en patientavgift på 100 kronor för distansbesök. Då ärendet i detta skede endast avsåg telefonbesök lyftes ärendet ut, inför regionstyrelsens hantering, för ytterligare beredning. Det nya förslaget innefattar nu samtliga former för digitala vårdbesök i öppen vård.

Förslaget är att en patientavgift på 100 kronor införs för digitala vårdbesök. Patientavgiften ska gälla samtliga digitala vårdbesök i all öppen vård i Västerbotten, med följden att även internetbehandlingar (KBT) samt telemedicin får en patientavgift på 100 kronor.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har den 3 oktober 2019, § 144, föreslagit att patientavgift om 100 kr införs för digitala vårdbesök. Beslutet ska därmed ersätta hälso- och sjukvårdsnämndens beslut 2019-05-23 § 65.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Patientavgift om 100 kr införs för digitala vårdbesök.

Beslutet ersätter hälso- och sjukvårdsnämndens beslut 23 maj 2019, § 65.

Beslutsunderlag

- Patientavgifter vid distansbesök. Tjänsteskrivelse
- Patientavgifter vid distansbesök. Hälso- och sjukvårdsnämndens förslag till beslut

Överläggning och förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Petter Nilsson (SD) och Peter Olofsson (S).

Petter Nilsson (SD) yrkar på återremiss av ärendet för en mer djupgående analys av vilka effekter detta kommer att få för arbetet, vilken administrativ tyngd detta kommer att medföra.

Peter Olofsson (S) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande frågar fullmäktige om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras, och finner att regionfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Ordförande frågar därefter om fullmäktige kan besluta enligt regionstyrelsens förslag till beslut och finner att fullmäktige bifaller detsamma.

Regionfullmäktiges beslut

Patientavgift om 100 kr införs för digitala vårdbesök.

Beslutet ersätter hälso- och sjukvårdsnämndens beslut 23 maj 2019, § 65.

§ 207 Egenavgifter för sjukresor
RS 852- 2019

Sammanfattning

Region Västerbottens egenavgifter för sjukresor fastställdes 2013. Under de senaste åren har kostnader för sjukresor ökat och antalet beställda resor med dyrare färdsätt (taxi och specialfordon) har ökat bland patienterna i länet.

Med anledning av ökade kostnader för sjukresor och att avgiften inte höjts enligt index senaste åren föreslås nu en justering av egenavgifter och högkostnadsskyddet.

Förslaget innebär följande:

Egenavgiftssystemet ersätts med karensbelopp för sjukresor med buss och tåg.

Egenavgift för sjukresa i taxi, egen bil samt utomlänsresor höjs från dagens 100 kronor till 200 kronor.

Avgiftsfri sjukresa i buss (ej lokaltrafik) och tåg (2:a klass) som överstiger ett biljettpris om 70 kronor som höjs årligen enligt KPI index

Högkostnadsskyddet höjs från dagens 1600 kronor till 2400 kronor, vilket infaller efter 12 enkelresor
Resa med egen bil med höjs från dagens 12 kronor per mil till 1,50 kr/km (15 kronor/mil).

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Egenavgift och ersättningsnivåer för sjukresor fastställs. Regelverk för sjukresor uppdateras i enlighet med detta.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse förändrade egenavgifter sjukresor

Överläggning och förslag till beslut

Under överläggningen yttrar sig Petter Nilsson (SD) två anföranden, Urban Larsson (C) två anföranden, LiseLotte Olsson (V), Peter Olofsson (S), Rickard Carstedt (S) och Nicklas Sandström (M).

Petter Nilsson (SD) yrkar på att högkostnadsskyddet ska kvarstå på 1 600 kr istället för 2400 kr.

LiseLotte Olsson (V) yrkar på följande tillägg; ”Att en översyn av beslutets effekter genomförs och redovisas på regionfullmäktiges sammanträde i november 2020”.

Peter Olofsson (S), med stöd av Rickard Carstedt (S) och Nicklas Sandström (M), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag samt LiseLotte Olssons tilläggsyrkande.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Ordförande frågar om LiseLotte Olssons tilläggsyrkande kan bifallas, vilket fullmäktige godkänner.

Regionfullmäktiges beslut

Egenavgift och ersättningsnivåer för sjukresor fastställs. Regelverk för sjukresor uppdateras i enlighet med detta.

En översyn av beslutets effekter genomförs och redovisas på regionfullmäktiges sammanträde i november 2020.

Reservation

Petter Nilsson (SD), Jimmy Frohm (SD), Christina Sjödin (SD), Linda Strandberg (SD) och Katrin Larsson (SD) reserverar sig till förmån för Petter Nilssons förslag.

§ 208 Valärenden
RS 101- 2019

Sammanfattning

Inför fullmäktiges sammanträde har följande avsägelser och valärenden anmälts;

Entlediganden

Ludmila Larsson (S) Skellefteå, har inkommit med en avsägelse av uppdraget som ledamot i regionfullmäktige.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Oscar Wellman (C) Boliden, har inkommit med en avsägelse från sitt uppdrag som ersättare i regionfullmäktige.

Inger Stenlund (V) Sorsele, har inkommit med en avsägelse från sitt uppdrag som ersättare i patientnämnden.

Tobias Holmström (C) Skellefteå, har inkommit med en avsägelse från sitt uppdrag som nämndeman i Hovrätten för Övre Norrland (2016-2019).

Sara-Mari Eriksson (M) Bureå, har inkommit med en avsägelse från sitt uppdrag som nämndeman i förvaltningsrätten (2020-2023).

Robert Boström (C) Norsjö, har inkommit med en avsägelse från sitt uppdrag som ledamot i regionfullmäktige samt beredningen för folkhälsa och demokrati i Skellefteå och Norsjö.

Fyllnadsval

Ledamot i Stiftelsen Västerbottens museums samlingar, istället för Margareta Carlbäck (L);
Urban Wikman (L)
Furuvägen 16 b
913 35 Holmsund

Ledamot i styrelsen för Västerbottens museum AB, istället för Margareta Carlbäck (L);
Urban Wikman (L)
Furuvägen 16 b
913 35 Holmsund

Ledamot i beredningen för folkhälsa och demokrati i Skellefteå- Norsjö, istället för Robert Boström (C);
Carina Strand (C)
Skeppargatan 5 lgh 1302
931 30 Skellefteå

Val

Förvaltningsrätten i Umeå
(Valperiod 2020-01-01- 2023-12-31)

Nämndemän (1)
Anthony Sorsa (MP)
Axtorpsvägen 25 A
903 37 Umeå

Hovrätten för Övre Norrland
(Valperiod 2020-01-01- 2023-12-31)

Nämndemän (1)
Ingrid Modin Söderberg (MP)
Lummerstigen 22
903 39 Umeå

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Valberedningens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

Valberedningens förslag till entlediganden, fyllnadsval och val godkänns.

Om inte annat anges i valberedningens förslag börjar valperioden omedelbart.

Regionfullmäktiges beslut

Enligt valberedningens förslag till beslut.

§ 209 Handlingar för kännedom

Skrivelse från Länsstyrelsen Västerbotten den 29 september 2019 gällande ny ersättare i landstingsfullmäktige. Ny ersättare: Anna-Carin Jonsson (KD).
RS 101:43- 2019

Skrivelse från Region Västerbottens revisorer den 2 augusti 2019 gällande Information om beslutade projektplaner för granskningsåret 2019
HSN 821:1- 2019

Skrivelse från Region Västerbottens revisorer den 2 oktober 2019 gällande Information från regionens revisorer om beslutade projektplaner 30 augusti och 27 september 2019
HSN 821:4- 2019

Skrivelse från Region Västerbottens revisorer den 30 oktober 2019 gällande Information från regionens revisorer om beslutade projektplaner 25 oktober 2019
HSN 821:5- 2019

Skrivelse från Region Västerbottens revisorer den 2 augusti 2019 gällande Information om beslutade projektplaner för granskningsåret 2019
RS 1105:1- 2019

Skrivelse från Region Västerbottens revisorer den 2 oktober 2019 gällande Information om beslutade projektplaner 30 augusti och 27 september 2019
RS 1105:2- 2019

Skrivelse från Region Västerbottens revisorer den 30 oktober 2019 gällande Information från regionens revisorer om beslutade projektplaner 25 oktober 2019
RS 1105:3- 2019

Regionfullmäktiges beslut

Informationen är delgiven.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

§ 210 Interpellation nr 58- 2019 från Thommy Bäckström (L). Säkerhet avseende materialförsörjning för sjukhusen inom regionen
RS 1435:1- 2019

Regionfullmäktige (§ 163-2019) har medgett att Thommy Bäckström (L) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S) med lydelsen;

”I mitten av oktober 2019 drabbades Region Uppsala och Region Västmanland av en katastrofal brist i materialförsörjningen som lamslog den elektiva operationsverksamheten under minst en veckas tid. Med anledning av det inträffade frågar jag regionstyrelsens ordförande:

- På vilket sätt är det säkerställt att något liknade inte kan inträffa i Västerbotten?
- Har regionen buffertlager av särskilt nödvändigt försörjningsmaterial i händelse av uteblivna leveranser från ordinarie materialleverantörer?
- Har Region Västerbotten på eget initiativ, erbjudit hjälp till Region Uppsala eller Region Västmanland i deras bekymmersamma läge under oktober månad 2019?

Umeå 2019-10-19
Thommy Bäckström (L)”

Svaret som ges skriftligt har följande lydelse;

”De berörda regionerna har bytt leverantör av ett mycket stort flöde av material. Nyckelfaktorn är en välplanerad in- och utfasningsplan för att inte störningar i leveranserna ska kunna uppstå. Orsakerna till materialbristen måste analyseras djupare innan det är möjligt att dra ytterligare slutsatser.

Arbetet med att säkerställa buffertlager utgår från de krav som kommer i ramen för särskild händelse enligt MSBs (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) krav.

Region Västerbotten har en leverantör för medicinskt förbrukningsmaterial och vi har normalt 3 veckors lager. Flödet ska alltid vara säkerställt för det vi kallar kritiska verksamheter för att upprätthålla akut vårdverksamhet. Med hänsyn till kommande lagförslag för MSB kravbild vid särskild händelse (krig) kommer Region Västerbotten omvärdera och uppgradera fler av nuvarande materialförsörjningsflöden.

I samband med bristerna med materialförsörjning till vissa regioner i landet kopplades Region Västerbottens TIB-funktion (tjänsteman i beredskap) på och vi har haft löpande nationell dialog om läget och eventuella behov av insatser.”

Sedan, Thommy Bäckström (L) två anföranden, Peter Olofsson (S) två anföranden, Elisabeth Forsell (V) och Ulf Björk (S), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

§ 211 Interpellation nr 59- 2019 från Andreas Löwenhöök (M). Våld och hot mot vårdpersonal
RS 1441:1- 2019

Regionfullmäktige (§ 163-2019) har medgett att Andreas Löwenhöök (M) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S) med lydelsen;

”De som räddar andras liv ska inte behöva riskera sitt eget. Sjuksköterskor och läkare ska inte behöva riskera hot och våld när de hjälper sjuka. Vårdens arbetsplatser måste vara säkra och trygga.

Dessvärre ser verkligheten inte ut så. Exempelvis förekommer det hot mot akutpersonal vid Skellefteå lasarett till en nivå som gör det till ett återkommande samtalsämne vid arbetsplatsens olika möten. Det handlar om verbala hot, meddelanden via sociala medier och SMS. Orsakerna varierar, allt från förväntningar på vården till direkt kritik mot behandlingen.

Det är oacceptabelt när sköterskor, läkare och andra medarbetare i vården hotas eller när deras arbete försvåras.

Moderaterna anser att vårdens medarbetare ska vara trygga och att det ska vara säkert att jobba inom hälso- och sjukvården. Mot bakgrund av detta har jag följande frågor till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande, Anna-Lena Danielsson (S):

- Har nämnden en samlad bild över samlad bild över de hot-och-våld-händelser som inträffar i Region Västerbottens verksamheter?
- Vilka åtgärder har vidtagits för att se till att sjuksköterskor och läkare inte ska utsättas för hot och våld när de utför sina viktiga jobb?
- Vilka ytterligare åtgärder planeras för att säkra tryggheten i hälso- och sjukvården i Västerbotten?

Andreas Löwenhöök
Moderaterna”

Svaret som ges skriftligt har följande lydelse;

”Det är av stor betydelse att patienter och anhöriga som besöker Region Västerbotten känner trygghet och säkerhet och det är lika viktigt att våra medarbetare är trygga på sin arbetsplats. Arbetet med att stärka arbetsmiljön är ständigt pågående och där ingår att förhindra och förebygga att regionens anställda utsätts för hot och våld.

Inom varje verksamhet/enhet finns det handlingsplaner för hot och våld. Planens omfattning och innehåll är anpassade efter verksamhetens behov för att säkerställa en god förmåga att hantera hot eller våldshändelser. I handlingsplanerna berörs frågor som förebyggande åtgärder, säkerhetsrutiner, utbildningsinsatser för medarbetare etc. Regionens säkerhetsavdelning stödjer verksamheterna löpande med exempelvis utbildning och riskanalyser.

För akutmottagningarna och den pre-hospitala vården inom ambulansen finns en samlad bild. Den visar att antal registrerade ärenden om hot om våld från patienter och anhöriga långsamt har ökat över tid men också att personalen är bättre på att

ProSale Signing Referensnummer: 801239

anmäla avvikelser. En positiv del är att i nationella trygghetsundersökningar är Västerbottens län bland de tryggaste i Sverige, vilket även påverkar vården i regionen positivt. Akutsjukvården har sedan flera år tillbaka återkommande utbildningsinsatser för personal i hot och våld. Utbildningen har genomförts i samarbete med Polishögskolan och är anpassad för personal som arbetar inne på akutmottagning och pre-hospitalt inom ambulansverksamheten. Under 2019/2020 arrangeras sjukhusgemensamma utbildningsinsatser i Lycksele och Skellefteå för olika yrkesgrupper. Utöver detta sker årliga samverkansövningar med polis, räddningstjänst och andra samarbetspartners som övar inslag av hotfulla situationer.”

Sedan, Andreas Löwenhöök (M) tre anföranden och Anna-Lena Danielsson (S) två anföranden, yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Bilaga ...1... till Regionfullmäktiges protokoll.

Voteringslista nr. 1

Regionfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019 klockan 13:35:15.

16 Motion nr 8-2019 Erbjud nyexaminerade sjuksköterskor introduktionsår (M Normark)

Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
Roger Marklund Ordf.	(S)	Norra		X			
Jens Wennberg 2:e vice ordf.	(L)	Södr			X		
Harriet Hedlund 1:e vice ordf.	(S)	Norra		X			
Peter Olofsson	(S)	Södr		X			
Anna-Lena Danielsson	(S)	Västr		X			
Rickard Carstedt	(S)	Norra		X			
Nicklas Sandström	(M)	Södr			X		
LiseLotte Olsson	(V)	Södr		X			
Ewa-May Karlsson	(C)	Södr		X			
Carin Hasslow	(L)	Norra			X		
Petter Nilsson	(SD)	Alla		X			
Hans-Inge Smetana	(KD)	Södr		X			
Emma Lindqvist	(MP)	Södr		X			
Maria Kristoffersson	(C)	Västr		X			
Janeth Lundberg	(S)	Norra		X			
Andreas Löwenhöök	(M)	Norra					X
Charlotte Lundkvist	(S)	Södr	Kerstin Granberg Lundgren	X			
Susanne Dufvenberg	(S)	Norra		X			
Nicke Grahn	(L)	Västr			X		
Urban Larsson	(C)	Västr		X			
Thomas Palmblad	(SD)	Alla	Jimmy Frohm	X			
Karin Malmfjord	(S)	Västr		X			
Daniel Johansson	(V)	Västr		X			
Betty-Ann Nilsson	(KD)	Västr		X			
Elisabeth Björnsdotter Rahm	(M)	Västr	Olle Wärnick	X			
Urban Lindström	(S)	Västr		X			
Lilian Nilsson	(V)	Norra		X			
Robert Boström	(C)	Norra	Carina Sundbom	X			
Lars Forsgren	(SD)	Alla	Christina Sjödin	X			
Kenneth Andersson	(S)	Norra		X			
Anna Vestermark	(S)	Norra	Marie-Louise Bystedt	X			
Karl-Gustav Lilja	(KD)	Norra		X			
Elin Segerstedt Söderberg	(M)	Norra			X		
Magnus Eriksson	(S)	Norra		X			
Ylva Hedqvist Hedlund	(V)	Norra		X			
Ludmilla Larsson	(S)	Norra	Mattias Åman	X			
Håkan Andersson	(C)	Norra		X			
Linda Strandberg	(SD)	Alla		X			
Caroline Cercio Lidström	(S)	Norra		X			
Alejandro Caviedes	(S)	Södr		X			
Thommy Bäckström	(L)	Södr			X		
Katarina Jonsson	(S)	Södr		X			
Jesper Björnehall	(M)	Södr			X		
Elisabet Forssell	(V)	Södr		X			
Per-Erik Lundmark	(S)	Södr		X			
Lars Bäckström	(C)	Södr		X			
Olov Nilsson	(S)	Södr		X			
Åsa Ågren Wikström	(M)	Södr			X		
Jonas Karlberg	(V)	Södr		X			
Marianne Normark	(L)	Södr			X		
			Transport:	**40**	**9**	**0**	**1**

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Forts. voteringslista nr. 1 Landstingsfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019.

			Transport:	40	9	0	1
Ledamöter	**Parti**	**Krets**	**Ersättare**	**Ja**	**Nej**	**Avst**	**Frånv**
Nina Björby	(S)	Södr		X			
Viktoria Sundin	(M)	Norra			X		
Erik Ferry	(V)	Södr	Maria Westberg	X			
Tobias Gillberg	(C)	Södr	Maria Olofsson	X			
Anna-Karin Nilsson	(M)	Södr			X		
Katrin Larsson	(SD)	Alla		X			
Ulf Björk	(S)	Södr		X			
Ahmed Hersi	(V)	Södr		X			
Anna-Karin Lundberg	(KD)	Södr	Veronica Kerr	X			
Anton Bergström	(M)	Södr			X		
Olle Edblom	(C)	Södr		X			
Maria Lundqvist Brömster	(L)	Södr			X		
Ulf Liljegren	(S)	Södr		X			
Helen Forsberg	(V)	Södr	Paavo Ruokojärvi	X			
Margareta Gustavsson	(S)	Södr	Johanna Hopstadius	X			
Linda Berglund	(S)	Södr		X			
Wilmer Prentius	(V)	Södr		X			
Mahmoud Alturk	(S)	Södr		X			
Liv Granbom	(M)	Södr			X		
Gunnar Viklund	(S)	Södr		X			
Zacharias Tjäder	(MP)	Södr		X			
			SUMMA:	56	14	0	1

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Bilaga ...2... till Regionfullmäktiges protokoll.

Voteringslista nr. 2

Regionfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019 klockan 13:43:34.

17 Motion nr 10-2019 Översyn av delegationer (P Nilsson)

Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
Roger Marklund Ordf.	(S)	Norra		X			
Jens Wennberg 2:e vice ordf.	(L)	Södr		X			
Harriet Hedlund 1:e vice ordf.	(S)	Norra		X			
Peter Olofsson	(S)	Södr		X			
Anna-Lena Danielsson	(S)	Västr					X
Rickard Carstedt	(S)	Norra					X
Nicklas Sandström	(M)	Södr		X			
LiseLotte Olsson	(V)	Södr		X			
Ewa-May Karlsson	(C)	Södr		X			
Carin Hasslow	(L)	Norra			X		
Petter Nilsson	(SD)	Alla			X		
Hans-Inge Smetana	(KD)	Södr		X			
Emma Lindqvist	(MP)	Södr		X			
Maria Kristoffersson	(C)	Västr		X			
Janeth Lundberg	(S)	Norra		X			
Andreas Löwenhöök	(M)	Norra					X
Charlotte Lundkvist	(S)	Södr	Kerstin Granberg Lundgren	X			
Susanne Dufvenberg	(S)	Norra		X			
Nicke Grahn	(L)	Västr		X			
Urban Larsson	(C)	Västr		X			
Thomas Palmblad	(SD)	Alla	Jimmy Frohm		X		
Karin Malmfjord	(S)	Västr		X			
Daniel Johansson	(V)	Västr		X			
Betty-Ann Nilsson	(KD)	Västr		X			
Elisabeth Björnsdotter Rahm	(M)	Västr	Olle Wärnick	X			
Urban Lindström	(S)	Västr		X			
Lilian Nilsson	(V)	Norra		X			
Robert Boström	(C)	Norra	Carina Sundbom	X			
Lars Forsgren	(SD)	Alla	Christina Sjödin		X		
Kenneth Andersson	(S)	Norra		X			
Anna Vestermark	(S)	Norra	Marie-Louise Bystedt	X			
Karl-Gustav Lilja	(KD)	Norra		X			
Elin Segerstedt Söderberg	(M)	Norra		X			
Magnus Eriksson	(S)	Norra		X			
Ylva Hedqvist Hedlund	(V)	Norra		X			
Ludmilla Larsson	(S)	Norra	Mattias Åman	X			
Håkan Andersson	(C)	Norra		X			
Linda Strandberg	(SD)	Alla			X		
Caroline Cercio Lidström	(S)	Norra		X			
Alejandro Caviedes	(S)	Södr		X			
Thommy Bäckström	(L)	Södr			X		
Katarina Jonsson	(S)	Södr		X			
Jesper Björnehall	(M)	Södr		X			
Elisabet Forssell	(V)	Södr		X			
Per-Erik Lundmark	(S)	Södr		X			
Lars Bäckström	(C)	Södr		X			
Olov Nilsson	(S)	Södr		X			
Åsa Ågren Wikström	(M)	Södr		X			
Jonas Karlberg	(V)	Södr		X			
Marianne Normark	(L)	Södr		X			
			Transport:	**41**	**6**	**0**	**3**

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Forts. voteringslista nr. 2 Landstingsfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019.

			Transport:	41	6	0	3
Ledamöter	**Parti**	**Krets**	**Ersättare**	**Ja**	**Nej**	**Avst**	**Frånv**
Nina Björby	(S)	Södr		X			
Viktoria Sundin	(M)	Norra		X			
Erik Ferry	(V)	Södr	Maria Westberg	X			
Tobias Gillberg	(C)	Södr	Maria Olofsson	X			
Anna-Karin Nilsson	(M)	Södr		X			
Katrin Larsson	(SD)	Alla			X		
Ulf Björk	(S)	Södr		X			
Ahmed Hersi	(V)	Södr		X			
Anna-Karin Lundberg	(KD)	Södr	Veronica Kerr	X			
Anton Bergström	(M)	Södr		X			
Olle Edblom	(C)	Södr		X			
Maria Lundqvist Brömster	(L)	Södr		X			
Ulf Liljegren	(S)	Södr		X			
Helen Forsberg	(V)	Södr	Paavo Ruokojärvi	X			
Margareta Gustavsson	(S)	Södr	Johanna Hopstadius	X			
Linda Berglund	(S)	Södr		X			
Wilmer Prentius	(V)	Södr		X			
Mahmoud Alturk	(S)	Södr		X			
Liv Granbom	(M)	Södr		X			
Gunnar Viklund	(S)	Södr		X			
Zacharias Tjäder	(MP)	Södr		X			
			SUMMA:	**61**	**7**	**0**	**3**

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Bilaga ..3... till Regionfullmäktiges protokoll.

Voteringslista nr. 3

Regionfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019 klockan 14:22:01.

18 Motion nr 7-2019 Hälsoundersökningar även för 70-åringar (M Normark)

Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
Roger Marklund Ordf.	(S)	Norra		X			
Jens Wennberg 2:e vice ordf.	(L)	Södr			X		
Harriet Hedlund 1:e vice ordf.	(S)	Norra		X			
Peter Olofsson	(S)	Södr		X			
Anna-Lena Danielsson	(S)	Västr		X			
Rickard Carstedt	(S)	Norra		X			
Nicklas Sandström	(M)	Södr			X		
LiseLotte Olsson	(V)	Södr		X			
Ewa-May Karlsson	(C)	Södr			X		
Carin Hasslow	(L)	Norra			X		
Petter Nilsson	(SD)	Alla		X			
Hans-Inge Smetana	(KD)	Södr			X		
Emma Lindqvist	(MP)	Södr		X			
Maria Kristoffersson	(C)	Västr			X		
Janeth Lundberg	(S)	Norra		X			
Andreas Löwenhöök	(M)	Norra					X
Charlotte Lundkvist	(S)	Södr	Kerstin Granberg Lundgren	X			
Susanne Dufvenberg	(S)	Norra		X			
Nicke Grahn	(L)	Västr			X		
Urban Larsson	(C)	Västr			X		
Thomas Palmblad	(SD)	Alla	Jimmy Frohm	X			
Karin Malmfjord	(S)	Västr	Greger Lindqvist	X			
Daniel Johansson	(V)	Västr		X			
Betty-Ann Nilsson	(KD)	Västr			X		
Elisabeth Björnsdotter Rahm	(M)	Västr	Olle Wärnick		X		
Urban Lindström	(S)	Västr		X			
Lilian Nilsson	(V)	Norra		X			
Robert Boström	(C)	Norra	Carina Sundbom		X		
Lars Forsgren	(SD)	Alla	Christina Sjödin	X			
Kenneth Andersson	(S)	Norra		X			
Anna Vestermark	(S)	Norra	Marie-Louise Bystedt	X			
Karl-Gustav Lilja	(KD)	Norra			X		
Elin Segerstedt Söderberg	(M)	Norra			X		
Magnus Eriksson	(S)	Norra		X			
Ylva Hedqvist Hedlund	(V)	Norra		X			
Ludmilla Larsson	(S)	Norra	Mattias Åman	X			
Håkan Andersson	(C)	Norra			X		
Linda Strandberg	(SD)	Alla		X			
Caroline Cercio Lidström	(S)	Norra		X			
Alejandro Caviedes	(S)	Södr		X			
Thommy Bäckström	(L)	Södr			X		
Katarina Jonsson	(S)	Södr		X			
Jesper Björnehall	(M)	Södr			X		
Elisabet Forssell	(V)	Södr		X			
Per-Erik Lundmark	(S)	Södr		X			
Lars Bäckström	(C)	Södr			X		
Olov Nilsson	(S)	Södr		X			
Åsa Ågren Wikström	(M)	Södr			X		
Jonas Karlberg	(V)	Södr		X			
Marianne Normark	(L)	Södr			X		
			Transport:	**30**	**19**	**0**	**1**

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Forts. voteringslista nr. 3 Landstingsfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019.

			Transport:	30	19	0	1
Ledamöter	**Parti**	**Krets**	**Ersättare**	**Ja**	**Nej**	**Avst**	**Frånv**
Nina Björby	(S)	Södr		X			
Viktoria Sundin	(M)	Norra			X		
Erik Ferry	(V)	Södr	Maria Westberg	X			
Tobias Gillberg	(C)	Södr	Maria Olofsson		X		
Anna-Karin Nilsson	(M)	Södr			X		
Katrin Larsson	(SD)	Alla		X			
Ulf Björk	(S)	Södr		X			
Ahmed Hersi	(V)	Södr		X			
Anna-Karin Lundberg	(KD)	Södr	Veronica Kerr		X		
Anton Bergström	(M)	Södr			X		
Olle Edblom	(C)	Södr			X		
Maria Lundqvist Brömster	(L)	Södr			X		
Ulf Liljegren	(S)	Södr		X			
Helen Forsberg	(V)	Södr	Paavo Ruokojärvi	X			
Margareta Gustavsson	(S)	Södr	Johanna Hopstadius	X			
Linda Berglund	(S)	Södr		X			
Wilmer Prentius	(V)	Södr		X			
Mahmoud Alturk	(S)	Södr		X			
Liv Granbom	(M)	Södr			X		
Gunnar Viklund	(S)	Södr		X			
Zacharias Tjäder	(MP)	Södr		X			
			SUMMA:	**43**	**27**	**0**	**1**

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Bilaga ....4.... till Regionfullmäktiges protokoll.

Voteringslista nr. 4

Regionfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019 klocken 15:04:27.

19 Motion nr 18-2018 Utrusta räddningstjänsten med Naloxon (Karl-Gustav Lilja)

Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
Roger Marklund Ordf.	(S)	Norra		X			
Jens Wennberg 2:e vice ordf.	(L)	Södr			X		
Harriet Hedlund 1:e vice ordf.	(S)	Norra		X			
Peter Olofsson	(S)	Södr		X			
Anna-Lena Danielsson	(S)	Västr		X			
Rickard Carstedt	(S)	Norra		X			
Nicklas Sandström	(M)	Södr		X			
LiseLotte Olsson	(V)	Södr		X			
Ewa-May Karlsson	(C)	Södr			X		
Carin Hasslow	(L)	Norra			X		
Petter Nilsson	(SD)	Alla			X		
Hans-Inge Smetana	(KD)	Södr			X		
Emma Lindqvist	(MP)	Södr		X			
Maria Kristoffersson	(C)	Västr			X		
Janeth Lundberg	(S)	Norra		X			
Andreas Löwenhöök	(M)	Norra					X
Charlotte Lundkvist	(S)	Södr	Kerstin Granberg Lundgren	X			
Susanne Dufvenberg	(S)	Norra		X			
Nicke Grahn	(L)	Västr			X		
Urban Larsson	(C)	Västr			X		
Thomas Palmblad	(SD)	Alla	Jimmy Frohm		X		
Karin Malmfjord	(S)	Västr	Greger Lindqvist	X			
Daniel Johansson	(V)	Västr		X			
Betty-Ann Nilsson	(KD)	Västr			X		
Elisabeth Björnsdotter Rahm	(M)	Västr	Olle Wärnick		X		
Urban Lindström	(S)	Västr		X			
Lilian Nilsson	(V)	Norra		X			
Robert Boström	(C)	Norra	Carina Sundbom		X		
Lars Forsgren	(SD)	Alla	Christina Sjödin		X		
Kenneth Andersson	(S)	Norra		X			
Anna Vestermark	(S)	Norra	Marie-Louise Bystedt		X		
Karl-Gustav Lilja	(KD)	Norra			X		
Elin Segerstedt Söderberg	(M)	Norra		X			
Magnus Eriksson	(S)	Norra		X			
Ylva Hedqvist Hedlund	(V)	Norra			X		
Ludmilla Larsson	(S)	Norra	Mattias Åman	X			
Håkan Andersson	(C)	Norra			X		
Linda Strandberg	(SD)	Alla			X		
Caroline Cercio Lidström	(S)	Norra		X			
Alejandro Caviedes	(S)	Södr		X			
Thommy Bäckström	(L)	Södr			X		
Katarina Jonsson	(S)	Södr		X			
Jesper Björnehall	(M)	Södr		X			
Elisabet Forssell	(V)	Södr		X			
Per-Erik Lundmark	(S)	Södr		X			
Lars Bäckström	(C)	Södr			X		
Olov Nilsson	(S)	Södr		X			
Åsa Ågren Wikström	(M)	Södr		X			
Jonas Karlberg	(V)	Södr		X			
Marianne Normark	(L)	Södr			X		
			Transport:	**28**	**21**	**0**	**1**

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Forts. voteringslista nr. 4 Landstingsfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019.

			Transport:	28	21	0	1
Ledamöter	**Parti**	**Krets**	**Ersättare**	**Ja**	**Nej**	**Avst**	**Frånv**
Nina Björby	(S)	Södr		X			
Viktoria Sundin	(M)	Norra		X			
Erik Ferry	(V)	Södr	Maria Westberg	X			
Tobias Gillberg	(C)	Södr	Maria Olofsson		X		
Anna-Karin Nilsson	(M)	Södr		X			
Katrin Larsson	(SD)	Alla			X		
Ulf Björk	(S)	Södr		X			
Ahmed Hersi	(V)	Södr		X			
Anna-Karin Lundberg	(KD)	Södr	Veronica Kerr		X		
Anton Bergström	(M)	Södr		X			
Olle Edblom	(C)	Södr			X		
Maria Lundqvist Brömster	(L)	Södr			X		
Ulf Liljegren	(S)	Södr		X			
Helen Forsberg	(V)	Södr	Paavo Ruokojärvi		X		
Margareta Gustavsson	(S)	Södr	Johanna Hopstadius	X			
Linda Berglund	(S)	Södr		X			
Wilmer Prentius	(V)	Södr		X			
Mahmoud Alturk	(S)	Södr		X			
Liv Granbom	(M)	Södr		X			
Gunnar Viklund	(S)	Södr		X			
Zacharias Tjäder	(MP)	Södr		X			
			SUMMA:	43	27	0	1

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Bilaga .5... till Regionfullmäktiges protokoll.

Voteringslista nr. 5

Regionfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019 klockan 15:32:34.

20 Motion nr 5-2019 Använd karensverktyget för att sänka hyrpersonalkostnaderna (P Nilsson)

Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
Roger Marklund Ordf.	(S)	Norra					X
Jens Wennberg 2:e vice ordf.	(L)	Södr		X			
Harriet Hedlund 1:e vice ordf.	(S)	Norra		X			
Peter Olofsson	(S)	Södr		X			
Anna-Lena Danielsson	(S)	Västr		X			
Rickard Carstedt	(S)	Norra		X			
Nicklas Sandström	(M)	Södr		X			
LiseLotte Olsson	(V)	Södr		X			
Ewa-May Karlsson	(C)	Södr		X			
Carin Hasslow	(L)	Norra		X			
Petter Nilsson	(SD)	Alla			X		
Hans-Inge Smetana	(KD)	Södr		X			
Emma Lindqvist	(MP)	Södr		X			
Maria Kristoffersson	(C)	Västr		X			
Janeth Lundberg	(S)	Norra		X			
Andreas Löwenhöök	(M)	Norra					X
Charlotte Lundkvist	(S)	Södr	Kerstin Granberg Lundgren	X			
Susanne Dufvenberg	(S)	Norra		X			
Nicke Grahn	(L)	Västr		X			
Urban Larsson	(C)	Västr		X			
Thomas Palmblad	(SD)	Alla	Jimmy Frohm		X		
Karin Malmfjord	(S)	Västr	Greger Lindqvist	X			
Daniel Johansson	(V)	Västr		X			
Betty-Ann Nilsson	(KD)	Västr		X			
Elisabeth Björnsdotter Rahm	(M)	Västr	Olle Wärnick	X			
Urban Lindström	(S)	Västr		X			
Lilian Nilsson	(V)	Norra		X			
Robert Boström	(C)	Norra	Carina Sundbom	X			
Lars Forsgren	(SD)	Alla	Christina Sjödin		X		
Kenneth Andersson	(S)	Norra		X			
Anna Vestermark	(S)	Norra	Marie-Louise Bystedt	X			
Karl-Gustav Lilja	(KD)	Norra		X			
Elin Segerstedt Söderberg	(M)	Norra		X			
Magnus Eriksson	(S)	Norra		X			
Ylva Hedqvist Hedlund	(V)	Norra		X			
Ludmilla Larsson	(S)	Norra	Mattias Åman	X			
Håkan Andersson	(C)	Norra		X			
Linda Strandberg	(SD)	Alla			X		
Caroline Cercio Lidström	(S)	Norra		X			
Alejandro Caviedes	(S)	Södr		X			
Thommy Bäckström	(L)	Södr		X			
Katarina Jonsson	(S)	Södr		X			
Jesper Björnehall	(M)	Södr		X			
Elisabet Forssell	(V)	Södr		X			
Per-Erik Lundmark	(S)	Södr		X			
Lars Bäckström	(C)	Södr		X			
Olov Nilsson	(S)	Södr		X			
Åsa Ågren Wikström	(M)	Södr		X			
Jonas Karlberg	(V)	Södr		X			
Marianne Normark	(L)	Södr		X			
			Transport:	**44**	**4**	**0**	**2**

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Forts. voteringslista nr. 5 Landstingsfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019.

Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
			Transport:	44	4	0	2
Nina Björby	(S)	Södr		X			
Viktoria Sundin	(M)	Norra		X			
Erik Ferry	(V)	Södr	Maria Westberg	X			
Tobias Gillberg	(C)	Södr	Maria Olofsson	X			
Anna-Karin Nilsson	(M)	Södr		X			
Katrin Larsson	(SD)	Alla			X		
Ulf Björk	(S)	Södr		X			
Ahmed Hersi	(V)	Södr		X			
Anna-Karin Lundberg	(KD)	Södr	Veronica Kerr	X			
Anton Bergström	(M)	Södr					X
Olle Edblom	(C)	Södr		X			
Maria Lundqvist Brömster	(L)	Södr		X			
Ulf Liljegren	(S)	Södr		X			
Helen Forsberg	(V)	Södr	Paavo Ruokojärvi	X			
Margareta Gustavsson	(S)	Södr	Johanna Hopstadius	X			
Linda Berglund	(S)	Södr		X			
Wilmer Prentius	(V)	Södr		X			
Mahmoud Alturk	(S)	Södr		X			
Liv Granbom	(M)	Södr		X			
Gunnar Viklund	(S)	Södr		X			
Zacharias Tjäder	(MP)	Södr		X			
			SUMMA:	63	5	0	3

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Bilaga ...6... till Regionfullmäktiges protokoll.

Voteringslista nr. 6

Regionfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019 klockan 15:44:52.

21 Motion nr 12-2019 En trygg investeringstakt (P Nilsson)

Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
Roger Marklund Ordf.	(S)	Norra		X			
Jens Wennberg 2:e vice ordf.	(L)	Södr		X			
Harriet Hedlund 1:e vice ordf.	(S)	Norra		X			
Peter Olofsson	(S)	Södr		X			
Anna-Lena Danielsson	(S)	Västr		X			
Rickard Carstedt	(S)	Norra		X			
Nicklas Sandström	(M)	Södr		X			
LiseLotte Olsson	(V)	Södr		X			
Ewa-May Karlsson	(C)	Södr		X			
Carin Hasslow	(L)	Norra		X			
Petter Nilsson	(SD)	Alla			X		
Hans-Inge Smetana	(KD)	Södr		X			
Emma Lindqvist	(MP)	Södr		X			
Maria Kristoffersson	(C)	Västr		X			
Janeth Lundberg	(S)	Norra		X			
Andreas Löwenhöök	(M)	Norra					X
Charlotte Lundkvist	(S)	Södr	Kerstin Granberg Lundgren	X			
Susanne Dufvenberg	(S)	Norra		X			
Nicke Grahn	(L)	Västr		X			
Urban Larsson	(C)	Västr		X			
Thomas Palmblad	(SD)	Alla	Jimmy Frohm		X		
Karin Malmfjord	(S)	Västr	Greger Lindqvist	X			
Daniel Johansson	(V)	Västr		X			
Betty-Ann Nilsson	(KD)	Västr		X			
Elisabeth Björnsdotter Rahm	(M)	Västr	Olle Wärnick	X			
Urban Lindström	(S)	Västr		X			
Lilian Nilsson	(V)	Norra		X			
Robert Boström	(C)	Norra	Carina Sundbom	X			
Lars Forsgren	(SD)	Alla	Christina Sjödin		X		
Kenneth Andersson	(S)	Norra		X			
Anna Vestermark	(S)	Norra	Marie-Louise Bystedt	X			
Karl-Gustav Lilja	(KD)	Norra		X			
Elin Segerstedt Söderberg	(M)	Norra		X			
Magnus Eriksson	(S)	Norra		X			
Ylva Hedqvist Hedlund	(V)	Norra		X			
Ludmilla Larsson	(S)	Norra	Mattias Åman	X			
Håkan Andersson	(C)	Norra		X			
Linda Strandberg	(SD)	Alla			X		
Caroline Cercio Lidström	(S)	Norra		X			
Alejandro Caviedes	(S)	Södr					X
Thommy Bäckström	(L)	Södr		X			
Katarina Jonsson	(S)	Södr		X			
Jesper Björnehall	(M)	Södr		X			
Elisabet Forssell	(V)	Södr		X			
Per-Erik Lundmark	(S)	Södr		X			
Lars Bäckström	(C)	Södr		X			
Olov Nilsson	(S)	Södr		X			
Åsa Ågren Wikström	(M)	Södr		X			
Jonas Karlberg	(V)	Södr		X			
Marianne Normark	(L)	Södr		X			
			Transport:	**44**	**4**	**0**	**2**

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Forts. voteringslista nr. 6 Landstingsfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019.

			Transport:	44	4	0	2
Ledamöter	**Parti**	**Krets**	**Ersättare**	**Ja**	**Nej**	**Avst**	**Frånv**
Nina Björby	(S)	Södr		X			
Viktoria Sundin	(M)	Norra		X			
Erik Ferry	(V)	Södr	Maria Westberg	X			
Tobias Gillberg	(C)	Södr	Maria Olofsson	X			
Anna-Karin Nilsson	(M)	Södr		X			
Katrin Larsson	(SD)	Alla			X		
Ulf Björk	(S)	Södr		X			
Ahmed Hersi	(V)	Södr		X			
Anna-Karin Lundberg	(KD)	Södr	Veronica Kerr	X			
Anton Bergström	(M)	Södr		X			
Olle Edblom	(C)	Södr		X			
Maria Lundqvist Brömster	(L)	Södr		X			
Ulf Liljegren	(S)	Södr		X			
Helen Forsberg	(V)	Södr	Paavo Ruokojärvi	X			
Margareta Gustavsson	(S)	Södr	Johanna Hopstadius	X			
Linda Berglund	(S)	Södr		X			
Wilmer Prentius	(V)	Södr		X			
Mahmoud Alturk	(S)	Södr		X			
Liv Granbom	(M)	Södr		X			
Gunnar Viklund	(S)	Södr		X			
Zacharias Tjäder	(MP)	Södr		X			
			SUMMA:	**64**	**5**	**0**	**2**

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Bilaga ...7... till Regionfullmäktiges protokoll.

Voteringslista nr. 7

Regionfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019 klockan 15:57:38.

22 Motion nr 9-2019 En sömlös vård inom regionen (P Nilsson)

Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
Roger Marklund Ordf.	(S)	Norra		X			
Jens Wennberg 2:e vice ordf.	(L)	Södr		X			
Harriet Hedlund 1:e vice ordf.	(S)	Norra		X			
Peter Olofsson	(S)	Södr		X			
Anna-Lena Danielsson	(S)	Västr		X			
Rickard Carstedt	(S)	Norra		X			
Nicklas Sandström	(M)	Södr			X		
LiseLotte Olsson	(V)	Södr		X			
Ewa-May Karlsson	(C)	Södr		X			
Carin Hasslow	(L)	Norra		X			
Petter Nilsson	(SD)	Alla			X		
Hans-Inge Smetana	(KD)	Södr			X		
Emma Lindqvist	(MP)	Södr		X			
Maria Kristoffersson	(C)	Västr		X			
Janeth Lundberg	(S)	Norra		X			
Andreas Löwenhöök	(M)	Norra					X
Charlotte Lundkvist	(S)	Södr	Kerstin Granberg Lundgren	X			
Susanne Dufvenberg	(S)	Norra		X			
Nicke Grahn	(L)	Västr		X			
Urban Larsson	(C)	Västr		X			
Thomas Palmblad	(SD)	Alla	Jimmy Frohm		X		
Karin Malmfjord	(S)	Västr	Greger Lindqvist	X			
Daniel Johansson	(V)	Västr		X			
Betty-Ann Nilsson	(KD)	Västr			X		
Elisabeth Björnsdotter Rahm	(M)	Västr	Olle Wärnick		X		
Urban Lindström	(S)	Västr		X			
Lilian Nilsson	(V)	Norra		X			
Robert Boström	(C)	Norra	Carina Sundbom	X			
Lars Forsgren	(SD)	Alla	Christina Sjödin		X		
Kenneth Andersson	(S)	Norra		X			
Anna Vestermark	(S)	Norra	Marie-Louise Bystedt	X			
Karl-Gustav Lilja	(KD)	Norra			X		
Elin Segerstedt Söderberg	(M)	Norra			X		
Magnus Eriksson	(S)	Norra		X			
Ylva Hedqvist Hedlund	(V)	Norra		X			
Ludmilla Larsson	(S)	Norra	Mattias Åman	X			
Håkan Andersson	(C)	Norra		X			
Linda Strandberg	(SD)	Alla			X		
Caroline Cercio Lidström	(S)	Norra		X			
Alejandro Caviedes	(S)	Södr		X			
Thommy Bäckström	(L)	Södr			X		
Katarina Jonsson	(S)	Södr		X			
Jesper Björnehall	(M)	Södr			X		
Elisabet Forssell	(V)	Södr		X			
Per-Erik Lundmark	(S)	Södr		X			
Lars Bäckström	(C)	Södr		X			
Olov Nilsson	(S)	Södr		X			
Åsa Ågren Wikström	(M)	Södr			X		
Jonas Karlberg	(V)	Södr		X			
Marianne Normark	(L)	Södr		X			
			Transport:	**36**	**13**	**0**	**1**

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Forts. voteringslista nr. 7 Landstingsfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019.

Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
			Transport:	36	13	0	1
Nina Björby	(S)	Södr		X			
Viktoria Sundin	(M)	Norra			X		
Erik Ferry	(V)	Södr	Maria Westberg	X			
Tobias Gillberg	(C)	Södr	Maria Olofsson	X			
Anna-Karin Nilsson	(M)	Södr			X		
Katrin Larsson	(SD)	Alla			X		
Ulf Björk	(S)	Södr		X			
Ahmed Hersi	(V)	Södr		X			
Anna-Karin Lundberg	(KD)	Södr	Veronica Kerr		X		
Anton Bergström	(M)	Södr			X		
Olle Edblom	(C)	Södr		X			
Maria Lundqvist Brömster	(L)	Södr		X			
Ulf Liljegren	(S)	Södr		X			
Helen Forsberg	(V)	Södr	Paavo Ruokojärvi	X			
Margareta Gustavsson	(S)	Södr	Johanna Hopstadius	X			
Linda Berglund	(S)	Södr		X			
Wilmer Prentius	(V)	Södr		X			
Mahmoud Alturk	(S)	Södr		X			
Liv Granbom	(M)	Södr			X		
Gunnar Viklund	(S)	Södr		X			
Zacharias Tjäder	(MP)	Södr		X			
			SUMMA:	51	19	0	1

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Bilaga ...8... till Regionfullmäktiges protokoll.

Voteringslista nr. 8

Regionfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019 klockan 16:19:34.

23 Motion nr 3-2019 Instifta ett antibyråkratiseringsråd (N Sandström)

Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
Roger Marklund Ordf.	(S)	Norra		X			
Jens Wennberg 2:e vice ordf.	(L)	Södr			X		
Harriet Hedlund 1:e vice ordf.	(S)	Norra		X			
Peter Olofsson	(S)	Södr		X			
Anna-Lena Danielsson	(S)	Västr		X			
Rickard Carstedt	(S)	Norra		X			
Nicklas Sandström	(M)	Södr			X		
LiseLotte Olsson	(V)	Södr		X			
Ewa-May Karlsson	(C)	Södr		X			
Carin Hasslow	(L)	Norra			X		
Petter Nilsson	(SD)	Alla		X			
Hans-Inge Smetana	(KD)	Södr			X		
Emma Lindqvist	(MP)	Södr		X			
Maria Kristoffersson	(C)	Västr		X			
Janeth Lundberg	(S)	Norra		X			
Andreas Löwenhöök	(M)	Norra					X
Charlotte Lundkvist	(S)	Södr	Kerstin Granberg Lundgren	X			
Susanne Dufvenberg	(S)	Norra		X			
Nicke Grahn	(L)	Västr			X		
Urban Larsson	(C)	Västr		X			
Thomas Palmblad	(SD)	Alla	Jimmy Frohm	X			
Karin Malmfjord	(S)	Västr	Greger Lindqvist	X			
Daniel Johansson	(V)	Västr		X			
Betty-Ann Nilsson	(KD)	Västr			X		
Elisabeth Björnsdotter Rahm	(M)	Västr	Olle Wärnick		X		
Urban Lindström	(S)	Västr		X			
Lilian Nilsson	(V)	Norra		X			
Robert Boström	(C)	Norra	Carina Sundbom		X		
Lars Forsgren	(SD)	Alla	Christina Sjödin	X			
Kenneth Andersson	(S)	Norra		X			
Anna Vestermark	(S)	Norra	Marie-Louise Bystedt	X			
Karl-Gustav Lilja	(KD)	Norra			X		
Elin Segerstedt Söderberg	(M)	Norra			X		
Magnus Eriksson	(S)	Norra		X			
Ylva Hedqvist Hedlund	(V)	Norra		X			
Ludmilla Larsson	(S)	Norra	Mattias Åman	X			
Håkan Andersson	(C)	Norra		X			
Linda Strandberg	(SD)	Alla		X			
Caroline Cercio Lidström	(S)	Norra		X			
Alejandro Caviedes	(S)	Södr		X			
Thommy Bäckström	(L)	Södr			X		
Katarina Jonsson	(S)	Södr		X			
Jesper Björnehall	(M)	Södr			X		
Elisabet Forssell	(V)	Södr		X			
Per-Erik Lundmark	(S)	Södr		X			
Lars Bäckström	(C)	Södr		X			
Olov Nilsson	(S)	Södr		X			
Åsa Ågren Wikström	(M)	Södr			X		
Jonas Karlberg	(V)	Södr		X			
Marianne Normark	(L)	Södr			X		
			Transport:	**35**	**14**	**0**	**1**

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Forts. voteringslista nr. 8 Landstingsfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019.

			Transport:	35	14	0	1
Ledamöter	**Parti**	**Krets**	**Ersättare**	**Ja**	**Nej**	**Avst**	**Frånv**
Nina Björby	(S)	Södr		X			
Viktoria Sundin	(M)	Norra			X		
Erik Ferry	(V)	Södr	Maria Westberg	X			
Tobias Gillberg	(C)	Södr	Maria Olofsson	X			
Anna-Karin Nilsson	(M)	Södr			X		
Katrin Larsson	(SD)	Alla		X			
Ulf Björk	(S)	Södr		X			
Ahmed Hersi	(V)	Södr		X			
Anna-Karin Lundberg	(KD)	Södr	Veronica Kerr		X		
Anton Bergström	(M)	Södr			X		
Olle Edblom	(C)	Södr		X			
Maria Lundqvist Brömster	(L)	Södr			X		
Ulf Liljegren	(S)	Södr		X			
Helen Forsberg	(V)	Södr	Paavo Ruokojärvi	X			
Margareta Gustavsson	(S)	Södr	Johanna Hopstadius	X			
Linda Berglund	(S)	Södr		X			
Wilmer Prentius	(V)	Södr		X			
Mahmoud Alturk	(S)	Södr		X			
Liv Granbom	(M)	Södr			X		
Gunnar Viklund	(S)	Södr		X			
Zacharias Tjäder	(MP)	Södr		X			
			SUMMA:	**50**	**20**	**0**	**1**

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Bilaga ....9.... till Regionfullmäktiges protokoll.

Voteringslista nr. 9

Regionfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019 klockan 16:40:59.

24 Motion nr 13-2019 Innovationsfond (P Nilsson)

Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
Roger Marklund Ordf.	(S)	Norra		X			
Jens Wennberg 2:e vice ordf.	(L)	Södr		X			
Harriet Hedlund 1:e vice ordf.	(S)	Norra		X			
Peter Olofsson	(S)	Södr		X			
Anna-Lena Danielsson	(S)	Västr		X			
Rickard Carstedt	(S)	Norra		X			
Nicklas Sandström	(M)	Södr		X			
LiseLotte Olsson	(V)	Södr		X			
Ewa-May Karlsson	(C)	Södr		X			
Carin Hasslow	(L)	Norra		X			
Petter Nilsson	(SD)	Alla			X		
Hans-Inge Smetana	(KD)	Södr		X			
Emma Lindqvist	(MP)	Södr		X			
Maria Kristoffersson	(C)	Västr		X			
Janeth Lundberg	(S)	Norra		X			
Andreas Löwenhöök	(M)	Norra					X
Charlotte Lundkvist	(S)	Södr	Kerstin Granberg Lundgren	X			
Susanne Dufvenberg	(S)	Norra		X			
Nicke Grahn	(L)	Västr		X			
Urban Larsson	(C)	Västr		X			
Thomas Palmblad	(SD)	Alla	Jimmy Frohm		X		
Karin Malmfjord	(S)	Västr	Greger Lindqvist	X			
Daniel Johansson	(V)	Västr		X			
Betty-Ann Nilsson	(KD)	Västr		X			
Elisabeth Björnsdotter Rahm	(M)	Västr	Olle Wärnick	X			
Urban Lindström	(S)	Västr		X			
Lilian Nilsson	(V)	Norra		X			
Robert Boström	(C)	Norra	Carina Sundbom	X			
Lars Forsgren	(SD)	Alla	Christina Sjödin		X		
Kenneth Andersson	(S)	Norra		X			
Anna Vestermark	(S)	Norra	Marie-Louise Bystedt	X			
Karl-Gustav Lilja	(KD)	Norra		X			
Elin Segerstedt Söderberg	(M)	Norra		X			
Magnus Eriksson	(S)	Norra		X			
Ylva Hedqvist Hedlund	(V)	Norra		X			
Ludmilla Larsson	(S)	Norra	Mattias Åman	X			
Håkan Andersson	(C)	Norra		X			
Linda Strandberg	(SD)	Alla			X		
Caroline Cercio Lidström	(S)	Norra		X			
Alejandro Caviedes	(S)	Södr		X			
Thommy Bäckström	(L)	Södr		X			
Katarina Jonsson	(S)	Södr		X			
Jesper Björnehall	(M)	Södr		X			
Elisabet Forssell	(V)	Södr		X			
Per-Erik Lundmark	(S)	Södr		X			
Lars Bäckström	(C)	Södr		X			
Olov Nilsson	(S)	Södr		X			
Åsa Ågren Wikström	(M)	Södr		X			
Jonas Karlberg	(V)	Södr		X			
Marianne Normark	(L)	Södr		X			
			Transport:	**45**	**4**	**0**	**1**

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Forts. voteringslista nr. 9 Landstingsfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019.

Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
			Transport:	45	4	0	1
Nina Björby	(S)	Södr		X			
Viktoria Sundin	(M)	Norra		X			
Erik Ferry	(V)	Södr	Maria Westberg	X			
Tobias Gillberg	(C)	Södr	Maria Olofsson	X			
Anna-Karin Nilsson	(M)	Södr		X			
Katrin Larsson	(SD)	Alla			X		
Ulf Björk	(S)	Södr		X			
Ahmed Hersi	(V)	Södr		X			
Anna-Karin Lundberg	(KD)	Södr	Veronica Kerr	X			
Anton Bergström	(M)	Södr		X			
Olle Edblom	(C)	Södr		X			
Maria Lundqvist Brömster	(L)	Södr		X			
Ulf Liljegren	(S)	Södr		X			
Helen Forsberg	(V)	Södr	Paavo Ruokojärvi	X			
Margareta Gustavsson	(S)	Södr	Johanna Hopstadius	X			
Linda Berglund	(S)	Södr		X			
Wilmer Prentius	(V)	Södr		X			
Mahmoud Alturk	(S)	Södr		X			
Liv Granbom	(M)	Södr		X			
Gunnar Viklund	(S)	Södr		X			
Zacharias Tjäder	(MP)	Södr		X			
			SUMMA:	65	5	0	1

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Bilaga 10 till Regionfullmäktiges protokoll.

Voteringslista nr. 10

Regionfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019 klockan 17:03:12.

34 Ägaranvisning ALMI Företagspartner Nord AB

Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
Roger Marklund Ordf.	(S)	Norra		X			
Jens Wennberg 2:e vice ordf.	(L)	Södr		X			
Harriet Hedlund 1:e vice ordf.	(S)	Norra		X			
Peter Olofsson	(S)	Södr		X			
Anna-Lena Danielsson	(S)	Västr		X			
Rickard Carstedt	(S)	Norra		X			
Nicklas Sandström	(M)	Södr		X			
LiseLotte Olsson	(V)	Södr		X			
Ewa-May Karlsson	(C)	Södr		X			
Carin Hasslow	(L)	Norra		X			
Petter Nilsson	(SD)	Alla			X		
Hans-Inge Smetana	(KD)	Södr		X			
Emma Lindqvist	(MP)	Södr		X			
Maria Kristoffersson	(C)	Västr		X			
Janeth Lundberg	(S)	Norra		X			
Andreas Löwenhöök	(M)	Norra					X
Charlotte Lundkvist	(S)	Södr	Kerstin Granberg Lundgren	X			
Susanne Dufvenberg	(S)	Norra		X			
Nicke Grahn	(L)	Västr		X			
Urban Larsson	(C)	Västr		X			
Thomas Palmblad	(SD)	Alla	Jimmy Frohm		X		
Karin Malmfjord	(S)	Västr	Greger Lindqvist	X			
Daniel Johansson	(V)	Västr					X
Betty-Ann Nilsson	(KD)	Västr		X			
Elisabeth Björnsdotter Rahm	(M)	Västr	Olle Wärnick	X			
Urban Lindström	(S)	Västr		X			
Lilian Nilsson	(V)	Norra		X			
Robert Boström	(C)	Norra	Carina Sundbom	X			
Lars Forsgren	(SD)	Alla	Christina Sjödin		X		
Kenneth Andersson	(S)	Norra		X			
Anna Vestermark	(S)	Norra	Marie-Louise Bystedt				X
Karl-Gustav Lilja	(KD)	Norra		X			
Elin Segerstedt Söderberg	(M)	Norra		X			
Magnus Eriksson	(S)	Norra		X			
Ylva Hedqvist Hedlund	(V)	Norra		X			
Ludmilla Larsson	(S)	Norra	Mattias Åman	X			
Håkan Andersson	(C)	Norra		X			
Linda Strandberg	(SD)	Alla			X		
Caroline Cercio Lidström	(S)	Norra		X			
Alejandro Caviedes	(S)	Södr		X			
Thommy Bäckström	(L)	Södr		X			
Katarina Jonsson	(S)	Södr		X			
Jesper Björnehall	(M)	Södr		X			
Elisabet Forssell	(V)	Södr					X
Per-Erik Lundmark	(S)	Södr		X			
Lars Bäckström	(C)	Södr					X
Olov Nilsson	(S)	Södr		X			
Åsa Ågren Wikström	(M)	Södr		X			
Jonas Karlberg	(V)	Södr		X			
Marianne Normark	(L)	Södr		X			
			Transport:	**41**	**4**	**0**	**5**

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Forts. voteringslista nr. 10 Landstingsfullmäktiges sammanträde den 19 november 2019.

			Transport:	41	4	0	5
Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
Nina Björby	(S)	Södr		X			
Viktoria Sundin	(M)	Norra		X			
Erik Ferry	(V)	Södr	Maria Westberg	X			
Tobias Gillberg	(C)	Södr	Maria Olofsson	X			
Anna-Karin Nilsson	(M)	Södr					X
Katrin Larsson	(SD)	Alla			X		
Ulf Björk	(S)	Södr		X			
Ahmed Hersi	(V)	Södr		X			
Anna-Karin Lundberg	(KD)	Södr	Veronica Kerr	X			
Anton Bergström	(M)	Södr		X			
Olle Edblom	(C)	Södr		X			
Maria Lundqvist Brömster	(L)	Södr		X			
Ulf Liljegren	(S)	Södr		X			
Helen Forsberg	(V)	Södr	Paavo Ruokojärvi	X			
Margareta Gustavsson	(S)	Södr	Johanna Hopstadius	X			
Linda Berglund	(S)	Södr		X			
Wilmer Prentius	(V)	Södr		X			
Mahmoud Alturk	(S)	Södr		X			
Liv Granbom	(M)	Södr		X			
Gunnar Viklund	(S)	Södr		X			
Zacharias Tjäder	(MP)	Södr		X			
			SUMMA:	60	5	0	6

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Bilaga 11.

Yrkande

Regionstyrelsen 15 oktober 2019

Delårsrapport 2

Delårsrapport 2 speglar hur regionens verksamhet och ekonomi har utvecklats under 2019 fram till augusti i förhållande till fastställd budget och regionplan.

Allians för Västerbotten vill även detta år framhålla den insats som personalen gjorde under 2019. Personalens insatser under året är mycket goda utifrån de förutsättningar som funnits vilket leder fram till de medicinska resultat som vi som länsbor kan vara mycket stolta över.

Den ekonomiska krisen i sjukvården i länet har aldrig tidigare varit så allvarlig som nu. Delårsrapporten lyfter fram det faktum att regionens ekonomi är i fritt fall. Prognosticerat balanskravsresultat visar ett underskott om 545 miljoner och ska i enlighet med kommunallagen återställas inom tre år. Det återstår att se om ekonomin rent tekniskt kommer att räddas av handel på börsen.

Finansiella intäkter ska användas till pensioner och investeringar absolut inte till verksamhetskostnader som skenar. Nu lånar regionen pengar för att klara av att finansiera alla de nödvändiga byggkranar som står runtom på länet sjukhus och vi har en stor skuld till pensionssystemet.

Den här situationen är inte heller ny. Från 2011 fram till 2018 är det samlade underskottet i sjukvården 1629 miljoner kronor. Precis som i en hushållsekonomi så går det inte att använda värdeökning på aktieportföljen som är tänkt för den framtida pensioneringen till att klara av att handla och sedan inte klara ekonomin när man inte längre förvärvsarbetar. Långsiktigt är det absolut inte hållbart.

För att klara av de framtida pensionsutbetalningarna behöver regionen öka avsättningen till pensionsförvaltningen med 2 miljarder kronor de kommande åren. Ur ett nationellt perspektiv har regionen den högsta pensionsskulden per innevånare. Investeringsbehoven är stora, på grund av eftersatt underhåll och behov av moderna och funktionella lokaler för vården. Nödvändiga investeringar för att utveckla vården och klara kompetensförsörjningen långsiktigt.

Det är lätt att tänka som medborgare att en skattehöjning är den enkla lösningen. Redan idag har länets kommuner rikets högsta skattesatser. Det gör att utrymmet att höja regionens skatteuttag är marginellt. Ska regionen fortsatt vara konkurrenskraftig och locka nya medborgare, företag och etableringar vilket är absolut nödvändigt, kan inte det samlade skattetrycket vara avsevärt högre här än i övriga regioner. Ett allt för högt skattetryck hotar

ProSale Signing Referensnummer: 801239

arbetstillfällen och det är bara genom fler arbetade timmar som vi kan klara av att finansiera välfärden.

Utvecklingen måste vändas. Från Alliansen i Region Västerbotten är vi bekymrade över den avsaknad av krisinsikt som finns hos de styrande partierna i S, V och MP. Vi ser de ekonomiska utmaningar som finns på kort och lång sikt. Utmaningar som tyvärr bara förvärrats under den senaste mandatperioden.

Inte nog med att ekonomin har skenat de senaste åren vårdköerna har också blivit längre. Västerbotten är fortsatt bland de regioner som ligger dåligt till när det gäller tillgänglighet.

Vi delar inte majoritetens beskrivning att vidtagna åtgärder är tillräckligt för att vända ekonomin, så särskilt i Hälso- och sjukvårdsnämnden. Det krävs kraftfulla åtgärder för att vända denna utveckling. Vi har lagt förslag om att förbättra vårdkedjorna så att patienter slipper skickas runt i systemet till höga kostnader och stort lidande för den enskilde. Vi vill också stärka primärvården och införa en fast läkarkontakt med tillhörande vårdteam. En stärkt primärvård bidrar till bättre vård till en lägre kostnad och minskar onödiga och dyra sjukhusvistelser.

Vi har även föreslagit en ny ekonomisk styrmodell där fler av besluten ska fattas av de närmsta cheferna, mer självstyre för sjukhusen, fler vårdval, såväl som satsningar på primärvården som på sjukhusen samt på våra medarbetares arbetsmiljö. Vården ska organiseras runt patientens unika behov med vårdkedjor som håller ihop för att undvika dyra lösningar till en sämre kvalité för patienten. Dessutom krävs ett ständigt arbete med att minska vårdskador samt minimera kvalitetsbrister.

Allt detta är utmaningar kräver åtgärder omgående. Då krävs politisk förändringskraft och en vilja att utveckla och förbättra sjukvården. Ett grundproblem är att maktinnehavet med 40 år av rött styre har lett till en avsaknad av idéer och brist på vilja och förmåga att pröva nya lösningar. Det krävs ett nytt ledarskap med nytänk och ny kraft i Region Västerbotten!

Yrkande

Att Förslag till Region Västerbottens delårsrapport per augusti 2019 antas.

Att Regiondirektören får i uppdrag att till Regionstyrelsens sammanträde i december presentera ytterligare åtgärder för att vända ekonomin.

Nicklas Sandström (M)
Regionråd i opposition

Ewa-May Karlsson (C)
Gruppledare

Carin Hasslow (L)
Gruppledare

Hans-Inge Smetana (KD)
Gruppledare

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Bilaga 12

Sverigedemokraterna
Trygghet & Tradition

Yttrande: Region Västerbotten. Delårsrapport per augusti 2019

Sverigedemokraterna ser oroande på den ekonomiska utvecklingen i regionen.
Vi vill samtidigt tydliggöra de utmaningar vi har i kölvattnet av en ansvarslös migrationspolitik. Ett vurmande för mångfald har lett till samhällssplittring, vilket påverkar samhället i stort, likväl som vården. Exempelvis genom kulturella säryttranden som ingrepp i kroppslig integritet genom hederskultur, omskärelser och oskuldskontroller.

Det är viktigt att tydliggöra betydelsen av sammanhållande lokal och regional kultur, och att detta bör vara ett fokus när det kommer till att ge människor ett alternativ till utanförskap. Men även att vi aktivt satsar på folkhälsa. Inte minst effektiv koordinering av perspektivet Omställning till förebyggande arbete är viktigt att integrera och iaktta.

Hållbarhet bör ses utifrån förvaltarskapstanken. Att vi bör lämna vidare det goda samhället vi fått ärva i samma skick som vi en gång fick det av dem före oss. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att undvika kortsiktiga lösningar som annars kan omhulda ekonomin i framtiden. Den sociala hållbarheten ska även inkludera vår arbetsplats, och vi måste arbeta aktivt med att sörja för en god verksamhetskultur.

Vi ser hur många kortsiktiga lösningar presenteras på långsiktiga problem. Vi måste presentera genuina lösningar som fungerar både på kort och på lång sikt.

Vi välkomnar majoriteten att använda sig av de besparingsförslag vi stipulerar både igenom budget, men även genom motioner och verksamhetsplan. Däribland att ta medel ifrån proffskultur som saknar regional förankring, effektivisera administration och stödverksamheter. Därtill finns möjlighet ta medel ifrån politisk verksamhet, likväl som att effektivisera kommunikation och skära ned på projekt.

Samtidigt ser vi gärna att majoriteten inför en del av vad vi föreslår. Såsom personalsatsningar, god ekonomi, behållande av AT-platser, tillgängliggörande av regional kultur, med mer.

Det finns litet svängrum för populism, och det är vår förhoppning att majoriteten också tar sitt ansvar och prioriterar långsiktigt för vår regionala vårds skull.

Petter Nilsson (SD)
Gruppledare

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Bilaga 13.

Sverigedemokraterna
Trygghet & Tradition

Yrkande: Ändring av budget och skattesats 2020

Sammanfattning
Sverigedemokraterna gör bedömningen att det i verksamheten finns särskilda områden som bör prioriteras. dit hör personalen, en god ekonomi – inte minst väl tilltagna resultatmål. Vi har även dryftat behovet av att behålla AT-platser och betonat vikten av att behålla välbehövd personal.

Detta förslag – väl i linje med Sverigedemokraternas budgetförslag som inlämnat i Juni – innebär att kortsiktiga lösningar ersätts med långsiktigt hållbara åtgärder där vi tillåts lämna en förhållandevis stark region till vår framtid.

Region Västerbotten har tillsammans med kommunerna haft i uppdrag att ta fram beslutsunderlag om delskatteväxling av kollektivtrafiken i Västerbotten. Förslag avseende organisationsfrågan för regionala kollektivtrafikmyndigheten har resulterat i en överenskommelse mellan samtliga kommuner och regionen där Region Västerbotten blir länets kollektivtrafikmyndighet från den 1 januari 2020.

Skatteväxlingen från kommunerna till Region Västerbotten genomförs genom att kommunerna sänker skatten med 5 öre och regionen höjer skatten med 5 öre. Beslut har tagits av samtliga kommun- och regionfullmäktige.

Skatteväxling avseende gemensamma kostnader för kollektivtrafiken mellan regionen och kommunerna med 5 öre har godkänts av Regeringen.

Skattesatsen för 2020 fastställs till 11:35 kronor per skattekrona vilket är en ökning med 5 öre jämfört med 2019 års utdebitering.

Förändringen påverkar raderna i resultatbudgeten(se sid 2), verksamhetens nettoram ökar med 37 mkr. Med senaste skatteprognos från Sveriges Kommuner och landsting (SKL) och med beaktande av delskatteväxlingen av kollektivtrafiken ökar budgeten för skatteintäkter med samma belopp. Budgeterat resultat både exklusive och inklusive finansnetto är samma som beslutet som togs av fullmäktige i juni, 186 miljoner konor respektive 74 miljoner kronor.

Formalia
Vi har utgått ifrån Sverigedemokraternas budgetförslag från Juni i jämförelsen, ej Majoritetens budgetförslag, detta för att synliggöra oppositionsalternativet, med en förhoppning att majoriteten väljer att friskt ta av våra förslag för att stärka regionens förutsättningar så vi står bättre rustade inför framtiden.
Förutsättningarna för kollektivtrafiken är osäkra vilket kan innebära att en särskild hantering kring kollektivtrafiken och dess ekonomiska förutsättningarna blir ett särskilt ärende under våren.
I Regionplanen beslutades att FoU välfärd organisatoriskt skulle överföras från regionala utvecklingsnämnden till hälso- och sjukvårdsnämnden. Efter dialog i ledningen om förändringen har det framkommit att verksamheten inom FoU välfärd ska ingå i styrelsens uppdrag under förutsättning att regiondirektören talar med arbetstagarorganisationerna. Verksamheten och nettobudget 1,1 miljoner kronor flyttas såvidlag till regionstyrelsen från hälso- och sjukvårdsnämnden.

Med anledning av ovanstående yrkar Sverigedemokraterna:
Att Sverigedemokraternas förslag till Ändrad budget och skattesats antas.

Petter Nilsson (SD)
Gruppledare

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Nämnd / Styrelse - belopp i miljoner kronor	Budget 2019	Budget 2020 RF Juni	Budget 2020 RF nov
Regionfullmäktige			9
Beredning - Folkhälsa o demografi Södra Lappland			0
Beredning - Folkhälsa o demografi Skellefteå-Norsjö			0
Beredning - Folkhälsa o demografi Umeåregionen			0
Regionstyrelse	3 060	3 092	3 077
- varav primärvård	1 278	1 286	1 286
- varav tandvård	165	169	169
- varav pensionskostnader	948	1 008	1 008
- varav avskrivningar	355	405	405
Hälso- och sjukvårdsnämnd	4 759	4 889	4 888
Regional utvecklingsnämnd	296	246	283
- varav kollektivtrafik			175
Folkhögskolestyrelse	9	10	10
Patientnämnd	6	6	6
Revision	7	8	8
Summa verksamhetens nettokostnad	8 137	8 251	8 280

Resultatbudget i miljoner kronor	Budget 2019	Budget 2020 RF Juni	Budget 2020 RF nov
Verksamhetens nettoram	-8137	-8251	-8280
– budgetreducering		100	100
– Budgeterad nettokostnadsutveckling	3,9%	1,4%	1,8%
Skatteintäkter	6594	6751	6788
Generella statsbidrag	1701	1702	1702
Summa skatter och statsbidrag	8295	8453	8490
– utveckling skatter och statsbidrag	3%	2%	2,30%
Verksamhetens resultat	158	202	210
Procent av skatter och statsbidrag	1,9%	2,4%	2,5%
Finansiella kostnader	-140	-162	-162
Finansiella intäkter	63	50	50
Summa Finansnetto	-77	-112	-112
Resultat inklusive finansnetto	81	90	98

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Bilaga 14

Sverigedemokraterna
trygghet & tradition

Regionstyrelsen
Yrkande
Kulturplan 2020-2023
2019-11-05, RS 1368-2019

Kulturplan 2020-2023 RS 1368-2019
Yrkande

Offentligt finansierad kultur ska inte söka att vara normbrytande eller provocerande, eftersom den är beslutad av en majoritetsförsamling. Istället bör arbetet principiellt fokusera på att synliggöra och bevara våra kulturarv och kulturmiljöer. Vi vill vara tydliga med att kultur är politiskt beslutad i stor omfattning, både genom samverkansavtalets ramar, genom kulturplanen och genom kommuners kulturprioriteringar. Vi menar att bevarandet och synliggörandet av kulturarv och kulturmiljöer är av värde för att stärka nationella minoriteters nationella identitet. Vi menar att bevarandet och synliggörandet av kulturarv och kulturmiljöer är av värde för att stärka den svenska identiteten. Att mångkultur kommit att prägla arbetet just att främja den svenska identiteten är i sig särskilt märkligt, och har en samhällssplittrande effekt. En stor del av den kultur vi har idag driver en egen politisk agenda.

I vår budget har vi omfattande satsningar på sjukvård. Detta innebär att vi har omfattande nerskärningar inom främst proffskultur, vi har emellertid satsningar på kulturområdet som kommer en större del av befolkningen – och länet till del. Förändrginar som vi föreslår runtom kommuner och i regionen har vi också presenterat i vår kulturplan:
– Synliggöra och bevara kulturarv och kulturmiljöer
– Lyfta digitala möjligheter för professionella kulturutövare
– Kultur ska inte exkludera enskilda
– Skapa bättre förutsättningar för äldre att ta del av kultur, inte minst som samlingspunkt för samvaro.
– Särskilt stort fokus på verk som saknar levande upphovsman
– Möjligheter till utvecklad kulturverksamhet inom habilitering.
– bevarande av regionala dialekter
– uppmärksamma kommuner att de ger bidrag till fria kulturaktörer som bedriver exkluskluderande verksamhet.
– Stärkt satsning på digital infrastruktur för medborgare.
– Minskat fokus på professionell kultur som finns tillgänglig för en absolut minoritet av länsinvånarna, innebär stora medel idag som skulle kunnat komma vården till gagn istället.

Med anledning av ovanstående yrkar Sverigedemokraterna:

Att vårt förslag till kulturplan bifalls.

Petter Nilsson (SD)
Gruppledare

ProSale Signing Referensnummer: 801239

KULTURPLAN
2020 - 2023

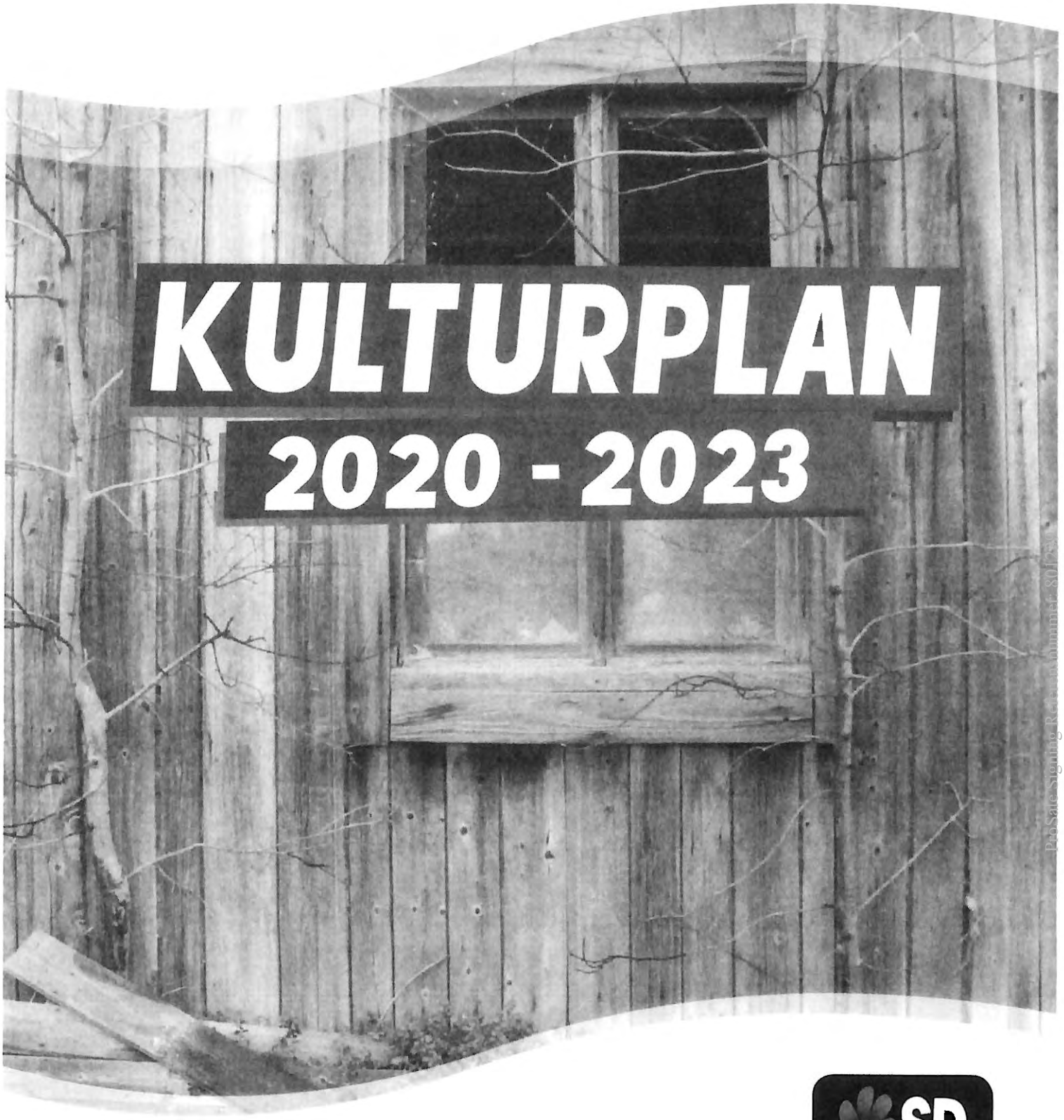

SD

ProSafe Signing Record Number: 8012

INDEX

1. Inledning **4**
Kulturplanens roll i kultursamverkansmodellen 4
Regionala förutsättningar 4
Kulturpolitiskt ställningstagande 5
Kulturpolitiska utgångspunkter 5
Övriga styrdokument 6

2. Region Västerbottens kulturpolitiska mål **7**
Mål 1. Den kulturella infrastrukturen är tillgänglig och jämlik 8
Mål 2. Barn och unga är med och påverkar utvecklingen av kulturlivet 8
Mål 3. Kulturarv och kulturmiljöer är levande 9
Mål 4. Goda villkor för proffessionella kulturskapare ger ett utbud av hög kvalitet 9
Mål 5. Kulturen spelar en avgörande roll för sammhället och regional utveckling 10
Mål 6. Digitalisering inom kultur 10

3. Samverkansområden **11**
Former för samverkan 11
Jämlikt och tillgängligt kulturliv 11
Nationella minoriteter 12
Kulturell infrastruktur och utbud 13
Folkbildning 14
Regionala kulturkonsulenter 15
Barn och unga 16
Kulturarv och kulturmiljö 17
Professionella kulturskapare och konstnärligt skapande 17
Kulturella och kreativa näringar 18
Kultur och hälsa 18
Internationellt arbete 18

4. Konst och kulturområden **20**
Proffessionell teaterverksamhet 20
Västerbottensteatern AB 20
Utvecklingsområden Västerbottensteatern AB 21
Giron Sami Teather 21
Uvecklingsområden fri teaterverkamhet 22
Professionell musik- och dansverksamhet 22
Norrlandsoperan 22
Utvecklingsområden Norrlandsoperan 23
Scenkonstöverskridandeverksamhet 24
Riksteatern Västerbotten 24
Utvecklingsområden Riksteaern Västerbotten 24
Museiverkamhet 26
Västerbottens museum AB 26
Utvecklingsområden Västerbottens museum AB 27
Skellefteå museum AB 28
Utvecklingsområden Skellefteå museum AB 28
Skogsmuseet i Lycksele AB 29
Utvecklingsområden Skogsmuseet i Lycksele AB 29
Kulturmiljö 31
Kulturmiljöverksamheter 31
Regional enskild arkivverksamhet 32
Folkrörelsearkivet i Västerbotten 32
Utvecklingsområden Folkrörelsearkivet i Västerbotten 32
Företagsarkivet i Westerbotten 33
Utvecklingsområden Företagsarkivet i Westerbotten 33
Biblioteksverkamhet samt läs- och litteraturfrämjande verksamhet 34
Regionbibliotek Västerbotten 34
Utvecklingsområden Regionbibliotek Västerbotten 34
Proffesionell bild- och formverksamhet 36
Konstkonsulentverksamheten 36
Utvecklingsområden Konstkonsulentverksamhet 37
Museum Anna Nordlander 37
Utvecklingsområden Museum Anna Nordlander 38
Konstfrämjandet Västerbotten 38
Västerbottens museum AB 38
Verksamheten för offentlig konst 38
Emma Ricklunds stiftelse 39
Filmkulturell verksamhet 40
Film i Västerbotten 40
Utvecklingsområden Film i Västerbotten 40
Hemslöjdsfrämjande verksamhet 42
Västerbottens hemslöjdförening 42
Utvecklingsområden Västerbottens hemslöjdförening 43
Nya och alternativa konst- och kulturformer 45
Spelkultur 46

5. Uppförljning och utvärdering **46**

6. Kulturverksamheter **47**

7. Kommundialoger **49**

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Förord Sverigedemokraternas Kulturplan 2020-2023

Offentligt finansierad kultur ska inte söka att vara normbrytande eller provocerande, eftersom den är beslutad av en majoritetsförsamling. Istället bör arbetet principiellt fokusera på att synliggöra och bevara våra kulturarv och kulturmiljöer.
Vi vill vara tydliga med att kultur är politiskt beslutad i stor omfattning, både genom samverkansavtalets ramar, genom kulturplanen och genom kommuners kulturprioriteringar.
Vi menar att bevarandet och synliggörandet av kulturarv och kulturmiljöer är av värde för att stärka nationella minoriteters nationella identitet.
Vi menar att bevarandet och synliggörandet av kulturarv och kulturmiljöer är av värde för att stärka den svenska identiteten.
Att mångkultur kommit att prägla arbetet just att främja den svenska identiteten är i sig särskilt märkligt, och har en samhällssplittrande effekt.
En stor del av den kultur vi har idag driver en postmodernistisk/marxistisk agenda där intersektionella maktstrukturer ges företräde över agenter.
I vår budget har vi omfattande satsningar på sjukvård. Detta innebär att vi har omfattande nerskärningar inom främst proffskultur, vi har emellertid satsningar på kulturområdet som kommer en större del av befolkningen – och länet till del.
Förändrginar som vi föreslår runtom kommuner och i regionen har vi också presenterat i vår kulturplan:

- **Synliggöra och bevara kulturarv och kulturmiljöer**
- **Lyfta digitala möjligheter för professionella kulturutövare**
- **Kultur ska inte exkludera enskilda**
- **Skapa bättre förutsättningar för äldre att ta del av kultur, inte minst som samlingspunkt för samvaro.**
- **Särskilt stort fokus på verk som saknar levande upphovsman**
- **Möjligheter till utvecklad kulturverksamhet inom habilitering.**
- **Bevarande av bondska**
- **Uppmärksamma kommuner att de ger bidrag till fria kulturaktörer som bedriver exkkluderande verksamhet.**
- **Stärkt satsning på digital infrastruktur för medborgare.**
- **Minskat fokus på professionell kultur som finns tillgänglig för en absolut minoritet av länsinvånarna, innebär stora medel idag som skulle kunnat komma vården till gagn istället.**

Petter Nilsson (SD)
Gruppledare Region Västerbotten

Lars Forsgren (SD)
Ledamot Region Västerbotten
Talesperson Regional Utveckling

ProSale Signing Referensnummer: 801239

1. Inledning

Kulturplanens roll i kultursamverkansmodellen

Kulturplanen ska beskriva ambitionen för en hållbar och framåtsyftande kulturutveckling i Västerbotten, där kulturpolitiska mål och utvecklingsområden präglas av vår gemensamma vision och ambition med samverkan som ledord.

Kulturplanen är ett styrdokument för regional kulturutveckling och samverkan i Västerbottens län de kommande fyra åren. Planen är både ett planeringsverktyg och ett underlag i dialogen om de statliga anslagen till de regionala kulturverksamheterna som inryms i kultursamverkansmodellen.

De fem övergripande regionala kulturpolitiska målen och insatsområdena har formulerats mot bakgrund av den nationella kulturpolitiken. De lyfter fram regionala behov och utmaningar som framkommit i samband med kommundialoger och övriga samrådsmöten, liksom i remissvaren till ny kulturplan, i ägardirektiv och bland de regionala kulturverksamheternas utvecklingsområden.
Insatsområdena utgör den gemensamma riktningen som Region Västerbotten och de regionala kulturverksamheterna som erhåller anslag inom ramen för kultursamverkansmodellen ämnar styra mot och måluppfylla under perioden 2020–2023.

Kultursamverkansmodellen infördes 2011 i Sverige. Syftet med modellen är dels att främja att de nationella kulturpolitiska målen uppnås, dels att ge ökade möjligheter till regionala prioriteringar och variationer. Som ett underlag för statens bidragsgivning till regional kulturverksamhet ska en flerårig regional kulturplan utarbetas i samverkan med länets kommuner och i samråd med länets professionella kulturliv, civilsamhälle och folkrörelser. Regionen får därmed i enlighet med förordningen SFS 2010:2012 ansvaret att motta och fördela det statliga anslaget inom följande områden:

- Professionell teater-, dans- och musikverksamhet
- Museiverksamhet och museernas kulturmiljöarbete.
- Biblioteksverksamhet och läs- och litteraturfrämjande verksamhet
- Professionell bild- och formverksamhet
- Regional enskild arkivverksamhet
- Filmkulturell verksamhet
- Främjande av hemslöjd

Regionen får även lämna statsbidrag till sådana verksamheter som avses i förordningen och som bedrivs i form av länsöverskridande samarbeten om dessa uppfyller de krav på anknytning till regionens område. Regionen får även lämna statsbidrag till överskridande samarbeten mellan olika konstområden.

Regionala förutsättningar

Västerbottens län är Sveriges till ytan näst största region. Tolv av regionens femton kommuner har mindre än 10 000 invånare och 73 procent av regionens drygt 260 000 invånare bor i de två största kommunerna Umeå och Skellefteå. Sveriges tre – till befolkningen – minsta kommuner återfinns i Västerbotten, och inlandet är särskilt sparsamt befolkat sett till de stora ytorna. Avstånden är stora, och scenerna är små.

Västerbottens kulturliv har idag ett stort fokus på den professionella verksamheten, där en kustcentrering är särskilt graverande för befintligt kulturellt fokus. Vi kan bättre tillsammans. Precis som inledande stycke i avnittet tydliggör, så har vi ett stort behov av att kunna erbjuda våra kultursatsningar för hela länet. Vi förstår väl behovet av att kunna erbjuda en god kultur för hela länet, och inte minst värdet av att tydliggöra våra regionala kultur.

Vi har ett stort behov av att kunna anpassa våra föreställningar och vårt kulturella utbud för att tillgängliggöra den för hela länet.

Det är också viktigt att lyfta upp historiska verk, sagor, traditioner och dikter där levande upphovsman inte finns och där tillgängliggörande av kulturen innebär ett viktigt verktyg i att bevara vårt egna kulturarv.

Regionens kulturella infrastruktur utgörs av de regionala kulturverksamheterna tillsammans med de professionella kulturskaparna, kommunala kulturverksamheter, det fria kulturlivet och regionens folkrörelser, föreningsliv och folkbildning. Dynamiken i regionens kulturliv förutsätter att alla delar i denna infrastruktur ges möjlighet att utvecklas.

Umeå universitet har flera utbildningsprogram som rör kultursektorn, till exempel Biblioteks- och informationsvetenskap, Kulturanalysprogrammet och Manus-utbildningen för film, tv och nya medier. HUMlab är en gränsöverskridande mötesplats på campus som förenar humanistisk och teknisk forskning med konstnärligt skapande och forskning. Vid Sveriges lantbruksuniversitet i Umeå bedrivs bland annat skoglig och skogshistorisk utbildning och forskning. Vid Konstnärliga campus i Umeå samlas, vid sidan av Bildmuseet, Designhögskolan, Konsthög-skolan, Arkitekthögskolan och HUMlab-X kring den nya kreativa mötesplatsen Sliperiet. I Skellefteå finns program för dataspelsutveckling, scenografi och attributmakeri. Tillsammans med Luleå tekniska universitet, som bland annat ansvarar för skådespela- roch musikutbildningar i Luleå respektive Piteå, finns flera starka kopplingar mellan kultur, utbildning och forskning i regionen.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Kulturpolitiskt ställningstagande

Kulturpolitiken i Region Västerbotten bedrivs utifrån principen om armlängds avstånd. Den politiska nivån beslutar om mål, riktlinjer och ekonomiska ramar medan de konstnärliga och kvalitativa bedömningarna överlåts till konstnärliga ledare och sakkunniga. Kulturens egenvärde och den konstnärliga friheten är vägledande och kulturen ska vara fri, dynamisk och ifrågasättande med ett mångfacetterat och kvalitativt kulturutbud. Samtidskonsten måste alltid få verka på egen fri grund utifrån sina egna specifika förutsättningar och perspektiv.

Kulturpolitiska utgångspunkter

Kulturpolitiken bedrivs utifrån ett trenivåstyre bestående av nationell, regional och kommunal nivå där varje nivå ansvarar för sina respektive delar inom kulturpolitiken. Kulturlänet Västerbotten kännetecknas av starka kulturinstitutioner, drivande och engagerade kulturskapare, ett aktivt föreningsliv, en betydande samisk kultur och en levande folkbildningstradition. Kulturella värden, det vill säga estetiska, andliga, sociala, historiska och symboliska värden, liksom mångfald, är viktiga för samhällsutvecklingen. Dessa värden är också viktiga för individers personliga utveckling och bidrar till goda förutsättningar för både hälsa, livsmiljö, regional tillväxt och demokratisk utveckling. Goda och jämlika möjligheter att utveckla kreativitet och engagemang har många positiva effekter på samhället och dess utveckling.

Nationell nivå

Enligt de nationella kulturpolitiska målen ska kulturen vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.nFör att uppnå dessa mål ska kulturpolitiken:

- främja allas möjligheter till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur

Kulturrådet är en myndighet under Kulturdepartementet som har till uppgift att verka för kulturens utveckling och tillgänglighet utifrån de nationella kulturpolitiska målen. Det sker genom fördelning och uppföljning av statliga bidrag men även genom att sprida information och kunskap. Kulturrådet ska verka för en konstnärligt och kulturpolitiskt värdefull utveckling inom bland annat scenkonst, litteratur och bibliotek, bild och form samt de nationella minoriteternas kulturaktörer. Kulturrådet fördelar årligen utvecklingsbidrag till regionala kulturverksamheter. Syftet med bidraget är att bidra till att uppnå de nationella kulturpolitiskamålen samt att ge ökade möjligheter till regionala prioriteringar och variationer. Kulturrådet ansvarar för fördelningen och uppföljningen av bidrag till regional kulturverksamhet genom Kultursamverkansmodellen.

Myndigheten för kulturanalys är en myndighet som har till uppgift att utvärdera, analysera och redovisa effekter av den nationella kulturpolitiken med utgångspunkt i de kulturpolitiska målen. Myndigheten ska även bistå regeringen med underlag och rekommendationer för att utveckla den statliga kulturpolitiken. Genom den statistik, utvärdering och analyssom Kulturanalys bistår med får myndigheter, organisationer och enskilda verksamheter ett bredare underlag för kulturutveckling och insatser.

Länsstyrelsen har ett myndighetsansvar för kulturmiljövården. De nationella målen för kulturmiljöarbetet gäller sedan 1 januari 2014. Målen styr de statliga insatserna på kulturmiljöområdet, och även fungera vägledande för den kommunala och regionala politiken.

Regional nivå

Region Västerbottens övergripande kulturpolitiska mål är att alla invånare har tillgång till ett regionalt kulturutbud av hög kvalitet och erbjuds likvärdiga möjligheter att skapa och utöva kultur, samt har likvärdiga förutsättningar att påverka, delta och medverka i samhällslivet. Under planperioden kommer Region Västerbotten arbeta utifrån fem mål för att uppnå det regionala övergripande kulturpolitiska målet.

- Den kulturella infrastrukturen är tillgänglig och jämlik
- Barn och unga är med och påverkar utvecklingen av kulturlivet
- Kulturarv och kulturmiljöer är levande
- Goda villkor för professionella kulturskapare ger ett utbud av hög kvalitet
- Kulturen spelar en avgörande roll för samhället och regional utveckling
- Digitalisering inom Kultur

Region Västerbotten ska som regionalt organ främja och utveckla kulturaktiviteter som bedrivs i kommunerna, av regionala kulturverksamheter och det fria kulturlivet. Region Västerbotten har i uppdrag att ansvara för regional kulturverksamhet, inklusive regionala resurscentrum för biblioteksutveckling och film och rörlig bild genom Regionbibliotek Västerbotten och Film i Västerbotten. Region Västerbotten är delägare i fem kulturbolag; Norrlandsoperan AB, Skellefteå museum AB, Skogsmuseet i Lycksele AB, Västerbottens museum AB och Västerbottensteatern AB. I den regionala kulturverksamheten ingår också arkivverksamhet och regional kulturkonsulentverksamhet.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

kulturbolag; Norrlandsoperan AB, Skellefteå museum AB, Skogsmuseet i Lycksele AB, Västerbottens museum AB och Västerbottensteatern AB. I den regionala kulturverksamheten ingår också arkivverksamhet och regional kulturkonsulentverksamhet.

Arbetet utförs genom ägande i bolag, verksamheter och projekt i egen regi, bidrag till organisationer, medfinansiering av projekt samt deltagande i nätverk och processer. Arbetet sker i samverkan med aktörer i och utanför regionen, både nationellt och internationellt. Kulturutskottets uppgift är att vara beredningsorgan till den regionala utvecklingsnämnden inom uppdraget att bedriva regional kulturverksamhet samt att verkställa av nämndens givna uppdrag inom verksamheten.

Länsstyrelsen Västerbotten är ansvarig myndighet för det statliga kulturmiljöarbetet i länet. Arbetet består av prövning, samråd, skydd, tillstånd, tillsyn och rådgivning enligt kulturmiljölagstiftningen samt fördelningen av statliga bidrag för vård, tillgängliggörande och utveckling av värdefulla kulturmiljöer. Arbetet bedrivs i nära samarbete med bland annat regionens museer.

Kommunal nivå

De kommunala kulturverksamheterna i regionen är organiserade på olika sätt och majoriteten av kommunerna i Västerbotten har politiskt antagna kommunala kulturplaner. Planerna formulerar en kommunal kulturpolitisk inriktning och i vissa fall är de sammanlänkade med kommunernas biblioteks- eller fritidsplaner. Kommunerna ansvarar för lokal utveckling, verksamheter och projekt. Respektive kommun understödjer det lokala kulturlivet utifrån sina särskilda förutsättningar. Folkbildningens aktörer, föreningsliv, enskilda professionella kulturskapare, kulturskolor samt biblioteken skapar gemensamt det lokala kulturliv. Biblioteken är den enda kulturverksamhet som är lagstadgad och folkbibliotek finns i alla kommuner. Där spelar de ofta en central roll som mötesplatser.

Övriga styrdokument

Arbetet inom respektive politiska nivå styrs av lagar, förordningar, strategier och planer. På en global nivå påverkar agendor likt "Agenda 2030" en hållbar utveckling, och FN:s konvention om barns rättigheter (barnkonventionen) har utvecklats från ett internationellt avtal till svensk lag, och där med stärkt barns rättigheter i Sverige. Utöver det styrs det kulturpolitiska arbetet av bland annat museilagen (2017:563) och bibliotekslagen (2013:801) och lagar som på olika sätt värnar människors rätt att få vara den de är, exempelvis diskrimineringslagen (2008:567) och lagar som rör urfolket samerna och övriga nationella minoriteter (2009:724, SÖ 2002:2, SÖ 2002:3, prop 1976/77, bet 1976/77:KrU43, regeringsformen kap 1, 2§). Utöver det

Övriga styrdokument

arbetar den regionala nivån för att olika avtal som MU-avtal1 och regler som enprocentsregeln2 efterlevs såvä

som att strategier som exempelvis "En strategi för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck" efterföljs.

Regional utvecklingsstrategi

Regionalt utvecklingsarbete handlar om samverkan. Den regionala utvecklingsstrategin (RUS), ger den gemensamma övergripande bilden och riktningen för hur Västerbotten ska uppnå de mål man vill uppnå i framtiden. RUS visar på regionens utmaningar och möjligheter att bli en hållbar plats att leva och utvecklas på.

Regionplan

Region Västerbotten arbetar för ett utvecklat och mångsidigt kulturliv i Västerbottens län. Genom helhetssyn, initiativtagande och strategisk medfinansiering ska Region Västerbotten bidra till att stärka synliggörandet och bevarandet av vårt kulturarv och våra kulturmiljöer och tillgängliggöra kultur för hela länet.
utveckling av kulturverksamheter och kulturprojekt.

Biblioteksplan

Den regionala biblioteksplanen utgör ett komplement till Västerbottens läns kulturplan och visar hur Regionbibliotek Västerbotten ska uppfylla kraven i Bibliotekslagen (2013:801) 11§.
Regional biblioteksplan för Västerbottens län är ett måldokument för regionens regionala biblioteksverksamhet. Den är ett stöd för prioritering och planering av utvecklingsinsatser tillsammans med regionens kommunbibliotek, sjukhusbibliotek och Kultur i vården-verksamhet. Planen tydliggör bibliotekens betydelse och roll för demokrati, lärande, information samt kulturell och regional utveckling i Västerbottens län.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Kulturpolitiska mål. Regional kulturverksamhet styrs av fem övergripande mål. De är formulerade utifrån en vilja att erbjuda alla invånare ett brett kulturutbud av hög kvalitet. Regionen värnar också om allas rätt att få skapa och utöva kultur samt påverka, delta och medverka i samhällslivet.

Insatsområde utgör den politiska viljeriktningen som Region Västerbotten identifierat för planperioden. Genom samverkan med de regionala kulturverksamheterna, kommunerna och samrådsparter ska Region Västerbotten verka för att uppnå de regionala kulturpolitiska mål. Insatsområdena hör till ett av de övergripande målen och beskrivs i kapitel 2

Samverkansområde avser de områden som Region Västerbotten tillsammans med samrådande och samverkande parter identifierat som särskilt angelägna att arbeta med och utveckla under planperioden. De gemensamma arbetsområdena beskrivs i kapitel 3.

Konst- och kulturområde beskriver främst de verksamheter som erhåller medel inom ramen för kultursamverkansmodellen i enlighet med förordningen 2010:2012. I kapitel 4 har respektive verksamhet beskrivit utvecklingsområden för planperioden. De avser verksamheternas utvecklingsambitioner och utgör en del av de gemensamma insatsområdena.

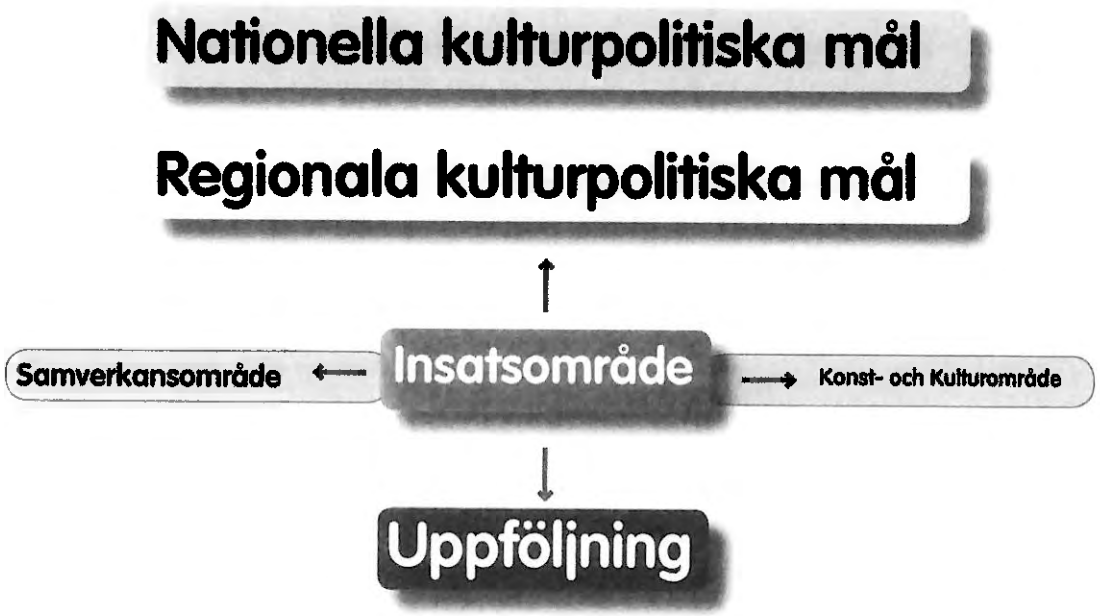

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Mål 1. Den kulturella infrastrukturen är tillgänglig och jämlik

Region Västerbotten anser kulturen vara ett viktigt verktyg i sammanhållningsperspektiv, och menar att det är särskilt viktigt att alla – oavsett bostadsort eller bakgrund – får ta del av den.

För att kultur ska skattefinansieras krävs det att de skattemedel vi tar från skattebetalarna är tillräckligt viktiga kultursatsningar för att inte beakta medlen som slöseri.

Offentlig kultur är sällan banbrytande eller kontroversiell. Ej heller är det offentlig kulturs uppgift att vara, eftersom den finansieras av den rådande majoriteten, eller en hegemonisk struktur.

Den offentliga kulturen bör emellertid ha en förvaltande roll, där vi inom regional verksamhet främst bör ivra för materiell och immateriell kultur där fokus bör ligga på att synliggöra och tillgängliggöra vårt regionala arv för hela länet – Oavsett vart människor bor.

Insatsområden 2020-2023
För att uppnå målet avses att:

Tillgängliggöra och synliggöra vårt regionala kulturarv inom befintliga och nya strukturer.

Främja närhet och tillgänglighet till regional kulturverksamhet för regionens invånare oavsett bostadsort.

Genom samverkan synliggöra och utveckla regionen och norra Sveriges gemensamma kulturella tillgångar Implementera metoder för utveckling av jämlikhetsarbetet.

Stödja den digitala utvecklingen inom kulturområdet och öka den digitala kompetensen.

Tillgängliggöra, synliggöra och stödja nationella minoriteters kulturer inom befintliga och nya strukturer.

Mål 2. Barn och unga är med och påverkar utvecklingen av kulturlivet

Region Västerbotten vill främja ett varierat kulturutbud för barn och unga i hela regionen och kultur ska vara en självklar del av målgruppens vardag i såväl skola som på fritiden. Tillgång till kultur och eget skapande ger goda förutsättningar för barn och unga att utvecklas till självständiga, kritiskt tänkande och kreativa individer, i enlighet med barnkonventionen.

Möjligheterna för barn och unga att ta del av kultur varierar mellan kommunerna i regionen. Genom de satsningar Sverigedemokraterna framhåller i budget, såsom stärkt fokus på kultur för hela länet, främjas kulturtillgångarna för barn och unga i hela länet. Genom ett stärkt fokus på kommunala bibliotek i glesbygdskommuner erbjuder vi samtidigt en större utbud av böcker.

Insatsområden 2020-2023
För att uppnå målet avses att

Utjämna skillnader i fråga om tillgång till kultur för barn och unga – både vad gäller möjligheter till eget skapande och möjligheter att ta del av kulturupplevelser.

Stärkande av kommunala bibliotek, och särskilt bokutbud.

Utveckla samverkan inom barn och ungkulturområdet för att stödja barn och ungas kulturutövande i regionens kommuner.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Mål 3. Kulturarv och kulturmiljöer är levande

Region Västerbotten vill bidra till att regionens kulturmiljöer och olika kulturarv bevaras och synliggörs. Här menar vi att offentligt finansierad kultur har ett särskilt stort värde.

Kulturarv och kulturmiljöer har betydelse när det gäller platser som människor väljer att vilja bo och verka i, att längta till eller att besöka.

De utgör också en viktig byggsten i vi människors identitet. Hur man uppfattar sin egna roll i samhället. Det är särskilt angeläget att sörja för att synliggöra och bevara vårt kulturarv idag. Det handlar om att ge en tydlig bild om våra förfäders vedermödor, likväl som de särdrag som innebär svenskhet.
Det handlar också om att kunna erbjuda ett tydligt alternativ till utanförskap.

Kulturarv omfattar alla materiella och immateriella uttryck av mänsklig aktivitet genom tiderna. Uttrycken kan vara historiska spår, objekt eller företeelser. Kulturarv kan också beskrivas som förutsättningar för eller resultatet av dynamiska samtal eller förhandlingar om samhällets utveckling. Kulturmiljön omfattar hela det av människor påverkade landskapet. Västerbottens län är landets näst största och sträcker sig från norska gränsen i väst till Bottenviken i öst.

Värnandet av regionens kulturmiljö och olika kulturarv är viktigt för kunskaperna om och förståelsen av vår gemensamma historiska bakgrund. Det samiska kulturarvet är en ovärderlig tillgång i ett regionalt, nationellt och ett internationellt sammanhang.

Insatsområden 2020-2023
För att uppnå målet avses att

bidra till att regionens kulturmiljöer är kända och används som angelägna resurser.

Främja förutsättningar för att kulturmiljöarbetet har stöd och engagemang bland dem som bor och verkar i regionen.

Tillgängliggöra och synliggöra urfolket samerna och övriga nationella minoriteters kulturarv.

Verka för att regionens olika kulturarv kan brukas och utvecklas av en bred allmänhet genom ökad delaktighet.

Mål 4. Goda villkor för professionella kulturskapare ger ett utbud av hög kvalitet

Region Västerbotten vill bidra till att Västerbottens län är en attraktiv miljö för kulturskapare att bo och verka i, där professionalitet och yrkeskunnande stimulerar till konstnärlig förnyelse.

Kulturskapare är med sin kompetens och kreativitet viktiga för kulturens och regionens utveckling och attraktivitet.

Genom att ge plats för både bredd och spets i det kreativa skapandet ges förutsättningar för ett långsiktigt starkt kulturliv. En mångfald i utbud och uttryck bidrar till kvalitet och konstnärlig förnyelse. Konstens förmåga att skapa gemenskap, identitet och samhörighet ska konsekvent betonas. Angeläget är att förbättra möjligheter till livslångt lärande och en vidgad arbetsmarknad som tar tillvara kulturskaparens intressen. Viktiga ingångar för att stödja professionella kulturskapare är att följa generella upphovsrättsliga frågor och beakta avtalsenliga ersättningsregler.

Insatsområden 2020-2023

För att uppnå målet avses att bidra till ett varierat och tillgängligt kulturutbud i hela regionen som kännetecknas av konstnärlig kvalitet och förnyelse.

Genom interregional samverkan stärka norra Sveriges kulturskapare i ett nationellt och internationellt perspektiv.

Underlätta för professionella kulturskapare att verka i regionen utveckla metoder för samråd mellan professionella kulturskapare och andra aktörer

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Mål 5. Kulturen spelar en avgörande roll för samhället och regional utveckling

Region Västerbotten villsynliggöra kulturens betydelse för andra samhällsområden och stärka kulturens roll i en hållbar, demokratisk, och regional utveckling.

Eftersom offentligt finansierad kultur har en särskilt viktig roll i arbetet att bevara och synliggöra vårt kulturella arv, måste också kulturens roll som identitetsbärande tydliggöras och integreras med samhällets och regionens utveckling.

Det är särskilt viktigt att lägga emfas på kulturens vikt i att stärka det sociala kapitalet.

Kulturens egenvärde är en grundförutsättning för den regionala kulturpolitiken men kultur har också en viktig roll inom andra politikområden.

Det finns många nya människor i Sverige, de behöver få en klar bild av vad svenskhet och Västerbottniskhet innebär för att kunna få ett klart alternativ till sin identitetstillhörighet. Det måste finnas en klar kontrast till utanförskap.

Det är en central uppgift för Region Västerbotten att skapa förutsättningar för ökad samverkan mellan kultursektorn och andra samhällssektorer, såsom näringsliv, samhällsplanering, besöksnäring, utbildning och hälsa. Detta för att kultur ska bli tillgänglig för fler och för att bevara de kulturarv och kulturmiljöer vi har idag.

Nya näringar som växer fram inom den kulturella sektorn förutsätter ett gemensamt ansvarstagande mellan kulturpolitik och näringslivspolitik. Ökad kunskap behövs också för att understödja kulturens hälsofrämjande effekter.

Insatsområden 2020-2023
För att uppnå målet avses att

Bidra till att höja kunskapen om kulturens betydelse och effekter för en hållbar utveckling.

Delta på den internationella arenan genom synlighet, nätverk och samarbeten.

Utveckla samverkan mellan kultur och andra samhällsområden.

Mål 6. Digitalisering inom kultur

Vi ser att mycket händer i den digitala arenan när det kommer till kultur.

Möjligheter att profilera sig själv är idag omfattande genom internet.

Att lära sig arbeta med kultur i alla former har helt andra förutsättningar idag än vad det haft tidigare med instruktionsvideor och hjälpvideor för att dryfta sin konst.

Möjligheter att nätverka digitalt är omfattande idag, och kräver ofta inte att man möts fysiskt. Det innebär att när det kommer till proffskultur går mycket av detta att lösa genom internet.

Regionen ska ta fram dokumentation för hur man arbetar i dagens digitala miljöer. Vi menar att satsning på digital infrastruktur i form av kunskapsbank är viktig för att säkra framtida professionella kulturutövare.

Insatsområden 2020-2023
För att uppnå målet avses att

Sörj för en digital karta för de olika

Nå kostnadseffektivitet och ekonomisk hållbarhet genom att underlätta digitala möten.

Fortsatt delta på den internationella arenan genom synlighet, nätverk och samarbeten digitalt.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

3. Samverkansområden

Former för samverkan

Mål 1

I Region Västerbotten är samverkan en viktig del i kulturutvecklingen både på lokal, regional, nationell och internationell nivå. Viktiga samverkansparter utgörs av kommuner, civilsamhälle, folkbildning, forskning, de regionala kulturverksamheterna och professionella kulturskapare. I detta kapitel har regionen tillsammans med samrådande och samverkande parter identifierat ett antal särskilt angelägna arbetsområden som bidrar till att stärka kulturens roll i samhället.

Att fortsatt stimulera befintliga nätverk i regionen och att främja nya former av samverkan är ett prioriterat strategiskt arbete för Region Västerbotten. Det ingår i vår gemensamma ambition att erbjuda ett regionalt kulturutbud av hög kvalitet och likvärdiga möjligheter att skapa och utöva kultur i hela länet.

Region Västerbotten är en viktig resurs för att samordna och förmedla kunskap, kontakter, kompetens, mötesplatser och dialoger. Exempel på etablerade nätverk för samverkan i regionen är kulturchefsnätverket i vilket kommunerna och regionen för dialog om det gemensamma kulturstrategiska arbetet. Därutöver finns Arkivnätverk Umeå, KMV – samrådsgrupp för kulturmiljövården mellan regionens museer och Länsstyrelsen Västerbotten, Umeåregionens kulturarbetsgrupp, Norrlands nätverk för Musikteater och Dans (NMD), Norrscen, Musik i norr, Nätverket för filmaktörer i norra norden, MOTILI (Musik och Teaterföreningar i Lapplands Inland), Riksteatern Norra, Teatercentrum Norra, Folkbildning Västerbotten, Kulturskolenätverket i Västerbotten (KNIV), Alla tiders Västerbotten, och Umeåregionens biblioteksamverkan, Minabibliotek samt V8-biblioteken – biblioteken i Västerbottens inland. Arrangörsnätverk som musik- och teaterföreningarna, studieförbunden och folkbiblioteken är viktiga aktörer i regionen.

På interregional nivå har de fyra nordligaste länen, Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland Härjedalen ett mångårigt samarbete med utgångspunkt i gemensamma utmaningar som att överbrygga avstånd, utveckla starka, nationellt intressanta scener och verksamheter samt förmedla ett kvalitativt utbud av kultur till medborgarna på jämlika villkor. Samarbetet syftar till att ytterligare stärka det professionella kulturlivets roll och position som tillväxtfaktor i norra Sverige. Genom stärkt samverkan blir kulturen i norr en starkare nationell röst och ett utvecklat samarbete kan ske genom formaliserade nätverk, erfarenhetssprid ning, kompetensutveckling och resursoptimering. Frågor som rör arrangörsutveckling, kulturella- och kreativa näringar samt gemensam viljeriktning vad gäller urfolket samernas möjlighet att utveckla sin kultur är prioriterade samverkansområdena.
På statlig nivå för regionen löpande dialog med Statens kulturråd avseende kulturplanen. Kulturrådet bjuder även in till tematiska överläggningar kring aktuella frågor. Regionens politiska företrädare har årlig dialog med kulturdepartementet. I samarbete med Myndigheten för kulturanalys deltar regionen också i nätverk för uppföljning av kultursamverkansmodellen

Jämlikt och tillgängligt kulturliv

Mål 1

Region Västerbotten anser att kulturen skall vara fri från åsiktsbildande strävanden. Detta gäller även slutsatser som dragits genom postmodernistisk eller ren marxistisk lära.

Det faller inte på den offentligt finansierade kulturen att sörja för samhällssplittrande satsningar såsom mångkultur eller särskild verksamhet för särskilda grupper.

Istället vill vi att kulturen ska vara tillgänglig för alla, där ingen offentligt finansierad kultur skall söka provocera eller angripa teser. Det blir inte rätt när majoriteten inom en eller flera politiska instanser bestämmer vad som bör anses vara "provokativt".

Att lyfta upp våra kulturarv och kulturmiljöer är något offentligt finansierad kultur med fördel kan sträva att göra. Detta utan att exkludera någon.

Region Västerbotten följer via kultursamverkansmodellen upp de regionala kulturverksamheternas arbete med fokus på hur många man nått ut till i olika delar av länet.

Givetvis skall kulturell verksamhet följa rådande lagstiftning, exempelvis Diskrimineringslag och Lag om Nationella Minoriteter och Minoritetsspråk.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Jämställdhet
Idag har kvinnor och män samma formella möjligheter genom lag. Här har region Västerbotten ingen önskan att sörja för samhällssplittring eller konfliktytor bortom vad lagen säger.

Hbtq
Region Västerbotten har skrivit en absurd bok rörande "En handbok i normkritik och hbtq - förhållningssätt inom regional kulturverksamhet", vilken bör användas som exempel på hur man ogärna bör använda skattemedel på ett ansvarsfullt vis.
Vi har idag teatrar som aktivt driver dejting för särskilta grupper, särskilt Lesbisk frukost, som drivs genom ögonblicksteatern och Lesbisk makt. Precis lika lite som de bör driva dejting för heterosexuella bör de heller inte använda skattemedel för att driva dejting för homosexuella. Vidare exkluderas människor baserat på sexualitet, något vi vänder oss mot.

Ålder
Ingen ska diskrimineras utifrån sin ålder och olika åldersgrupper har olika förutsättningar och behov.
Äldre kan av olika skäl ha svårt att ta del av kulturlivet och möjligheter till eget skapande. Det finns idag ett identifierat behov av mötesplatser, kulturella och sociala aktiviteter för äldre för att bryta ett demografiska utmaningar med en åldrande befolkning. Det är således angeläget att nå den målgruppen.
Vi ser det som angeläget att nå ut geografiskt i större omfattning än vad vi gör idag. Ett höjt fokus på hembygdsföreningar, amatörteater och enkla åtgärder såsom körsång inom äldreomsorg är en förutsättning för att tillgängliggöra kulturen för äldre.

Funktionsnedsättning
Vi menar att en tillgänglighetsplan behövs för att kunna tydliggöra förutsättningar och sätta in skäliga rutiner för att inkludera de med funktionsnedsättning i större omfattning i all regional verksamhet.
Kultur är en del som ska omfattas i tillgänglighetsplanen. Givetvis måste vi vara lyhörda till brukarorganisationer, eftersom de ofta kan ta in synpunkter från målgruppen i stor omfattning.
Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning.
De regionala kulturverksamheterna arbetar kontinuerligt med digitala verktyg och andra metoder för att fler ska kunna ta del av kultur, däribland teckenspråks- och syntolkningar, textbaserade utställningar, lättlästa texter, texttolkning och audioguider.

Åtgärder för enkelt avhjälpta hinder ska ske löpande och Region Västerbotten ska verka för att kulturen ska bli mer tillgänglighetsanpassad.

Etnisk och kulturell mångfald
Mångkultur är inte en rimlig väg framåt att bygga ett samhälle.
Övriga partier har arbetat för mångkultur, vilket lett till splittringar i samhället, och ett otydliggörande av svensk och västerbottnisk identitet.
Vi menar tvärtom att fokus bör ligga på att tydliggöra vår regionala kulturella mångfald, här är exempelvis de olika dialekterna inom den västerbottniska landsbygden något som vi måste arbeta starkt för att bevara.

Nationella minoriteter

Mål 1, 3

De nationella minoriteterna i Sverige utgörs av judar, romer, sverigefinnar, tornedalingar och samer. Den svenska minoritetspolitiken har som mål att ge skydd åt de nationella minoriteterna och verka för att stärka de nationella minoriteternas möjligheter till inflytande och hålla minoritetsspråken levande. Detta görs i enlighet med Sveriges åtaganden enligt Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter (SÖ 2000:2) och den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk (SÖ 2000:3) och den svenska lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724).
I Västerbotten är idag tio av femton kommuner förvaltningskommuner för finska och samiska.
I tider då nationella minoriteter försummats rätten att bruka sin egen kultur eller tala sitt eget språk har det muntliga berättandet varit ett viktigt verktyg för att föra kunskaper, kulturer och seder vidare mellan generationer. Idag skyddas de nationella minoritetsspråken jiddisch, romani chib, finska, meänkieli och samiska av språklagen (2009:600). Lagen innefattar att det allmännahar ett särskilt ansvar för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken. Urfolket samerna har även sina språkliga rättigheter skyddade i grundlagen. I bevarandet och utvecklingen av språket bidrar läs- och litteraturfrämjande insatser till att tillgängliggöra och synliggöra språket. Skolan och biblioteken spelar en viktig roll som bärare och tillgängliggörare av litteratur för barn och unga, som är en särskilt prioriterad målgrupp.
I arbetet med att synliggöra nationella minoriteters kulturer, berättelser, historia och det samtida intar konst och kultur ofta en kunskapsbärande och kunskapshöjande funktion. Det finns idag flera upparbetade samarbeten och samverkansformer mellan regionala kulturverksamheter och nationella minoriteter i Västerbotten. Region Västerbotten kommer fortsätta att synliggöra nationella minoriteters kultur och kulturarv genom att aktivt verka för frågorna i det övergripande kulturpolitiska utvecklingsarbetet.
Ett arbete har påbörjats gällande etablering av samiska center genom en utvecklad samverkan mellan ett

ProSale Signing Referensnummer: 801239

flertal aktörer. Dessa center kan bidra till att stärka den samiska identiteten genom möjlighet att ta del av den egna kulturen men också vara av betydelse för att på olika sätt höja samhällets kunskap om urfolket, både historiskt och samtida.
En befintlig struktur för att bedriva professionell scenkonst med den samiska kulturen och identiteten som grund är Giron Sámi Teáhter. En utvecklingsambition är att Giron Sámi Teáhter ska erkännas som nationalscen.
Den samiska filmproduktionen i regionen har växt sig stark och behöver fortsatt utvecklas. De samiska filmskaparna har lyft samiska frågor i kortfilm och långfilm som rönt stor nationell och internationell uppmärksamhet. För fortsatt utveckling krävs möjligheter till finansiering av tyngre produktion som långfilm, tv-drama och dokumentär. Det är också av vikt att nationella aktörer som kulturdepartementet och Svenska filminstitutet engagerar sig i frågan.

Kulturell infrastruktur och utbud

Mål 1, 6

Region Västerbottens uppdrag är att främja tillgången till ett stärkt kulturutbud samt ett brett urval av kulturarv och kulturmiljöer för regionens invånare, oavsett bostadsort. De flesta regionala kulturverksamheter är lokaliserade i regionens större städer och tillgången till professionell kultur skiljer sig därför mellan kust, inland och fjäll. Vi kommer arbeta framgent för att stärka utbudet i glesbygd och inland bland annat genom att kräva att västerbottensteatern anpassar sina föreställningar för mindre scener. Det handlar också om att informera kommuner om möjligheterna och kulturens värde i större omfattning än man idag gör. Detta inkluderar även medel för biblioteksverksamhet, likväl som utvecklade möjligheter att arbeta med musikverksamhet för musikskolor där möjligheterna finns för körer att även sjunga för äldre inom äldreomsorg.
Vi ser även goda skäl att vidare lägga fokus på hembygdsföreningar, också för att sörja för mötesfora för äldre.
Som på övriga områden är ekonomisk hållbarhet av yttersta vikt. Vi menar att det finns stora digitala möjligheter att tillvarata.
Folkbildningen har aktörer i alla kommuner och många gånger fungerar biblioteken runt om i regionen som centrala mötesplatser, plattformar och kulturarenor.

Arrangörsutveckling

Ett starkt producentled är direkt relaterat till ett starkt arrangörsled och folkrörelselänet Västerbotten har idag ett av landets livskraftigaste arrangörsnätverk med sjutton arrangerande teater- och musikföreningar spridda över hela regionen. Nätverket förstärks av Riksteatern Norra som består av de Region Västerbottens uppdrag är att främja tillgången till ett stärkt kulturutbud samt ett brett urval av kulturarv och kulturmiljöer för regionens invånare, oavsett bostadsort.

De flesta regionala kulturverksamheter är lokaliserade i regionens större städer och tillgången till professionell kultur skiljer sig därför mellan kust, inland och fjäll.
Vi kommer arbeta framgent för att stärka utbudet i glesbygd och inland bland annat genom att kräva att västerbottensteatern anpassar sina föreställningar för mindre scener.

Det handlar också om att informera kommuner om möjligheterna och kulturens värde i större omfattning än man idag gör. Detta inkluderar även medel för biblioteksverksamhet, likväl som utvecklade möjligheter att arbeta med musikverksamhet för musikskolor där möjligheterna finns för körer att även sjunga för äldre inom äldreomsorg.

Vi ser även goda skäl att vidare lägga fokus på hembygdsföreningar, också för att sörja för mötesfora för äldre. Folkbildningen har aktörer i alla kommuner och många gånger fungerar biblioteken runt om i regionen som centrala mötesplatser, plattformar och kulturarenor.

Arrangörsutveckling

Ett starkt producentled är direkt relaterat till ett starkt arrangörsled och folkrörelselänet Västerbotten har idag ett av landets livskraftigaste arrangörsnätverk med sjutton arrangerande teater- och musikföreningar spridda över hela regionen. Nätverket förstärks av Riksteatern Norra som består av de fyra norrlandslänens länsteaterföreningar, ett antal arrangerade Folkets hus och parker, bygdegårdsföreningar med mer.

Studieförbundens roll som utförare av kulturarrangemang och samverkanspart ska också betonas.
För att människor ska ges samma möjligheter att ta del av kultur i hela regionen krävs samverkan mellan producent och arrangörsled, något som bland annat innebär att konserter, föreställningar, utställningar behöver anpassas till lokala förutsättningar. Det är en ekonomisk utmaning att turnera i regionen – både på grund av avstånden men också på grund av ett sviktande besöksantal i regionens mindre kommuner varför ett utvecklat subvention- och distributionssystem.

En förutsättning för ett starkt arrangörsled i Västerbotten är att det finns en utvecklad samverkan mellan regionala och kommunala aktörer, exempelvis regionala kulturverksamheter, lokala arrangörsföreningar, hembygdsföreningar, folkbildning, professionella kulturskapare och kommunerna. Inomregionala nätverk för lokala arrangörsföreningar är ett annat framgångsrikt sätt att koordinera tillgången till ett kulturutbud av hög kvalitet på många och varierade platser i regionen.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Region Västerbotten ser behov av att förbättra samordningen av arrangörsfrämjande insatser och utveckla en gemensam strategi för arrangörsutveckling regionalt och interregionalt. För att främja återväxt i arrangörsledet behöver förutsättningar för det unga arrangörskapet bli bättre. Området kräver samverkan mellan kulturlivets olika aktörer på regional och kommunal nivå, där frågor om tillgång till befintliga strukturer och möjlighet att utveckla nya behöver diskuteras, identifieras och utvecklas.

Digitalisering

Digitaliseringen har på kort tid ändrat grundförutsättningarna för hur vi organiserar våra liv och samhällen. Vi lever i en brytningstid där sammanlänkningen av den analoga och digitala världen ställer krav på att samhället understödjer och ger medborgarna möjlighet att tillförskaffa sig digital kompetens och en medie- och informationskunnighet (MIK). Digitaliseringens möjligheter och utmaningar påverkar hela kultursektorn. Digitalt skapande eller det analogt skapade som förmedlas via digitala kanaler förändrar marknad och roller. Konstområdena är i omvandling både vad gäller produktion, distribution och konsumtion.

Digitaliseringen och sociala medier medför att vi kommunicerar, uttrycker och hämtar information bland annat med hjälp av rörlig bild. Behovet av film- och mediekunnighet är större än tidigare.
Den digitala utvecklingen bidrar till att fler personer har möjlighet att ta del av kulturupplevelser och samhällsinformation där biblioteken är som ett nav i den digitala- och kulturella infrastrukturen. Människors möjlighet till ett livslångt lärande genom digitala verktyg och en snabb digital infrastruktur är en demokratifråga. Inte minst i områden där närheten till de fysiskt demokratiska rummen, som folkbiblioteken, ligger långt ifrån människorna. Det handlar också om att kunna interagera och kommunicera, söka upplevelser – och för många människor också en identitet – genom att finnas och fungera på internet. Digitaliseringen har också stor betydelse för den framväxande sektorn för kulturella och kreativa näringar (KKN) som ofta arbetar digitalt och globalt. Här representerar spelutvecklingsföretagen både en gränsöverskridande digital konstform och en växande bransch. Kännetecknande för hela sektorns olika konstområden är betydelsen av digitala affärs- och arbetsmodeller.

Sammanfattningsvis är det angeläget att stärka förutsättningarna för digitalt utvecklingsarbete. För att utveckla samhället i en digital kontext finns behov av organisering som effektiviserar samhandling mellan statlig, regional och kommunal nivå.

Folkbildning

Mål 1, 5

Folkbildningen arbetar i skärningspunkten mellan det professionella kulturlivet och amatörkultur, mellan utbildning och bildning, mellan civilsamhälle och offentlig sektor, mellan generationer, mellan kulturer och spelar en viktig roll i det livslånga lärandet. Folkbildningens organisationer är närvarande i alla kommuner i Västerbotten och folkhögskolorna och studieförbunden utgör en viktig resurs genom sitt arbete med bildning och demokratiutveckling. Region Västerbotten äger två folkhögskolor och ger årliga anslag till fem stiftelse- och rörelseägda folkhögskolor i regionen och tio studieförbund.

Sverigedemokraterna vill tydliggöra att vi finner det olämpligt att ge medel till folkrörelseskolor med en politisk grund, exempelvis medlefors som drivs av Norrlands arbetares folkhögskola – som i alla avsikter och syften är att anse som en socialdemokratisk folkhögskola.

Folkbildning Västerbotten är en regional part och företrädare för folkbildningen med uppgift att öka och bredda dialogen mellan folkbildningen och offentlig sektor, samt andra samhällsbyggande aktörer. Folkbildningen organiserar och finansierar stora delar av amatörkulturen i regionen. Med sin lokala förankring och geografiska spridning når den en stor del av befolkningen arbetar i skärningspunkten mellan det professionella kulturlivet och amatörkultur, mellan utbildning och bildning, mellan civilsamhälle och offentlig sektor, mellan generationer, mellan kulturer och spelar en viktig roll i det livslånga lärandet. Folkbildningens organisationer är närvarande i alla kommuner i Västerbotten och folkhögskolorna och studieförbunden utgör en viktig resurs genom sitt arbete med bildning och demokratiutveckling. Region Västerbotten äger två folkhögskolor och ger årliga anslag till fem stiftelse- och rörelseägda folkhögskolor i regionen och tio studieförbund.

Folkbildning Västerbotten är en regional part och företrädare för folkbildningen med uppgift att öka och bredda dialogen mellan folkbildningen och offentlig sektor, samt andra samhällsbyggande aktörer. Folkbildningen organiserar och finansierar stora delar av amatörkulturen i regionen. Med sin lokala förankring och geografiska spridning når den en stor del av befolk

ProSale Signing Referensnummer: 801239

ningen. Några av folkhögskolorna har byggt upp kvalificerade produktionsmöjligheter för till exempel musik, konst och teater. Folkhögskolornas integrationsfrämjande arbete är ett exempel på område där ökad samverkan med andra aktörer i regionen kan utvecklas. Studieförbunden verkar på olika sätt i kulturlivet, både som utförare, samverkanspart och möjliggörare där tillgänglighet och delaktighet är viktiga grundvärden. Till detta kommer det egna skapandet som till exempel musik, drama, hantverk och dans som möjliggörs i studiecirkelform eller annan folkbildning. Studieförbunden erbjuder deltagare att engagera sig utan att ingå i en traditionell föreningsstruktur men kunskapen som kommer människor till del genom studieförbunden bidrar även till att främja återväxt inom föreningslivet. Studieförbundens roll i relation till föryngring och återväxt inom arrangörsleden bör utvecklas.
Folkhögskolorna i regionen och studieförbundens regionala organisationer ingår i överenskommelsen som gemensamt tas fram av Folkbildning Västerbotten och Region Västerbotten. Region Västerbotten och Folkbildning Västerbotten ser ett behov av att tydliggöra och stärka folkbildningens roll i det regionala utvecklingsarbetet. Det kommer bland annat manifesteras i den överenskommelse som finns mellan parterna. Region Västerbotten ser också ett behov av att identifiera och skapa former för samverkan mellan folkbildningens aktörer och regionala kulturverksamheter.

Regionala kulturkonsulenter

Mål 1, 2, 4

Konstkonsulenterna arbetar främst med att stärka samtidskultur. Vi anser inte att detta bör vara ett fokus för kulturverksamheten som regionen bedriver. I enlighet med vårt budgetförslag i Region Västerbotten yrkar vi på att samtliga Regionala kulturkonsulenter avskaffas.

Barn och Unga

Mål 2

Barn och unga är en prioriterad målgrupp i kulturpolitiken på statlig, regional och lokal nivå och rätten till kultur stadgas i FN:s konvention om barnets rättigheter. Regionens kulturkonsulentverksamheter har ett gemensamt uppdrag att arbeta med och för målgruppen barn och unga. Vi ser det som olämpligt att använda oss av kulturkonsulenter för att berätta för yngre vilken kultur som är relevant för dem – samt att detta går stick i stäv med tanken om fri åsiktsbildning samt idén att stärka barn och ungas förutsättningar att tänka kritiskt.

Samverkan mellan skolverksamhet och regional kulturverksamhet kan skapa förutsättningar för att kultur kan bli en del av ett livslångt lärande, genom att bidra till att fler barn och unga under skoltid får ta del av kultur i olika former och ges möjlighet att utveckla det egna skapandet.

Den geografiska utmaningen bidrar till begränsade möjligheter för elever att ta del av kulturskolor. Avstånden påverkar även möjligheten att rekrytera pedagoger. En gemensam strategi för kulturskolan i regionen, talangutveckling och ökat samarbete med de regionala kulturverksamheterna efterfrågas. Region Västerbotten vill samverka och söka regionala synergier kring utvecklandet av kulturskoleverksamheten.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Kulturarv och kulturmiljö

Mål 3

Kulturarv omfattar alla materiella och immateriella uttryck av mänsklig aktivitet genom tiderna och kulturmiljön omfattar hela det av människor påverkade landskapet.

Länsstyrelsen Västerbotten, Västerbottens museum, Skellefteå museum, Skogsmuseet i Lycksele, och Västerbottens läns hembygdsförbund har enats kring en gemensam målbild för kulturmiljön och en strategisk inriktning för kulturmiljöarbetet i regionen. Överenskommelsen är gällande under perioden 2020-2023 och innebär samverkan kring ett flertal insatser och aktiviteter.

Avsikten är att gemensamt verka för att en mångfald av kulturmiljöerna i Västerbottens län bevaras, skyddas, vårdas, tillgängliggörs, används och utvecklas på ett sätt och i en omfattning så att de sammantaget återspeglar ett brett perspektiv på hela regionens kulturhistoriska utveckling – från fjäll till kust, från stad till glesbygd, från äldsta tid till nutid. Målsättningen är att regionens kulturmiljöer är kända, uppfattas och används som angelägna resurser samt att kulturmiljöarbetet har stöd och engagemang bland dem som bor och verkar i regionen.

Sverigedemokraterna vill lyfta ett särskilt fokusområde att även bevara de olika dialekterna i regionen. Bondskan är värd att bevara och den är något i riskområdet att gå förlorade.

Insatser behövs för utveckla och förnya kulturmiljöarbetet, utjämna geografiska ojämlikheter med fokus på kulturmiljöer i inlandet- och fjällområdet, synliggöra kulturmiljön som resurs i samhällsplaneringen, lyfta regionens besöksvärda kulturmiljöer inom turism och besöksnäring samt genom forskning och kunskapsutbyggnad främja kunskapsutveckling och förmedling. Region Västerbotten samordnar arbetet med regional turism och besöksverksamhet tillsammans med lokala destinationsorganisationer och fördelar medel till den regionala museiverksamhetens kulturmiljöarbete inom kultursamverkansmodellen. Kommunerna ansvarar för att tillgodose och skydda kulturmiljön inom fysisk planering, lovgivning och byggande i enlighet med plan- och bygglagen samt miljöbalken. Svenska kyrkan ansvarar genom Luleå stift för att fördela ekonomiska bidrag till kyrkliga kulturmiljöeriregionen. Ett flertal av regionens kulturmiljöer förvaltas även helt eller delvis av särskilda stiftelser, byasammanslutningar eller intresseföreningar. Det regionala kulturmiljöarbetet bedrivs i samverkan mellan Länsstyrelsen Västerbotten, Västerbottens museum, Skellefte museum, Skogsmuseet i Lycksele, regionensnens kommuner, Region Västerbotten, Svenska kyrkan genom Luleå stift med i Västerbottens län ingående församlingar, Västerbottens läns hembygdsförbund med anslutna hembygdsföreningar, stiftelser och intresseorganisationer med syfte att värna om kulturmiljöer, samebyar och -föreningar, arkiv och bibliotek, utbildningsinstitutioner och studieförbund. Dessutom bedrivet ett flertal företag och verksamhetsutövare, branschorganisationer, fastighetsägare och enskilda privatpersoner runt om i regionen ett direkt eller indirekt kulturmiljöfrämjande insatser. Region Västerbotten ser betydelse och behov av fortsatt samverkan inom kulturmiljö och kulturarvsarbetet i regionen.

Professionella kulturskapare och konstnärligt skapande

Mål 4

Professionella kultur och konstskapare befinner sig på en alltmer global arbetsmarknad genom digitaliseringen vilket radikalt minskar betydelsen av var de geografiskt verkar. Många satsningar som kulturskapare kan ta del av sker i projektform med bristande långsiktig planering och dagens ekonomiska stödstrukturer kräver ofta att fler parter är med och finansierar. I ett antal av regionens kommuner undersöks möjligheterna att införliva och utveckla residensverksamheter för yrkesverksamma. Platser som på olika sätt och utifrån sina respektive förutsättningar syftar till att underlätta för professionella kulturskapare att skapa och vara verksamma. Region Västerbotten vill skapa bättre förutsättningar för residensverksamhet genom utvecklad dialog på nationell nivå.

Vi ser gärna utvecklat arbete mellan centrumbildningarna och habilitering, samt arbete att sörja för förutsättningar att kunna stärka forum för äldre målgrupper.

Genom centrumbildningarnas arbete med uppdragsförmedling, kompetensutveckling och rådgivning till sina medlemmar utgör de en viktig del i infrastrukturen för kulturskaparnas arbetsvillkor. Region Västerbotten ser ett behov av att tydliggöra centrumbildningarnas roll i relation till den regionala nivån för att gemensamt verka för bättre förutsättningar och villkor för kulturskapare.

För att lyfta kulturens betydelse för samhällsutvecklingen och samtidigt verka för att stärka de professionella kulturskaparnas möjligheter att vara yrkesverksamma i regionen har Region Västerbotten en viktig uppgift att kontinuerligt synliggöra lokala kulturskapare och samtidigt hålla samtalet om konstens och kulturens betydelse levande.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Kulturella och kreativa näringar

Mål 5

Kulturella och kreativa näringar (KKN) verkar som hybrider mellan två politikområden, kulturpolitiken och näringslivspolitiken, och innefattar ett företagande som grundas i en konstnärlig profession. Individuellt skapande och kreativitet ger värden för både näringsliv, kultur och för samhället i stort. Genom ett tydligt strukturarbete kring affärslogik och värdekedjor ska Västerbottens idébärare ges bästa förutsättningar att verka, utveckla företag och nå ut på internationella marknader.
Merparten av de kulturella och kreativa näringsidkarna i regionen är enmansföretag, men även större verksamheter finns inom exempelvis förlagsbranschen, media, design och spelutveckling. Spelkulturen är en växande kulturform där utövarna har stor kunskap om teknik och digitalt berättande men också språk, historia och platser. Spelföreningar är idag viktiga kulturaktörer i regionen och samverkan mellan dessa och andra kulturverksamheter kan utvecklas ytterligare.
Genom digitaliseringens och internationaliserandet av kulturella näringar har nya tydliga vägar lyfts ut för lejonparten av de Kulturella och Kreativa näringarna. Det sagt har fokus skiftat häftigt genom digitaliseringen. Det fokus vi ser som särskilt angeläget är stärkt möjlighet att kommunicera ut de Kulturella och kreativa näringar som härrör till Regionen.
Västerbottens kulturella och kreativa företag har potential att exportera och internationaliseras mer men stöd behövs för att minska avståndet mellan initialt företagsfrämjande och stöd för exempelvis produktutveckling och internationalisering.
I samband med att aktörer uppmärksammas internationellt och når framgång får det positiva effekter för framtida Kulturella och kreativa näringsetableringar.
Region Västerbotten avser att under perioden fastställa en arbetsmodell samt genomföra en gemensam handlingsplan inom området kulturella och kreativa näringar. Handlingsplanen baseras på ett gemensamt ansvarstagande mellan regionen och kommunerna i Västerbotten.

Kultur och hälsa

Mål 5

Forskning visar på ett tydligt samband mellan kultur och hälsa.
Arbetet med kultur och hälsa omfattar insatser där konstnärliga uttryck och upplevelser används vilka bidrar till att främja hälsa och uppfylla delar av folkhälsopolitiska mål. Genom konst och kultur skapas även stimulerande miljöer som betyder mycket för människor i samhället. Region Västerbotten anser att det är angeläget att främja ökad kunskap inom området kultur och hälsa samt stärka strukturer för att uppnå utveckling inom området.

Kultur i vården

Regionbibliotek Västerbotten bedriver idag Kultur i vården-verksamhet på Norrlands universitetssjukhus, Lycksele och Skellefteå lasarett. Verksamheten erbjuder biblioteksverksamhet, galleriverksamhet (Galleri Alva) samt programverksamhet. Arbetet med Kultur i vården är en tvärsektoriell verksamhet som berör kultursektor, hälso- och sjukvård, folkhälsa samt utbildningssektor. Samverkan sker med kulturkonsulenter, kulturinstitutioner, kommuner, folkbildning och många andra kulturaktörer. Arbete sker även i samarbete med sjukvården, dess vårdavdelningar, lekterapi och sjukhusskola, konst och miljö med flera. Ett brett samarbete innebär ett mångfasetterat kunskapsutbyte som främjar hållbarhet och tillgängliggör ett varierat kulturutbud med kvalitet och konstnärlig förnyelse. Programverksamheten som presenteras genom konstnärliga uttryck främjar en god upplevd hälsa, kreativitet och konstnärlig kvalitet. Deltagande i regionala och nationella nätverk främjar ett variationsrikt utbyte gällande såväl kompentensutveckling som samverkan. Verksamhetens målgrupp är patienter, anhöriga, närstående och personal på regionens sjukhus. Avsikten är att främja allas rätt till kultur och nå ut till en målgrupp som befinner sig på sjukhus. Vi slår ihop Regionbiblioteken med kultur i vården, där vi också ser behov av att effektivisera till förmån för vården.
Kultur i vården avser att stärka samverkan med enheter och verksamheter som är knuta till vården. Verksamheten vill utveckla möjligheter för kulturaktörer att ingå i kultur i vården och främja kunskapsutbyten på regional och nationell nivå. Att synliggöra samisk och övriga nationella minoriteters litteratur och kultur samt stödja barn och ungas rätt till kulturupplevelser under sjukhusvistelse ingår också i utvecklingsarbetet.

Internationellt arbete

Mål 5

Internationellt arbete sker inom ramen för de regionala kulturverksamheterna, vilket bidrar till ett dynamiskt kulturliv, konstnärlig förnyelse, nya samarbetsformer, kulturellt utbyte såväl som synliggörandet av Västerbotten och dess professionella kulturskapare.

Internationella samarbeten sker i hela regionen och i flertalet kommuner. Region Västerbotten deltar i olika nätverk, organisationer och samarbeten, bland annat i Assembly of European Regions (AER), i syfte att tillsammans med andra regioner i Europa kunna enas om och framföra gemensamma ställningstaganden i viktiga frågor och skapa förutsättningar för samverkansprojekt.
Region Västerbotten är medlemmar i det Europeiska kulturnätverket LIKE, som gemensamt verkar för att stärka kulturens roll i Europa.
Regionens geografiska läge innebär goda möjligheter till kulturellt utbyte och samverkan med finska och

ProSale Signing Referensnummer: 801239

norska partners i Kvarkenområdet, i Sápmi, vänlänet Karelska republiken och Barentsområdet. Joint Working Group on Culture (JWGC) är en arbetsgrupp för kultursamverkan där regionala och nationella myndighetsföreträdare från alla Barentsregioner i norra Sverige, Norge, Finland och Ryssland deltar. Ett ökat kulturellt utbyte och samverkan i Europa mellan såväl professionella kulturskapare som de regionala kulturinstitutionerna är viktigt. Både som ett medel för ökade kontakter och förståelse mellan folken men också som ett led i att främja konstnärlig förnyelse och utveckling.
Region Västerbotten och dess kommuner ska fortsatt närvara på den internationella arenan och främja förutsättningarna för internationella samarbeten.

1. Storuman/ Tärnaby
- Giron Sámi Teáhter

2. Vilhelmina
- Emma Ricklunds stiftelse

3. Lycksele
- Skogsmuseet i Lycksele AB
- Kultur i vården
- MOTILI

4. Skellefteå
- Folkrörelsearkivet i Västerbotten
- Företagsarkivet i Västerbotten
- Kultur i vården
- Skellefteå Museum AB inkl Museum Anna Nordlander
- Västerbottensteatern

5. Umeå
- Film i Västerbotten
- Folkrörelsearkivet i Västerbotten
- Fria teatrar (Skuggteatern, Profilteatern, Ögonblicksteatern)
- Galleri Verkligheten
- Konstfrämjandet Västerbotten
- Kultur i vården
- Verksamheten för offentlig konst
- Regionbibliotek Västerbotten
- Mångkultur
- Norrlandsoperan AB inkl Dans i Västerbotten och arrangörsbidrag
- Riksteatern Västerbotten inkl arrangörsstöd
- Teatercentrum Norra
- Västerbottens museum AB
- Västerbottens läns hemslöjdsförening
- Västerbottens läns hembygdsförbund

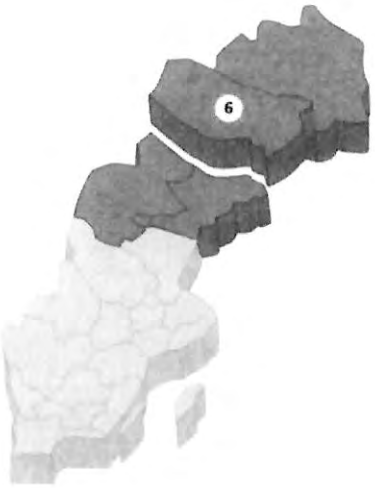

6. Samverkan
- Littfest
- Barentsamarbete
- Konsttidningen Volym
- Norrlands nätverk för Musikteater och Dans (NMD)
- Musik i Norr
- Norrscen
- Centrumbildningar
- Scenkonstdagar och Scenkonst i Norr
- Vandringsutställningar
- Studieförbund
- Folkhögskolor

ProSale Signing Referensnummer: 801239

4. KONST OCH KULTUROMRÅDEN

I kapitlet beskrivs de regionala kulturverksamheterna tillsammans med en kort allmän beskrivning av den kulturella infrastrukturen inom respektive konstområde. Det är sju konstområden som omfattas av det statliga anslaget inom ramen för kultursamverkansmodellen; professionell teater-, dans- och musikverksamhet, regional museiverksamhet, konst- och kulturfrämjande verksamhet, regional enskild arkivverksamhet, filmkulturell verksamhet och hemslöjdsfrämjande verksamhet. För varje verksamhetsområde finns angivet hur områdena ska utvecklas under perioden 2020-2023 i form av utvecklingsmål. Utvecklingsmålen återfinns både i löptext och som punktlista under respektive konst- och kulturområde.

Professionell teaterverksamhet

I samhället är teatern en spegel för vår samtid. Teaterrummet ger plats för människor att skapa och ta del av en mångfald berättelser. Teatern är genom sitt konstnärliga uttryck och sin spegling av samhället en viktig röst i det demokratiska samtalet.
Västerbottens teater- och scenkonstliv är djupt rotat i den västerbottniska traditionen med ett stort folkrörelsebaserat arrangörsled av musik- och teaterföreningar i alla regionens kommuner. I regionen finns Västerbottensteatern AB, som har sin bas i Skellefteå, samt ett flertal fria teatrar – Dockteatern Månstjärnan, Profilteatern, Skuggteatern och Ögonblicksteatern. I regionen finns också ett antal enskilda aktörer och företagare inom scenkonstområdet samt riksteaterkonsulenter. Västerbottens berättartradition har på olika sätt förvaltats i regionens scenkonstliv, senast genom Västerbottenteaterns nyaste avdelning, Nordiskt Berättarcentrum. Regionens teatrar har en omfattande turnéverksamhet, både inom Västerbottens län och i andra delar av Sverige.

Västerbottensteatern AB

Västerbottensteatern har varit regionens länsteater sedan 1980 och har ett regionalt uppdrag att turnera i hela regionen. Som regional kulturinstitution vill Västerbottensteatern vara nära regioninvånarna och besöker under året regionens samtliga 15 kommuner med sina produktioner. Västerbottensteaterns vision är att vara stadens stolthet och regionens kvartersteater och en välkomnande, engagerande, inkluderande och modig teater som självklar aktör i den regionala kultursfären. Västerbottensteatern vill genom scenkonst, underhållning, berättande, pedagogik och socialt engagemang bidra till att Västerbotten är en attraktiv plats att leva och bo på. Som turnerande länsteater samarbetar Västerbottensteatern med regionens teaterföreningar och regionala länsinstitutioner, exempelvis den gemensamma satsningen "Årets kulturkommun" som görs tillsammans med Norrlandsoperan och Västerbottens museum, samt den egna arrangörshelgen som Västerbottensteatern samordnar tillsammans med Riksteatern Västerbotten. En helg där regionens arrangörer uppmärksammas för det arbete de gjort under året och deltagarna ges utbildning i marknadsföring och sociala medier.

Västerbottenteaterns verksamhet består av sex avdelningar teknik, marknad, administration, UngHästen, Nordiskt Berättarcentrum och Teateravdelningen. De tre sistnämnda är publika avdelningar och Västerbottensteatern arbetar utifrån fyra fokusområden i sin verksamhet: Berättarteater, medborgarteater, digital utveckling och publikutveckling.

Västerbottensteatern avser att fortsätta arbeta med att främja allas möjligheter till kulturupplevelser och att fortsatt främja ett regionalt berättande, inte minst ur ett kulturarvsperspektiv. Detta görs bland annat genom Västerbottensteaterns arbete med att stärka tvärkulturella samarbeten och en fortsatt utveckling kring verksamhetens spetskompetenser: Det pedagogiska teaterarbetet med regionens unga, det regionala och nordiska berättandet samt den nya riktningen teateravdelningen just nu utforskar inom musikteatergenren. Under 2020 firar Västerbottensteatern 40 år som länsteater och Unghästen 20 år. Västerbottensteatern kommer att husera i Skellefteås nya kulturhus från och med 2021.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Utvecklingsområden Västerbottensteatern AB

Utveckla föreställningar i musikteatergenren
Teateravdelningen står redo att ta ett nytt steg i utvecklandet av Västerbottensteatern genom att skapa föreställningar i musikteatergenren. I en region präglad av ett starkt musikintresse, med flera framgångsrika popartister och en rikedom av körer, inkluderar nu Västerbottensteatern denna sceniska konstform i sin repertoar. Inom genren finns spännande samarbeten att hitta såväl i Västerbotten.
Detta är ett viktigt steg för att sörja för en utvecklad samverkan även med mindre kommuner – i enlighet med vårt mål att sörja för verksamhet i hela länet.

Inleda ett framtida samarbete med Kommunal omsorg och kommunal musikskola
UngHästen strävar efter att regionens unga ska bli sedda, hörda och lyssnade på. Detta görs genom att använda teater som ett pedagogiskt verktyg där det alltid ingår eftersamtal med experter, men man ser också behovet av att skapa en större mer sammanhängande struktur mellan skola, kultur och fritidsverksamheter. Att erbjuda unga än mer konkreta verktyg i en kulturell kontext. Det är vår förhoppning att UngHästen ska kunna bidra till att stärka kulturplattformar – inte minst för äldre – genom samarbete med kommunal omsorg och kommunal musikskola.

Skapa en Artist In Residence inom Berättande
Nordiskt Berättarcentrum (NBC) arbetar också för att man på avdelningen ska kunna hysa en Artist In Residence (AIR). Att skapa ett residensprogram för berättande skulle bli en unik spetskompetens för NBC och Västerbotten. En berättare skulle då få möjligheten att bo och verka i Skellefteå, utforska det egna skapandet i en ny kontext, skapa ett nytt sceniskt berättarverk, berätta om och delge erfarenheter av det projektet och visa upp sin nya berättarföreställning för en allmänhet.

Stärkta inventarier för mindre scener
Teaterverksamheten bör ha sitt fokusområde inom de mindre regionala scenerna. För att utveckla förutsättningarna att bedriva verksamhet på mindre orter, vilket utgör den absoluta majoriteten av Västerbottens yta, likväl kommuner, måste vi anpassa inventarier för att ha rätt verktyg.

Arbeta för att omforma Norrscen
Norrscen är ettsamarbetsforum mellan Västerbottenste -atern, Norrbottensteatern i Luleå, Estrad Norr – Jämtlands länsmusik och teater i Östersund,Giron Sámi Teáhter i Kiruna samt Teater Västernorrland i Sundsvall. Vi vill att Norrscen ska arbeta mer med mindre aktörer, något som innebär att mindre resurser skall läggas på proffskultur, och mer resurser på lokal kultur.
Samarbete sker kring kompetensutveckling, turnéer och gästspe.. Inom Norrscen har de senaste åren, med stöd av Kulturrådet och projektmedel från respektive region/landsting, drivits ett gemensamt utvecklingsprojekt gällande turnéstöd för turnéer utanför den egna regionen enligt samma principer som gäller för musikteater och dans genom Norrlands Nätverk för Musikteater och Dans, NMD. Utvecklingsarbetet har fallit väl ut och det finns en gemensam ambition mellan länen att permanenta detta stödsystem under kommande år. Det skulle innebära att kulturutbudet i Västerbottens län blir större och rikare. Vi föreslår inte att Norrscen ska kunna erbjuda bussar inom det egna upptagningsområdet, likt NMD. Istället bör fokus vara främst att stärka de mindre teaterscenerna erfarenhet, kunskap och rutiner. I mån aktörer utanför regionen begär medverkan eller hela föreställningar av Västerbottensteatern, skall förutsättningarna finnas för Västerbottensteatern att medverka såvida de ekonomiska ersättningarna motsvarar kostnaden för verksamhet utanför regionen.

Giron Sámi Teáhter

Giron Sámi Teáhter är en turnerande institutionsteater med huvudsäte i Kiruna samt verksamhet för ungdomar i Tärnaby. 1992 fick teatern sina första statliga anslag som distribueras via Sametinget. Övrig finansiering kommer från Norrbottens läns landsting, Region Västerbotten samt Kiruna kommun och Stormans kommun. Giron Sámi Teáhter är organiserad som en ideell förening vars medlemmar till största delen består av sameföreningar och samiska organisationer. Giron Sámi Teáhter har ett uppdrag att främja de samiska språken i en verksamhet med hög konstnärlig kvalitet. Teatern ska turnera i hela Sápmi, företrädesvis på svensk sida, och har som uppgift att berätta historier som tar avstamp i den samiska kulturen och historien.

Teatern har i sin nuvarande form funnits i mer än 20 år men är ur ett samiskt perspektiv en ny organisation med en konstart som fortfarande är under utveckling. De senaste åren har teatern utökatsin publik med cirka 40 procent. Teatern samarbetar aktivt med sameföreningar, teaterföreningar och minoritetsspråkkommuner. Sedan 2009 har två föreställningar blivit utvalda till bibu.se, Biennalen för Barn och Unga i Lund. Den samiska scenkonsten inrymmer såväl samisk teater som samisk dans och rörelse, jojk, traditionell berättarkonst och samisk musik. Den muntliga berättartraditionen ärstarkt förankrad i den samiska kulturen. Scenkonst som teater och dans blir ett allt viktigare uttryckssätt, särskilt för unga samer. Det är idag en självklarhet att teater som konstform i det samiska samhället ska kunna formulera viktiga frågor kring gemensamma kulturella värderingar och konflikter och därtill vara en

ProSale Signing Referensnummer: 801239

möjlig framtida arbetsplats. Giron Sámi Teáhter har en viktig uppgifti att också utbilda och kompetensutveckla unga samer som vill verka inom scenkonsten. Förutom sceniskt kunnande står de olika samiska språken i fokus när verksamheten planeras, något som också innebär en stor utmaning. Idag finns det en stark vilja till revitalisering av de samiska språken och då har teatern en viktig roll att spela.

Profilteatern

Profilteatern vill skapa teaterföreställningar som ger näring och kraft i riktning mot en rättvisare värld och visa på möjligheter och alternativa vägar i konsten och livet. Verksamheten utvecklar och förnyar teaterkonsten genom ett kollektivt skapande. Som platt organisation ansvarar teaterns sex medlemmar för både de konstnärliga såväl de ekonomiska delarna av verksamheten.

Profilteatern arbetar med starka visuella uttryck och alltid med nyskriven musik. I snart 20 år har teatern till största del spelat nyskriven dramatik och teatern arbetar med ett feministiskt perspektiv i pjäsval, textanalys och iscensättning. Teaterns strävan är att föreställningarna ska visa på möjligheter snarare än befästa gamla mönster och förhållningssätt. Repertoaren innehåller till största del föreställningar för barn och unga och föreställningarna går alltid på turné i Norrland men även i hela landet. Profilteatern har full tillgänglighet i teaterns publika ytor och hörslinga finns tillgänglig vid föreställningar såväl som rullstolsplatser och fribiljetter erbjuds alltid till medföljande ledsagare. Ett sätt för Profilteatern att arbetar med tillgänglighet är genom att vara ansluten till Umeå kommuns Kompiskort. Det kommunala kortet finns till för alla över 12 år med ett LSS-beslut och Profilteatern erbjuder möjligheten att gå två för en.

Profilteaterns utvecklingsambitioner är att utöka gruppen med en ny medlem för att få nya inputs, nya influenser och för att återgå till tidigare numerär för att kunna fördela ansvaret på fler personer. Publikarbetet för teaterns offentliga föreställningar med riktad kommunikation ska utvecklas och detsamma gäller den fortlöpande utvecklingen av verksamhetens kontaktnät och marknadsföringskanaler. Profilteatern grundades 1984. Teatern får verksamhetsstöd från Statens Kulturråd, Umeå kommun och Region Västerbotten.

Skuggteatern

Skuggteatern är en norrländsk feministisk teater belägen i miljonprojektet Ålidhem i Umeå och gör scenkonst för alla åldrar, med särskilt fokus mot barn och unga. Föreställningarna konstrueras utifrån idén att utmana de begränsningar som våra samhällsnormer har.

Konstnärligt tar verksamheten stort ansvar för att producera scenkonst för, med och till barn och unga. Skuggteatern skapar stora teaterupplevelser för en heterogen publik med progressiv scenkonst och unika former av föreställningar genom att ständigt söka nya metoder att aktualisera teatern som konstform för att säkra teaterkonstens legitimitet och vara angelägen i ordets verkliga bemärkelse.
Skuggteatern verkar för ett kulturutbud till alla människor, oavsett vart i landet man bor, med prioritet på

den norra landsändan. I arbetet med att verka förebyggande och motverka vita fläckar på kulturkartan har teatern en turnerande verksamhet som möjliggör tillgänglighet för att boende i Norrlands glesbygd ska få bättre förutsättningar att uppleva kultur i kontrast till urbaniseringens framfart. Den turnerande verksamheten produceras utifrån praktiska förutsättningar att pjäserna ska kunna spelas i många rum, och inte enbart på de professionella teaterscenerna. Skuggteatern är en ekonomisk förening som grundades 2001. Verksamheten finansieras via anslag och bidrag från parter som Umeå kommun, Region Västerbotten, Kulturrådet och andra enskilda och allmänna finansiärer Utöver det finansieras Skuggteaterns verksamhet genom egna intäkter.

Ögonblicksteatern

Ögonblicksteatern skapar scenkonst utifrån tematiska områden där samhället och samtiden skaver, och presenterar andra verkligheter än de vi är vana att mötas av. Med en önskan och övertygelse om att scenkonst kan förändra samhället arbetar Ögonblicksteatern i sina gestaltningar med alternativa verkligheter och möjliga utopiska världar. Representation och tillgänglighet är verktyg som gruppen använder för att fler människor ska känna tillgång till scenen och identifikation med det som händer på scenen.
Gruppen arbetar ofta med nyskrivet material utifrån gedigen research och med en metod där bärarna av berättelserna är med i skapandeprocessen. Formen för föreställningarna är rörlig och gränsöverskridande och påverkas av samverkan med konstnärer och samtida artister med stort kreativt utrymme. Ögonblicksteatern skapar verk som rör sig mellan olika genres och ofta närmar sig performancekonsten.
Barnperspektivet är starkt i verksamheten. Övervägande del riktar sig till barn och unga och gruppen har gjort hela tre produktioner för bäbispubliken. Tog också initiativ till och är huvudarrangör för festivalen Smått och Gott för att lyfta den mängd kultur som skapas för den yngsta publiken i regionen.
Ögonblicksteatern har fått stor uppmärksamhet natio-

ProSale Signing Referensnummer: 801239

ionellt och bland annat valts ut till Barn- och Ungdomsbiennalen för produktionerna "Om hon var en kille skulle jag vara kär i henne" och "Vahák" samt prisats på Scenkonstgalan för föreställningen "KILLARNA". Ögonblicksteatern har en fullt tillgänglig lokal och drev i tre år Projekt Normal för att tillgängliggöra scenkonsten för personer med normbrytande funktionalitet.

Teatercentrum Norra
Teatercentrum Norra verkar för de fria teatrarna i norra Sverige och samlar tio medlemsteatrar och ett tiotal anslutna individer. Verksamheten i norra regionen främjar de fria scenkonstutövarnas möjligheter att leva och verka i Norrland genom förmedling, kompetensutveckling, kulturpolitiska insatser samt olika former av samarbets- och spetsprojekt.

Teatercentrum Norra driver en utåtriktad scenkonstutveckling som prövar nya modeller och metoder, förankrade i samtiden.

Utvecklingsområden för Västerbottensteatern:

- Utveckla föreställningar i musikteater/ musikalgenren.
- Inleda ett framtida samarbete med Kommunal omsorg och kommunal musikskola
- Skapa en Artist In Residence (AIR) inom berättande.
- Stärkta inventarier för mindre scener
- Arbeta för att omforma Norrscen

Utvecklingsområden fri teaterverksamhet

- Uppmana kommuner att villkora bidrag för den fria teaterverksamheten. Där verksamheten måste vara inkluderande, så att skattemedel ej går enbart till enskilda grupper, eller har en klar politisk prägel.

Kultur ska vara fri, men skattefinansierad kultur lyder under samma regler som offentlig verksamhet: "Varje förslösad skattekrona är en stöld från folket" – Gunnar Sträng

Professionell musik- och dansverksamhet

Musiklivet i Västerbotten är livaktigt och sträcker sig långt utanför regionens gränser. Flera musikgrupper har hela världen som sin scen, något som också medför att många internationella band väljer att spela här. I regionen finns ett flertal musikstudior med anseende och ett flertal musikfestivaler anordnas årligen såsom Trästockfestivalen i Skellefteå, Inlandsbanefestivalen i Storuman, Umeå Jazzfestival, House of metal, folkmusikfestivalen Umefolk i Umeå och Holmöns visfestival. Intresset för folkmusik är starkt i regionen och engagerar människor i alla åldrar. Detsamma gäller också regionens körliv. Kännetecknande för musiklivet är att utvecklingen till stor del drivs av ideella krafter. Några av de verksamma musikföreningarna är bland andra Kulturföreningen Mullberget i Skellefteå, Kulturföreningen Humlan i Umeå och Kulturföreningen Volym i Lycksele.

I regionen finns ett av Sveriges fem operahus – NorrlandsOperan AB. Med sin professionella symfoniorkester, sina operauppsättningar och internationellt erkända dansscen skapar Norrlandsoperan varje år ett konstnärligt utbud som riktar sig till Västerbotten och gör även avtryck nationellt och internationellt.
Dansen som konstform verkar i hög grad på en internationell arena och Dans i Västerbotten och Norrlandsoperan Dans är viktiga och starka aktörer för att stödja det fria danslivet och det konstnärliga arbetet i regionen. Danscentrum Norr är en annan viktig aktör för att skapa möjligheter för konstnärligt arbete.

Norrlandsoperan AB

NorrlandsOperan AB i Umeå har sedan starten 1974 utvecklats från en regional operaensemble till ett scenkonsthusmed stor konstnärlig bredd och höjd som har ett regionalt uppdrag. Utifrån visionen "Norrlandso operan – en spelplats för nya uttryck" ska Norrlandsoperan söka och öppna för nya konstnärliga vägar, nå nya publikgrupper, representera mångfald, väcka känslor och vara en del av samtidsdebatten. Norrlandsoperan ägs av Region Västerbotten och Umeå kommun. I Norrlandsoperans uppdrag ingår att producera, främja, stärka och utveckla opera, musikteater, dans/performance, musik och annan scenisk verksamhetsamt attstödja och utveckla regionens musikliv. Särskilda satsningar är nationellt centrum för musiktalanger, utveckla performancekonsten, lyfta den urbana kulturen i Västerbotten. Norrlandsoperan ska utveckla, förnya och tillgängliggöra den professionella scenkonsten. I verksamheten ingår opera, symfoniorkester, musik, dans samt Vita Kuben som är ett utställningsrum för samtida konst.

Norrlandsoperan: Opera producerar årligen två till fyra operauppsättningar samt arrangerar även gästspel av nyskapande operaproduktioner och räknas som en modig och nyskapande aktör på den svenska och nordiska operascenen. Internationella samarbeten med både konstnärer och andra operahus och en erkänd hög kvalitet i produktionerna har gett Norrlandsoperan ett gott rykte och konstnärliga framgångar även internationellt. I samband med aktuella operapro

ProSale Signing Referensnummer: 801239

duktioner arrangeras en rad pedagogiska insatser och kringarrangemang. Dessa är främst riktade mot barn och unga med syfte att ge kunskap och främja intresset för opera- och scenkonsten, som den återkommande Operaskolan och en opera sing-along. Operaverksamheten inkluderar också Norrlandsoperans kör med icke-professionella sångare och Norrlandsoperans barnkör. Operaverksamheten ingår i nätverket NMD.

Norrlandsoperan: Symfoniorkester repertoar återspeglar såväl bredd som spets i den västerländska konstmusiken och ger även mycket utrymme till samtida musik och beställningsverk. Orkestern verkar i första hand i Umeåregionen, men turnerar också i regionen, i de övriga tre norrlandslänen, i Sverige och utomlands. Det finns få scener i regionen som kan ta emot hela symfoniorkestern. Turnéer i regionen sker därför ofta med mindre ensembler. Orkestern gör en rad insatser för att inspirera och öka unga människors intresse i att spela klassiska instrument, till exempel genom så kallade Side-by-Side konserter, samspelsdagar och medverkan i El Sistema. Norrlandsoperans symfoniorkester är en av aktörerna i ett nybildat nationellt centrum för musiktalanger. Initiativetsyftartill attstödja unga musiker och dirigenter på sin väg till en professionell musikkarriär, till exempel genom masterclass och personliga mentorer.

Norrlandsoperan: Musik bedriver sitt arbete med tonvikt på andra musikaliska uttryck än västerländsk konstmusik. Målet är ett välutvecklat och vitalt musikliv med hög konstnärlig kvalitet och att ett utbud av konserter och andra musikaliska upplevelser erbjuds hela regionen. Det består ett omfattande kontaktnät inom genren folk- och världsmusik samt Jazz. En stor del av verksamheten riktar sig till barn och ungdomar. Dessutom samarbetas det aktivt med föreningar och festivaler i hela Sverige. Musikverksamheten är en aktiv del av det regionala arrangörsnätverket MOTILI (Musik och Teaterföreningar i Lappands Inland) som stärker inlandskommunernas tillgång till kultur. Från 2020 är Norrlandsoperan en av parterna i det nya turnénätverket, På Turné, som ska bidra till ännu bredare musikutbud i regionen. Utöver turnerande föreställningar bedrivs ett antal projekt som har till syfte att stärka barn och ungas eget skapande och deltagande, exempelvis Umeimpro i samarbete med Midgårdsskolan och Umeå Jazzfestival.

Norrlandsoperan: Dans är en av Sveriges mest etablerade och betydelsefulla plattformar för produktion och presentation av samtida dans. Här erbjuds publiken och kulturskapare möjligheten att ta del av såväl experimentell performance och nyskapande format som mer traditionell samtida dans. Genom egna produktioner, samproduktioner och gästspel presenteras varje år ca 20-30 olika dans- och performanceproduktioner. Norrlandsoperan dans ska förstärka regionens kulturella infrastrukturer för dansutövare med residensverksamhet och utbildningsinsatser som workshops ofta i nära samarbete med Dans i Västerbotten. Särskilt fokus ligger på samproduktioner och residensprojekt där nya uttryck utforskas och publiken får möta nationellt och internationellt erkända koreografer och kompanier. Ett särskilt fokus ligger också på att engagera unga, professionella dansare/koreografer från regionen. Urban North är ett initiativ av Norrlandsoperan för ungdomar som tillsammans med andra aktörer vill lyfta den urbana kulturen i Västerbotten och bredda mångfald hos utövare och besökare. Som regionalt utvecklingsprojekt skapas det gemensamt med unga dansare, musiker och arrangörer mötesplatser för battles, workshops, residenser, jams och konserter i regionen med fokus på urbana uttryck.

Vita kuben är Norrlandsoperans rum för samtida ljud-, video- och performancekonstsom erbjuder en mix av lokal, regional, nationell och internationell konst. Vita kuben samarbetar med IASPIS, Konstnärsnämndens internationella program för bild- och formkonstnärer. Sedan 2016 är Norrlandsoperan Dans och Vita Kuben i samarbete med Bildmuseet engagerade i utvecklandet av performancekonsten. Från och med 2020 kommer satsningen att utökas och lyfta fram konstnärer från Västerbotten. Utöver det presenteras ett högkvalitativt program med såväl nationella som internationella inslag. Festivalen planeras arrangeras vartannat år

Utvecklingsområden Norrlandsoperan AB

Vi ser gärna att Norrlandsoperan höjer sin självfinansieringsgrad.

Bekymret vi funnit är att Norrlandsoperan helt enkelt saknar den nyttan för allmänheten som offentlig skattefinansierad kultur kräver.

Norrlandsoperan kommer på sin höjd 0,4% av regioninvånarna till gagn.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Scenkonstöverskridande verksamhet

Kulturproducenter är direkt beroende av ett starkt och aktivt mottagarled. Arrangörerna är viktiga kulturbärare som förmedlar teater, dans, konst och musikupplevelser som påverkar och skapar samtal. Det behöver finnas möjlighet att ta del av kulturupplevelser genom ett samspel mellan ett existerande mottagarled med intresserade arrangörer och dess publik samt förstås en mångfald av kulturproducenter som kan erbjuda en variation av kulturformer.

I detta komplexa kulturella nätverk arbetar Riksteatern Västerbotten.
Riksteaterns devis är "Scenkonst för alla, överallt" och med denna ambition arbetar Riksteatern Västerbotten för att möjliggöra tillgång till ett professionellt kulturutbud i regionens samtliga kommuner och med en så stor bredd och målgrupp som möjligt. Detta kan bara göras i nära samarbete med såväl arrangörsorganisationer som producentled.

Riksteatern Västerbotten

Riksteatern Västerbotten är en självständig och ideell förening med ett regionalt uppdrag dels inom den nationella folkrörelsen Riksteatern, dels från Region Västerbotten att vara en aktivt förmedlande funktion för att
stärka den professionella scenkonstens närvaro i regionen och främja ett starkt arrangörsled. Regionens lokalamusik- och teaterföreningar är föreningens medlemmar enligt folkrörelsekonstruktion. Målgrupper för främjandeuppdraget är regionens samtliga arrangörer; de 17 lokala riksteaterföreningarna, barnkultursamordnare i regionens alla kommuner, bygdegårdsföreningar, byföreningar samt de professionella scenkonstproducenter som huserar i regionen och norra regionen.
Barn och unga i regionen är prioriterade målgrupper där Riksteatern Västerbotten arbetar brett med samtliga kommuner men har ett extra fokus på de mindre kommunernas invånare som ofta har mer begränsad tillgång till kulturaktivitet. Riksteatern Västerbotten arrangerar utbildningar, föreläsningar, konferenser och utbudsdagar i samarbete med olika aktörer på lokal, regional och nationell nivå. Verksamheten arbetar i en nära dialog med arrangörsledets företrädare vilket ger en god insyn i behovskartan för lokala insatser och utvecklingsområden. Riksteatern Västerbotten administrerar även subventionsmedel för att möjliggöra turnerande föreställningar över hela regionen.
Scenkonst i norr är ett samarbetsprojekt mellan Riksteatern Västerbotten och Riksteatern Jämtland/Härjedalen, Riksteatern Norrbotten, Riksteatern Västernorrland. Det gemensamma målet är göra kultur mer tillgängligt i Sveriges nordligaste delar. Detta görs genom att förmedla och samordna turnéföreställningar av teater och dans i de fyra norrlänen.
Riksteatern Västerbotten samverkar med andra kulturformer, lokala, regionala eller nationella parter. Nära samverkan sker med syskonföreningar i Norrbotten, Jämtland/Härjedalen samt Västernorrland inom samarbetet Riksteatern Norra, liksom i andra typer av projektgrupper inom Riksteaterns nationella nätverk.

Utvecklingsområden Riksteatern Västerbotten

Stärka och utveckla fokus på att synliggöra vårt kulturarv och våra kulturmiljöer.
Vi ser det som särskilt angeläget för verksamheten att fokusera på att synliggöra och bevara våra kulturarv och våra kulturmiljöer. Detta arbete bör även utvecklas framgent för Riksteaterns arbete.

Stärka och utveckla samverkan med regionens kommunrepresentanter och det lokala kulturlivets företrädare
Riksteatern Västerbotten arbetar för att bibehålla och utveckla förekomsten av livskraftiga arrangörsstrukturer över hela regionen, och uppnå lokal och regional resursutveckling genom samverkan. Till detta behövs dialog och närhet till de lokala representanterna.
Kursverksamhet riktade mot förenings- eller arrangörsutveckling ska erbjudas både i form av fysiska samordnade utbildningar i regionen, lokalspecifika kurstillfällen samt mötestillfällen via länk för att främja arrangörs eller som fristående programaktiviteter. Förmedling av föreställningsutbud liksom subventionsmedel är andra tydliga verktyg för det arrangörsfrämjande arbetet. Det pågår ett långsiktigt riktat arbete för att öka förekomsten av arrangemang utanför centralorterna där riksteaterföreningen är en central part isamverkan med andra lokala arrangörer.

Stärka och utveckla nätverk och kompetensutveckling för unga arrangörer i regionen.
Riksteatern Västerbotten vill fortsätta sitt utvecklingsarbete riktattillunga arrangöreriregionen och det är en uppbyggnadsprocess som kräver långsiktiga insatser påflera olika nivåer. Dels genom att tillgängliggöra de mötesplatser och strukturer som redan finns till nya målgrupper, dels att utforska nya arenor för erfarenhetsutbyten och inspiration. För att uppnå en kulturell bredd i detta utvecklingsarbete krävs samverkan med fler regionala kulturområden.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Utveckla mötesplatser och stärka tillgänglighet till kulturupplevelser samt kunskapsutveckling inom barnkulturområdet.
Vartannat år projektleder Riksteatern Västerbotten utbudskonferensen Scenkonstdagarna för vuxenarrangörer i norrlänen inom samarbetet Riksteatern Norra.
Föreningen avser från och med 2020 att komplettera eventet med en tillkommande utbudsdag för barn och unga i direkt anslutning för att därmed synliggöra barn och ungdomsföreställningar gentemot även en bredare målgrupp och att möjliggöra samordningsvinster både sett till resurser och mervärden. Samverkan med skolan, och insatser som rör Skapande skola ska utgöra en del av arbetet med utbudsdagarna.

I interregional samverkan förstärka tillgången till professionell scenkonst genom arrangörsutveckling och resursförstärkning
Riksteatern Norra avser under kommande år i samverkan med respektive norrlänsregion arbeta strategiskt och utvecklingsorienterat kring arrangörsområdet med särskild känsla för norrländska förutsättningar.

Utvecklingsområden Riksteatern Västerbotten:
• Stärka och utveckla fokus på att synliggöra vårt kulturarv och våra kulturmiljöer.
• Stärka och utveckla samverkan med regionens kommunrepresentanter och det lokala kulturlivets företrädare
• Stärka och utveckla nätverk och kompetensutveckling för unga arrangörer i regionen.
• Utveckla mötesplatser och stärka tillgänglighet till kulturupplevelser samt kunskapsutveckling inom barnkulturområdet
• I interregional samverkan förstärka tillgången till professionell scenkonst genom arrangörsutveckling och resursförstärkning

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Museiverksamhet

Museerna i Västerbotten har en bred kunskapsbank inom områden som kulturmiljö, arkeologi, byggnadsvård, konst, fotografi, föremålssamlingar och berättande och är en viktig aktör i samhällsutveckling i stort. Sedan 2017 finns en museilag (2017:563) som gäller för museer i det allmänna museiväsendet. Syftet med lagen är att tydliggöra museernas självständighet i förhållande till den politiska beslutsnivån.
Museerna i Västerbotten har i ett historiskt perspektiv varit viktiga kunskapsförmedlare till en bred allmänhet och idag bedrivs bland annat ett pedagogiskt arbete som når tusentals barn och unga varje år genom olika skolprogram. Den pedagogiska verksamheten är högt prioriterad, liksom arbetet med frågor som rör mångfald, jämlikhet, jämställdhet, tillgänglighet, urfolket samerna och övriga nationella minoriteters kulturarv. Utöver det arbetar museerna med allt ifrån folkbildning och medskapande till att vara remissinstanser och utredare vid stora samhällsbyggnadsfrågor.

I den regionala museiverksamheten ingår tre museer där Region Västerbotten är delägare tillsammans med de kommuner där museerna har sin bas. Västerbottens museum är ett av landets 24 länsmuseum och har ett övergripande ansvar för hela regionens kulturarv med inriktning på berättande och dokumentärfotografi.

Skogsmuseet i Lycksele är ett skogshistoriskt museum med inriktning på skogsarbetets och teknikens utveckling. Skellefteå museum förmedlar kulturarven inom i huvudsak den norra länsdelen med ett regionalt ansvar för dokumentation av teknik- och industrihistoria efter år 1900. Museum Anna Nordlander (MAN) är en självständig avdelning inom Skellefteå museum med uppdrag att arbeta med samtidskonst och genusfrågor. Bildmuseet är ett statligt finansierat museum med regionala ambitioner. Umeå universitet är huvudman och museet bedriver sedan länge en högprofilerad utställningsverksamhet med inriktning på samtidskonst, vilket placerat museet på en internationell arena. Museet är sedan 2012 lokaliserat vid Konstnärligt Campus i Umeå, och har ett nära utbyte med Umeå universitets konstnärliga utbildningar, kulturskapare och internationella aktörer. I kommande dialoger finns ett behov av att diskutera framtida finansiering av verksamheten.
Kvinnohistoriskt museum är ett kommunalt ägt museum stationerat i Umeå. Därutöver finns ett 50-tal arbetslivsmuseer och museer som bedrivs i ideell eller privat regi, exempelvis Guitars the museum. I regionen finns också ett 60-tal hembygdsföreningar med Västerbottens läns hembygdsförbund som utgör en paraplyorganisation och ingår i Sveriges hembygdsförbund.

Västerbottens museum AB

Västerbottens museum är ett länsmuseum med uppdrag att dokumentera, samla, bevara, berika, forska, förmedla och tillgängliggöra kulturarvet i hela regionen. Museet har utpekade ansvarsområden för kulturmiljöverksamhet, konst och konsthantverk. I museets samlingar finns närmare åtta miljoner fotografier, fyra tusen konstverk och ettstort antal kulturhistoriska föremål samt konsthantverk. Verksamheten bedrivs i hela regionen och utgår från museibyggnaden på Gammlia i Umeå. Området rymmer också 40 kulturhistoriska byggnader på friluftsmuseet. De omfattande föremålssamlingarna finns i museibyggnaden samt i arkiv i Hörnefors. Ett 60-tal medarbetare finns i organisationen som ägs av Umeå kommun och Region Västerbotten. Museets samlingar ägs av Stiftelsen Västerbottens museums samlingar, med Umeå kommun och Region Västerbotten som huvudmän.
Västerbottens museum har lång erfarenhet av att arbeta med kulturarvsfrågor i hela regionen och ger löpande rådgivning i frågor inom kulturhistoria. Nätverket Alla tiders Västerbotten är en väg att regelbundet nå invånare runt om iregionen. Detfinnsidag lokala Alla tiders-arbetsgrupper i alla kommuner utom Umeå och Skellefteå och arbetet sker i samarbete med Skellefteå museum och Skogsmuseet i Lycksele. Den lokala förankringen är en framgångsfaktor och innebär

Västerbottens museum AB

att tröskeln till att kontakta och samarbeta med museet är låg.
Museet är en resurs för regionens skolor och erbjuder omfattande program och aktiviteter både i museibyggnaden i Umeå och runt om i regionen. Mer än 3 000 elever nås årligen avmuseetssärskilda program för skolan. Program som knyter an till demokrati, jämställdhet och alla människors lika värde erbjuds samtliga stadier iskolan liksom SFI.
Digitaliseringen av museets kunskapsbank är central för att svara upp mot efterfrågan från privatpersoner och ökade krav på tillgänglighet. Under föregående planperiod har en stor insats gjorts för att bygga upp en modern och säker plattform för museets samlingar. Idag kan vem som helst med uppkoppling till internet söka bland 40 000 föremål och fotografier i museets databas och själv komplettera informationen med egna uppgifter. Att öka möjligheterna till medskapande har varit utgångspunkten i arbetet med databasen.
Inom museets profilområden dokumentärfotografi och berättande, samt inom konst, kulturhistoria och kulturmiljö, är det regionala perspektivet centralt.
Sune Jonsson Centrum för dokumentärfotografi bedriver sedan 2018 residensverksamhet där en verksam fotograf får vistas i Västerbotten för att arbeta med ett specifikt och avgränsat dokumentärt fotografiskt projekt.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Resultatet kommer allmänheten till del genom programverksamhet och museet till del genom att arbetet införlivas i museets arkiv och samlingar. Museets profilområde berättande har under åren framgångsrikt förmedlat kulturhistoria ur arkiven genom medskapande och sceniskt berättande. Attförmedla kulturhistoria i sceniskt arrangerade föreställningar är ett viktigt komplement till annan kunskapsförmedling som oftast sker genom utställningsverksamhet eller publikationer i print eller digitalt. Berättelserna är hämtade från regionen och framträdanden görs runt om i hela regionen

Utvecklingsområden Västerbottens museum AB

Säkerställa bevarandet av kulturarvet
Under kommande planperiod har Västerbottens museum för avsikt att ytterligare öka tillgängligheten till regionens kulturarv. För att klara detta måste först och främst nya arkivlokaler tillskapas. Utvecklingsarbetet görs i nära samverkan med andra arkivinstitutioner i regionen. Ett av de nationella kulturpolitiska målen pekar särskilt ut främjandet av ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas, och för att Västerbottens museum ska kunna uppfylla målet är funktionella och tillgängliga arkivlokaler en förutsättning. Idag är museets arkivalier utspridda i olika delar av museet och svåra att överblicka både för egen personal och, i synnerhet, för besökare. Att metodutveckla användningen av arkiven är ett prioriterat arbete. Ett särskilt fokus är också att synliggöra samiskt kulturarv, till exempel genom att stödja arbetet med ett nytt samiskt kulturcenter i Tärnaby Aejlies.

Nya former att förmedla kulturarvet
För att bättre svara upp mot det nationella kulturpolitiska målet att främja allas möjlighet till kulturupplevelser och bildning intensifieras arbetet för att skapa en kulturhistorisk utställning, nära knuten till arkiv i länet och Nordiskt berättarcentrum i Skellefteå
.Idag är det en brist i museets pedagogiska verksamhet att inte på ett överskådligt sätt kunna visa och förklara de strukturer och omständigheter som har format vår region. Med stöd från Nordiskt berättarcentrum i frågor om dramaturgi och scenisk gestaltning vill museet skapa en modern och attraktiv kulturhistorisk utställning. Friluftsmuseiområdet på Gammlia i Umeå kommer under perioden att fira hundraårsjubileum. Planeringen och arbetet med att få området i topptrim har redan pågått ett antal år och målet är att erbjuda en trygg oas att ständigt återvända till, under årets alla dagar och dygnets alla timmar. Genom att arbeta med fysisk tillgänglighet, nya informationssystem och aktivitetsbaserade upplevelser ska området välkomna ännu fler besökare. Den tredje prioriterade insatsen som ska göras för att öka tillgängligheten till kulturarvet rör digitalisering.

Nya digitala möjligheter ska nyttjas i högre utsträckning, dels genom att friluftsmuseet ska utvecklas till en oas i staden som är tillgänglig när helst det passar invånarna och besökarna. Den digitala satsningen utgår ifrån att vem som helst, varifrån som helst, ska kunna hämta information om museets kunskapsområden på ett modernt och intresseväckande sätt samt själv bidra till att formulera Västerbottens läns kulturarv för framtiden. Lekfulla metoder att närma sig historia och kulturarv ska testas, i syfte att få fler att delta.

Främja allas möjligheter till kultur och bildning
Västerbottens museum har arbetat metodiskt och målmedvetet med inkludering och medskapande de senaste åren, inte minst med de fem nationella minoriteterna och urfolket samer samt genom skolformen SFI, svenska för invandrare. De goda erfarenheterna tar museet nu med sig för att fortsätta nå grupper som sällan eller aldrig har kontakt med museet. Museet som arena för kunskapsuppbyggnad och bildning fyller en mycket viktig funktion i samhället och ska synliggöras ännu mer. Samverkan med universitet och högskolor ska också öka.

Västerbottens museum ska präglas av hållbarhet
Hela museets existens bygger på ett långsiktigt och hållbart arbete med byggnadsvård, arkiv- och föremålssamlingarsamt ett ansvar för att bevaka kulturmiljöfrågor runt om i regionen. Genom att tydliggöra museets kunskapsbank, både gentemot allmänhet och kommuner och företag, ska museet bli det nav dit man vänder sig för att få kunskap och råd om hållbarhetsfrågor inom kulturarvsfältet.

Västerbottens museum ska vara en självklar aktör och resurs i det regionala utvecklingsarbetet och verka för ett hållbart samhällsbygge
De värden som museet bevakar ska i ännu högre utsträckning kommuniceras genom ökad dialog med samhällsplanerare och kommuner. Museets ingångsvärden bidrar till en rad positiva hållbarhetsfaktorer: miljömässigt genom återbruk och biologisk mångfald; ekonomiskt genom tillväxt i fler sektorer samt turism; och inte minst socialt genom lärande, engagemang och assimilation.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Skellefteå museum AB

Skellefteå museum AB ägs av Skellefteå kommun och Region Västerbotten. Skellefteå museum AB har ett regionalt ansvar för den museala verksamheten och kulturmiljövården, genom att samla, dokumentera, utforska, bevara, synliggöra och förmedla kulturarven inom i huvudsak den norra länsdelen; Skellefteå, Norsjö och Malå kommuner. Skellefteå museum AB har ett övergripande regionalt ansvar beträffande teknik- och industrihistoria efter år 1900. Museum Anna Nordlander (MAN) är en avdelning inom Skellefteå museum AB och ska vara en mötesplats för hela regionen
där samtidskonst och genusfrågor står i centrum. I Skellefteå museum ingår museet i Skellefteå, Stackgrönnans båtmuseum och friluftsmuseet på Nordanå.
Skellefteå museum AB förvaltar Stiftelsen Skellefteå museums samlingar som består av cirka 75 000 föremål, 2,5 miljoner fotografier, 20 000 böcker och ett stort lokalhistoriskt arkiv. En del av samlingarna är digitaliserade och finns tillgängliga genom det nationella bibliotekssystemet Libris och det webbaserade samlingshanteringsprogrammet Sofie.
Skellefteå museum AB är placerat på kulturområdet Nordanå med över 300 000 besökare per år(exkluderat friluftsområdet). Ett arbete pågår att stärka samarbetet mellan aktörerna och att utveckla området.
Forskarrum Nordanå förvaltar det skriftliga kulturarvet och är en basresurs för samhällets långsiktiga informationsförsörjning. I Forskarrum Nordanå samarbetar Skellefteå museum, Folkrörelsearkivet i Västerbotten, Företagsarkivet i Westerbotten och byggnadsvårdscentalen Hålla Hus. Skellefteå museum AB vill lyfta arkiven som berättelsernas bank – källor som författare, manusskrivare, filmare och berättare kan ösa ur.
Museum Anna Nordlander är en självständig avdelning inom Skellefteå Museum AB med uppdrag att arbeta med samtidskonst och genusfrågor. MAN lägger stort fokus på samarbeten och medskapande aktiviteter med
publik och konstnärer, samt andra aktörer, vilka bidrar till konstnärlig kvalitet och förnyelse. MAN:s verksamhet lyfter frågor som rör identitet, demokrati och medbestämmande och utgår från ett normkreativt förhållningssätt. MAN förvaltar en konstsamling som ägs av Skellefteå kommun. Delar av samlingen visas för allmänheten på Stiftsgården Skellefteå. Samlingen, som omfattar verk av kvinnliga, framför allt nordiska, konstnärer sträcker sig från 1800-talet fram till idag, med ett tydligt fokus på samtida konst. Skellefteå museum AB har en anställd konstkonsultent med placering på MAN. Under våren 2021 kommer MAN flytta in i det nybyggda Kulturhuset i Skellefteå.

att tröskeln till att kontakta och samarbeta med museet är låg.
Museet är en resurs för regionens skolor och erbjuder omfattande program och aktiviteter både i museibyggnaden i Umeå och runt om i regionen. Mer än 3 000 elever nås årligen avmuseetssärskilda program för skolan. Program som knyter an till demokrati, jämställdhet och alla människors lika värde erbjuds samtliga stadier iskolan liksom SFI.
Digitaliseringen av museets kunskapsbank är central för att svara upp mot efterfrågan från privatpersoner och ökade krav på tillgänglighet. Under föregående planperiod har en stor insats gjorts för att bygga upp en modern och säker plattform för museets samlingar. Idag kan vem som helst med uppkoppling till internet söka bland 40 000 föremål och fotografier i museets databas och själv komplettera informationen med egna uppgifter. Att öka möjligheterna till medskapande har varit utgångspunkten i arbetet med databasen.
Inom museets profilområden dokumentärfotografi och berättande, samt inom konst, kulturhistoria och kulturmiljö, är det regionala perspektivet centralt.
Sune Jonsson Centrum för dokumentärfotografi bedriver sedan 2018 residensverksamhet där en verksam fotograf får vistas i Västerbotten för att arbeta med ett specifikt och avgränsat dokumentärt fotografiskt projekt.

Utvecklingsområden Skellefteå museum AB

Utveckla nya digitala tekniker och tillgängliggöra verksamheter via digitala kanaler

Skellefteå museum AB ska utveckla digitala metoder för att nå nya målgrupper. Museet har som exempel provat att sända föredrag i realtid via sociala medier och önskar att utveckla den metoden. Ett annat exempel är möjligheten att digitalisera kulturarvet och använda nya digitala tekniker i utställningarna genom utveckling av exempelvis. hemsida, appar och QR-koder.

Stärka samarbetet mellan kulturaktörer och näringsliv på Nordanåområdet

På riksintresset Nordanå finns flera fasta kulturinstitutioner såsom Skellefteå museum AB, kulturenheten inom Skellefteå kommun, Exploatoriet, Skellefteå konsthall, Folkrörelsearkivet i Västerbotten, Företagsarkivet i Västerbotten. Härutöver finns ett antal ideella föreningar, ett kafé och ett värdshus, en kyrkstad samt ett friluftsområde. Ett samarbetsprojekt har initierats av Skellefteå museum AB med syfte att stärka gemensamma områden såsom marknadsföring, reception och programverksamhet. Både området, verksamhetsutövarna och besökarna vinner på ett utökat samarbete.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Ny basutställning med särskild barnsatsning
Skellefteå museum AB har inte förnyatsina permanenta utställningar sedan mitten av 1980-talet. Museets avsikt är att bygga två nya permanenta utställningar i olika etapper som ersätter de gamla. I en första satsning kommer museet att bygga en utställning som riktar sig till huvudsakligen barn i förskoleåldern, 0 – 6 år, kallad Lilla museet med den dialektala underrubriken Barnsia. I museets upptagningsområde finns ett begränsat utbud av kultur riktad till denna åldersgrupp. Museet önskar att både öka antalet museibesök och nå nya grupper genom utställningarna. Museet önskar härutöver också föra in vår tids kunskap och kännedom om bygdens historia i utställningarna vilket bland annat inkluderar samiska berättelser.

Stärka samarbetet mellan de MAN och övriga aktörer i Kulturhuset
Under våren 2021 kommer MAN flytta in i det nybyggda Kulturhuset i Skellefteå. MAN ser stora möjligheter med flytten, framför allt genom att flera kulturaktörer verkar på samma plats. Dörrarna står öppna varje dag och under andra tider än de MAN nu kan erbjuda. På så sätt kommer MAN närmare till den lokala publiken. Det tillhörande hotellet och Kulturhusets centrala position kommer även det att öka tillströmningen av nya besökare. Fram till flytten kommer MAN att arbeta för att stärka samarbeten med de olika verksamheter som ska flytta in i Kulturhuset samt utveckla MAN:s egen verksamhet för att bättre kunna möta de utmaningar och möjligheter den nya platsen innebär.

Undersöka möjligheter att genomföra en spelsatsning
Skellefteå museum AB undersöker för närvarande möjligheten att göra en spelsatsning inom ramen för det regionala ansvarsområdet industri- och teknikhistoria efter år 1900. Skellefteå stad har en spännande utveckling av spelindustri och det finns flera tänkbara samarbetspartners för att göra en satsning på området. Skellefteå Museum ska utveckla och paketera berättande i museets verksamheter Västerbotten är berättarnas län och Skellefteå berättarnas stad. Skellefteå museum AB har initierat ett arbete med att på ett tydligare sätt förmedla och paketera museets berättande verksamheter med förhoppning om att nå nya målgrupper och tydliggöra museets verksamheter.

Skogsmuseet i Lycksele AB

Skogsmuseet ligger i Västerbottens tredje största stad, Lycksele. Vackert beläget på en udde i Umeälven som var en marknads- och samlingsplats långt innan staden växte fram. På området som kallas Gammplatsen finns förutom museet även Lapplands kulturbotaniska trädgård med klonarkiv, Hembygdsgillets alla historiska byggnader, sameviste, fornlämningsområde och ett naturreservat med bevarad gammelskog. Skogsmuseet i Lycksele AB är ett kulturhistoriskt museum med ett regionalt ansvar vad gäller inriktning på skog, skogsbrukshistoria. Skogsmuseet arbetar också med attsynliggöra den samiska kulturen. Det är Sveriges enda helårsöppna Skogsmuseum och ett mål är att bli ett Nationellt museum. Kulturmiljöarbetet omfattar framför allt skogshistoria och arkeologi samt samisk kultur. Arbetet sker till största delen inom Lycksele kommun, men även i övriga regionen. Skogsmuseet drivs i bolagsform och ägs av Lycksele Kommun och Region Västerbotten.

Utvecklingsområden Skogsmuseet i Lycksele

Utveckla skogsmuseet till att bli en naturlig mötesplats och ett intressant resmål
För att utveckla, förnya, öka tillgängligheten och levandegöra skogens och skogsbrukets historia i regionen samt synliggöra den samiska kulturen måste Skogsmuseet vara enmötesplats för både Lyckseleborna och de besökande utifrån. Skogsmuseet ska vara ett inbjudande och intressant resmål även för långväga gäster.

Fortsätta digitalisera och tillgängliggöra föremål, bilder och filmer
I Skogsmuseets samlingar finns föremål med skoglig anknytning och ett omfattande foto- och filmmaterial, bland annat från det svenska skogsbruketsforskningsinstitut och det numera nedlagda skogsmuseet Silvanum i Gävle. Den växande samlingen av samiska föremål måste tas omhand och kunna visas på ett mer tillgängligt sätt.

Skapa ett visningsarkiv och en nyskapande mötesplats för de samiska kulturarven
I Skogsmuseets uppdrag ingår också att öka tillgängligheten samt synliggöra den samiska kulturen. Under perioden vill museet skapa ett visningsarkiv och en nyskapande mötesplats för de samiska kulturarven i södra Lappland, en skattkammare – Vuarkkâ, detta kommer att göras i anslutning till museets samiska utställning

Fortsatt bedriva utvecklingsarbete för att bli ett ansvarsmuseum förskogshistoria
Frågan om Skogsmuseet i Lycksele som ett nationellt skogshistoriskt museum, med ansvar för museal verksamhet och forskning kring den boreala skogens och skogsbrukets historia, nutid och framtid, är prioriterad. Skog och skogshistoria har en stark koppling till det svenska välfärdssamhällets framväxt och människors liv idag, vilket bättre borde avspeglas i det svenska museilandskapet. I strävan att kunna ta ett nationellt ansvar för skog och skogshistoria söker Skogsmuseet hitta nya vägar för att uppnå en förbättrad position, i

ProSale Signing Referensnummer: 801239

samarbete med näringsliv och andra aktörer, såväl lokalt och regionalt som nationellt.

Tillämpa aktuell forskning i museets olika verksamheter
Skogshistoria innefattar både själva skogens och skogsbrukets historia. Mycket av dagens skogshistoriska forskning är tvärvetenskaplig. Centralt i den skogshistoriska forskningen är att bättre förstå människans specifika användning av skogsresursen, hur nyttjandet har förändrats över tiden och vilka effekter det har gett på sko- gen. Svaren på de här frågorna är viktiga för att kunna dra slutsatser om hur dagens skogsbruk påverkar morgondagens skogar.

Utveckla det pedagogiska arbetet med barn och unga
Skogsmuseet i Lycksele ska vara en neutral arena där olika intressen kan mötas och nya uppstå. Att ge barn och unga kunskaper och upplevelser kring skog och samisk kultur är en viktig uppgift framåt. Isamarbete med skola och andra kulturaktörer kan historien levandegöras och ge sammanhang och förståelse för människors liv förr, nu och i framtiden.

Utvecklingsområden Västerbottens museum
• Säkerställa bevarandet av kulturarvet
• Nya former att förmedla kulturarvet
• Främja allas möjligheter till kultur och bildning
• Västerbottens museum ska präglas av hållbarhet
• Västerbottens museum ska vara en självklar aktör och resurs i det regionala utvecklingsarbetet och verka för ett hållbart samhällsbygge

Utvecklingsområde Skellefteå museum
• Utveckla nya digitala tekniker och tillgängliggöra verksamheter via digitala kanaler
•Stärka samarbetet mellan kulturaktörer och näringsliv på Nordanåområdet
•Ny basutställning med särskild barnsatsning
•Stärka samarbetet mellan de MAN och övriga aktörer i Kulturhuset
•Undersöka möjligheter att genomföra en spelsatsning

Utvecklingsområden Skogsmuseet i Lycksele
• Utveckla skogsmuseet till att bli en naturlig mötesplats och ett intressant resmål
• Fortsätta digitalisera och tillgängliggöra föremål, bilder och filmer
• Skapa ett visningsarkiv och en nyskapande mötesplats för de samiska kulturarven
• Fortsatt bedriva utvecklingsarbete för att bli ett ansvarsmuseum för skogshistoria.
• Implementera aktuell forskning i museets olika verksamhetsdelar
• Utveckla det pedagogiska arbetet med barn och unga

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Kulturmiljö

Kulturarv omfattar alla materiella och immateriella uttryck av mänsklig aktivitet genom tiderna. Uttrycken kan vara historiska spår, objekt eller företeelser. Kulturarv kan också beskrivas som förutsättningar för eller resultatet av dynamiska samtal eller förhandlingar om samhällets utveckling. Kulturmiljön omfattar hela det av människor påverkade landskapet. Värnandet av regionens kulturmiljö är viktigt för kunskaperna om och förståelsen av vår gemensamma historiska bakgrund. Stora utmaningar inom kulturmiljöarbetet i hela regionen handlar om forn- och kulturlämningar som skadas och försvinner till följd av skogsbruk och mineralutvinning, vindkraftsutbyggnadens påverkan på kulturlandskapet samt de konsekvenser för vattenanknutna kulturmiljöer som uppstår vid biologisk restaurering av vattendrag. Förutsättningarna för kulturmiljöarbetet förändras i takt med samhällsutvecklingen och har under senare år blivit alltmer komplext.Medan befolknings- och bebyggelseutvecklingen i särskilt kust- och de större stadsområdena kan leda till att kulturmiljöer avlägsnas eller omvandlas på ett oönskat sätt, riskerar kulturmiljöer i inlands- och fjällområdena att förfalla och förstöras genom igenväxning och brist på underhåll när befolkningen minskar eller ändrar sysselsättning. Samtidigt har intresset för kulturmiljövård och hantverk vuxit stort, vilket medför nya möjligheter men också ökade krav inom det organiserade kulturmiljöarbetet. De nationella målen för kulturmiljöarbetet gäller sedan 1 januari 2014.

Enligt dessa ska det statliga kulturmiljöarbetet främja: ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas; människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön; ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser samt en helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas till vara i samhällsutvecklingen.
Målen styr de statliga insatserna på kulturmiljöområdet, men de ska även fungera vägledande för den kommunala och regionala politiken. Kulturmiljön och kulturmiljöarbetet regleras inom ett flertal lagar och förordningar samt genom bestämmelser i särskilda beslut och överenskommelser.
Enligt kulturmiljölagen skyddas bland annat fornlämningar, byggnadsminnen och kyrkliga kulturminnen. Enligt miljöbalken kan kulturmiljöer utpekas som riksintresseområden och skyddas som kulturreservat. Plan- och bygglagen medger skydd av kulturmiljöer genom detaljplan eller områdesbestämmelser. Verksamheten vid offentligt styrda museer regleras genom museilagen som bl. a. slår fast museernas självständighet i förhållande till den politiska beslutsnivån. Kulturmiljövårdande insatser möjliggörs och styrs även med hjälp av ekonomiska bidrag samt rådgivande och kompetensutvecklande insatser

Kulturmiljöverksamheter

Länsstyrelsen Västerbotten, Västerbottens museum, Skellefteå museum, Skogsmuseet i Lycksele, och Västerbottens läns hembygdsförbund har enats kring en gemensam målbild för kulturmiljön och en strategisk inriktning för kulturmiljöarbetet i regionen. Målsättningen är att regionens kulturmiljöer är kända, uppfattas och används som angelägna resurser samt att kulturmiljöarbetet har stöd och engagemang bland dem som bor och verkar i regionen.
Länsstyrelsen Västerbotten ansvarar för det statliga kulturmiljöarbetet i regionen och arbetar med prövning, samråd, skydd, tillstånd, tillsyn och rådgivning enligt gällande lagstiftning. Länsstyrelsen fördelar också statliga bidrag för vård, tillgängliggörande, information och utveckling av värdefulla kulturmiljöer.
Västerbottens museum är länsmuseum med uppdrag i tolv av regionens femton kommuner och arbetar med arkeologi, bebyggelsehistoria, byggnadsvård och kulturlandskap. Verksamheten omfattar undersökningar, utredningar, kunskapsuppbyggnad, bevarande, förmedling och tillgängliggörande av regionens kulturmiljöer. Västerbottens museum ansvarar och upprätthåller

Kulturmiljöverksamheter

den arkeologiska portalen "Spår från 10 000år".
Skellefteå museum är ett länsdelsmuseum med liknande uppdrag i regionens tre nordligaste kommuner. Dessutom har museet länsansvar för teknik- och industrihistoria efter år 1900 samt förvaltar den länstäckande byggnadsvårdsportalen Hålla Hus.

Skogsmuseet i Lycksele AB har ett övergripande länsansvar för skogens och skogsbrukets historia. De driver och medverkar i olika kunskapsutvecklande projekt med koppling till skogens kulturmiljöer.
Västerbottens läns hembygdsförbund har som övergripande mål att tillvarata och vårda det västerbottniska kulturarvet i samverkan med ett sextiotal lokala medlemsföreningar. Omfattande ideella arbetsinsatser genomförs för bland annat vård, information och utveckling av kulturmiljöer runt om i regionen. Förbundet stöder de lokala hembygdsföreningarna i deras arbete och är hembygdsrörelsens kontaktyta mot riksförbund, myndigheter, regionens museer och andra kulturinstitutioner.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Utvecklingsområden Kulturmiljö
- Bidra till ett utvecklat och förnyat kulturmiljöarbete
- Värna inlandets och fjällområdets kulturmiljöer
- Stärkt samverkan inom samhällsplanering
- Stärka kulturmiljöområdet inom turism- och besöksnäring
- Främja kunskapsutveckling och förmedling

Regional enskild arkivverksamhet

De enskilda arkiven är en del av samhällets kollektiva minne. Som förvaltare och förmedlare av information och kunskap är de regionala enskilda arkiven en viktig byggsten i vår demokrati. Utan de historiska vittnesmålsom finnsi arkiven skulle en väsentlig del av vår historiska och våra historiska skeenden gå förlorade.
Arkiven ger oss tillgång till de händelser och utvecklingsprocesser som byggt det samhälle vi har idag, men pekar också utriktningen förframtiden. Arkiven är arenor för upplevelser, berättande och ett lustfyllt lärande där källkritiskt tänkande blandas reflektioner kring den enskilda individens roll i samhället. Fler människor behöver aktivt involveras i historieskrivningen och det är angeläget att människor ges möjlighet att ta del av, använda och bidra till vidareutvecklingen av kulturarvet.för språk och folkminnen (ISOF) med dess samlingar från den nu nedlagda avdelningen Dialekt-, ortsnamnsoch folkminnesarkivet i Umeå (DAUM).
Regionala enskilda arkiv i Västerbotten är Folkrörelsearkivet i Västerbotten, vilka har landets största samling av material från föreningar och folkrörelser, och Företagsarkivet i Westerbotten som bedrivit ett utvecklingsarbete med att synliggöra och bevara kvinnors historiska och nutida företagande i Västerbottens län.
Andra arkiv som också har Västerbottens län som upptagningsområde är Västerbottens museums kulturhistoriska arkiv, ämbetsarkiv och fotoarkiv, Skellefteå museums arkiv, Avdelningen för arkiv och specialsamlingar vid Umeå Universitetsbibliotek (tidigare forskningsarkivet) samt den statliga myndigheten Institutet

Folkrörelsearkiveti Västerbotten

Folkrörelsearkivet i Västerbotten är ett länsarkiv inom den enskilda arkivsektorn med uppdrag att samla, bevara, tillhandahålla och tillgängliggöra handlingar från föreningar och organisationer av folkrörelsekaraktär i Västerbottens län. Folkrörelsearkivet är en förvaltande serviceorganisation för regionens folkrörelser och föreningar men även en kulturarvsinstitution för intresserade forskare. Folkrörelsearkivets verksamhetsområde täcker hela regionen och, administrativa lokalerliksomlokalerför arkiv och forskning finns i Umeå, liksom ledning och kansli, samt i Skellefteå. Inom verksamheten i Skellefteå ryms även ett bokbinderi. Folkrörelsearkivet förfogar över ca 5 000 hyllmeter dokument från regionens föreningar och folkrörelser.

Utvecklingsområden Folkrörelsearkivet i Västerbotten

Gemensamma arkiv- och besökslokaler genom samverkan
Folkrörelsearkivets nuvarande administrations- och arkivlokaler på Gammlia i Umeå är efter 35 år i behov av nya lokaler. En gemensam lokallösning med andra arkiv i regionen är att förorda och samtal om möjlig samverkan sker med Västerbottens museum, Folkrörelsearkivet i Västerbotten, Företagsarkivet i Westerbotten och Institutet för språk och folkminnen. Gemensamma arkiv- och besökslokaler skulle öka tillgängligheten till arkiven. Samordningsvinster finns gällande bevarande, digitalisering, pedagogisk verksamhet, bemanning och handlingarnas användbarhet.

Utvecklingsområden Folkrörelsearkivet i Västerbotten

Ökad tillgänglighet till arkiven
Folkrörelsearkivet vill under kommande planperiod undersöka möjligheter till utökad närvaro, både i fysisk och digital form, i hela regionen. En viktig del i detta är att synliggöra informationsverksamheten för arkivbildare, att nå ut och ge råd i arkivfrågor till olika organisationer, till exempel gällande digitalt födda handlingar men också genom att sprida den pedagogiska programverksamhetens räckvidd för att möjliggöra lärande och samtidigt öka kännedom om arkiv och allmänhetens tillgång till detsamma.

Vidareutveckla samarbetet mellan Folkrörelsearkivet i Västerbotten och Företagsarkivet i Westerbotten
Folkrörelsearkivet i Västerbotten och Företagsarkivet i Westerbotten har en gemensam historia genom att tillkomsten av Företagsarkivet i Westerbotten skedde inom Folkrörelsearkivet i Västerbotten. Företagsarkivet i Westerbotten blev en självständig verksamhet 1988 men de senaste åren har på nytt ett samarbete

ProSale Signing Referensnummer: 801239

mellan verksamheterna växtfram. Fortsatt dialog kommer äga rum mellan arkiven i syfte att vidareutveckla och förmera samarbetet.

Ökad kännedom för samlingarna
För att möta förväntningar från arkivets användare krävs ökad kännedom om samlingarna. En betydande del av Folkrörelsearkivets samlingar är ännu oförtecknade och uppgifter om innehåll saknas i verksamhetens beståndskatalog. För att kunna bibehålla en hög servicenivå, urskilja handlingar för digitalisering och samtidigt synliggöra bevarandebehovet av enskilda handlingar kommer Folkrörelsearkivet prioritera inventering av sina samlingar. Ökad kännedom ger utöver nämnda fördelar möjlighet till utveckling av befintlig pedagogisk och utåtriktad verksamhet vilket i sin tur stärker arkivets roll i regionen och övriga samhället.

Företagsarkivet i Westerbotten

Företagsarkivet i Westerbotten är en ideell förening med säte i Skellefteå och med regionen som verksamhetsområde. Verksamheten startade 1987 med Handelskammaren och Folkrörelsearkivet som initiativtagare och iuppdragetingår att bistå företag i arkivfrågor och ge forskarservice till intresserade. Besökslokaler finns på Nordanå i Skellefteå i samma byggnad som Folkrörelsearkivet och Skellefteå museum. Arkivsamlingarna är uppdelade på två depåer varav de för den norra länsdelen förvaras i Skellefteå och material från den södra länsdelen förvaras i en depå på Umedalen, Umeå. Företagsarkivet har idag cirka 2 000 hyllmeter arkivmaterial som visar företagsutveckling och historia i form av protokoll, räkenskaper och andra handlingar. Huvuddelen av materialet kommer från äldre banker, försäkringsbolag och innovationsföretag.

Utvecklingsområden Företagsarkivet i Westerbotten

Gemensamma arkiv- och besökslokaler genom samverkan
Gemensamma arkiv- och besökslokaler skulle öka tillgängligheten till arkiven. Samordningsvinster finns gällande bevarande, digitalisering, pedagogisk verksamhet, bemanning och handlingarnas användbarhet.

Vidareutveckla samarbetet mellan Företagsarkivet i Westerbotten och Folkrörelsearkivet i Västerbotten
Fortsatt dialog kommer äga rum mellan arkiven i syfte att vidareutveckla och förmera samarbetet.

Finna nya lösningar för framtida finansiering av verksamheten
Säkerställa den långsiktiga tillgängligheten och den regionala förankringen för arkiven Västerbottens museums ämbets- och fotoarkiv Västerbottens museums arkiv består av ämbetsarkiv, ett omfattande kulturhistoriskt arkiv samt fotoarkiv. Av stor vikt är fortsatt digitalisering av samlingarna. Museet ingår i Arkivnätverket i Umeå och samarrangerar årligen Arkivens dag.

Utvecklingsområden Folkrörelsearkivet i Västerbotten
- Gemensamma arkiv- och besökslokaler genom samverkan
- Ökad tillgänglighet till arkiven
- Vidareutveckla samarbetet mellan Folkrörelsearkivet i Västerbotten och Företagsarkivet i Westerbotten
- Ökad kännedom för samlingarna

Utvecklingsområden Företagsarkivet i Westerbotten
- Gemensamma arkiv- och besökslokaler genom samverkan
- Vidareutveckla samarbetet mellan Folkrörelsearkivet i Västerbotten och Företagsarkivet i Westerbotten
- Finna nya lösningar för framtida finansiering av verksamheten

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Biblioteksverksamhet samt läs- och litteraturfrämjande verksamhet

Förmågan att läsa har stor betydelse för utbildning, bildning och delaktighet i samhället. Bibliotek ger alla människor fri tillgång till information, kunskap och bildning. I Bibliotekslagen betonas betydelsen av bibliotekens roll i det demokratiska samhällets utveckling genom att verksamheten ska verka för kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning, samt vara tillgänglig för alla. Genom att stärka biblioteken och dess demokratiska uppdrag bidrar regional biblioteksverksamhet till samhällsutvecklingen. Den litterära traditionen i Västerbotten vilar på tunga namn. Det är en tradition att värna men framförallt bygga vidare på så att nya författarskap kan växa fram. De senaste åren har ett betydande antal författare som skriver för barn och ungdomar framträtt i Västerbotten, det grafiska berättandet har fått en stark position och även i andra genrer märks en ökning av litterära utövare. Att fortsätta behålla och stärka Västerbotten som litterärt län är av betydelse för regional utveckling och attraktivitet.

Regionbibliotek Västerbotten

Regionbibliotek Västerbotten är en lagstadgad regional verksamhet med syfte att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet hos regionens folkbibliotek (Biblioteksslag 2013:801). Regionens tre sjukhusbibliotek (i Umeå, Skellefteå och Lycksele) ingår också i verksamheten. Huvudman är Region Västerbotten.

Den regionala biblioteksverksamheten är en kompetens- och utvecklingsnod med fokus på folkbiblioteken i Västerbotten. Regionbiblioteket arbetar aktivt med digitalisering, läs- och litteraturfrämjande samt frågor som rör tillgänglighet och inkludering i samhället. I arbetet med frågor och perspektiv som rör hbtq syns Regionbibliotek Västerbotten på såväl en nationell som internationell arena. Regionbiblioteket arbetar nära regionens folkbibliotek med rådgivning, kompetensutveckling, handledning och metodutveckling. Regionbiblioteket främjar det litterära skapandet i nära samarbete med de författare och skribenter som finns i Västerbotten. Det läsfrämjande arbetet handlar om läslust och språkutveckling, och i förlängningen om delaktighet i ett samhälle som till stora delar är textbaserat. Regionbibliotek Västerbotten bedriver omvärldsbevakning både nationellt och internationellt. Verksamheten ingår i nationella och regionala nätverk där exempelvis samarbeten med de övriga regionerna i norra Sverige är väl utvecklade.

Att initiera, äga och driva projekt är en viktig del av regionbibliotekets utvecklingsarbete. Projektformen är en metod där processledning och kvalitetssäkring används strategiskt. Regionbiblioteket fokuserar genomgående på aktuella områden som normkritik och tillgänglighet, innovationer och implementering, nya språkområden och kompetensutveckling – alltid förankrade i aktuell forskning

Utvecklingsområden Regionbibliotek Västerbotten

Öka biblioteksverksamheters digitala kompetens samt verka för en hållbar medie- och informationskunnighet (MIK)

Digital kompetens innebär, bland mycket annat, förmågan att använda informationsteknik och digital teknik. Digital kompetens består också av de kunnigheter som krävs för att hitta, undersöka, kritiskt värdera och skapa information i olika medier och sammanhang, det vill säga medie- och informationskunnighet.

För att vara delaktig i det demokratiska samhället krävs förmågan att inhämta och värdera information och kunskap via digitala medier. Att vara kunnig inom MIK är viktigt för alla oavsett ålder. Biblioteken ser ständigt till att tillgängliggöra och inkludera, så också inom digitaliseringen, då utanförskapet riskerar att bli sådant att individen inte längre kan fungera fullt ut i ett demokratiskt samhälle. Digital kompetens handlar också om att säkra medborgarens livskvalitet, påverkansmöjligheter och konkurrenskraft på arbetsmarknaden.

Stötta och utveckla bibliotekens lärande organisation

För att fortsatt kunna möta upp allmänheten, vars grundkompetens ständigt höjs och förändras, är en bred, strategiskt riktad kompetensutveckling för bibliotekspersonal nödvändig. Regionbibliotek Västerbotten lägger utifrån sitt demokratiuppdrag mycket fokus på detta och säkerställer därmed att biblioteken fortsätter vara en av samhällets viktigaste aktörer och allas angelägenhet.

Insatserna anpassas efter behov, situation och målgrupp. Därför arbetar regionbiblioteket med kompetensutveckling i många former; som till exempel att utveckla metoder som innefattar en fördjupad läsning såväl som utbildning om normkritik och tillgängliga biblioteksrum. Att lära tillsammans med andra innebär också att våga testa nya saker utan att vara rädd att misslyckas. Genom att prova, dela erfarenheter med kollegor och användare lär vi oss snabbare och mer effektivt. Regionbibliotek Västerbotten tillvaratar kraften i det kollegiala lärandet för att tillsammans med folkbiblioteken utvecklas som lärande organisation.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Öka biblioteksverksamheters digitala kompetens samt verka för en hållbar medie- och informationskunnighet (MIK)
Digital kompetens innebär, bland mycket annat, förmågan att använda informationsteknik och digital teknik. Digital kompetens består också av de kunnigheter som krävs för att hitta, undersöka, kritiskt värdera och skapa information i olika medier och sammanhang, det vill säga medie- och informationskunnighet.
För att vara delaktig i det demokratiska samhället krävs förmågan att inhämta och värdera information och kunskap via digitala medier. Att vara kunnig inom MIK är viktigt för alla oavsett ålder. Biblioteken ser ständigt till att tillgängliggöra och inkludera, så också inom digitaliseringen, då utanförskapet riskerar att bli sådant att individen inte längre kan fungera fullt ut i ett demokratiskt samhälle. Digital kompetens handlar också om att säkra medborgarens livskvalitet, påverkansmöjligheter och konkurrenskraft på arbetsmarknaden.

Stötta och utveckla bibliotekens lärande organisation
För att fortsatt kunna möta upp allmänheten, vars grundkompetens ständigt höjs och förändras, är en bred, strategiskt riktad kompetensutveckling för bibliotekspersonal nödvändig. Regionbibliotek Västerbotten lägger utifrån sitt demokratiuppdrag mycket fokus på detta och säkerställer därmed att biblioteken fortsätter vara en av samhällets viktigaste aktörer och allas angelägenhet.
Insatserna anpassas efter behov, situation och målgrupp. Därför arbetar regionbiblioteket med kompetensutveckling i många former; som till exempel att utveckla metoder som innefattar en fördjupad läsning såväl som utbildning om normkritik och tillgängliga biblioteksrum. Att lära tillsammans med andra innebär också att våga testa nya saker utan att vara rädd att misslyckas. Genom att prova, dela erfarenheter med kollegor och användare lär vi oss snabbare och mer effektivt. Regionbibliotek Västerbotten tillvaratar kraften i det kollegiala lärandet för att tillsammans med folkbiblioteken utvecklas som lärande organisation.

Stärka biblioteken som demokratiska mötesplatser och aktiva noder i samhället
Förutsättningarna för kommunernas folkbibliotek skiljer sig åt samtidigt som alla omfattas av samma lagrum. Bibliotekens utbud ska vara demokratiskt, tillgängligt och angeläget för alla. Samhällets mångfald ska återspeglas i biblioteksverksamheten. Biblioteksverksamheten organiseras olika i kommunerna där uppdrag och mandat för biblioteksverksamheten är differentierat.
Flertalet av Västerbottens kommuner har stora geografiska verksamhetsområden, ett minskat befolkningsunderlag med en ökad andel äldre invånare samt huvudmän med begränsade resurser. Hälften av kommunerna är samiska förvaltningskommuner och i Västerbotten talas många språk. I vårt mångfacetterade län är biblioteken grunden för demokrati med syfte att tillhandahålla information, ge kunskap och stimulera fri åsiktsbildning. Det krävs ett normkritiskt och inkluderande förhållningssätt för att lyfta underrepresenterande grupper och minoriteter. Regionbiblioteket ska stärka den demokratiska mötesplatsen i lokalsamhället, verka för inkludering och dynamik i biblioteksverksamheten, vidmakthålla och stärka bibliotekets position. Därutöver ska regionbiblioteket medvetet och systematiskt samverka med andra samhällsaktörer för att vidareutveckla biblioteksverksamheten.

Undersöka möjligheten att tillsammans med kommunerna stärka skolbibliotekens verksamhet
Skolbiblioteken i Västerbotten behöver lyftas fram och dess verksamhet behöver främjas och stärkas för att uppfylla skollagens krav. Många kommuner har redan stora utmaningar inom skolans område både gällande knappa ekonomiska resurser och svårigheter att rekrytera lärare och skolledare. Skolbiblioteken blir ofta lågt prioriterade och i den mån de finns har de inte alltid biblioteksutbildad personal. Regionbiblioteket vill försöka hitta samarbetsformer med kommunerna som kan gynna skolbibliotekens viktiga verksamhet och i förlängningen bidra till en ökad måluppfyllelse för skolans elever.

Tydliggöra läsandet som demokratisk kraft
Att läsa är avgörande för att kunna ta del av information och litteratur. Att arbeta läsfrämjande är att ta bort hinder för och bygga broar till läsning. Regionbibliotek Västerbotten är en mycket tydlig aktör inom det läsfrämjande området och har länge verkat för läsningen både som en kraft för individen och det demokratiska samhället.
Att som läsfrämjare följa forskning kopplat till samtliga målgruppers läsning är viktigt, då arbetet bör kunna kopplas till alla slags medier. På så sätt hittar biblioteken fler metoder att arbeta för läsning, en bredare målgrupp och fler samarbetspartners. Genom de nya medieformaten ökar inkluderingen, då de i sin tur ökar läsarens möjligheter att hitta sina egna berättelser. Dessa berättelser utforskar och stärker läsarens identitet, liksom när läsaren tar del av litteratur på sitt modersmål.

Utveckla skrivandet som konstform
Västerbotten är präglat av en stolthet över och en medvetenhet om den starka och betydelse-fulla litteratur som skapats här. Både etablerade författare och skribenter har således en rik litterär tradition att förhålla sig till. Denna tradition kan betyda att fler inspireras till att välja författarskapet som sin livsgärning än vad som är förhållandet i många andra regioner.
Det är en rikedom och utmaning och i detta ligger en ambition till hållbarhet av tillväxten av nya författare. Regionbibliotek Västerbotten har ett uppdrag att tillse

ProSale Signing Referensnummer: 801239

att skrivandet och författarskapet tas till vara som en resurs för arbetet på biblioteken och i skolorna. Att skapa möjligheter att ingå i litterära och andra konstnärliga sammanhang. Att ge inspiration och bränsle till att hålla det konstnärliga utövandet levande och vitalt ska fortsatt utvecklas.

Utvecklingsområden Regionbibliotek Västerbotten

- Öka biblioteksverksamheters digitala kompetens samt verka för en hållbar medie- och informationskunnighet (MIK)
- Stötta och utveckla bibliotekens lärande organisation
- Stärka biblioteken som demokratiska mötesplatser och aktiva noder i samhället
- Undersöka möjligheten att tillsammans med kommunerna stärka skolbibliotekens verksamhet
- Tydliggöra läsandet som demokratisk kraft
- Utveckla skrivandet som konstform

Professionell bild- och formverksamhet

Bild- och formområdet innefattar bland annat måleri, skulptur, fotografi, video, design och konsthantverk, men också olika gränsöverskridande uttryck där samtidskonsten ofta befinner sig. De flesta konstutövare är egenföretagare och arbetar, förutom med sin egen konstnärliga praktik, även med att undervisa, medverka som konsulter och experter i olika konstsammanhang, arrangörer, initiativtagare till projekt, program och konstnärsdrivna plattformar. Bild- och formkonstområdets infrastruktur och konstens ställning stärks genom samarbeten mellan aktörer, och genom att den fria konsten får verka som en obunden kraft. Viktiga ingångar för att stödja den professionella bild- och formverksamheten är att det finns utställningslokaler och att medverkans- och utställningsersättning enligt MU-avtalet efterlevs. Likaså är det viktigt att en-procentsregeln tillämpas för konstnärlig gestaltning vid ny- och ombyggnation på kommunal och regional nivå.

Regionens konstföreningar står för en betydelsefull del av infrastrukturen på konstområdet. I merparten av kommunerna finns aktiva lokala konstföreningar, vars utställningar ofta arrangeras på biblioteken. Sveriges Konstföreningars distrikt Västerbotten omfattar fjorton konstföreningar med tretusen medlemmar. Konstnärscentrum Nord (KC Nord) är en förening tillhörande centrumorganisationerna som verkar för yrkesverksamma konstnärers arbetsmarknadsmöjligheter och återkommande arrangerar branschdagar för konstområdet i syfte att belysa konstens villkor och utvecklingsmöjligheter i norra Sverige. Svensk Form Västerbotten verkar som en oberoende aktör för designområdet och bygger broar mellan konst, kultur och industri genom att bland annat skapa mötesplatser och utställningar. I Region Västerbottens organisation ingår verksamheten för offentlig konst som omfattar konstnärliga gestaltningar av fastigheter samt den offentliga konstsamlingen.

Offentligt finansierade utställningsverksamhet sker i Museum Anna Nordlander (MAN), Skellefteå konsthall, Umeå konsthall, Galleri Alva, Galleri Verkligheten, Västerbottens museum, Bildmuseet, Vita kuben (Norrlandsoperan). Konstvägen Sju Älvar är en 35 mil lång konstutställning, från kusten i Holmsund till Borgafjäll. Konstnärsdrivna gallerier, privata gallerier och konstföreningar med utställningsverksamhet finns i Dorotea, Lycksele, Nordmaling, Robertsfors, Skellefteå och Umeå. Exempel på konstnärsresidens är IASPIS (Umeå) Ricklundgården Saxnäs, Ateljé AM Örträsk (privat) AiR Bygdeträsk (privat), Skapa Spår. Utöver det finns Högskoleutbildningar vid Umeå Konsthögskola och förberedande utbildningar vid Umeå konstskola, Edelviks Folkhögskola och Solviks Folkhögskola.

Konstkonsulentverksamheten

Konstkonsulenterna bedriver ett långsiktigt, strategiskt arbete för att stärka samtidskonsten i regionen. Verksamhetens huvudmål är att skapa bättre förutsättningar för regionens yrkesverksamma bild- och formkonstnärer, främja barn- och ungas möjligheter att skapa och uppleva samtidskonst samt bredda allmänhetens kunskap och intresse för bild- och formkonstområdet. Konstkonsulenterna skapar nätverk och stärker den regionala strukturen för bild- och formkonsten bland annat genom att stödja initiativ från det fria kulturlivet, föreningar, studieförbund med flera.

Konstkonsulenten ingår i den nationella föreningen Konstkonsulenterna i Sverige som samarbetar kring nationellt viktiga frågor som skäliga arbetsvillkor, den konstnärliga friheten och jämställdhetsfrågor för professionella utövare. Nätverket Konstkonsulenterna i norr, bestående av de fem nordligaste länen, arbetar för att stärka konstområdet i Norrland. Detta gör nätverket bland annat genom samarbetet kring den nätbaserade tidskriften Volym och fortbildningsinsatser för yrkesverksamma konstnärer.

Konstkonsulentuppdraget fördelas mellan två huvudmän, Konstfrämjandet i Västerbotten och Museum Anna Nordlander/Skellefteå museum AB. Konstkonsulenterna samverkar med sina huvudmän för att lyfta

ProSale Signing Referensnummer: 801239

frågor kring demokrati, yttrandefrihet, jämställdhet, hbtq och nationella minoriteter.

Utvecklingsområden Konstkonsulentverksamheten

Långsiktiga strategier för att främja konstområdet och konstnärernas förutsättningar och arbetsvillkor.
I och med digitaliseringen och plattformarna som öppnat sig internationellt likväl som nationellt behöver vi sällan arbeta vidare med området för konstkonsulentverksamheten.

Residensprogram och produktionsplatser
Vi ser det som rimligt att begränsa förutsättningarna för residensprogram och produktionsplatser med anledning av de förutsättningarna som finns idag på den lätttillgängliga internationella arenan, likväl som öppnade möjligheter på den nationella.

Plan för regionens bild- och formkonstnärer att synas i yrkesmässiga sammanhang nationellt och internationellt.
Vi knyter an detta till fokus på att ta fram en tydlig karta för den digitala infrastrukturen som idag finns tillgänglig, där både möjligheter finns att stärka kompetens, likväl som att stärka kommunikationsmöjligheter och samverkansmöjligheter över stora avstånd.

Museum Anna Nordlander

Museum Anna Nordlander är en självständig avdelning inom Skellefteå Museum AB med uppdrag att arbeta med konst och genusfrågor. MAN förvaltar en konstsamling som ägs av Skellefteå kommun. Delar av samlingen visasför allmänheten på Stiftsgården Skellefteå. Samlingen, som omfattar verk av kvinnliga, framför allt nordiska, konstnärer sträcker sig från 1800-talet fram till idag, med ett tydligt fokus på samtida konst. Den konstpedagogiska verksamheten vid MAN riktar sig till barn, unga och vuxna. MAN:s ambition är att bli ett nordiskt nav församtidskonst och genus. Vi ser gärna att man istället synliggör vårt kulturarv.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

och mellankommunal nivå.
Under våren 2021 kommer MAN flytta in i det nybyggda Kulturhuset i Skellefteå. Fram till flytten kommer MAN att arbeta för att stärka samarbeten med
de olika verksamheter som ska flytta in i Kulturhuset samt utveckla den egna verksamheten i syfte att möta de utmaningar och möjligheter den nya platsen innebär.

Utvecklingsområden Museum Anna Nordlander

Arbetet med samlingen ska lyftas och stärkas.
Arbetet med samlingen ska lyftas och stärkas MANs ska
arbeta för att ytterligare tillgängliggöra samlingen, och verka för att den rent fysiskt lyfts fram. De nya lokalerna i Kulturhuset i Skellefteå kan vara en arena för att synliggöra samlingen i framtiden, liksom andra lokaler och miljöer så som arbetsplatser och företag. Samlingen ska tillgängliggöras för allmänheten digitalt genom Skellefteå Museums arkiv Sophie, även en textbaserad lista ska finnas tillgänglig på hemsidan. MAN ska också lyfta in samlingen ytterligare i det pedagogiska arbetet. Behovet är stort när det kommer tillförvaltandet av samlingen, både förvaring och omhändertagande bör ses över. Det handlar om vårt arv, att förvalta för framtiden det vi lär av igår.

Fördjupa kompetensen inom kulturarv och kulturmiljöer
MAN ska arbeta för att sprida kunskap i frågor rörande Västerbottens nordliga kulturarv och kulturmiljöer bland verksamma konstnärer och kulturutövare i regionen samt gentemot besökarna, politiker och tjänstemän. MAN ska arbeta för att fördjupa sig inom regionens norra kulturarv, för att alltid ligga i framkant inom fältet i konst-Sverige. Till detta arbete vill MAN knyta forskning och utbyte med högre utbildning.

Öka tillgänglighet geografiskt samt fokusera på delaktighet
MAN ska arbeta för att konst ska upplevas som tillgängligt både geografiskt, men också tillgängligt med fokus på delaktighet. MANs arbete för utvecklingen av konstfältet ska i hög grad handla om delaktighet i form av medskapande och möjlighet att ta del. MAN ska arbeta för att nå publik utanför Skellefteå, regionalt, men även internationellt. MAN ska jobba tvärgeografiskt, rikta blicken utåt, åt sidorna, och uppåt,
och arbeta för en internationalisering i samarbete med de som verkar i den absoluta närheten; Finland, Ryssland, Norge, samt de norra delarna av Sverige.

Stärka och lyfta konstnärligt arbete
MAN vill erbjuda konstnärer en arena som möjliggör utveckling av traditionella utställningsformer och som främjar experimentlusta, tvärvetenskapliga projekt och nyskapande uttryck. MAN ska tillsammans med Konstkonsulenterna i Västerbotten fortsätta verka för att utveckla konstnärers roll och möjligheter i regionen.

Konstfrämjandet Västerbotten

Konstfrämjandet Västerbotten är en ideell förening vars medlemmar utgörs av folkrörelseorganisationer och föreningar inom Västerbottens län. Konstfrämjandets arbete utgår från fyra hörnstenar: konstutbildning, breddning av arbetsmarknaden för konstnärer, demokratisering av konsten samt synliggörande av konst i samhället. I utvecklingsarbetet ingår att utveckla samverkan mellan olika aktörer inom konstområdet, stödja konstnärer i deras företagande och göra konsten mer tillgänglig för regionens invånare. Konstfrämjandet Västerbotten är en av huvudmännen för regionens konstkonsulentverksamhet.

Västerbottens museum AB

Utveckla konstpedagogiska metoder
Västerbottens museum är en av regionens stora arenor för konst och arbetar aktivt med att dokumentera regionens konstverksamhet samt samla länsanknuten konst. Årligen visas ett flertal konstutställningar med professionella konstutövare. Samarbete sker regelbundet med andra konstaktörer såväl regionalt som interregionalt. Museets programverksamhet är ofta knuten till konsten och skolor i regionen erbjuds konstpedagogiska program. Elever i alla årskurser och SFI erbjuds workshops där de uppmuntras till dialog och reflektion kring demokrati, kulturarv och aktuella samtidsfrågor med konst som utgångspunkt. Västerbottens museum har för avsikt att ytterligare utveckla de konstpedagogiska metoderna kommande år.

Verksamheten för offentlig konst

Region Västerbottens konstverksamhet omfattar arbetet med konstnärliga gestaltningar i offentliga miljöer. Konstverken och de gestaltade miljöerna har lång livslängd och ingår i länets gemensamma kulturarv. De erbjuder allmänheten att möta och ta del av konst i vardagen och på andra platser än i utställningslokaler. Regionen verkar för att tillämpa enprocentsregeln vid om- och nybyggnation av regionens fastigheter. Därutöver ansvarar verksamheten för inköp, förvaltning och utplacering av konstsamlingen som idag omfattar 18 000 verk. Den offentliga konsten är avsedd att finnas

ProSale Signing Referensnummer: 801239

tillgänglig för allmänhet, patienter och personal i regionens lokaler och verksamheter. Kontinuerliga inköp av professionell samtida konst och konsthantverk är en viktig del av verksamheten. Den framtida utvecklingen ska ses som en del av Region Västerbottens samlade arbete med bild- och formområdet och som en del av handlingsplanen för Bild och Form i Västerbotten. Verksamhet för offentlig konst bidrar till att öka tillgänglighet till konst samt stödja professionella konstnärer.
Verksamheten Galleri Alva drivs av Region Västerbotten som en del av den offentliga konstverksamheten och är en plats för nyskapande, gränsöverskridande och undersökande konstnärliga uttryck. Galleriet följer en regional profil med ett ansvar att verka för hela regionen. Utställare kommer i första hand från Västerbottens län eller grannlänen. Årligen visas tio utställningar med huvudsakligt fokus på att synliggöra professionella konstnärers verksamhet men även de regionala institutionerna samt Region Västerbottens anställdas kreativitet. Konstansvariga vid Region Västerbotten föreslår i samverkan med konstkonsulenter i länet konstnärer till utställningsprogrammet. Intentionen är att följa det statliga ramavtalet gällande utställnings- och medverkansersättning (MU-avtalet). Ansvariga för den dagliga galleriverksamheten är galleriets konstansvarige samt Alva kulturs personal.

Emma Ricklunds stiftelse

Emma Ricklunds stiftelse förvaltar Ricklundgården i Saxnäs med tillhörande konstsamling. I uppdraget ingår att visa samlingen för allmänheten och att erbjuda professionella konstskapare vistelse i Ricklundgårdens ateljéer. Stiftelsens ambition är att stärka Ricklundgården som arena för fri och konceptuell konst. Kontakter har knutits i länet och nationell för att förbättra och stärka samarbeten med Umeå universitet, konstnärliga högskolor samt institutioner och konstnärer på regional och nationell nivå. Sparbanksstiftelsen Norrland utser bland annat årligen två unga konstnärer från Västernorrland och Västerbotten som ges möjlighet att vistas och arbeta där. Emma Ricklunds stiftelse ägs av Vilhelmina kommun och Region Västerbotten.

Utvecklingsområden Konstkonsulentverksamheten
- Långsiktiga strategier för att främja konstområdet och konstnärernas förutsättningar och arbetsvillkor.
- Residensprogram och produktionsplatser
- Plan för regionens bild- och formkonstnärer att synas i yrkesmässiga sammanhang nationellt och internationellt.

Utvecklingsområden Museum Anna Nordlander
- Arbetet med samlingen ska lyftas och stärkas.
- Fördjupa kompetensen inom kulturarv och kulturmiljöer
- Öka tillgänglighet geografiskt samt fokusera på delaktighet
- Stärka och lyfta konstnärligt arbete

Utvecklingsområden Västerbottens museum
- Utveckla konstpedagogiska metoder.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Filmkulturell verksamhet

I Västerbotten skapas film som når ut både till invånarna i regionen och till publik i hela världen. Digitaliseringen har ändrat vårt sätt att skapa och ta del av film och rörlig bild är en del av allas vardag numera. Behovet av filmkunnighet har ökat och utvecklingen av verksamhet inom Skapande skola och Kulturskola ger möjligheter att arbeta med barn och ungas filmkunnighet och filmskapande. Utbildningar inom filmområdet finns vid filmlinjen på Edelviks folkhögskola, universitetsutbildningar i filmdesign och digital design på LTU Skellefteå och Umeå universitet erbjuder undervisning i rörlig bild vid programmet för digital medieproduktion.
Filmkulturen i Västerbotten har utvecklat sig mycket de senaste åren. Flera filmskapare från Västerbotten har fått nationell och internationell uppmärksamhet för kortfilmer, dokumentärfilmer och långfilmer. Den samiska filmproduktionen i regionen har stärkts ytterligare. "Sameblod" och dess framgångar har stärkt intresset för samisk film.
Samtidigt har samiska filmskapare arbetat med utveckling av flertalet kommande produktioner. Den professionella filmproduktionsbranschen i Västerbotten präglas av att bolag som arbetar med beställningsfilm i form av reklamfilm, musikvideor, informationsfilm och tv-produktion. De har lokala, nationella och internationella uppdragsgivare och producerar för flera olika typer av visningsfönster. Många av företagen producerar även fiktivt eller dokumentärt berättande för biograf, tv eller filmfestivaler.
I regionen finns flera årligt återkommande filmfestivaler. Störst är Umeå europeiska filmfestival som arrangeras av Folkets Bio Umeå som även arrangerar festivalen i kvinnlig regi. Bland andra festivaler märks Ammarnäs dokumentärfilmfestival, Adak filmfestival och Dellie maa - Sápmi Indigenous Film & Art Festival i Tärnaby. Film av unga filmskapare från Västerbotten visas på VAFF filmfestival, en ambulerande festival som för närvarande genomförs i Skellefteå.

Film i Västerbotten

Film i Västerbotten är ett regionalt resurscentrum för film och rörlig bild och arbetar med att utveckla filmkulturen i Västerbotten. Film i Västerbotten är en resurs för aktörer som vill arbeta med film. Det kan handla om att visa film, utbilda i film och skapa film.
Detta kan ske genom konsultation, medfinansiering, tekniskt stöd, kompetensutveckling och nätverksstärkande aktiviteter. Vi arbetar med föreningsliv, utbildningar, aktörer i offentlig sektor, näringsliv samt filmskapare, såväl amatörer som professionella.
Inom området Barn och unga arbetar Film i Västerbotten med barn och unga dels på skoltid och dels på deras fritid. Vi samarbetar med flertalet olika aktörer bland annat med verksamhet inom Skapande skola och Kulturskola.
För att regionensinvånare ska få ta del av ett brett och varierat filmutbud stöttar Film i Västerbotten biografer och andra organisationer som visar film. Inom verksamhetsområdet produktion och talangutveckling utvecklar Film i Västerbotten filmproduktion och filmskapare. Inom alla verksamhetsområden strävar Film i Västerbotten att utjämna skillnader i tillgång till filmkultur. Det gäller invånarnas möjligheter till att utveckla det egna skapandet, lära sig mer om film samt möjligheten att ta del av ett rikt och varierat filmutbud.

Utvecklingsområden Film i Västerbotten

Digital infrastruktur för medborgare
Idag finns en god digital infrastruktur för att tillgodogöra sig kunskaper i att skapa film, marknadsföra och göra sig känd på den digitala marknaden.
Vi ser ett behov av att tydliggöra hur man arbetar i den digitala infrastrukturen.
Hjälpvideos finns tillgängliga på youtube för att lära sig i princip samtlig mjuk- och hårdvara på ett tillfredställande sätt. Vi ser emellertid behovet att tydligöra just hur man bör arbeta med detta för de som har intresset. Detta kräver i princip allenast framtagande av en enklare dokumentation.

Detta bör stå i kontrast till majoritetens önskemål om att lära ut filmkunnighet för barn och unga.
Det är helt enkelt inte rimligt att lägga medel på en marknad som är synnerligen dynamisk, där erfoderlig kunskap lättsamt finns tillgänglig digitalt idag.

Detta är att anse som ett mer kostnadsneutralt, omän tillräckligt omfattande alternativ, som erbjuder barn och unga kunskap att skapa film på ett tillfredstllande sätt.

Främja filmvisningar på biograf och filmfestival
Biograferna, filmföreningarna och filmfestivalerna är viktiga för att Västerbottens invånare ska få ta del av kulturupplevelser och ett kvalitativt utbud. Film i Västerbotten vill därför utveckla sin roll som stöd för biografer gällande att kompetensutveckla biografer och fungera som konsultativt stöd. Biograferna står inför varierande utmaningar, exempelvis vittnar biografer i mindre orter om utmaningar gällande teknisk upprustning eller nyrekrytering av personal.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Filmfestivalerna ger regionens invånare en mångfald av film och möjlighet att se film som inte når biografernas ordinarie utbud. Filmfestivalerna fyller även en viktig funktion i mötet mellan publik och filmskapare. För att behålla och utveckla filmfestivaler kommer Film i Västerbotten att fortsätta dela ut bidrag i form av arrangemangsstöd till föreningar som genomför festivaler och specialvisningar utöver ordinarie bioutbud.

Den tekniska utvecklingen av filmmediet är fortsatt både en tillgång och en utmaning. Film i Västerbotten vill utveckla sin arkivering av samproduktioner, det är en stor utmaning att filmer sedan 90-talet ständigt bytt lagringsformat. Filmerna har ett kulturhistoriskt värde och är en del av ett kulturarv. Det behövs även utvecklade rutiner för hur regionens visningsorganisationer får tillgång till filmer från Västerbotten. Film i Västerbotten fortsätter sätta stort värde i att film från regionen ska nå ut till invånarna och att regionens filmskapare ska få träffa sin publik.

Synliggöra produktionen av långfilm, tv-drama och dokumentär

Filmproduktioner från Västerbotten har under se senaste åren rönt såväl nationella som internationella framgångar. Filmskapare från regionen har blivit internationellt uppmärksammade och flera filmskapare har debuterat som långfilmsregissörer. Filmens olika format, kort- dokumentär- och långfilm har alla haft en positiv utveckling i Västerbotten och nått ut på internationella arenor. Filmskapare från Västerbotten har möjlighet att få nationell och internationell finansiering till långfilm och tv-drama. Film i Västerbotten har samtidigt en mycket begränsad produktionsbudget vilket gör att produktioner av berättelser från Västerbotten spelas in utanför Västerbotten. Det finns även en risk att bolag som byggts upp i Västerbotten flyttar till andra regioner och att återväxten upphör. Det behövs mer medel till filmproduktion i regionen för att kunna fortsätta skapa starka berättelser och ge filmbolagen möjlighet att växa som näringar. De filmer som nått framgångar har visat på kvalitet och konstnärlig förnyelse. En viktig faktor har varit att ge filmskapare från regionen möjlighet att berätta sina egna historier. Filmerna fungerar som internationellt utbyte mellan Västerbotten och övriga världen. Inte minst märks detta bland den samiska filmproduktionen som utvecklats tydligt de senaste åren. Med – en omän minskad regional finansiering från Västerbotten kan film från regionen fortsätta utvecklas genom att lägga fokus på enbart synliggörande av produktioner med god verkshöjd.

Framtagande av underlag för nätverksstärkande och kompetensutvecklande aktiviteter inom filmproduktion

Ta fram dokumentation i enlighet med Digital infrastruktur för medborgare.
Fokus bör ligga på hur man aktivt nätverkar inom grupper, och hur man kommer ut på den nationella - likväl internationella arenan. En stor del av kompetensstärkandet utgår från den digitala infrastrukturen som finns tillgänglig för människor i gemen, tillsammans med crowdfunding-finansieringsmöjligheter likt gofundme eller kickstarter.

Utvecklingsområden Film i Västerbotten

- Digital infrastruktur för medborgare
- Främja filmvisningar på biograf och filmfestival
- Synliggöra produktionen av
långfilm, tv-drama och dokumentär
- Framtagande av underlag för nätverksstärkande och kompetensutvecklande aktiviteter inom filmproduktion

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Hemslöjdsfrämjande verksamhet

Slöjden är viktig för en hållbar utveckling och förenar traditioner, generationer, kulturarv och historia med samtid och framtid. Slöjden är en viktig del i en hållbar utveckling med rötter till självhushållningens tid. Dess universella uttryck möjliggör för människor att mötas mellan generationer och över landsgränser. Duodji, samisk slöjd, har varit och är en viktig del i det samiska samhället som kulturbärare och identitetsskapare genom att kunskap, kultur och kulturarv vävs samman. Västerbottens läns hemslöjdsförening har en 110-årig tradition och är huvudman för två läns hemslöjdskonsulenter, en för hård slöjd och en för textil. Konsulenterna arbetar med att förnya slöjden som kultur och näring. I regionen finns ett flertal yrkesverksamma slöjdare och konsthantverkare samt slöjd- och konsthantverksföreningar med egna verkstäder: Ersboda slöjdförening, Vilhelmina sameslöjdförening, Vännäs slöjd med Slöjdarnas hus och Handens hus i Skellefteå är några av de föreningar och verksamheter som bidrar till utställningar, försäljning, utbildning och kurser. Vid Umeå universitet, Edelviks folkhögskola och Vindelns folkhögskola finns utbildningar i textil, trä och smide. Flera av regionensstudieförbund bedriver också kursverksamhet inom konstområdet.

Västerbottensläns hemslöjdsförening

Västerbottens läns hemslöjdsförening är huvudman för länshemslöjdskonsulentverksamhet. Konsulenter finns inom hårdslöjd och textil. Hemslöjdsförening är ansluten till Sveriges hemslöjdsföreningars riksförbund, SHR. I Skellefteå kommun finns Handens hus som har en kommunalt anställd hemslöjdskonsulent för slöjd och konsthantverk, som har ett nära sam- arbete med länshemslöjdskonsulenterna och föreningen. Nationellt samarbetar landets konsulenter kring gemensamma projekt och utställningar. Nämnden för hemslöjdsfrågor, NFH är den statliga myndigheten med uppgift att främja hemslöjd. De arrangerar fortbildningar för hemslöjdskonsulenter och fördelar projektmedel bland annat. Hemslöjdsförening har en 110 årig tradition med samlad kunskap om slöjden i regionen och arbetar för att tillvarata, utveckla och förnya slöjden som kultur och näring. Inom hemslöjdsrörelsen finns praktisk erfarenhet och gedigen kunskap om hur man gör saker för hand. Hemslöjden förenar traditioner, generationer, kulturarv och historia med samtid och framtid. Västerbottens läns Hemslöjdsförening grundades 1909 och föreningen är majoritetsägare i Hemslöjden AB i Umeå. Genom butiken har slöjdare och konsthantverkare möjlighet till utställning och försäljning

Utvecklingsområden Västerbottensläns hemslöjdsförening

Genom slöjd arbeta för ett hållbart samhälle för miljö och människor – en hållbar konsumtion

Slöjden är universell och finns i hela världen och kan därförförenamänniskor och kulturer också med rötter i andra länder. Slöjd kan vara friskvård, och kultur, där hjärna, hand och kropp får röras i gemensam ansträngning och avslappning. Hemslöjd handlar om att göra medvetna val som bidrar till ett hållbart samhälle. Slöjdtraditionen är hotad som kulturarv och särskilda insatser behöver göras för att bevara kunskapen och höja kompetensen inom området.

Arrangera fortbildningar för Slöjdhandledare och arbeta vidare med målgruppen barn och unga

Intresset för slöjd och att lära sig olika tekniker från grunden är stort bland unga. Länshemslöjdskonsulenterna driver och arrangerar olika aktiviteter med och för målgruppen. Det finns behov av att utbilda fler handledare och pedagoger inom hemslöjdsområdet. Genom kompetensutveckling för slöjdare/konsthantverkare breddas möjligheter till arbete mot barn och unga i till exempel Skapande skola. Länshemslöjdskonsulenterna arrangerar fortbildningar för lärare och pedagoger där målsättningen är att arrangera slöjdhandledarutbildningar i samarbete med Universitet eller folkhögskola.

Stödja utövare som arbetar eller vill börja arbeta med slöjd och konsthantverk professionellt

Länshemslöjdskonsulenterna stödjer slöjdare och konsthantverkare som är eller vill bli näringsverksamma och som arbetar med småskalig, lokalproducerad slöjd i regionen. Konsulentverksamheten bidrar med rådgivning, kompetensutveckling och projekt. Att starta slöjdgrupper som samverkar med gemensamma utställningar, samarbeten och utbyten med andra; nationellt eller internationellt. I grupperna inspireras deltagarna till utveckling och att tänja gränserna inom slöjdområdet. Grupper som konsulentverksamheten har initierat är bla FIMBRIA och vävgruppen 18 vävare. De arbetar tematiskt och arrangerar utställningar både i och utanför regionen. Utställningsmöjligheter som gör slöjden mer synlig i det offentliga rummet är viktiga och ger möjlighet till försäljning. Lokalproducerad slöjd är en viktig resurs i regionen.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Genomföra och utveckla möjligheterna för hemslöjdsfrämjande residens i länet.
Hemslöjdkonsulenterna planerar att kommande år genomföra och utveckla residens inom slöjdfältet. Satsningen är mångbottnad. Slöjdresidens har länge saknats och det behövs en ny plattform för slöjdarna att utvecklas på samtidigt som residens kan vara ett sätt trygga immateriella kulturarv på. Förhoppningen är också att residensen ska leda till nya samarbeten och delar av samhället slöjden annars sällan når.

Skapa nya arenor för samarbeten, där fler har möjlighet att uppleva nyttan och glädjen med slöjden.
Konsulentverksamheten vill skapa fler mötesplatser för slöjd och hantverk där regionens innevånare ges möjlighet till slöjdupplevelser och där slöjdare/konsthantverkare ges fler möjligheter till arbete. Ett exempel på Ålidhem där ett slöjdat utegym tagit form med initiativ från hårdslöjdskonsulenten i Västerbottens läns hemslöjdsförening. I projektet med många samarbetspartners; Umeå kommun, Ålidhem äger och Västerbottens Idrottsförbund. Resultatet blev en tvärkulturell plats för motion, integration och slöjd som möts i det offentliga rummet där redskapen är tillverkade på ett slöjd- och hantverksmässigt sätt.

Främja kunskapsöverföring av slöjdkunskaper genom kursverksamhet
Tekniker som rotslöjd, tovning, näverslöjd, vävning och täljning, är några exempel på slöjdtekniker som föreningen arrangerar kurser i. Insatser för att bevara de traditionella slöjteknikerna är viktiga eftersom de annars riskerar att försvinna. Hemslöjdsföreningen har ett arkiv med slöjd, inventeringar och skisser från föreningens historia. I Arkivet arbetar verksamheten vidare med att digitalisera och fotografera det som finnsisamlingarna. På textila sidan är hemslöjdskonsulenten, rådgivande för de 20-talet dräkter som finns i Västerbotten. Under de senaste åren har dräktintresset ökat och kräver större arbetsinsats. Där har den konsulentverksamheten ett ansvar för framtagning av dräkttyger och för att kvalitén på materialet bibehålls. Vävstugornas verksamheter runt om i regionen är viktiga kulturbärare och kan bidra till det arbetet. I varje kommun finns ett flertal vävstugor som bevarar traditionerna i regionen och för kunskaper vidare. Vävstugorna har också en viktig social betydelse.

Utvecklingsområden Västerbottens läns hemslöjdsförening
- Genom slöjd arbeta för ett hållbart samhälle för miljö och människor – en hållbar konsumtion
- Arrangera fortbildningar för Slöjdhandledare och arbeta vidare med målgruppen barn och unga
- Stödja utövare som arbetar eller vill börja arbeta med slöjd och konsthantverk professionellt
- Genomföra och utveckla möjligheterna för hemslöjdsfrämjande residens i länet
- Skapa nya arenor för samarbeten, där fler har möjlighet att uppleva nyttan och glädjen med slöjden
- Främja kunskapsöverföring av slöjdkunskaper genom kursverksamhet

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Nya och alternativa konst- och kulturformer

Genom att korskoppla konst och kultur uppfinns nya konst- och kulturuttryck. Kultur som begrepp inrymmer en mängd olika element som på sina respektive unika sätt förenar och utvecklar människor och samhällen. Kultursamverkansmodellen inrymmer ett antal regionala kulturverksamheter men utanför modellen finns en mängd fristående aktörer som på olika sätt bidrar till att utveckla kulturen såväl som samhället. Det kan handla om subkulturer som genom sin närvaro ifrågasätter och utmanar samhällsnormer eller konstnärliga uttryck. Kulturuttryck som oftast inte inryms i en mer traditionell benämning av kulturbegreppet, men som spelar en viktig roll. En utmaning för de fria kulturaktörernas är det bidragssystem som kan begränsas av prioriterade åldersgrupper. Nuvarande bidragssystem bör ses över i syfte att möjliggöra för nya konst och kulturuttryck att ta plats på den regionala arenan.

Spelkultur

Inom begreppet spelkultur ryms olika former av spel och spelrelaterade grenar såsom digitala spel, lajv, brädspel, rollspel, cosplay och fantastik. Spel är en interaktiv kulturform där deltagarna samtidigt kan vara både åskådare och medskapare. Spelkulturen är också ofta genreöverskrivande och det finns naturliga beröringspunkter med traditionella kulturuttryck som slöjd, teater, film, musik, litteratur och kulturarv. Spel kan även användas som ett pedagogiskt verktyg och bidrar till att skapa nya arbetstillfällen. Spelföreningar är idag viktiga kulturskapare och kulturaktörer i regionen. Samverkan mellan dessa och andra kulturverksamheter bör utvecklas och spelkulturen lyftas fram och synliggöras. Olika initiativ för en mer jämställd och öppen spelkultur behöver också utvecklas. Region Västerbotten ser ett behov av att tydligare lyfta fram och inkludera spelkulturen i den kulturpolitiska kontexten.

5.Uppföljning och utvärdering

Region Västerbotten ansvarar för att löpande samordna uppföljning och utvärdering av den regionala kulturplanen. Detta sker i enlighet med förordningen om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet och utifrån de nationella kulturpolitiska målen.

Myndigheten för kulturanalys har regeringens uppdrag att utvärdera, analysera och redovisa effekterna av den statliga kulturpolitiken.

Kvantitativa och kvalitativa redovisningar görs årligen för de regionala kulturverksamheter som ingår i kultursamverkansmodellen. I redovisningarna följs verksamhetens utvecklingsområden och kulturplanens samverkansområden upp. Underlagen sammanställs av Region Västerbotten till Kulturrådet i enlighet med gällande förordningar och riktlinjer.

De regionala kulturverksamheterna gör egna redovisningar i årsbokslut och verksamhetsberättelser som följs upp av Region Västerbotten och som också ligger till grund för Region Västerbottens egen årsredovisning kopplad till regionplanen. Region Västerbottens kulturutskott ansvarar för regelmässig uppföljning, utvärdering och analys av verksamhetsområdet. Kulturplanen är del av målsättningarna i regionplanen och den regionala utvecklingsstrategin.

Övriga verksamheter och projekt som regionen ingått överenskommelser eller uppdrag tillsammans med följs också upp. Uppföljning görs gällande antagna handlingsplaner, direktiv och policys inom konst- och kulturområdet såväl som ekonomiska uppföljningar. Detta sker löpande. Detsamma gäller uppföljning av genomförda möten och konferenser.

Region Västerbotten avser att utveckla formerna för uppföljning och utvärdering med fokus på dialog och tematiska mötesplatser. Formaliserade kommundialoger som genomförs årligen är en gemensam ambition för Region Västerbotten och regionens kommuner. Genom systematisk uppföljning skapas bättre förutsättningar för analyser och utvärderingar. Region Västerbotten genomför vid behov analyser av horisontella perspektiv och särskilda konst- och kulturområden i syfte att stärka den regionala kulturutvecklingen.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

6.Kulturverksamheter

Följande verksamheter ingår i Region Västerbotten regionala kulturverksamhet som uppbär statliga och/eller regionala anslag.

Västerbottensteatern AB: Västerbottensteatern AB ägs till 60 procent av Region Västerbotten och till 40 procent av Skellefteå kommun. Västerbottensteatern har ett regionalt ansvar att producera, främja, stärka och utveckla teater och annan scenisk konst i regionen.

Giron Sámi Teáhter: Giron Sámi Teáhter är en turnerande institutionsteater med huvudsäte i Kiruna samt verksamhet för ungdomar i Tärnaby. Giron Sámi Teáhter är organiserad som en ideell förening vars medlemmar till största delen består av sameföreningar och samiska organisationer.

Fria teatrar: Region Västerbotten ger årliga anslag till följande fria teatrar i regionen; Profilteatern, Skuggteatern och Ögonblicksteatern. De har sina fasta scener i Umeå men bedriver en omfattande turnéverksamhet både i och utanför regionen. Teatrarnas uppdrag innebär satsning på barn- och ungdomsproduktioner.

Teatercentrum Norra: Teatercentrum Norra erhåller regionala medel från Region Västerbotten, Region Jämtland Härjedalen, Region Västernorrland och Norrbottens läns landsting. Teatercentrums verksamhet syftar till att skapa bättre förutsättningar för sina medlemmar, teatrar och individer, att utöva fri professionell teaterkonst.

Norrlandsoperan AB: Norrlandsoperan AB ägs till 60 procent av Region Västerbotten och till 40 procent av Umeå kommun. Norrlandsoperan har ett regionalt ansvar att producera, främja, stärka och utveckla opera, musikteater, musik, dans och annan scenisk verksamhet i regionen. I uppdraget ingår även den regionala danskonsulentverksamheten och den regionala musikverksamheten.

Dans i Västerbotten: Den regionala danskonsulentverksamheten ska verka för att dans ska ges större plats i invånarnas vardag, med fokus på barn och unga, öka kunskapen om danskonsten i regionen, vara ett stöd för dem som yrkesmässigt eller på fritiden vill arbeta med och för danskonsten samt bidra till att stärka dansens ställning. Dans i Västerbotten handlägger även det regionala turnéstödet för dansgrupper enligt gällande riktlinjer.

Norrlands nätverk för Musikteater och Dans (NMD): NMD är ett kommunalförbund med de tre nordligaste landstingen och Region Jämtland Härjedalen som medlemmar. NMD är ett turnénätverk för opera, musikteater och dans. Region Västerbotten förmedlar det statliga bidraget till NMD inom ramen för kultursamverkansmodellen.

MOTILI: MOTILI (Musik och Teaterföreningar i Lappands Inland) är en förening bestående av representanter från 5 inlandskommuners Mu- sik- & Teaterföreningar. Uppdraget är att bidra till att skapa ett brett kvalitativt musikutbud i inlandet. MOTILI erhåller ett årligt arrangörsstöd från Region Västerbotten och Statens kulturråd.

Riksteatern Västerbotten: Riksteatern Västerbotten är huvudman för den regionala konsulentverksamheten inom teaterområdet och arbetar för att främja tillgången till ett mångsidigt och kvalitativt scenkonstutbud i hela regionen, särskilt för barn och unga. Riksteatern Västerbotten handlägger det regionala turnéstödet för fria teatrar enligt gällande riktlinjer.

Västerbottens museum AB: Västerbottens museum AB ägs till 60 procent av Umeå kommun och 40 procent av Region Västerbotten. Västerbottens museum har ansvar för kulturmiljöverksamheten i hela Västerbottens län och för att bevara, dokumentera, utforska, vårda och levandegöra regionens kulturarv, konst och konsthantverk. Sune Jonsson centrum för dokumentärfotografi är en del av Västerbottens museum.

Skellefteå museum AB: Skellefteå museum AB ägs till 60 procent av Skellefteå kommun och till 40 procent av Region Västerbotten. Skellefteå museum har ett regionalt ansvar för den museala verksamheten och kulturmiljövården i Skellefteå, Norsjö och Malå kommuner, samt huvudmannaskap för Museum Anna Nordlander. Skellefteå museum har ett övergripande regionalt ansvar beträffande teknik- och industrihistoria efter år 1900. Skellefteå museum ska genom Museum Anna Nordlander vara en mötesplats för hela regionen där samtidskonst och genusfrågor står i centrum och har även uppdraget att bedriva regional konstkonsulent verksamhet.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Skogsmuseet i Lycksele AB: Skogsmuseet i Lycksele AB ägs till 51 procent av Lycksele kommun och till 49 procent av Region Västerbotten. Skogsmuseet i Lycksele har ett övergripande regionalt ansvar beträffande skogens och skogsbrukets historia, samt att synliggöra den samiska kulturen.

Västerbottens läns hembygdsförbund: Västerbottens läns hembygdsförbund uppbär ett årligt verksamhetsanslag för sitt kulturarvsarbete i regionen. Hembygdsförbundets övergripande mål är att tillvarata och vårda de västerbottniska kulturarven i samverkan med sina medlemsföreningar.

Folkrörelsearkivet i Västerbotten: Folkrörelsearkivet i Västerbotten har till uppgift att samla, bevara och tillgängliggöra i första hand förenings- och folkrörelsearkiv i Västerbotten. Region Västerbotten och Umeå och Skellefteå kommuners gemensamma finansiering fördelas så att regionen står för 62,5 procent av verksamheten iUmeå respektive Skellefteå och att kommunerna står för 37,5 procent av verksamheten i sin kommun.

Företagsarkivet i Westerbotten: Företagsarkivets i Westerbotten huvuduppgift är att samla, bevara och för forskning tillhandahålla arkivmaterial från verksamma eller tidigare verksamma företag inom Västerbottens län. Region Västerbotten står för 50 procent av regionens anslag och Umeå och Skellefteå står för 25 procent vardera.

Regionbibliotek Västerbotten: Regionbibliotek Västerbotten är en del av det nationella biblioteksnätverket och driver biblioteksutveckling i regionen. Verksamheten främjar samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet. Arbetet bedrivs i enlighet med den regionala biblioteksplanen. I den regionala biblioteksverksamheten ingår områdena litteratur- och läsfrämjande. Region Västerbotten är huvudman för den regionala konsulentverksamheten inom biblioteks- och litteraturområdet.

Kultur i vården och sjukhusbiblioteken: Regionbibliotek Västerbotten driver kultur i vården- verksamhet, vilket omfattar de tre sjukhusbiblioteken i Umeå, Skellefteå och Lycksele. På Norrlands universitetssjukhus inryms sjukhusbiblioteket i kulturcentrum Alva Kultur och där finns även Galleri Alva. I verksamheten ingår också medicinsk biblioteksverksamhet vid Lycksele och Skellefteå lasarett.

Konstfrämjandet Västerbotten: Konstfrämjandet Västerbotten är en ideell förening vars medlemmar utgörs av folkrörelseorganisationer och föreningar inom Västerbottens län. Konstfrämjandet Västerbotten uppbär ett årligt verksamhetsanslag för bland annat konstbildande verksamhet och har även uppdraget att bedriva regional konstkonsulentverksamhet.

Konstkonsulentverksamhet: Konstfrämjandet Västerbotten och Museum Anna Nordlander har uppdraget att bedriva regional konstkonsulentverksamhet i syfte att skapa bättre förutsättningar för regionens yrkesverksamma konstnärer, främja barn och ungas möjligheter attskapa och uppleva bildkonst samt bredda allmänhetens kunskap och intresse för bild- och formområdet.

Kulturstipendier: Region Västerbotten delar årligen ut ett bildkonststipendium och högst fyra målinriktade kulturstipendier. Stipendierna riktar sig till kulturskapare och är avsedda att möjliggöra exempelvis konstnärligt utvecklingsarbete. Region Västerbotten delar även ut ett hedersstipendium i form av en minnesgåva.

Galleri Verkligheten: Galleri Verkligheten är ett icke-kommersiellt konstnärsdrivet projektrum för samtidskonst i Umeå som erhåller bidrag från Region Västerbotten, staten och kommunen. Galleriets verksamhet består av utställningar, föreläsningar och internationella samarbeten.

Galleri Alva: Galleri Alva är en del av kulturcentrum Alva Kultur på Norrlands universitetssjukhus i Umeå och en plats för nyskapande, gränsöverskridande och undersökande konstnärliga uttryck.

Emma Ricklunds stiftelse: Emma Ricklunds Stiftelse ägs av Vilhelmina kommun och Västerbottens läns landsting till 60 respektive 40 procent och drivs med stöd av Region Västerbotten och Vilhelmina kommun. Emma Ricklunds stiftelse förvaltar Ricklundgården i Saxnäs med tillhörande konstsamling. I uppdraget ingår att visa samlingen för allmänheten och att erbjuda professionella konstnärer vistelse i Ricklundgårdens ateljéer.

Film i Västerbotten: Film i Västerbotten är regionalt resurscentrum för film och rörlig bild med uppgiften att stödja och bredda filmkulturen i Västerbottens län och främja utvecklingen av den audiovisuella branschen. Region Västerbotten är huvudman för den regionala konsulentverksamheten inom filmområdet. Västerbottens läns hemslöjdsförening: Hemslöjdsföreningen är huvudman för den regionala konsulentverksamheten inom slöjdområdet. De arrangerar bland annat kurser och utbildningar för verksamma slöjdare. Genom olika arrangemang i regionen arbetar hemslöjdskonsulenterna för attflerinvånare iregionen får ta del av slöjden.

Mångkultur: Mångkultur ingår i Region Västerbottens egen organisation. I Region Västerbotten har denna verksamhet kommit att utvecklas till att ingå i det samlade jämlikhetsarbetet. Ett arbete som bland annat innefattar kunskapsspridning och dialog.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Studieförbund: I Västerbottens län finns ett tiotal studieförbund. Årliga verksamhetsanslag ges till studieförbundens regionala organisationer. Anslagen åtföljs av en överenskommelse. Fördelningen till respektive studieförbund fastställs av Folkbildning Västerbotten.

Folkhögskolor: I Västerbottens län finnssju folkhögskolor: fem rörelseägda folkhögskolor och två folkhögskolor som ägs av Region Västerbotten. Region Västerbotten har en överenskommelse med folkhögskolorna i regionen. Årliga verksamhetsanslag ges till de fem rörelseägda folkhögskolorna. Interkommunala ersättningar är ett betalningsansvar Region Västerbotten har för elever folkbokförda i Västerbottens län som går utbildningar vid folkhögskolor på andra orter i Sverige.

Västerbottens idrottsförbund/SISU idrottsutbildarna: Västerbottens Idrottsförbund och Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna Västerbotten har en gemensam överenskommelse med Region Västerbotten. Anslaget till idrottsrörelsen är kopplad till överenskommelsen. Friluftsfrämjandet: Friluftsfrämjandet Västerbotten erhåller ett årligt verksamhetsbidrag från Region Västerbotten för verksamhet som bedrivs för barn och ungdomar.

Ungdomsdistrikt: Region Västerbotten ger årliga anslag
till ungdomsdistrikts organisationer enligt fastställda mål och villkor. Anslagen ska bland annat bidra till kvalitets- och utvecklingsarbete inom organisationen samt ge barn och unga en meningsfull fritid och engagera fler ungdomar i föreningslivet.

Ungdomsbidrag: UtU är ett utvecklingsbidrag som regionens ungdomsorganisationer, ungdomsföreningar och ungdomsgrupper med flera kan söka. Bidraget kan användas till utveckling av verksamhet, ledarskap, föreningsliv, arrangörskap med mera. Det finns också ettstimulansbidrag, Trio, som bygger på samverkan mellan ungdomar och regionens producenter/konsulenter och ansökan ska göras gemensamt och vara byggd på en ny idé. Vidare finns det ett arrangörsbidrag för unga arrangörer mellan 13–25 år.

Samiska arrangemang: Samisk vecka i Umeå, Lycksele och Vilhelmina genomförs med årliga bidrag från Region Västerbotten.

7.Kommundialoger

Region Västerbotten samt de verksamheter som har regionalt och statligt stöd ska samverka eller samråda med kommuner, professionella kulturskapare och civilsamhälle i både framtagande och genomförande av kulturplanen. Det kan görasformaliserat och strukturerat eller inom ramen för den verksamhet som bedrivs. Region Västerbotten har valt nedanstående dialogstruktur.
Samrådsdialoger har förts med representanter för det professionella kulturlivet, civilsamhället, urfolket samerna och övriga nationella minoriteter. Samrådsdialogerna har tagit sin utgångspunkt i de befintliga regionala kulturpolitiska målen där utvecklings- och samverkansmöjligheter inom kulturområdet diskuterats och identifierats.
Verksamhetsdialoger har förts med respektive verksamhet som erhåller medel inom ramen för kultursamverkansmodellen. Dialogerna har utgått från verksamheternas utmaningar och utvecklingsmöjligheter och förtsi relation till regionalt identifierade områden som geografi, samverkan, prioriterade målgrupper och allas lika möjligheter att delta i kulturlivet. Verksamheterna har även varit representerade i kulturdialoger som genomförs i regionens kommuner. Kommundialoger har genomförts i regionens femton kommuner. Sammanlagt hölls arton dialoger. Kommundialogerna arrangerades i tre olika format och tog sin utgångspunkt i lokala utmaningar och behov:
1) Kommunpolitiker och tjänstepersoner i möte med representanter för Region Västerbottens kulturutskott, kulturenhet och regionala verksamheter, 2) utökad dialog med kommunenssärskilt inbjudna lokala aktörer, 3) öppen dialog där inbjudan gått ut till allmänheten.
Dialoger utgick ifrån ett ramverk som gemensamt beslutats i dialog mellan Region Västerbotten och den med samordnande funktion i kommunen.
Ramverket byggde på områden som Region Västerbotten identifierat tillsammans med frågor som respektive kommun ansåg viktiga att lyfta vid dialogerna.
De öppna dialogerna syftade till att identifiera kulturlivet i Västerbottens utmaningar

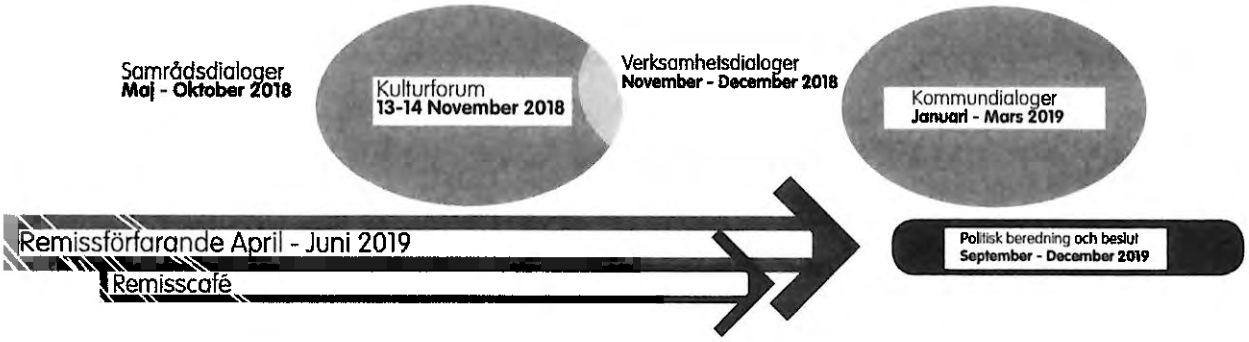

ProSale Signing Referensnummer: 801239

De i dialogerna identifierade utmaningarna och behoven i kommunerna är bland annat: barn och ungas rätt att ta del av och skapa kultur, föreningsutveckling i relation till föryngring och återväxt, kulturarvet och kulturmiljöernas betydelse, kulturskolornas betydelse för barn och ungas kulturskapande, kulturföreningarna och de ideella krafternas betydelse för lokalsamhället, bibliotekens betydelse för lokal- samhället, professionella kulturskapares möjlig- heter att bo och verka, de regionala kulturverk- samheternas synlighet, samisk kultur och urfolkets rätt till sin egen kultur, digitaliseringens ut- maningar och möjligheter, kultur som integrationsverktyg, geografiska och demografiska utmaningar, behovet av ändamålsenliga lokaler, ökade resurser och ökad samverkan.

Bjurholms kommun ansvarar kultur- och utbildningsnämnden för kulturverksamheten. I verksamheten ingår bibliotek, allmänkultur, kulturskola, stöd till studieförbund, kontakt mot föreningslivet. Exempel på kultur och kulturmiljöer i Bjurholms kommun: Kulturföreningar och studieförbund, hembygdsgård och svenska kyrkan.
Dialog: I Bjurholm hölls en politiker- och tjänstepersonsdialog med inbjudna lokala föreningar. Vid dialogen lyftes bland annat frågor gällande ökad delaktighet hos barn och unga, det ideella arbetets betydelse, föreningsutveckling i relation till föryngring och återväxt, kulturskolans utmaningar, behovet av stödstrukturer för arrangörsleden samt kulturarvets betydelse i lokal samhället.

Dorotea kommun ansvarar kommunstyrelsen för kulturverksamheten. I verksamheten ingår bibliotek, kulturarrangemang och kulturskola. Exempel på kultur och kulturmiljöer i Dorotea kommun: barnkulturen, musik- och teaterförening, husvagnsmuséet och konstförening. Dorotea är samisk förvaltningskommun.
Dialog: I Dorotea hölls en öppen dialog. Vid dialogen lyftes bland annat frågor gällande att nå ut till barn och unga med kultur, behovet av ändamålsenliga lokaler, behovet av ökade resurser till kultur, föreningsutveckling i relation till föryngring och återväxt, geografiska och demografiska utmaningar, kulturarvet och kulturmiljöernas bevarande och brukande samt betydelsen av ideella krafter. Dialogen ägde rum 19 februari 2019.

Lycksele kommun ansvarar kommunstyrelsen för kultur- och fritidsverksamheten. Kommunstyrelsen ansvarar bland annat för kommunens delägarskap i Skogsmuseet i Lycksele AB. I kulturverksamheten ingår bibliotek (med biblioteksbuss), kulturskolan, och allmänkultur. Exempel på kultur och kulturmiljöer i Lycksele kommun: Hembygdsgillet, Liksjuon Sámiensiäbrrie (Lycksele sameförening), Lycksele musikoch teaterförening, Lycksele konstförening, Lycksele Spelmanslag med flera kulturföreningar, Gammplatsen, Skogsmuseet i Lycksele, Tuggengården, Lycksele Ateljé och olika kyrkosamfund. De olika studieförbunden i kommunen står också för en stor del av kulturaktiviteterna. Lycksele är även samisk förvaltningskommun.
Dialoger: I Lycksele hölls två dialoger: en politiker och tjänsteperson dialog och en öppen dialog. Vid dialogerna lyftes bland annat frågor gällande kulturskolans betydelse, behovet av ändamålsenliga lokaler, samisk kultur och samernas rätt till sin egen kultur, samverkan, kulturarvet och kulturmiljöernas betydelse, ekonomi och resurser samt digitaliseringens utmaningar och möjligheter.

Malå kommun ansvarar kultur- och fritidsnämnden för kulturverksamheten. I verksamheten ingår bibliotek, kulturskola, fritidsgård, turistinformation, kulturlokalen forum och allmänkultur med exempelvis bidrag till kulturföreningar, studieförbund och utdelning av kulturstipendium. Exempel på kultur och kulturmiljöer i Malå kommun: Kulturnatta, Lappland Woodstock och aktiviteter/arrangemang organiserade av ideell sektor och studieförbund, Koppsele, Lappstan, Malå hembygdsgård, Sagabiografen i Adak, Museum Göta och Verner. Malå kommun är samisk förvaltningskommun.
Dialog: I Malå hölls en öppen dialog. Vid dialogen lyftes bland annat frågor gällande barn och ungas möjligheter att skapa och ta del av kultur, behov av ändamålsenliga lokaler, samverkan mellan aktörer, behovet av ökade resurser till kultur samt föreningsutveckling i relation till föryngring och återväxt.

Nordmalings kommun ansvarar kommunstyrelsen för kulturverksamheten. I verksamheten ingår bibliotek, kulturskola, bidrag till studieförbund och kulturföreningar samt fritid och turism. Exempel på kultur och kulturmiljöer i Nordmalings kommun: Nordmalings musik- och teaterförening, hembygds- och bygdegårdsföreningar, Kulturföreningen Huset i Klöse, Konsthall Norra Kvarken, Olofsfors Bruk och flera museer samt Folkets Hus i Rundvik.
Dialog: I Nordmaling hölls en politiker och tjänstepersonsdialog. Vid dialogen lyftes bland annat frågor gällande behovet av ökade resurser, betydelsen av samverkan, behovet av upprustningar av vissa lokaler, kulturarvet och kulturmiljöernas betydelse för kommunen samt bibliotekets roll i lokalsamhället.

Norsjö kommun ansvarar kommunstyrelsen för kulturverksamheten. I verksamheten ingår kulturskola, bibliotek och fritidsgård. Exempel på kultur och kulturmiljöer i Norsjö kommun: Berättarföreningen, Norsjö hembygdsförening, Norsjöslöjdarna, Beredskapsmuseum, Norsjö och Bastuträsk Folkets hus, Dahlbergsgården, Ringvor i Rengård, Svansele dammängar, Raggsjöliden - Torgny Lindgrens litterära landskap, Kulturreservatet Rörträsk Silängar, Älgjägarfolkets viste. Dialog: I Norsjö hölls en politiker och tjänstepersonsdialog. Vid dialogen lyftes bland annat frågor gällande behovet av ändamålsenliga lokaler, kulturar-

ProSale Signing Referensnummer: 801239

vet och kulturmiljöernas betydelse för kommunen, digitaliseringens utmaningar och möjligheter, de ideella krafternas betydelse, kultur som integrationsverktyg, föreningsutveckling i relation till föryngring och återväxt, bibliotekets betydelse i lokalsamhället samt behovet av ökade resurser till kultur.

Robertsfors kommun ansvarar Tillväxtutskottet för kulturverksamheten. I verksamheten ingår bibliotek, allmänkultur samt bidrag till bildningsförbund och kulturföreningar. Kulturskolan hör till Barn och utbildningsutskottet. Exempel på kulturföreningar och kulturmiljöer i Robertsfors kommun: Konstföreningen, Bygdeå-Nysätra släktforskningsförening, hembygdsföreningen och intresseföreningar, Robertsfors teater & musik, Robertsfors musiksällskap, Överklintens Folkets Husförening, Bruksmuseet, Kulturrum i Ratan, Kålaboda lantbruksmuseum.
Dialog: I Robertsfors hölls en politiker- och tjänstepersonsdialog med inbjudna lokala föreningar. Vid dialogen lyftes bland annat frågor gällande barn och ungas möjligheter att skapa och ta del av kultur i relation till kulturskola, kultur som framgångsfaktor, kulturföreningar och de ideella krafternas betydelse, professionella kulturskapares möjligheter att bo och verka, geografiska och demografiska utmaningar samt föreningsutveckling i relation till föryngring och återväxt.

Skellefteå kommun ansvarar kulturnämnden för kulturverksamheten. Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens delägarskap i Skellefteå museum AB och Västerbottensteatern AB. I kulturnämndens verksamhetsområde ingår allmän kulturverksamhet, programverksamhet, kulturutveckling, biblioteksverksamhet, offentlig gestaltning, konsthall, konstarkiv, kulturskola och Nöjesfabriken - en dagligverksamhet med inriktning teater. Kulturnämnden ger stöd till studieförbund, kulturföreningar och kulturaktörer. Exempel på kultur och kulturmiljöer: Det finns ett flertal hembygdsföreningar och kulturföreningar i kommunen, festivaler som Berättarfestivalen, Trästocksfestivalen, Nordsken, Burträsksvängen och kulturinstitutioner som Museum Anna Nordlander, Skellefteå Museum, Västerbottensteatern samt ett Sara Kulturhus under uppbyggnad och Nordanå kultur- och kulturarvsområde för att nämna exempel. Skellefteå kommun är finsk förvaltningskommun och har utsetts till Barnrättskommun av Unicef Sverige.
Dialoger: I Skellefteå hölls två dialoger. En politiker och tjänstepersonsdialog och en öppen dialog. Vid dialogerna lyftes bland annat frågor gällande barn och ungas rätt att ta del av och skapa kultur oavsett vart i kommunen/regionen de bor, professionella kulturskapares möjligheter att bo och verka i Skellefteå kommun och Västerbottens län, behovet av samverkan, kulturskolornas betydelse och utveckling samt det nya kulturhusets möjligheter och behovet av Nordanå som ett fortsatt kulturområde.

Sorsele kommun ansvarar kommunstyrelsen för kulturverksamheten. I verksamheten ingår bibliotek och kulturavdelning. Exempel på kulturföreningar och kulturmiljöer i Sorsele kommun: Sorsele Poesisällskap, Ammarnäs Sameförening, Gargnäs Intresseförening, Lapplatsen i Ammarnäs, Viktoria kyrkan i övre Juktådalen, Jillesnoule, Sorsele hembygdsområde. Sorsele kommun är samisk förvaltningskommun.
Dialog: I Sorsele hölls en politiker och tjänstepersonsdialog. Vid dialogen lyftes bland annat frågor gällande betydelsen av en gemensam viljeriktning när det gäller kulturfrågor i kommunen, kommunal samverkan, geografi och demografi, nationella minoriteters kulturer och samernas rätt till sin egen kultur, bibliotekens roll i lokalsamhället, kreativa näringar och kulturskapares möjligheter att bo och verka i kommunen, mötesplatser och ändamålsenliga lokaler, föreningsutveckling i relation till föryngring och återväxt samt kulturskolornas roll för barn och ungas framtid i inlandet.

Storumans kommun ansvarar Fritids-, kultur- och utbildningsnämnden för kulturverksamheten. I verksamheten ingår förskola, grundskola, gymnasium, bibliotek, allmänkultur, bidrag till bildningsförbund och kulturföreningar, fritidsgårdar, Skapande skola. Exempel på kultur och kulturmiljöer i Storumans kommun: Storumans musik- och teaterförening, studieförbund, byaföreningar, hembygdsföreningar, botaniska trädgården i Hemavan, kulturreservatet Aatoklibpie/Atoklimpen, Linnéparken i Gunnarn och hembygdsområdet i Storuman. Storumans kommun är samisk förvaltningskommun. Den samiska samordnaren ligger direkt under kommunstyrelsen.
Dialog: I Storuman hölls en politiker och tjänstepersonsdialog. Vid dialogen lyftes bland annat frågor gällande behovet av att synliggöra kulturens roll och betydelse i kommunen, samisk kultur och samernas rätt till sin egen kultur, samverkan och resurser, geografiska utmaningar samt kulturskolans betydelse.

Umeå kommun ansvarar kulturnämnden och kommunstyrelsen för kulturverksamheten. Kommunstyrelsen ansvarar bland annat för kommunens delägarskap i Norrlandsoperan AB, Västerbottens museum AB, stödet till Gitarrmuseet och Bildmuseet som har Umeå universitet som huvudman. Under kulturnämnden ingår allmän kulturverksamhet och biblioteksverksamhet. I allmän kulturverksamhet ingår kommunala kulturskolan, kulturcentrum för barn och unga, kultur i skolan, konstenheten och Kultur för seniorer samt arrangemangsverksamheten i kulturhuset Väven. Umeå utsågs till kulturhuvudstad 2014 och är den kommun i landet som satsar mest pengar på kultur per capita. Umeå kommun är finsk och samisk förvaltningskommun. Exempel på kultur och kulturmiljöer i Umeå kommun: I Umeå finns ca 135 registrerade kulturföreningar, 41 samlingslokalföreningar, festivaler som Ubmejen Biejvieh (Samiska veckan), Littfest, Umeå arabiska filmfestival, Umeå europeiska filmfestival, Umeå Jazz-festival, Umefolk, Holmöns visfestival med flera. Friluftsmuseet Gammlia, kulturhuset Väven med

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Folkets bio och Kvinnohistoriskt museum, Guitars the museum, Umedalens skulpturpark, kulturmiljöerna på Holmön och Norrbyskär.
Dialog: I Umeå hölls en politiker och tjänstepersonsdialog. Vid dialogen lyftes bland annat frågor gällande regionalt konstresurscentrum, kulturskola, filmområdet, regionala spelplatser för fria teatergrupper, festivalstöd, minoritetsspråk, det samiska kulturhuset Tråhppie samt biblioteksamarbeten.

Vilhelmina kommun ansvarar kommunstyrelsen för kulturverksamheten. I verksamheten ingår allmän kulturverksamhet, biblioteksverksamhet och museiverksamhet. Exempel på kultur och kulturmiljöer i Vilhelmina kommun: Studieförbunden, Riksteatern Vilhelmina, Lappmarkens släkt- & bygdeforskare, Bernhard Nordh-sällskapet och Samevistet/sameföreningen, Ricklundgården, Norgefarargården, Fatmomakke kyrkstad och Folkets Hus. Som exempel på kulturarrangemang kan nämnas Nybyggarveckan, Vilhelminabiennalen och Midnight Light Festival. Vilhelmina kommun är samisk förvaltnings kommun.
Dialog: I Vilhelmina hölls en öppen dialog. Vid dialogen lyftes bland annat frågor gällande behovet av ändamålsenliga lokaler, digitaliseringens utmaningar och möjligheter, behovet av en lokal samordning, resursfördelningen mellan kust och inland, geografiska och demografiska utmaningar, behovet av ökade resurser till kultur samt föreningsutveckling i relation till föryngring och återväxt.

Vindelns kommun ansvarar kommunstyrelsen för kulturverksamheten. I verksamheten ingår Bibliotek, kultur och studieförbund. Exempel på kultur och kulturmiljöer i Vindelns kommun: Åmsele kultur och teaterförening, Sjungaregårdens kultur- och teaterförening, Vindelådalens slöjdare, Vindelns konstklubb, Vindelns föreläsningsförening, GARV, Vindelns hembygds-förening, Hällnäs historia, Konst i kvarn, Vindelälven, och Vindelns folkhögskola.
Dialog: I Vindeln hölls öppen dialog. Vid dialogen lyftes bland annat frågor gällande vad begreppet kultur innebär för Vindeln, föryngring och återväxt i relation till bland annat föreningsutveckling, behovet av ändamålsenliga lokaler, samverkan, ekonomi och resurser samt samordnare.

Vännäs kommun ansvarar Barn- och utbildningsnämnden för kulturverksamheten. I verksamheten ingår kultur, bibliotek och kulturskola. Exempel på kultur och kulturmiljöer i Vännäs kommun: Vännäs teater- och musikförening, Vännäs konstförening, Slöjdarnas hus, Motormuseet.
Dialog: I Vännäs hölls en politiker och tjänstepersonsdialog och en öppen dialog. Vid dialogerna lyftes bland annat frågor gällande barn och ungas rätt att ta del av och skapa kultur, professionella kulturskapares möjligheter att vara verksamma, behovet av ändamålsenliga lokaler, föreningsutveckling i relation till föryngring och återväxt, betydelsen av samverkan, brukandet av kulturarvet samt Vindelälven som biosfärområde.

Åsele kommun ansvarar verksamheten Fritid, Turism och Kultur för kulturverksamheten som ligger under kommunstyrelsen. I verksamheten ingår allmän kultur, biblioteksverksamhet, museiverksamhet, kommunens konst, kulturskola och bidrag till föreningar och studieförbund, ungdomsgård, Kulturhuset, bion samt Turism, inflyttning och Fritidsanläggningar. Exempel på kultur och kulturmiljöer i Åsele kommun: Åsele Musik- och Riksteaterförening, Åsele Folkdanslag, Åsele dragspelsgille, Åsele vävstugeförening, Opera i berget, Åsele e- sport förening, Lappmarkens släkt och bygdeforskare, hembygdsområdet. Konstvägen 7 älvar, Sagavägen och Björnlandets nationalpark. Åsele kommun är samisk förvaltningskommun.
Dialog: I Åsele hölls en politiker och tjänsteperson dialog med inbjudna lokala föreningar. Vid dialogen lyftes bland annat frågor gällande barn och ungas möjligheter att skapa och ta del av kultur, behovet av ändamålsenliga lokaler, samverkan mellan aktörer, behovet av ökade resurser till kultur, kultur som integrationsverktyg, digitaliseringens utmaningar och möjligheter, föreningsutveckling i relation till föryngring och återväxt, geografiska och demografiska utmaningar, mottagar- och arrangörledets förutsättningar samt resursfördelningen mellan kust och inland.

ProSale Signing Referensnummer: 801239

DIALOGER 2018-2019

SAMRÅDSDIALOGER
28 maj Urfolket samer
14 juni Folkbildningen
23 september Arrangörsföreningar
24 september Sverigefinnar
26 september Romer och Tornedalingar
3 oktober Professionella kulturskapare
7 december Ungdomsdistriktsorganisationer och kulturföreningar
13 december Uppföljande dialog urfolket samer

VERKSAMHETSDIALOGER
19 november Skellefteå museum AB
19 november Skellefteås museum AB och Konstfrämjandet Västerbotten
21 november Norrlandsoperan AB
21 november Västerbottens museum AB
22 november Västerbottensteatern AB
22 november Skogsmuseet i Lycksele AB
30 november Profilteatern
30 november Skuggteatern
3 december Företagsarkivet i Westerbotten
3 december Folkrörelsearkivet Västerbotten
4 december Riksteatern Västerbotten
4 december Västerbottens läns hemslöjdsförening
5 december Ögonblicksteatern
10 december Kultur i Vården

KOMMUNDIALOGER
16 januari Malå kommun
17 januari Norsjö kommun
31 januari Vännäs kommun
1 februari Nordmalings kommun
12 februari Bjurholms kommun
14 februari Åsele kommun
18 februari Lycksele kommun
19 februari Dorotea kommun
20 februari Vilhelmina kommun
26 februari Sorsele kommun
27 februari Storumans kommun
28 februari Skellefteå kommun
12 mars Robertsfors kommun
14 mars Umeå kommun
18 mars Vindelns kommun

ProSale Signing Referensnummer: 801239

KULTURPLAN
2020 - 2023

SD

ProSale Signing Referensnummer: 801239

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Bilaga ..15.. till Regionfullmäktiges protokoll.

Voteringslista nr. 1

Regionfullmäktiges sammanträde den 20 november 2019 klockan 15:17:20.

36 Kulturplan 2020-2030

Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
Roger Marklund Ordf.	(S)	Norra		X			
Jens Wennberg 2:e vice ordf.	(L)	Södr		X			
Harriet Hedlund 1:e vice ordf.	(S)	Norra		X			
Peter Olofsson	(S)	Södr		X			
Anna-Lena Danielsson	(S)	Västr		X			
Rickard Carstedt	(S)	Norra		X			
Nicklas Sandström	(M)	Södr		X			
LiseLotte Olsson	(V)	Södr		X			
Ewa-May Karlsson	(C)	Södr		X			
Carin Hasslow	(L)	Norra		X			
Petter Nilsson	(SD)	Alla			X		
Hans-Inge Smetana	(KD)	Södr		X			
Emma Lindqvist	(MP)	Södr		X			
Maria Kristoffersson	(C)	Västr		X			
Janeth Lundberg	(S)	Norra		X			
Andreas Löwenhöök	(M)	Norra		X			
Charlotte Lundkvist	(S)	Södr	Lars Lilja	X			
Susanne Dufvenberg	(S)	Norra		X			
Nicke Grahn	(L)	Västr					X
Urban Larsson	(C)	Västr		X			
Thomas Palmblad	(SD)	Alla	Jimmy Frohm		X		
Karin Malmfjord	(S)	Västr	Greger Lindqvist				X
Daniel Johansson	(V)	Västr		X			
Betty-Ann Nilsson	(KD)	Västr		X			
Elisabeth Björnsdotter Rahm	(M)	Västr	Olle Wärnick	X			
Urban Lindström	(S)	Västr		X			
Lilian Nilsson	(V)	Norra		X			
Robert Boström	(C)	Norra	Carina Sundbom	X			
Lars Forsgren	(SD)	Alla	Christina Sjödin		X		
Kenneth Andersson	(S)	Norra		X			
Anna Vestermark	(S)	Norra	Jeanette Berggren	X			
Karl-Gustav Lilja	(KD)	Norra		X			
Elin Segerstedt Söderberg	(M)	Norra	Eva Fransson	X			
Magnus Eriksson	(S)	Norra		X			
Ylva Hedqvist Hedlund	(V)	Norra		X			
Ludmilla Larsson	(S)	Norra	Mattias Åman	X			
Håkan Andersson	(C)	Norra		X			
Linda Strandberg	(SD)	Alla			X		
Caroline Cercio Lidström	(S)	Norra		X			
Alejandro Caviedes	(S)	Södr		X			
Thommy Bäckström	(L)	Södr		X			
Katarina Jonsson	(S)	Södr		X			
Jesper Björnehall	(M)	Södr		X			
Elisabet Forssell	(V)	Södr		X			
Per-Erik Lundmark	(S)	Södr		X			
Lars Bäckström	(C)	Södr		X			
Olov Nilsson	(S)	Södr		X			
Åsa Ågren Wikström	(M)	Södr	Elmer Eriksson	X			
Jonas Karlberg	(V)	Södr		X			
Marianne Normark	(L)	Södr		X			
			Transport:	**44**	**4**	**0**	**2**

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Forts. voteringslista nr. 1 Landstingsfullmäktiges sammanträde den 20 november 2019.

			Transport:	44	4	0	2
Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
Nina Björby	(S)	Södr		X			
Viktoria Sundin	(M)	Norra		X			
Erik Ferry	(V)	Södr	Maria Westberg	X			
Tobias Gillberg	(C)	Södr	Maria Olofsson	X			
Anna-Karin Nilsson	(M)	Södr		X			
Katrin Larsson	(SD)	Alla			X		
Ulf Björk	(S)	Södr		X			
Ahmed Hersi	(V)	Södr		X			
Anna-Karin Lundberg	(KD)	Södr		X			
Anton Bergström	(M)	Södr		X			
Olle Edblom	(C)	Södr		X			
Maria Lundqvist Brömster	(L)	Södr		X			
Ulf Liljegren	(S)	Södr		X			
Helen Forsberg	(V)	Södr	Paavo Ruokojärvi	X			
Margareta Gustavsson	(S)	Södr	Johanna Hopstadius	X			
Linda Berglund	(S)	Södr		X			
Wilmer Prentius	(V)	Södr	Ann Högberg	X			
Mahmoud Alturk	(S)	Södr		X			
Liv Granbom	(M)	Södr		X			
Gunnar Viklund	(S)	Södr		X			
Zacharias Tjäder	(MP)	Södr		X			
			SUMMA:	64	5	0	2

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Bilaga 16 till Regionfullmäktiges protokoll.

Voteringslista nr. 2

Regionfullmäktiges sammanträde den 20 november 2019 klockan 15:35:11.

37 Region Västerbotten policy

Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
Roger Marklund Ordf.	(S)	Norra		X			
Jens Wennberg 2:e vice ordf.	(L)	Södr		X			
Harriet Hedlund 1:e vice ordf.	(S)	Norra		X			
Peter Olofsson	(S)	Södr		X			
Anna-Lena Danielsson	(S)	Västr		X			
Rickard Carstedt	(S)	Norra		X			
Nicklas Sandström	(M)	Södr		X			
LiseLotte Olsson	(V)	Södr		X			
Ewa-May Karlsson	(C)	Södr		X			
Carin Hasslow	(L)	Norra		X			
Petter Nilsson	(SD)	Alla			X		
Hans-Inge Smetana	(KD)	Södr		X			
Emma Lindqvist	(MP)	Södr		X			
Maria Kristoffersson	(C)	Västr		X			
Janeth Lundberg	(S)	Norra		X			
Andreas Löwenhöök	(M)	Norra		X			
Charlotte Lundkvist	(S)	Södr	Lars Lilja	X			
Susanne Dufvenberg	(S)	Norra		X			
Nicke Grahn	(L)	Västr					X
Urban Larsson	(C)	Västr		X			
Thomas Palmblad	(SD)	Alla	Jimmy Frohm		X		
Karin Malmfjord	(S)	Västr	Greger Lindqvist				X
Daniel Johansson	(V)	Västr		X			
Betty-Ann Nilsson	(KD)	Västr		X			
Elisabeth Björnsdotter Rahm	(M)	Västr	Olle Wärnick	X			
Urban Lindström	(S)	Västr		X			
Lilian Nilsson	(V)	Norra		X			
Robert Boström	(C)	Norra	Carina Sundbom	X			
Lars Forsgren	(SD)	Alla	Christina Sjödin		X		
Kenneth Andersson	(S)	Norra		X			
Anna Vestermark	(S)	Norra	Jeanette Berggren	X			
Karl-Gustav Lilja	(KD)	Norra		X			
Elin Segerstedt Söderberg	(M)	Norra	Eva Fransson	X			
Magnus Eriksson	(S)	Norra		X			
Ylva Hedqvist Hedlund	(V)	Norra		X			
Ludmilla Larsson	(S)	Norra	Mattias Åman	X			
Håkan Andersson	(C)	Norra		X			
Linda Strandberg	(SD)	Alla			X		
Caroline Cercio Lidström	(S)	Norra		X			
Alejandro Caviedes	(S)	Södr		X			
Thommy Bäckström	(L)	Södr		X			
Katarina Jonsson	(S)	Södr		X			
Jesper Björnehall	(M)	Södr		X			
Elisabet Forssell	(V)	Södr		X			
Per-Erik Lundmark	(S)	Södr					X
Lars Bäckström	(C)	Södr		X			
Olov Nilsson	(S)	Södr		X			
Åsa Ågren Wikström	(M)	Södr	Elmer Eriksson	X			
Jonas Karlberg	(V)	Södr		X			
Marianne Normark	(L)	Södr		X			
			Transport:	**43**	**4**	**0**	**3**

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Forts. voteringslista nr. 2 Landstingsfullmäktiges sammanträde den 20 november 2019.

Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
			Transport:	43	4	0	3
Nina Björby	(S)	Södr		X			
Viktoria Sundin	(M)	Norra		X			
Erik Ferry	(V)	Södr	Maria Westberg	X			
Tobias Gillberg	(C)	Södr	Maria Olofsson	X			
Anna-Karin Nilsson	(M)	Södr		X			
Katrin Larsson	(SD)	Alla			X		
Ulf Björk	(S)	Södr		X			
Ahmed Hersi	(V)	Södr		X			
Anna-Karin Lundberg	(KD)	Södr		X			
Anton Bergström	(M)	Södr		X			
Olle Edblom	(C)	Södr		X			
Maria Lundqvist Brömster	(L)	Södr		X			
Ulf Liljegren	(S)	Södr		X			
Helen Forsberg	(V)	Södr	Paavo Ruokojärvi	X			
Margareta Gustavsson	(S)	Södr	Johanna Hopstadius	X			
Linda Berglund	(S)	Södr		X			
Wilmer Prentius	(V)	Södr	Ann Högberg	X			
Mahmoud Alturk	(S)	Södr		X			
Liv Granbom	(M)	Södr		X			
Gunnar Viklund	(S)	Södr		X			
Zacharias Tjäder	(MP)	Södr		X			
			SUMMA:	63	5	0	3

Justeringsmännens signatur:

.....

ProSale Signing Referensnummer: 801239

Signatursida

Detta dokument har elektroniskt undertecknats av följande undertecknare:

Namn	SOFIA JONSSON
Titel, Organisation	Sekreterare, Regionfullmäktige
Datum & Tid	2019-12-02 13:43:21 +01:00
Identifikationstyp	Svensk e-legitimation
Identifikations-id	_06d6bdf078f2c2412f1f9abd9df7a7d590

Namn	Ruth Annika Maria Kristoffersson
Titel, Organisation	Justerare, Regionfullmäktige
Datum & Tid	2019-12-02 14:11:13 +01:00
Identifikationstyp	Svensk e-legitimation
Identifikations-id	_05e1d790985a933801d7e325c26333b9ba

Namn	ROGER MARKLUND
Titel, Organisation	Ordförande, Regionfullmäktige
Datum & Tid	2019-12-02 14:11:27 +01:00
Identifikationstyp	Svensk e-legitimation
Identifikations-id	_06865fffd8e763cf70359d95754226e457

Namn	Lena Harriet Kristina Hedlund
Titel, Organisation	Ordförande, Regionfullmäktige
Datum & Tid	2019-12-02 14:13:33 +01:00
Identifikationstyp	Svensk e-legitimation
Identifikations-id	_06a995306d9d92453f4299ef00855979a8

Namn	Jimmy Andreas From
Titel, Organisation	Justerare, Regionfullmäktige
Datum & Tid	2019-12-02 14:25:35 +01:00
Identifikationstyp	Svensk e-legitimation
Identifikations-id	_080ab4be9b5fff1e957b3a66edd14ce93c

Certifierad av ProSale Signing
Accepterad av alla undertecknare
2019-12-02 14:25:41 +01:00
Ref: 801239
www.comfact.com

Validera dokumentet | Användarvillkor